

VERDWAALD OP VENUS

DOOR

EDGAR RICE BURROUGHS
(Schrijver van de Tarzan-verhalen)

Geautoriseerde vertaling

A. G. SCHOONDERBEEK - LAREN

HOOFDSTUK I.

De zeven deuren.

De aanvoerders van de mannen, die mij gevangen hadden genomen, bleken Moosko, de ongyan, en Vilor, de Thoristische spion te zijn, die tezamen het plan hadden gesmeed en uitgevoerd om Duare uit haar appartementen aan boord van de Sofal te schaken.

Nadat zij door de klangan, deze zonderlinge, gevleugelde menselijke wezens van Venus, naar het vasteland waren gebracht, hadden zij Duare aan haar lot overgelaten zoodra zij aangevallen werden door de harige wilde mannen, uit wier handen ik haar gelukkig had weten te redden met behulp van den angan, die haar zoo heldhaftig verdedigd had.

Maar ofschoon zij haar in het aangezicht van een bijna zekeren dood aan haar lot hadden overgelaten, waren zij toch woedend op mij, omdat het mij gelukt was haar tegen hen te beschermen en veilig naar het dek te laten terugbrengen door den laatsten overlevende van de klangan. Toen zij mij dan ook in hun macht hadden, nadat zij mij eerst door iemand anders hadden laten ontwapenen, begonnen Moosko en Vilor als razenden op mij aan te vallen.

Ik geloof, dat zij mij ter plaatse zouden hebben gedood, indien een lid van de Thoristische partij, die mij gevangen had genomen niet op een andere gedachte was gekomen.

Vilor, die ongewapend was, had een zwaard van een der mannen gegrepen en wilde mij aanvallen met de klaarblijkelijke bedoeling, mij aan stukken te hakken, toen die man tusschenbeiden kwam.

„Houd op!” riep hij. „Wat heeft die man gedaan, opdat hij snel en zonder geleden te hebben, gedood zou moeten worden?”

„Wat bedoel je?” vroeg Vilor, de punt van zijn wapen zakken latend.

Het land, waarin wij ons bevonden, was voor Vilor bijna net zoo vreemd als voor mij, want hij was dieper uit het eigenlijke Thora afkomstig, terwijl de mannen, die geholpen hadden mij gevangen te nemen, uit het land Noobol waren, die gedwongen

waren geworden de Thoristen te helpen bij hun pogingen om overal tweedracht te zaaien en den bestaanden regeeringsvorm omver te werpen en te vervangen door hun eigen oligarchie van onwetendheid.

Toen Vilor aarzelde, lichtte de ander zijn bedoeling nader toe.

„In Kapdor,” zei hij, „hebben wij veel interessanter manieren om vijanden onschadelijk te maken dan ze aan een zwaard te rijgen.”

„Verklaar nader wat je bedoelt,” beval Moosko, de ongyan. „Deze man verdient de genade van een snellen dood niet. Als gevangene aan boord van de Sofal heeft hij met andere Vepajaners een opstand ontketend, waarbij alle scheepsofficieren vermoord werden; toen maakte hij zich meester van de Sovang, bevrijdde de gevangenen, plunderde het schip, wierp de groote kanonnen in zee en ging toen onder zeil om een zeerooverstocht te ondernemen. Op de Sofal kreeg hij de Yan in het gezicht, een passagiersschip waarop ik, een ongyan, als passagier aan boord was. Zonder zich van mijn gezag iets aan te trekken, opende hij het vuur op de Yan en enterde het schip. Na het geplunderd en de wapens vernield te hebben, nam hij mij als gevangene mee naar de Sofal. Hij toonde geen grein respect voor mij, bedreigde zelfs mijn leven en beroofde mij van mijn vrijheid.

Voor al die feiten moet hij sterven, en indien je een dood weet, die in overeenstemming is met zijn misdaden, dan zul je niet onbeloond blijven door degenen, die Thora regeeren.”

„Laten we hem mee terugnemen naar Kapdor,” zei de man. „Daar hebben wij de kamer met zeven deuren, en ik beloof u, dat hij, wanneer hij zijn verstand heeft, meer doodsangsten binnen haar cirkelvormige muren zal doormaken dan door ik weet niet hoeveel houwen met een zwaard mogelijk zou kunnen zijn.”

„Goed,” riep Vilor, zijn zwaard teruggevend aan den man, van wien hij het geleend had. „Die vent verdient het ergste.”

Ze voerden mij nu terug langs de kust, in de richting vanwaar zij gekomen waren, en gedurende den tocht kon ik uit de gesprekken, die zij onderling voerden, afleiden aan welk ongelukkig toeval ik het misfortuin moest toeschrijven dat over mij gekomen was juist op het oogenblik, toen het mogelijk

scheen, dat Duare en ik gemakkelijk naar de Sofal en onze trouwe vrienden konden terugkeeren.

Deze gewapende troep uit Kapdor was aan het zoeken geweest naar een ontsnapt gevangene, toen hun aandacht getrokken was door het gevecht tusschen de harige wilde mannen en de klangan, die Duare verdedigden, precies zooals ik tevoren naar de plaats van den strijd gelokt was toen ik naar de mooie dochter van Mintep, den jong van Vepaja, zocht.

Toen zij naderbij gekomen waren en een onderzoek wilden instellen, ontmoetten zij Moosko en Vilor, die op de vlucht waren geslagen, en deze twee waren toen met hen mee terug gegaan, en zij hadden ons overvallen toen Duare, de overgebleven angan en ik de Sofal voor de kust in het gezicht hadden gekregen en bezig waren het schip te seinen.

Daar de vogelmensch slechts een van ons tegelijk kon vervoeren, had ik hem, zeer tegen zijn wil, bevolen eerst Duare naar het schip te brengen. Ze weigerde mij te verlaten, en de angan vreesde terug te keeren naar de Sofal, omdat hij behulpzaam was geweest bij de ontvoering van de prinses, maar eindelijk wist ik hem toch te bewegen haar op te nemen en met haar weg te vliegen – juist toen de troep Thoristen ons aanviel.

Er had een flinke storm uit zee gestaan, en ik was doodsbang geweest, dat de angan geen kans zou zien er tegen op te komen en het dek van de Sofal te bereiken, maar ik wist, dat een dood in de golven der zee veel minder verschrikkelijk voor haar zou zijn dan een gevangenschap onder de Thoristen, vooral in de macht van Moosko.

De troep, die mij gevangen had genomen, had slechts een paar minuten staan kijken naar den strijd van den vogelmensch tegen den storm; daarna waren zij zoo snel mogelijk teruggekeerd naar Kapdor, omdat Moosko er de aandacht op had gevestigd, dat Kamlot, die nu commandant van de Sofal was, zonder twijfel een landingsdivisie op de kust zou zetten om hen te achtervolgen, zoodra Duare hem op de hoogte zou hebben gesteld van mijn gevangenneming. En zoo verloren wij dan de angan en Duare uit het oog toen ons pad achter de rotsen van de kust daalde,

en ik wist toen, dat ik de uren die ik nog te leven zou hebben, hoe weinig ze ook waren, in ieder geval zou moeten doorkomen zonder dat ik wist, welk lot de mooie Duare beschoren was.

De Thoristen van Kapdor, die mijn geleide vormden, toonden groote belangstelling voor mijn blonde haar en blauwe oogen, want die hadden ze nog nooit gezien bij de Venussianen, die zij ontmoet hadden. Zij vroegen Vilor over mij, maar hij hield vol dat ik een Vepjaner was, en daar de Vepjanen de doodsvijanden van de Thoristen zijn, had hij mijn lot nooit beter kunnen bezegelen, zelfs al was ik niet schuldig geweest aan de beleedigingen, die Moosko tegen mij had ingebracht!

„Hij zegt, dat hij van een andere wereld ver van Amtor komt, maar hij werd in Vepaja gevangen genomen in gezelschap van een anderen Vepajaan, en hij was heel goed bekend met Duare, de dochter van Mintep, den jong van Vepaja.”

„Wat voor een andere wereld kan er buiten Amtor zijn?” spotte een van de soldaten.

„Geen een, natuurlijk,” viel een ander hem bij. „Buiten Amtor liggen immers alleen maar kokende rotsen en vuur!”

Ik voelde mij zeer vermoeid na alles wat ik had doorgemaakt en mijn laatste krachten begonnen mij juist te begeven toen ik, op een heuvel gekomen, opeens een ommuurde stad zag liggen vlak bij zee, aan het einde van een kleine vallei. Ik veronderstelde, dat dit Kapdor was, de plaats van onze bestemming, en ofschoon ik wist dat de dood mij daar wachtte, kon ik er toch niet anders dan verlangend naar uitzien, omdat ik veronderstelde dat mij achter die dikke muren ook voedsel en drank zou wachten.

De stadspoort, waar wij doorgingen, was goed bewaakt, en hieruit viel af te leiden, dat Kapdor talrijke vijanden had. Ook waren alle burgers bewapend met zwaarden, dolken of pistolen. De laatste leken op die welke ik had leeren kennen in het huis van Duran, den vader van Kamlot, in de boomstad Kooaad, de hoofdstad van Minteps koninkrijk Vepaja.

Er waren heel wat menschen in de straten van Kapdor, maar ze leken allemaal somber en lusteloos gestemd. Zelfs het gezicht

van een blondharigen gevangene vermocht geen belangstelling bij hen op te wekken. Het leken net lastdieren, die hun saaie taak vervulden zonder den stimulans der verbeelding of der hoop. Dat waren degenen, die bewapend waren met dolken, maar er was nog een andere klasse, welke ik voor die der soldaten hield, en dezen droegen zwaarden en pistolen. Ze schenen kwieker en opgewekter, want klaarblijkelijk behoorden zij tot de meer begunstigde klasse, maar intelligenter dan de anderen zagen zij er in geen geval uit.

De gebouwen bestonden voor het meerendeel uit onaanzienlijke hutten van één verdieping, maar er waren ook andere die er beter uitzagen, van twee en meer verdiepingen. Verscheidene waren van hout, want er zijn veel bosschen in dit gedeelte van Amtor, ofschoon ik er niet zulke enorme boomen had gezien als er op het eiland Vepaja groeien, en die mijn eerste komst op Venus zoo vergemakkelijkt hadden.

Er stonden ook een aantal steenen huizen langs de staten waar ik door gevoerd werd, maar zij zagen er heelemaal als kisten of doozen uit en er was niets artistieks aan te bekennen. In dit opzicht herinnerden ze mij aan de zoogenaamde moderne architectuur, die juist in opkomst was geweest toen ik de aarde verliet.

Na eenigen tijd leidde men mij op een open plein, dat omringd was door grootere en misschien ook wat mooiere gebouwen dan wij voor dien tijd gepasseerd waren. Maar ook hier was alles even vuil en wees op ondoelmatigheid en onvermogen.

Ik werd een gebouw binnengebracht waarvan de toegang bewaakt werd door soldaten. Vilor, Moosko en de leider van den troep, die mij gevangen had genomen, vergezelden mij naar binnen. In een kale kamer zat een groote man te slapen met zijn voeten op een tafel, die hem als bureau en als eettafel diende, want ze was bedekt met allerlei papieren en de resten van een maaltijd. Opgeschrikt door onze binnenkomst opende hij zijn oogen en keek ons eenige oogenblikken suf aan.

„Gegroet, vriend Sov!” riep de officier die mij begeleidde.

„O, ben jij het, vriend Hokal! mompelde Sov slaperig. „En wie zijn de anderen?”

„De ongyan Moosko van Thora, Vilor, een andere vriend, en een Vepajaan, dien ik gevangengenomen heb.”

Op het hooren van Moosko's titel, stond Sov op, want een ongyan behoort tot de oligarchie en is een groot man. „Gegroet, Ongyan Moosko!” riep hij. Dus u hebt ons een Vepajaan gebracht! Is hij misschien dokter?”

„Dat weet ik niet en het kan me ook niet schelen,” viel Moosko uit. „Het is een rebel en een schurk, en dokter of geen dokter, hij moet sterven.”

„Maar wij hebben dokters hard nodig,” hield Sov vol. „Wij sterven door ziekten en ouderdom. Indien wij niet spoedig een dokter hebben zullen we allemaal doodgaan.”

„Je hoorde toch wat ik zei, is het niet, vriend Sov?” vroeg Moosko kort aangeboden.

„Ja, Ongyan,” antwoordde de officier onderdanig. „Hij zal sterven. Zal ik hem direct laten terdoodbrengen!”

„Vriend Hokal vertelde mij, dat jullie een langzamer en aangenamer manier hebben om schurken uit den weg te ruimen dan door een geweer of een zwaard. Ik ben benieuwd. Vertel er eens wat van.”

„Ik heb verteld van de kamer met de zeven deuren,” verklaarde Hokal. „Je moet natuurlijk weten, dat die man erg veel misdreven heeft; hij heeft den grooten Ongyan gevangen gezet en hem zelfs naar het leven gestaan!”

„Wij hebben geen doodstraf, die met zulk een belediging in overeenstemming is,” riep de verschrikte Sov, „maar de kamer met de zeven deuren, die het beste is, wat wij hebben aan te bieden, zal gereed gemaakt worden.

„Vertel er mij alles van,” viel Moosko uit. „Wat is het voor iets? Wat zal er met hem gebeuren? Hoe zal hij sterven?”

„Laten wij dat niet zeggen in tegenwoordigheid van den gevangene,” zei Hokal, „indien u het volledig genot wilt smaken van de kamer met de zeven deuren!”

„Sluit hem dan eerst op, sluit hem dan eerst op!” beval Moosko. „Zet hem in een cel.”

Sov riep een aantal soldaten die mij naar een kamer aan den

achterkant brachten en mij daar in een donkere cel zonder ramen duwden. Ze trokken de zware deur boven mij dicht en sloten ze af, en lieten mij toen alleen met mijn sombere gedachten.

De kamer met de zeven deuren! De naam maakte mij nieuwsgierig! Ik vroeg mij af, welke zonderlinge vorm van een verschrikkelijken dood mij daar zou wachten. Misschien zou het per slot van rekening niet zoo verschrikkelijk zijn; misschien probeerden ze mijn einde verschrikkelijker te maken door mij angst in te boezemen!

Dus dit was het einde van mijn dwaze poging om Mars te bereiken! Ik zou alleen moeten sterven in deze uiterste voorpost der Thoristen in het land van Noobol, dat nauwelijks iets meer dan een naam voor mij was. En er was zooveel te zien op Venus, en ik had nog maar zoo weinig gezien!

Ik herinnerde mij alles wat Danus mij verteld had, alle bijzonderheden over Venus, die mijn belangstelling zoo hadden opgewekt – verhalen, weinig meer dan fabels eigenlijk, van Karbol, het koude land, waar zonderlinge wilde beesten ronddoolden en nog zonderlinger en wilder menschen; en van Trabol, het warme land, waar het eiland Vepaja lag, waar het toeval mijn raket, waarin ik van de aarde vertrokken was, heen had gevoerd. Het meest van alles echter had ik belangstelling gehad voor Strabol, het heete land, want ik was er zeker van, dat dit hetzelfde was als de equatoriale zones van de planeet, en dat daarachter een uitgestrekt onbetreden gebied lag, waarvan de bewoners van het zuidelijk halfmond geen idee hadden, de noordelijke gematigde zone!

Een van de dingen waar ik op hoopte toen ik de Sofal buitgemaakt had en mijzelf tot piratenkapitein proclameerde was, dat ik een zee-doorgang zou vinden ten Noorden van dit *terra incognita*. Welke vreemde rassen, welke nieuwe beschavingen zou ik daar wellicht ontdekken! Maar nu was het einde gekomen, niet alleen van mijn hopen, maar zelfs van mijn leven.

Ik besloot er niet meer over te denken. Het was gemakkelijk om medelijden met mezelf te hebben als ik doorging mijn toestand te overdenken, en zooiets kan nooit goed zijn; het maakt

dat iemand zijn zelfbeheersching en koelbloedigheid verliest.

Ik had gelukkig genoeg aangename herinneringen om er mijn gedachten mee bezig te houden: herinneringen aan mijn jeugd, aan de vrienden, die ik op Venus gemaakt had en... bovenal aan Duare! Zij was zeker alles waard wat ik had geriskeerd: haar laatste woorden tegen mij vormden zelfs een schadeloosstelling voor het feit, dat ik wel zou moeten sterven. Zij had mij verteld, dat zij van mij hield – zij, de onvergelykelijke, de onbereikbare – zij, de hoop van een wereld, de dochter van een koning. Ik durfde soms nauwelijks gelooven, dat mijn ooren mij niet bedrogen hadden, want steeds voordat zij die laatste woorden tegen mij had gesproken, had zij mij trachten te overtuigen dat zij niet bestemd was voor iemand als ik, en dat ik haar afschuw inboezemde. Vrouwen zijn zonderling – op Venus net zoo erg op als op aarde!

Hoe lang ik in dat donkere hol vertoefd heb, weet ik niet. Ik moest er echter verscheidene uren hebben gezeten, maar eindelijk hoorde ik voetstappen in de kamer er boven, en toen werd het valluik geopend en beval men mij naar boven te komen.

Onder geleide van verscheidene soldaten, die op mij gewacht hadden, werd ik teruggebracht naar de smerige kamer van Sov. Toen ik binnenkwam was hij in gesprek met Moosko, Vilor en Hokal. Een kruik en glazen, waaruit nog de lucht van een sterken drank opsteeg, deden mij begrijpen op welke wijze zij het zich gezellig hadden gemaakt tijdens hun besprekingen.

„Breng hem naar de kamer met de zeven deuren,” beval Sov aan de soldaten die mij bewaakten.

Zwijgend gehoorzaamden zij, en terwijl ik naar een vierkant plein werd gebracht, volgden ons de vier mannen, die mij ter dood hadden veroordeeld. Nadat wij een eindje geloopt hadden, sloegen de soldaten een nauw, bochtig straatje in. Weldra hadden wij nu een groote open vlakte bereikt in het midden waarvan verscheidene gebouwen lagen. Eén er van bestond uit een ronde toren, die boven de andere gebouwen uitstak. Hij stond in het midden van

een houten omrastering, die weer omgeven was door een hoogen steenen muur.

Door een kleine poort kwamen wij in een overdekte gang, een sombere tunnel, met aan het einde een stevige deur, die een van de soldaten openmaakte met een sleutel, dien Hokal hem had gegeven. Hierna gingen de soldaten opzij, en ik betrad de kamer, gevolgd door Sov, Moosko, Vilor en Hokal.

Ik bevond mij in een rond vertrek. In den muur waren, op onderling dezelfde afstanden, zeven precies gelijke deuren aangebracht, zoodat er geen enkel middel bestond om ze van elkaar te onderscheiden.

In het midden van het vertrek stond een ronde tafel met zeven schalen, waarop zeven verschillende soorten spijzen lagen. Naast iedere schaal stond een kruik met drank. In het midden boven de tafel hing een touw met een lus aan het einde. Het bovenste einde van het touw raakte voor het gezicht verloren in de schaduwen van de hooge zoldering, want de kamer was slechts spaarzaam verlicht.

Gekweld door dorst als ik was, en half stervend van den honger, deed het zien van dien welvoorzien disch mijn geestkracht weer wat opfleuren. Het was duidelijk, dat ik in geen geval van honger of dorst zou hoeven om te komen. De Thoristen mochten in sommige opzichten harteloos en wreed zijn, klaarblijkelijk hadden zij ook hun goede zijde, anders zouden zij voor een terdoodveroordeelde nooit zoo'n overvloedige maaltijd laten aanrichten. „Luister!” snauwde Sov tegen mij. „Luister goed naar hetgeen ik je ga zeggen.” Moosko keek de kamer rond met een duivelschen glimlach om zijn dikke lippen. „We zullen je zoo dadelijk hier alleen laten,” vervolgde Sov. „Indien je uit dit gebouw weet te komen, zal je leven gespaard worden. Zooals je ziet zijn er zeven deuren, waardoor je dit vertrek kunt verlaten.

Niet een er van heeft een slot of een grendel. Achter iedere deur bevindt zich een gang, die precies lijkt op degene, waardoor wij deze kamer hier zijn binnengekomen. Je bent volkomen vrij om

alle deuren te openen en alle gangen te betreden. Als je echter door een deur gegaan bent, zal deze door middel van een veer gesloten worden. Van den anderen kant zul je haar dan niet meer kunnen openmaken. De deuren zijn zóó gemaakt, dat er niets aan is, waar je houvast aan hebt om ze te openen; een uitzondering hierop maakt alleen de deur waardoor wij zoojuist zijn binnengekomen. Achter die eene deur is het leven; achter de anderen de dood.

In de gang van de tweede deur zul je op een verborgen veer treden, waardoor er van alle richtingen lange spijkers in je lichaam gedreven zullen worden. Deze spijkers zullen je als het ware levend spiezen en je een langzamen dood doen sterven. In de derde deur zal een veer een gas doen ontsnappen dat je in vlammen zal doen opgaan. In de vierde gang zullen er r-stralen op je worden losgelaten, waardoor je onmiddellijk sterven zult. In de vijfde gang zal er een andere deur opengaan waardoor een tharban naar binnen zal komen.”

„Wat is een tharban?” vroeg ik.

Sov keek mij verbaasd aan. „Dat weet je even goed als ik,” snauwde hij.

„Ik heb je al verteld, dat ik van een andere wereld kom,” antwoordde ik bits.

„Ik weet niet, wat dit woord beteekent.”

„Het kan geen kwaad het hem te vertellen,” beweerde Vilor. „Als hij werkelijk niet weet, wat een tharban is, zou er een verschrikking van de kamer met de zeven deuren voor hem verloren zijn, indien wij het hem niet vertelden.”

„Dat is zoo,” viel Moosko hem bij. „Vertel hem maar, wat een tharban is, vriend Sov.”

„Het is een verschrikkelijk beest” verklaarde Sov toen. „Een kolossaal en verschrikkelijk beest. Het is heelemaal bedekt met stijve haren, die zoo hard zijn als een borstel. Hij is roodachtig van kleur met breede witte strepen, die in de lengte over zijn lichaam loopen. Zijn buik heeft een blauwachtigen glans. Het heeft een enormen muil en verschrikkelijke klauwen, en het eet alleen maar vleesch.”

Terwijl Sov deze laatste woorden sprak, klonk er een vervaarlijk

gebrul, dat het gansche gebouw op zijn grondvesten scheen te doen trillen.

„Dat is de tharban,” zei Hokal grijnzend. Hij heeft in geen drie dagen gegeten, en hij is niet alleen erg hongerig, maar ook erg woedend.”

„En wat bevindt zich achter de zesde deur?” vroeg ik.

„In de gang achter de zesde deur zullen verborgen sproeiers je bespuiten met een bijtend zuur. Het zal je oogen vullen en ze uit je hoofd doen branden; het zal langzaam je vleesch doen verteren, en ofschoon je er aan zult sterven, zal dit maar heel langzaam gaan. Je zult ruim den tijd hebben om de misdaden te betreuren, die je in de kamer met de zeven deuren hebben gebracht. De zesde deur is, als je het mij vraagt, de verschrikkelijkste van allemaal.”

„Naar mijn idee is de zevende het ergste,” merkte Hokal op.

„Misschien,” gaf Sov toe. „In de zevende gang duurt het nog langer eer de dood komt en worden de geestelijke kwellingen verlengd. Wanneer je op de veer trapt, die verborgen is in de gang achter de zevende deur, beginnen de muren zich naar je toe te bewegen. Het gaat zoo langzaam, dat je het haast niet merkt, maar toch zullen ze je bereiken en je langzaam tusschen hen vermorzelen.”

„En wat is de bedoeling van den strop boven de tafel” vroeg ik.

In je doodsangst, omdat je niet weet welke deur je zult doorgaan,” verklaarde Sov, „zou je in de verleiding kunnen komen een eind aan je leven te maken, en daarvoor hangt de strop daar. Maar hij is zóó vernuftig en op zoo’n hoogte boven de tafel aangebracht, dat je hem niet gebruiken kunt, om er je nek mee te breken, en direct te sterven. Je kunt er jezelf alleen maar mee smoren.”

„Het komt mij voor, dat jullie je heel wat moeite hebt gegeven om je vijanden te vernietigen,” merkte ik op.

„De kamer met de zeven deuren is oorspronkelijk niet gemaakt om de menschen ter dood te brengen,” verklaarde Sov. „Ze werd gebruikt om ongeloovigen tot het Thorisme te bekeeren,

en je zoudt verbaasd zijn, indien je wist, hoe doeltreffend de uitwerking was,” voegde hij er lachend aan toe.

„Dat kan ik me voorstellen,” antwoordde ik. „En nu je mij het ergste hebt verteld, mag ik nu mijn honger en dorst stillen, alvorens ik moet sterven?”

„Alles wat je in de kamer ziet is van jou, en je mag er mee doen wat je wilt gedurende je laatste uren op de wereld, maar laat ik je voordat je gaat eten zeggen, dat er van de zeven verschillende spijzen één vergiftigd is. Voordat je je dorst stilt zul je misschien willen weten, dat er van de zeven heerlijke dranken, die er in die zeven kruiken parelen, zes vergiftigd zijn. En nu laten we je alleen, moordenaar! Voor den laatsten keer in je leven heb je je evenmenschen gezien.”

„Indien het leven alleen maar bestond uit de hoop, verder naar jullie te mogen kijken, zou ik maar al te graag sterven,” antwoordde ik.

Achter elkaar loopend, verlieten zij de kamer door de deur welke naar het leven voerde. Ik hield mijn blikken op die deur gericht, om ze goed in mijn geheugen te prenten; en toen ging het schemerige licht uit en werd de kamer in volledige duisternis gehuld.

Snel liep ik in een rechte lijn door de kamer naar de plaats, waar ik wist dat de deur moest zijn, want ik had er met mijn gezicht recht voor gestaan. Ik lachte inwendig bij de gedachte hoe dom ze moesten zijn door te denken, dat ik direct mijn zelfbeheersching zou verliezen, omdat het licht was uitgedraaid. Indien ze niet tegen mij gelogen hadden, zou ik bijna net zoo vlug uit de kamer zijn als zij om het leven op te eischen, dat zij mij beloofd hadden!

Met uitgestoken handen bereikte ik de deur. Ik voelde mij op onverklaarbare wijze wat duizelig. Ik had moeite mijn evenwicht te bewaren. Mijn vingers kwamen in aanraking met een bewegend vlak. Het was de muur, die zich onder mijn handen door naar links bewoog. Ik voelde een deur onder hen door gaan en toen nòg een en nòg een. Toen begreep ik de waarheid – de vloer waarop ik stond, draaide in het rond. Ik wist niet meer waar de deur, die naar het leven voerde, was!

HOOFDSTUK II.

Verdwaald.

Terwijl ik daar stond, ten prooi aan een gevoel van wanhoop, ging het licht weer aan, en ik zag hoe de muur en de opeenvolgende deuren langzaam voorbij me draaiden. Welke was de deur, die tot het leven leidde?

Ik voelde mij zeer moe en tamelijk hopeloos; honger en dorst kwelden mij verschrikkelijk. Ik ging naar de tafel in het midden van de kamer. Verschillende soorten wijn, melk en water schenen mij in de zeven kruiken te bespotten. Eén van de zeven dranken was ongevaarlijk en zou mij direct verlossen van het kwellend verlangen naar drinken, dat bijna een marteling was geworden. Ik onderzocht den inhoud van iedere kruik door er aan te ruiken. Er waren twee kruiken met water; de inhoud van de een zag er troebel uit; ik was er zeker van, dat de ander de niet vergiftigde vloeistof bevatte.

Ik nam de kruik op. Mijn verschroeide keel smachtte naar lavenis. Ik bracht de kruik naar mijn lippen, en toen overviel mij de twijfel. Indien ik nog een kleine kans op het leven wilde behouden, moest ik niet den dood riskeeren. Vastbesloten zette ik de kruik weer op tafel.

Om mij heen kijkend, ontdekte ik een stoel en een rustbed in de schaduw bij den muur tegenover de tafel. Indien ik niet kon eten of drinken, dan kon ik toch in ieder geval wat rusten en misschien zelfs wel slapen. Ik wilde mijn beulen zoo lang mogelijk berooven van de verwerkelijking hunner verwachtingen, en met deze gedachte bezielde ik naar het rustbed.

Er brandde slechts een schemerachtig licht in de kamer, maar toen ik op het punt was mij op het bed te werpen, kon ik toch duidelijk zien, dat het bestond uit spijkers, die zoo puntig waren als een naald. Mijn hoop op een rustigen slaap was vervlogen! Een onderzoek van den stoel bracht aan het licht, dat deze op dezelfde wijze met spijkers was bekleed.

Wat een vernuftige, duivelsche geraffineerdheid hadden de Thoristen aan den dag gelegd bij de inrichting van deze kamer

en haar toebehooren! Er bevond zich niets in, de vloer uitgezonderd, dat ik kon benutten, of het was doodelijk! En ik was zóó vermoeid toen ik mij in volle lengte op den grond uitstrekke, dat hij mij op dat oogenblik een luxueus rustbed leek.

Het is waar, dat ik hoe langer hoe meer begon te voelen, dat ik ongemakkelijk en hard lag. Toch was ik zóó uitgeput, dat ik mij reeds op de grens van den slaap bevond, toen ik voelde hoe iets mijn naakten rug aanraakte – iets kouds en klamachtigs.

Direct een nieuwen duivelschen vorm van een of andere marteling vermoedend, sprong ik overeind. Kruipend en kronkelend in mijn richting, ontdekte ik op den grond een aantal slangen van allerlei soort en grootte – de meeste er van onaardsche reptielen met een schrikwekkend uiterlijk. Slangen met tanden als sabels, slangen met horens, slangen met ooren, slangen van een blauwe, roode, groene, witte of purpere kleur. Zij kwamen te voorschijn uit gaten aan den onderkant van den muur, en ze zwermden over den grond alsof ze zochten naar iets wat zij konden verslinden – alsof ze zochten naar mij! Nu werd zelfs de grond, dien ik als mijn eenige overblijvende hoop had beschouwd, mij ontzegd! Ik sprong boven op de tafel temidden van de vergiftigde spijzen en dranken, en daar hurkte ik neer op één knie, kijkend naar de afschuwelijke reptielen, die op den vloer beneden mij rondkropen.

Plotseling begon opnieuw een hevige verleiding door het voedsel in mij op te komen, maar nu door een heel andere reden dan mijn honger! Ik zag er een middel in om te ontkomen aan de hopeloosheid en marteling van mijn toestand. Welke kans had ik om er het leven af te brengen? Mijn beulen hadden geweten, toen zij mij in die kamer sloten, dat ik er nooit meer levend uit zou komen. Wat een ijdele en dwaze verwachting was de hoop onder dergelijke omstandigheden!

Ik dacht aan Duare en vroeg mij af, wat er van haar geworden was. Zelfs indien ik er in slaagde door een of ander mirakel te ontkomen, welke kans had ik dan nog Duare ooit terug

te zien? Ik kon niet eens de richting gissen waarin Vepaja, het land van haar volk, lag, het land waarheen Kamlot haar nu ongetwijfeld weer terug bracht. Toen ik pas gevangen was genomen, had ik de zwakke hoop gekoesterd, dat Kamlot de soldaten van de Sofal aan land zou zetten om te pogen mij te redden; maar die hoop had ik reeds lang laten varen, want ik wist, dat zijn eerste plicht was voor Duare, de dochter van zijn koning, te zorgen, en dat niets in staat zou zijn hem te doen afzien van een onmiddellijken terugkeer naar Vepaja.

Terwijl ik, ten prooi aan allerlei kwellende gedachten, de slangen gadesloeg, vernam ik opeens een geluid, dat op den kreet van een vrouw leek. Onverschillig vroeg ik mij af, wat er nog meer voor verschrikkelijks in deze ontzettende stad kon gebeuren. Wat het ook was, ik kon het evenmin weten als voorkomen; en daarom maakte het weinig indruk op mij, temeer omdat de slangen opeens weer al mijn aandacht opeischten.

Een der grootste, een afzichtelijk dier van misschien wel zes of zeven meter lengte, had zijn kop tot aan den rand van de tafel opgeheven en sloeg mij met zijn starende, fascineerende oogen gade. Het was mij net alsof ik in die oogen de reactie kon lezen die in het suffe reptielenbrein door de aanwezigheid van het voedsel werd opgewekt.

Het dier legde zijn kop plat op de tafel, en terwijl zijn lichaam zich langzaam golvend bewoog, gleed het over de tafel heen op mij toe.

Ik keek snel om mij heen, tevergeefs zoekend naar een uitweg. Om mij heen bevonden zich, op onderling gelijke afstanden rond den omtrek van de kamer, de zeven deuren, die nu niet meer bewogen, want de vloer had kort nadat het licht was aangegaan, opgehouden te draaien. Achter een van diezelfde deuren wachtte het leven; achter ieder van de andere wachtte de dood! Op den grond, tusschen mij en de deuren, waren de slangen. Zij hadden zich nog niet over den geheelen vloer verspreid. Er waren nog plekken over, waar men

snel door heen kon lopen zonder op meer dan een reptiel te hoeven trappen; toch zou één, indien het vergiftig was, in dit geval reeds net zoo fataal zijn als een heeleboel, en ik wist van geen enkele of het gevaarlijk was of niet.

De afschuwelijke kop van de slang die op de tafel gekomen was, gleed langzaam naar mij toe; het grootste deel van zijn lichaam, dat zich op den grond bevond, bewoog zich golvend heen en weer terwijl het den kop volgde. Tot nog toe had het op geen enkele manier laten merken, hoe zijn methode van aanvallen zou zijn. Ik wist niet of het mij met zijn vergiftige tanden zou aanvallen; of het mij vermorzelen zou door zich om mij heen te slingeren, of dat het mij eenvoudig met zijn wijd-geopenden bek zou verslinden zooals ik het in mijn jeugd sommige slangen, kikkers en vogels had zien doen. Hoe dan ook, het vooruitzicht was verre van aangenaam!

Ik wierp een vluggen blik op de deuren. Zou ik alles op alles wagen door één enkelen worp met het noodlot?

De weerzinwekkende kop kwam steeds dichterbij mij; ik trok mij wat terug, vastbesloten naar die deur te rennen, waarheen de weg nog het minst door de slangen was versperd. Terwijl ik vlug de kamer doorkeek, zag ik een betrekkelijk vrije strook, die naar de deur leidde, welke zich recht tegenover het met spijkers beslagen rustbed bevond.

De eene deur was zoo goed als de andere – ik had één kans op de zeven! En er was geen enkel middel om de eene deur van de andere te onderscheiden. Achter deze deur kon het leven mij wachten, maar ook de dood! In ieder geval was er een kans. Als ik bleef waar ik was, een zekere prooi voor dat afschuwelijke dier, had ik heelemaal geen kans.

Het geluk was mij altijd nogal goed gezind geweest in het leven, en nu scheen een stem mij in te fluisteren, dat ik door het Lot naar die deur gedreven werd, waarachter het leven en de vrijheid wachtten. Zodoende was het met het optimisme van een bijna zeker succes, dat ik van de tafel sprong en naar die deur rende.

Ik kende de waarheid van het gezegde: „Houd het hoofd koel

en het kruit droog!” In de gegeven omstandigheden wijzigde ik het echter als volgt: „Houd het hoofd koel en de mogelijkheid voor een terugtocht open!”

Ik wist, dat de deuren naar buiten opengingen en dat er van terugkeeren geen sprake kon zijn als ik er eenmaal door een gegaan en deze dichtgevallen was. Maar hoe zou ik dit kunnen voorkomen?

Alles waar ik zoo lang voor noodig heb om het te vertellen, gebeurde in slechts weinige seconden. Ik rende de kamer door, de paar slangen, die zich op mijn weg bevonden, gelukkig vermijgend; toch hoorde ik hun woedend sissen en schuifelen en ik zag ook duidelijk, hoe sommigen zich kronkelend omkeerden om mij tegen te houden of te achtervolgen.

Wat er mij toe dreef den met spijkers beslagen stoel te grijpen terwijl ik er langs rende, weet ik niet – de gedachte scheen als een inspiratie in mij op te komen. Misschien hoopte ik onbewust hem als een verdedigingswapen te kunnen gebruiken – op die manier zou hij mij echter niet van dienst zijn!

Toen de dichtstbijzijnde slangen mij bijna hadden ingehaald, was ik bij de deur. Er was nu geen tijd meer om verder te denken, wat ik doen zou. Ik duwde de deur open en stapte in de donkere gang er achter! Het was precies de deur waardoor ik in de kamer met de zeven deuren gebracht was. De hoop herleefde in mij, maar ik hield de deur open met behulp van den stoel – ik hield mijn kruit droog en de mogelijkheid voor een terugtocht open!

Ik had slechts een paar stappen over den drempel gedaan, toen het bloed in mijn aderen stolde door het verschrikkelijkste gebrul dat ik ooit had gehoord, en terzelfdertijd zag ik in de duisternis vóór mij twee gloeiende, vurige ballen. Ik had de deur van de vijfde gang geopend, die naar het hok van de tharban leidde!

Ik aarzelde niet. Ik wist dat de dood op mij wachtte in de duisternis van dat sombere hol. Neen, hij wachtte niet op mij; hij kwam op mij afrennen! Ik draaide mij om en vluchtte naar de tijdelijke veiligheid die het licht en de ruimte van de kamer

mij geven konden, en toen ik door de deur ging, probeerde ik den stoel weg te trekken opdat de deur vóór het wilde beest, dat mij achtervolgde, dicht zou vallen. Maar er ging iets verkeerd! De deur, die van een krachtige veer voorzien was, sloot tè snel, voordat ik den stoel weg kon trekken. Deze zat nu tusschen den wand en de deur beklemd, zoodat ik hem onmogelijk weg kon trekken. Ik trok en trok, maar het lukte niet en de deur bleef half open staan!

Ik had mij al wel eens eerder in een moeilijk parket bevonden, maar zooals nu toch nog nooit. Voor mij bevonden zich de slangen, en boven hen uit stak het geweldige dier, dat getracht had, mij op de tafel aan te vallen. Achter mij brulde de tharban. En nu was de eenige wijkplaats, die ik kon bedenken, dezelfde tafel, waarvan ik slechts een paar seconden tevoren zoo vol goeden moed en hoop afgesprongen was!

Aan den rechterkant van de deur was een kleine open plek, waar zich nog geen slangen bevonden, en terwijl ik over de dieren sprong, die bij den drempel blazend en sissend op mij afkwamen, rende ik daar heen, op het zelfde oogenblik, dat de tharban de kamer binnenstormde.

Gedurende een oogenblik was ik slechts door één gedachte bezielde: boven op de tafel te komen! Het kwam toen nog niet in mij op, hoe dwaas en nutteloos deze poging was. Ik was zóó geheel en al door deze gedachte beheerscht, dat ik aan niets anders kon denken. En misschien zou ik, als een gevolg van het feit, dat ik nergens anders oog of oor voor had, mijn doel toch wel in ieder geval hebben bereikt, maar toen ik wederom midden tusschen de schalen en kruiken met de vergiftigde spijzen en dranken stond, en mij omkeerde om mijn noodlot onder het oog te zien, merkte ik, dat er een andere factor tusschenbeide gekomen was om mij, voor het oogenblik althans, te redden en mij in staat te stellen de twijfelachtige veiligheid van de tafel te bereiken!

Halverwege tusschen de deur en de tafel werd de tharban, een strijdlustig, brieschend en brullend monster, aangevallen door de slangen. Hij beet en sloeg en klauwde om zich heen, en

scheurde hen aan stukken, maar steeds bleven zij hem aanvallen, trachtend hem te bijten en te omstrengelen. Lichamen, die in tweeën waren getrokken, koppen, die van den romp gescheiden waren, zochten hem nog steeds te bereiken, en wanneer hij één slang buiten gevecht had gesteld, kwamen er van alle kanten tien andere voor in de plaats.

Kolossaal en dreigend oprijzend boven alle andere, was de geweldige slang, die geprobeerd had mij te verslinden, en de tharban scheen te beseffen, dat dit een vijand was, die zijn kracht en moed waardig was. Terwijl hij met iets van geringschatting de kleinere slangen uit den weg ruimde, bleef hij altijd die groote in het oog houden en richtte daarop zijn meest verwoede aanvallen. Maar hoe weinig richtten deze uit! Met de snelheid van het licht, schoten de kronkelende windingen van het dier her- en derwaarts, iedereen slag ontwijkend als een ervaren bokser, en met verschrikkelijke kracht slaand in iedere opening, zijn kaken diep begraving in het bloedende vleesch van den tharban.

Het gebrul en gekrijsch van den tharban vermengde zich met het krijschen en sissen van de reptielen, en vormde het verschrikkelijkste lawaai dat iemand zich kan voorstellen. Zoo leek het mij tenminste in ieder geval, terwijl ik opgesloten was in deze kamer waarin alles wat er zich in bevond een onverzoenlijken dood scheen te beteekenen.

Wie zou deze titanen-worsteling winnen? Welk verschil kon dit voor mij uitmaken? Het eenige verschil was, dat of de een, of de ander mij zou verscheuren! Toch sloeg ik den strijd gade met de opgewonden belangstelling, die de niet bij den afloop betrokken toeschouwer aan den dag legt bij een match in kracht en behendigheid.

Het was een bloedige botsing, maar het bloed was uitsluitend afkomstig van den tharban en de kleinere slangen. Het geweldige creatuur, dat mij thans verdedigde om mij later te kunnen verslinden, was tot dan toe onverlet. Hoe het er in slaagde, zijn kolossale lichaam met voldoende snelheid heen en weer te bewegen om aan de verwoede aanvallen van den

tharban te ontgaan, is mij een raadsel, ofschoon de verklaring misschien te zoeken is in het feit, dat het iederen aanval van den tharban gewoonlijk beantwoordde met een verschrikkelijken slag van zijn kop, die den tharban half versuft en met een nieuwe wonde achteruit deed deinzen.

Op een gegeven oogenblik staakte de tharban zijn aanval en begon zich terug te trekken. Ik zag hoe de groote slang iedere beweging van zijn tegenstander volgde. De kleinere slangen zwermde over het lichaam van den tharban; hij scheen het niet eens te merken! Toen sprong hij plotseling op en rende naar den ingang van de tunnel, die naar zijn hok voerde.

Daar had de slang blijkbaar op gewacht. Ze lag half opgerold op de plaats waar de strijd zich had afgespeeld, en nu schoot ze plotseling als een veer, die zich ontspant, door de lucht, en zoo snel, dat ik het nauwelijks volgen kon, sloeg ze een aantal windingen om het lichaam van den tharban, verhief haar wijd geopenden muil boven den rug van het monster en beet toe!

De tharban slaakte een verschrikkelijken kreet; ik hoorde botten en beenderen kraken en kneuzen, en het bloed stroomde uit het gehavende lichaam.

Ik slaakte een zucht van verlichting toen ik mij afvroeg hoe lang een heele tharban den honger zou kunnen stillen van een slang van ongeveer zes meter, en terwijl ik aan dit uitstel dacht, maakte de machtige overwinnaar zijn windingen los van het lichaam van zijn slachtoffer en wendde zijn kop langzaam in mijn richting.

Roerloos staarde ik een moment in de koude, beweginglooze oogen van de slang en toen greep een panische schrik mij aan, want ze kwam op de tafel aan glijden! Zij bewoog zich niet vlug als in den strijd, maar heel langzaam. Er was iets onontkoombars in die golvende nadering – iets verlamdends, zóó verschrikkelijk.

Ik zag hoe het dier zijn kop ophief ter hoogte van het tafelblad; ik zag hoe de kop tusschen de schalen door naar mij toe gleed. Ik kon het niet langer uithouden! Ik keerde mij om ten einde

te vluchten – waarheen kon mij niet schelen – overal heen, al was het slechts de lengte van de kamer om maar even althans nog te ontkomen aan de koude glinstering van die afschuwelijke oogen.

Terwijl ik mij omdraaide, gebeurden er twee dingen: ik hoorde weer flauwtjes de kreten van een vrouw, en mijn gezicht kwam in aanraking met de lus, die neerhing uit de schaduwen tusschen de balken boven mijn hoofd. De kreten maakten weinig indruk op mij, maar de lus deed een nieuwe gedachte in mij opkomen. Ze deed mij de mogelijkheid zien om aan de slang te ontkomen, en ik aarzelde niet lang om er gebruik van te maken.

Ik voelde hoe de bek van de slang mijn blooten voet aanraakte toen ik opsprong en het touw greep boven de lus; ik hoorde een luid gesis van woede, terwijl ik zoo snel ik kon naar boven klom naar de duistere schaduwen, waar ik althans tijdelijk een schuilplaats zou kunnen vinden.

Het bovenste einde van het touw was vastgemaakt in een oogbout, die aan een grooten balk was bevestigd. Ik klom naar dien balk en keek naar beneden. De slang kronkelde zich luid sissend onder mij. Zij had ongeveer één derde van haar lichaam van den grond opgeheven en trachtte zich om het slingerende touw te winden ten einde mij te kunnen volgen, maar het vloog telkens weg en verijdelde op die manier haar pogingen.

Ik twijfelde er aan of een slang van zoo'n kolossalen omvang in het betrekkelijk dunne touw zou kunnen klimmen, maar ik nam dit risico liever toch niet. Daarom trok ik het touw op en sloeg het over den balk. Voor een oogenblik was ik nu veilig, en ik haalde verlicht adem. Toen begon ik om mij heen te kijken.

De schaduwen waren dicht en bijna ondoordringbaar, maar toch kwam het mij voor, alsof de zoldering van het vertrek nog ver boven mij was. Om mij heen was een warreling van balken, stangen en binten. Ik besloot dit bovenste gedeelte van de kamer met de zeven deuren eens te onderzoeken.

Rechttop

staand op den balk, bewoog ik mij voorzichtig in de richting van den muur. Aan het einde van den balk ontdekte ik een smalle plank, die aan den muur bevestigd was en klaarblijkelijk rond de heele kamer liep. Ze was ongeveer twee voet breed en had geen leuning. Het leek mij iets van een steiger, die achtergelaten was door de werklieden, die het gebouw hadden gezet.

Terwijl ik mijn ontdekkingsstocht er langs voortzette, bij iederen stap voorzichtig met mijn voet vooruittastend en met mijn handen onderwijl langs den muur voelend, hoorde ik weer den angstigen kreet die reeds twee keer mijn oor had bereikt, zonder dat ik er verder aandacht aan had gewijd. Ook thans wogen mijn eigen moeilijkheden mij nog zwaarder dan die van een of andere onbekende vrouw van dit vreemde ras.

Een oogenblik later kwamen mijn vingers in aanraking met iets, dat alle gedachten aan de schreeuwende vrouw uit mijn hersens verdreef. Op het gevoel afgaand, was het de sponning van een deur of een raam. Met beide handen onderzocht ik mijn vondst. Ja, het was een deur! Het was een smalle deur, ongeveer anderhalve meter hoog. Ik voelde de scharnieren, ik tastte naar een klink – en vond die eindelijk! Voorzichtig bewoog ik ze heen en weer en voelde de deur naar mij toekomen.

Wat was er achter die deur? Misschien de een of andere nieuwe en duivelachtige vorm van dood of marteling? Misschien de vrijheid? Ik kon het niet weten zonder die geheimzinnige deur verder te openen!

Ik aarzelde, maar niet lang. Langzaam trok ik de deur naar mij toe, mijn eene oog dicht tegen den kier. Een vleug nachtwind sloeg mij in het gezicht; ik zag het zwakke licht van een Venussiaanschen nacht!

Kon het zijn dat de Thoristen, ondanks al hun geslepenheid, onbewust die mogelijkheid om uit de doodenkamer te ontkomen, hadden opengelaten? Ik durfde het nauwelijks gelooven, en toch zat er niets anders op dan verder te gaan en het risico te aanvaarden van hetgeen er achter was!

Ik opende de deur en stapte naar buiten op een balcon, dat zich naar beide richtingen uitstrekte tot ik het uit het oog verloor

door de ronding van den cirkelvormigen muur, waaraan het was bevestigd. Langs den buitenrand van het balcon bevond zich een laag muurtje. Ik kroop daarachter om den nieuwen toestand, waarin ik mij bevond, te overdenken. Er scheen mij geen nieuw gevaar te bedreigen, maar toch was ik nog steeds op mijn hoede. Ik kroop langzaam vooruit om de omgeving eens nader te verkennen, en wederom verscheurde een kreet als van iemand, die zich in doodsangst bevond, de stilte van den nacht. Dit keer scheen het van heel dichtbij te komen. Vóór dien tijd hadden de muren van het gebouw, waarin ik mij bevond, de kreten verstikt!

Ik ging reeds in de richting van het geluid, en ik vervolgde nu mijn tocht. Ik zocht naar een weg die naar den grond zou leiden, niet naar een meisje, dat zich in gevaar of nood bevond! Ik vrees, dat ik op dat oogenblik laf en zelfzuchtig en ver van ridderlijk was; maar om de waarheid te zeggen, zou het mij niet veel hebben kunnen schelen al had ik geweten, dat iedere inwoner van Kapdor, hetzij man of vrouw, op het punt was gedood te worden.

Terwijl ik om de ronding van den toren liep, ontdekte ik een ander gebouw, dat op slechts een paar meter afstand stond, en op hetzelfde oogenblik zag ik iets, dat mijn belangstelling, en zelfs mijn hoop, opwekte. Het was een smalle dam, die van het balcon, waarop ik stond, naar een zelfde balcon voerde aan het andere gebouw.

Op hetzelfde moment hoorde ik weer de kreten; zij schenen uit het gebouw te komen dat ik zoojuist had ontdekt. Het waren echter niet de kreten, die mij over den dam deden gaan, maar de hoop dat ik daar het middel zou kunnen vinden om op den beganen grond te komen.

Snel op het andere balcon stappend, volgde ik het tot aan den dichtstbijzijnden hoek, en toen ik dien omsloeg, zag ik een licht, dat klaarblijkelijk uit eenige ramen kwam, die zich op gelijke hoogte bevonden. In het eerst dacht ik er over terug te keeren, omdat ik bang was

ontdekt te zullen worden als ik de vensters passeerde; maar ik hoorde opnieuw dien kreet en dit keer was het zóó dichtbij, dat ik begreep, dat hij uit de kamer moest komen waarin het licht scheen. De kreet klonk zóó hopeloos en ze werd klaarblijkelijk geuit door iemand, die zóó verschrikkelijk in angst zat, dat ik niet langer kon nalaten er aandacht aan te schenken, en alle voorzichtigheid vergetend, begaf ik mij naar het raam, dat het dichtstbij was.

Het stond wijd open en in de kamer er achter zag ik een vrouw, die in de macht van een man was. De schurk hield haar omlaag gedrukt op een bank, terwijl hij haar met een scherpe dolk prikte. Of het zijn bedoeling was haar te doden, kon ik niet uitmaken; op het oogenblik scheen zijn eenige bedoeling slechts te zijn haar te martelen!

De man stond met zijn rug naar mij toegekeerd en zijn lichaam verborg het gezicht van de vrouw, maar toen hij haar prikte en zij schreeuwde, lachte hij – een afschuwelijken, duivelschen lach. Ik begreep opeens wat voor een psychopatisch type het was: iemand die genoot wanneer hij het voorwerp van zijn liefde kon doen lijden!

Ik zag hoe hij zich bukte om haar een kus te geven, en hoe zij hem in zijn gezicht sloeg. Terwijl zij dit deed, wendde hij zijn hoofd half om teneinde den slag te ontgaan, en toen zag ik, wie het was: Moosko, de ongyan!

Hij moet haar niet meer geheel in bedwang gehad hebben, toen hij opzij week, want het meisje kwam half overeind in haar poging om hem te ontkomen. Terwijl zij dit deed, zag ik haar gezicht en mijn bloed scheen te bevriezen van woede en schrik. Het was Duare!

Met één sprong was ik over de vensterbank en boven op hem. Ik greep hem bij den schouder en rukte hem achteruit, en toen hij mijn gezicht zag, slaakte hij een kreet van schrik en deinsde terug, terwijl zijn pistool uit zijn holster trekkend. Direct sprong ik weer op hem toe, greep het wapen en richtte den loop naar de zoldering. Hij sloeg achterover op de bank, mij meetrekkend, en wij vielen allebei boven op Duare.

Moosko had zijn dolk laten vallen terwijl hij naar zijn pistool greep; ik ontwong hem nu het laatstgenoemde wapen en wierp het weg. Toen zochten mijn vingers zijn keel.

Moosko was een groote, zware man, dik en log, maar hij beschikte wel over kracht, en de vrees voor den dood scheen zijn krachten nog te verdubbelen. Hij vocht met de wanhoop van een ter dood veroordeelde.

Ik trok hem van de bank, opdat Duare niet geblesseerd zou worden, en wij rolden op den grond, allebei er op uit den ander in een doodelijken greep te krijgen. Hij schreeuwde nu om hulp, en ik verdubbelde mijn pogingen om hem den adem af te snijden, voordat zijn geroep zijn makkers te hulp kon doen snellen. Terwijl hij schreeuwde beet hij naar mij als een wild beest, onderwijl nog alle mogelijke moeite doend, mij in mijn gezicht te slaan of houvast te krijgen om mijn keel. Ik voelde mij uitgeput door alles wat ik had doorgemaakt, door gebrek aan slaap en voedsel. Ik voelde dat mijn krachten snel afnamen terwijl Moosko in mijn overspannen verbeelding steeds sterker scheen te worden.

Ik wist dat ik indien ik niet overwonnen wilde worden en Duare niet verloren wilde zijn, mijn tegenstander in den kortst mogelijken tijd de baas moest zien te worden. Ik maakte mij daarom van hem los teneinde een grooteren afstand te scheppen om hem een slag te kunnen geven. Dit lukte mij en ik liet mijn vuist nu uit alle kracht op zijn gezicht neerkomen. Een oogenblik wankelde hij, en van dat moment maakte ik gebruik om mijn vingers rond zijn keel te sluiten. Hij worstelde om los te komen en sloeg mij op een verschrikkelijke wijze, maar ofschoon ik half verdoofd was, klampte ik mij aan hem vast tot hij eindelijk als in doodsstrijd begon te rillen.

Direct daarop voelde ik zijn lichaam verslappen en viel hij op den grond. Hijgend bleef ik gebogen over hem staan..... Moosko leek mij zoo dood als iemand maar zijn kan toen ik overeind kwam en Duare aankeek, die nog steeds half geknield op de rustbank zat, vanwaar zij als een zwijgende getuige dezen korten strijd om haar had gadegeslagen.

„Jij!” kreet zij. „Dat kan niet!”

„Ik ben het!” verzekerde ik haar.

Langzaam stond zij op van de bank toen ik naar haar toekwam, en ze bleef mij staan aankijken toen ik mijn armen opende om haar er in te drukken.

„Neen!” schreeuwde zij dan. „Raak mij niet aan! Het is allemaal een vergissing geweest!”

„Maar je zei toch, dat je van mij hield, en je weet dat ik van jou houd,” bracht ik verbouwereerd uit.

„Dat is juist de vergissing,” antwoordde ze. „Ik houd niet van je. Vrees, dankbaarheid, medelijden en zenuwen, als een gevolg van alles wat ik had doorgemaakt brachten deze woorden over mijn lippen. Ze vertolkten echter niet de gevoelens, die er in mijn hart leefden.”

Ik voelde mij plotseling diep rampzalig. Al mijn hoop en geluk werden op slag den bodem ingeslagen. Ik wendde mij van haar af. Het kon me nu niet langer schelen wat er met me gebeuren zou. Maar langer dan een paar seconden duurde die onverschilligheid niet. Of zij al of niet van mij hield, ik zag mijn taak duidelijk voor mij. Ik moest haar uit Kapdor brengen, haar uit de klauwen der Thoristen redden en zoo mogelijk, haar naar heur vader, Mintep, den koning van Vepaja, terugbrengen!

Ik ging naar het raam en luisterde. Voor zoover ik kon nagaan, hadden Moosko's kreten geen hulp voor hem doen opdagen; er scheen niemand te komen. Klaarblijkelijk hadden zijn kreten evenmin de aandacht getrokken als die van Duare. Ik begreep, dat er weinig kans meer was, dat er nu nog iemand zou komen.

Ik ging naar Moosko en trok hem het harnas uit, waaraan het zwaard hing, dat hij tegen mij had willen trekken, maar waartoe hij geen gelegenheid had gekregen door mijn onverhoedschen aanval. Daarna nam ik zijn dolk en pistool. Ik voelde mij nu veel meer op mijn gemak; ik kon mij nu ten minste verdedigen als het er op aankwam. Het is eigenlijk vreemd, wat wapens voor iemand kunnen doen, die niet eens

gewend is ze te dragen of er mee om te gaan, en tot ik op Venus gekomen was, had ik maar zelden een wapen gedragen! Ik gunde mij nu den tijd om een onderzoek in de kamer in te stellen in de hoop, iets te vinden, dat mij behulpzaam zou kunnen zijn bij mijn poging om de vrijheid terug te winnen. Het was een tamelijk groote kamer. Men had zeker moeite gedaan het vertrek imposant te meubileren, maar het resultaat was een demonstratie van slechten smaak geworden. Het was in één woord afschuwelijk.

Aan den eenen kant van het vertrek bevond zich echter iets, dat mijn levendige belangstelling en instemming vond. Het was een tafel, overdekt met spijzen en dranken.

Ik wendde mij tot Duare. „Ik zal probeeren je uit Noobol weg te krijgen,” zei ik tegen haar. „Ik zal ook probeeren je naar Vepaja terug te brengen. Misschien lukt het mij niet, maar ik zal in ieder geval mijn best doen. Wil je mij vertrouwen en met me meegaan?

„Hoe kun je daaraan twijfelen?” antwoordde ze. „Indien het je gelukt mij naar Vepaja terug te brengen, zal je overladen worden met eerbetoon en belooningen indien ik zeg, dat dit mijn wensch is!”

Die woorden maakten me kwaad, en ik stond op het punt haar mijn verontwaardiging te zeggen, toen ik mij bedacht. Wat voor zin zou het hebben? Ik besteedde mijn aandacht opnieuw aan de tafel. „Wat ik wilde zeggen,” vervolgde ik, „is dat ik zal probeeren je te redden, maar ik kan het niet met een leege maag. Ik zal wat eten vóór wij deze kamer verlaten. Eet je mee?”

„We zullen allebei onze krachten noodig hebben,” antwoordde zij. „Ik heb geen honger, maar het is verstandiger dat wij allebei eten. Moosko heeft dit voedsel voor mij laten brengen, maar ik kon niet eten terwijl hij er bij was.”

„Dus dan ben ik niet zóó afstootend als Moosko?” vroeg ik sarcastisch.

Ze keek me een oogenblik zwijgend aan voordat ze antwoordde, en zei toen: „Neen, niet zóó erg.”

Ik draaide mij om en ging naar de tafel, waaraan ze eenige oogenblikken later naast mij plaats nam en we aten zonder een woord te zeggen. Er was een overvloed van spijsen met water, wijn en andere dranken, en ik viel er op aan als een uitgehongerde wolf.

Het benieuwde mij te weten hoe Duare naar de Thoristenstad Kapdor gekomen was, maar de wreede en onbegrijpelijke manier waarop zij mij behandelde deed mij aarzelen verder eenige belangstelling in haar te toonen. Ik begreep echter spoedig, hoe kinderachtig mijn houding was en ik vroeg haar daarom mij te vertellen wat haar allemaal overkomen was sinds ik haar met den angan had weggestuurd naar de Sofal tot aan het oogenblik, dat ik haar in de klauwen van Moosko had aangetroffen.

„Er is niet veel te vertellen,” antwoordde zij. „Je zult je herinneren hoe bevreesd die angan was om naar het schip terug te keeren, omdat hij bang was gestraft te worden daar hij geholpen had bij mijn ontvoering? Het zijn laffe schepsels met ternauwernood ontwikkelde geesten, die alleen maar reageeren op de meest primitieve natuurdrijven – zucht tot zelfbehoud, honger en vrees.

Toen wij bijna boven het dek van de Sofal waren, aarzelde de angan en keerde toen naar de kust terug. Ik vroeg hem, wat hij deed, waarom hij niet verder vloog en mij op dek neerzette. Maar hij antwoordde, dat hij bang was. Hij beweerde, dat ze hem zouden dooden, omdat hij geholpen had mij te stelen.

Ik beloofde hem, dat ik hem zou beschermen en dat hem geen leed zou geschieden, maar hij wilde mij niet gelooven. Hij antwoordde, dat de Thoristen, die zijn vroegere meesters waren geweest, hem zouden beloonen, indien hij mij naar hen terugbracht. Dat wist hij zeker, maar hij had alleen mijn woord maar, dat Kamlot hem niet zou laten dooden. En hij twijfelde of Kamlot zich wel aan mij zou storen.

Ik smeekte en dreigde, maar zonder resultaat. De angan vloog regelrecht naar deze afschuwelijke stad en leverde mij aan de

Thoristen uit. Toen Moosko vernam, dat ik hierheen gebracht was, liet hij zijn gezag gelden en eischte mij als zijn eigendom op. De rest weet je.”

„En nu,” zei ik, „moeten wij een middel zien te vinden om uit Kapdor weg te komen en de kust te bereiken. Misschien is de Sofal nog niet weggegaan. Het is mogelijk, dat Kamlot een expeditie aan land heeft gezet om naar ons te zoeken.”

„Het zal niet zoo gemakkelijk zijn om uit Kapdor weg te komen,” beweerde Duare. „Toen de angan mij hier bracht, heb ik de hoge muren en de schildwachten gezien. Hoe denk je, dat je over de muren kunt komen en de schildwachten kunt verschalken?”

Ik schudde mijn hoofd. „Dat weet ik niet; ik kan het alleen maar probeeren. Allereerst moeten we echter dit gebouw verlaten. Heb je misschien iets kunnen opmerken van de inrichting van het gebouw, toen je hier gebracht werd?”

„Ja. Er loopt een lange gang van den voorkant van het gebouw naar den achterkant, en ze leidt regelrecht naar een trap, die achteraan op de eerste verdieping uitkomt. Er komen verscheidene kamers op die gang uit. In de beide voorkamers bevonden zich menschen, maar in de andere kon ik niet kijken, daar de deuren dicht waren. Het is mogelijk, dat er in alle kamers menschen waren.”

„Dat zullen we moeten onderzoeken, en indien er beneden teekenen van leven zijn, moeten we wachten tot ze allemaal slapen. Intusschen zal ik eens op het balcon gaan kijken om te zien of ik een veiliger weg naar den grond kan ontdekken.”

Toen ik bij het raam kwam, merkte ik, dat het was gaan regenen. Ik kroop langs het gebouw, tot ik in de straat kon zien, die beneden lag. Er was geen enkel teken van leven te bespeuren; waarschijnlijk had de regen iedereen naar binnen gejaagd. In de verte kon ik vaag de omtrekken van de stadsmuren aan het einde van de straat onderscheiden. Alles was zwak verlicht door den zonderlingen nachtelijken glans, die zoo typeerend is voor het Amtoriaansche landschap.

Er was geen ladder of trap, die van het balcon naar beneden

leidde. De eenige mogelijkheid om naar beneden te komen was langs de trap in het gebouw.

Ik wendde mij tot Duare. „Kom,” zei ik. „We kunnen het evengoed nu als later probeeren.”

„Wacht eens!” riep zij. „Ik weet wat. Het schiet mij te binnen, omdat ik mij opeens iets herinner wat ik heb gehoord aan boord van de Sofal met betrekking tot de gewoonten van de Thoristen. Moosko is een ongyan.”

„Wàs,” verbeterde ik haar, want ik dacht, dat hij dood was.

„Dat maakt niets uit. De kwestie is, dat hij een van de heerschers was van het zoogenaamde Vrije Land van Thora. Zijn gezag, vooral hier, waar geen ander lid van de oligarchie is, moet absoluut zijn. Toch kende niemand hem in Kapdor. Welk bewijs heeft hij gegeven van zijn identiteit of zijn hooge positie?”

„Dat weet ik niet,” moest ik erkennen. „Maar hij zal wel geloofsbrieven of zooiets hebben gehad.”

„Ik geloof, dat je aan zijn wijsvinger van de rechterhand een grooten ring zult vinden, die het teeken van zijn waardigheid is.”

„En je denkt, dat wij dien ring kunnen gebruiken om de schildwachten te passeeren?”

„Het is mogelijk,” antwoordde Duare.

„Maar niet waarschijnlijk,” mompelde ik. „Zelfs iemand, die aan waanvoorstellingen lijdt, zou mij nog met geen mogelijkheid voor Moosko kunnen houden – of mijn eigenwaan moet mij vleien.”

Een zwakke glimlach plooide Duares lippen. „Ik geloof niet, dat het noodig voor je is, om op Moosko te lijken,” verklaarde zij. „De menschen hier zijn erg onwetend. Waarschijnlijk hebben maar een paar van de gewone soldaten Moosko gezien, toen hij hier kwam. Diezelfde mannen zullen nu niet op wacht zijn. Bovendien is het nacht, en door de duisternis en den regen is het gevaar, dat je gestalte je zal verraden, heel gering.”

„Het is in ieder geval de moeite waard het te probeeren,” gaf ik toe, en naar het lichaam van Moosko gaand, vond ik den ring en trok hem van zijn vinger. Hij was te groot voor mij, daar de ongyan groote, dikke handen had; maar als iemand

dom genoeg was om mij voor den ongyan aan te zien, dan zou hij zeker wel geen erg hebben in een kleinigheid als het slecht passen van den ring.

Duare en ik kropen nu stil uit de kamer naar de trap, waar we luisterend bleven staan. Alles was donker beneden, maar wij hoorden het geluid van gedempte stemmen, alsof ze achter een gesloten deur vandaan kwamen. Langzaam, voorzichtig, daalden wij de trap af. Ik voelde de warmte van Duare's lichaam toen ze zich tegen mij aandrukte, en een groot verlangen haar in mijn armen te nemen greep mij aan; maar ik zette mijn weg naar beneden even koel en beheerscht voort alsof geen helsch vuur mij verteerde. Wij bereikten de lange gang en hadden zoowat de helft er van afgelegd naar de deur, die toegang gaf tot de straat. Reeds dacht ik dat het ons lukken zou uit het gebouw te komen, toen plotseling een deur aan het begin van de gang openging, en de gang zelf verlicht werd door het schijnsel dat uit de kamer kwam.

Ik zag een gedeelte van een mannengestalte, die in de deuropening stond. Hij bleef staan en sprak met iemand, die nog in de kamer was, welke hij op het punt stond te verlaten. Het volgende oogenblik kon hij de gang inkomen. Welken kant zou hij opgaan?

Vlak naast mij was een deur. Behoedzaam drukte ik den klink neer en duwde de deur open. De kamer was in duisternis gehuld, maar of er al of niet iemand in was, kon ik niet zien. Naar binnen gaand, trok ik Duare achter mij aan en sloot toen de deur weer gedeeltelijk, dicht bij de opening blijvend om te kunnen zien en luisteren.

Na eenige oogenblikken hoorde ik den man, die in de andere deuropening had gestaan zeggen: „Tot morgen, vrienden, en dat jullie in vrede mogen slapen.” Toen ging de deur dicht en was het weer donker op de gang!

Nu hoorde ik voetstappen; ze kwamen in onze richting. Voorzichtig trok ik het zwaard van Moosko den ongyan. De voetstappen kwamen steeds nader; ze schenen te aarzelen voor

de deur waarachter ik wachtte, maar misschien was het alleen maar verbeelding van mij. Ze gingen verder; ik hoorde ze nu de trap opgaan.

Nu overviel mij een nieuwe vrees. Wat, indien die man de kamer zou binnengaan waarin het doode lichaam van Moosko lag! Natuurlijk zou hij dan alarm maken. Ik begreep, dat het noodzakelijk was onmiddellijk te handelen.

„Kom, Duare,” fluisterde ik, en samen stapten wij in de gang en renden bijna naar de voordeur van het gebouw.

Een oogenblik later bevonden wij ons op straat. De motregen was een fiksche bui geworden. Men kon alleen maar op korten afstand iets onderscheiden, en daar was ik dankbaar voor.

We haastten ons de straat door in de richting van den muur en de poort. We zagen niemand en kwamen niemand tegen. Het begon nog harder te regenen.

„Wat ga je tegen den schildwacht zeggen?” vroeg Duare.

„Dat weet ik niet,” antwoordde ik eerlijk.

„Hij zal zeker wel achterdochtig zijn,” beweerde zij niet ten onrechte, „want je kunt moeilijk een geldig excuus hebben om de veilige beslotenheid van een ommuurde stad te verlaten op een nacht als deze om zonder geleide rond te gaan dolen in een gevaarlijk land, waar wilde dieren en even wilde menschen in grooten getale rondsluipen.”

„Ik zal er wel wat op vinden,” zei ik, „want ik moet wel.”

Ze gaf geen antwoord en we vervolgden onzen weg naar de poort. Het was niet ver van het huis waaruit wij waren ontsnapt, en weldra stonden wij voor het dreigende gevaarte, dat zich in den vallenden regen massaal voor ons verhief.

Een schildwacht, die zich in een nis een schuilplaats had gezocht, ontdekte ons en vroeg wat wij buiten deden op dit uur en in zoo'n nacht. Het kon hem niet veel schelen, omdat hij niet wist dat wij het plan hadden de poort te passeeren; ik geloof dat hij alleen maar vermoedde, dat wij een paar burgers waren, die voorbijkwamen op onzen weg naar huis.

„Is Sov hier?” vroeg ik.

„Sov hier?” riep hij verbaasd. „Wat zou Sov hier in zoo’n nacht moeten uitvoeren?”

„Hij zou me hier ontmoeten,” zei ik. „Ik heb hem gezegd hier te zijn.”

„Heb je hem gezegd hier te zijn?” De man lachte. „Wie ben je dat je instructies kan geven aan Sov?”

„Ik ben de ongyan, Moosko,” antwoordde ik.

De man keek mij één en al verbazing aan. „Ik weet niet, waar Sov is,” antwoordde hij, een beetje beduusd naar ik meende.

„Enfin, dat komt er niet op aan,” zei ik. „Hij zal wel direct hier zijn. Open intusschen de poort, want we zullen haast hebben als hij komt.”

„Ik kan de poort niet openen als ik er geen orders van Sov voor heb,” antwoordde de schildwacht.

„Weiger je een ongyan te gehoorzamen?” vroeg ik, mij zoo woedend mogelijk houdend, hopen hem hierdoor te intimideeren.

„Ik heb u nooit eerder gezien,” trachtte hij zich te verdedigen. „Hoe kan ik weten, dat u een ongyan bent?”

Ik stak mijn hand uit, met den ring van Moosko aan den wijsvinger. „Weet je, wat dat is?” vroeg ik.

Hij bekeek den ring nauwkeurig. „Ja, ongyan,” zei hij bevreesd, „ik weet het.”

„Doe de poort dan open, en haast je wat,” viel ik uit.

„Laten we wachten tot Sov komt,” stelde hij voor. „Er zal dan nog tijd genoeg zijn.”

„Er is geen tijd te verliezen, kerel. Doe open, zooals ik je zeg. De Vepajaansche gevangene is zoo juist ontsnapt, en Sov en ik trekken er op uit met een troep krijgslieden om hem te zoeken.”

De weerbarstige kerel aarzelde nog steeds. Opeens hoorden wij luide kreten uit de richting vanwaar wij kwamen, en ik veronderstelde, dat de man, die ons in de gang was gepasseerd, het doode lichaam van Moosko had ontdekt en alarm had gemaakt. Wij hoorden mannen rennen. Er was geen tijd meer te verliezen!

„Daar komt Sov al met de patrouille,” riep ik. „Doe de poort open, dwaas, of je zult het betreuren.” Ik trok mijn zwaard, vast van plan hem te doorsteken, indien hij niet gehoorzaamde.

„Waarom moet ik hem nu al openen, ongyan?” vroeg hij weifelend. „Waarom kunnen we niet wachten tot Sov er is?”

„Omdat het tijd zal sparen als de poort open is; daarom! Maak nu voort en doe open.”

Toen hij eindelijk wilde doen wat ik van hem verlangde, hoorde ik de opgewonden stemmen van steeds naderkomende mannen. Ik kon hen door den regen nog niet zien, maar juist toen de poort opendraaide, zag ik hun gestalten in de duisternis aankomen. Duare bij den arm nemend, trok ik haar mee door de poort. De schildwacht vertrouwde het zaakje nog altijd niet, en had ons geloof ik wel tegen willen houden, maar hij durfde niet goed.

„Zeg Sov, dat hij voortmaakt,” zei ik, en voordat de man den noodigen moed kon opbrengen om zijn plicht te doen, haastten Duare en ik ons naar buiten in de duisternis en waren weldra voor zijn oogen in den regen verdwenen.

Het was mijn bedoeling de kust te bereiken, en die te volgen tot het aanbreken van den dag. Ik hoopte vurig, dat wij dan de Sofal voor de kust zouden ontdekken en middelen vinden om haar te seinen.

Dien ganschen verschrikkelijken nacht baanden wij ons een weg door de duisternis en den regen. Geen enkel geluid dat er op wees, dat wij achtervolgd werden, bereikte ons oor, maar wij kwamen evenmin bij den oceaan.

Tegen den ochtend hield het op met regenen, en toen het geheel dag was geworden, zochten onze oogen gretig rond naar de zee, maar wij ontdekten alleen maar lage heuvels en golvend land, bezaaid met boomen. En in de verte, daar, waar wij hadden gedacht dat wij de zee zouden vinden, zagen wij alleen maar een groot bosch.

„Waar is de zee?” vroeg Duare.

„Ik weet het niet,” erkende ik.

Slechts gedurende een paar minuten bij zonsop- en zonsondergang is het op Venus mogelijk onderscheid te maken tusschen

de streken van het compas; dan is de plaats waar de zon staat vaag aangegeven door een iets sterker licht langs den Oostelijken of den Westelijken horizon.

En nu de zon aan onze linkerhand opkwam, terwijl zij dit aan onze rechterhand had moeten doen, gingen wij in de richting waar ik had gemeend den oceaan te zullen aantreffen.... Mijn hart zonk in mijn schoenen, want ik wist, dat wij verdwaald waren.

HOOFDSTUK III.

Kannibalen.

Duare, die mijn gezicht aandachtig had gadegeslagen, moet de waarheid hebben begrepen van de wanhopige uitdrukking die er op te lezen stond.

„Je weet niet waar de zee ligt?” vroeg zij.

Ik schudde mijn hoofd. „Neen.”

„Dus wij zijn verdwaald?”

„Ik ben er bang voor. Het spijt me, Duare; ik was er zoo zeker van, dat wij de Sofal zouden vinden en dat je spoedig buiten gevaar zoudt zijn. Het is allemaal mijn schuld, de fout van mijn domheid en mijn onwetendheid.”

„Dat moet je niet zeggen; niemand had kunnen weten welken kant hij uitging in zoo’n duisternis als vannacht. Misschien zullen we de zee toch nog wel vinden.”

„Zelfs als we ze vonden, vrees ik dat het toch te laat zou zijn om ons in veiligheid te kunnen stellen!”

„Wat bedoel je – dat de Sofal vertrokken zou zijn?” vroeg zij.

„Dat gevaar bestaat natuurlijk; maar wat ik het meeste vrees, is dat wij gevangen zouden worden genomen door de Thoristen. Ze zullen zeker langs de kust naar ons zoeken in de streek, waar zij ons gisteren hebben gevonden. Ze zijn niet zoo dom, dat ze niet begrijpen dat wij zullen probeeren de Sofal te bereiken.”

„Indien wij den oceaan konden vinden, zouden we kunnen probeeren ons voor hen te verbergen, tot ze het zoeken beu

geworden en teruggekeerd zijn naar Kapdor. En als de Sofal er dan toch nog is, kunnen wij wellicht nog worden gered.”

„En als die er niet meer is, wat dan?” vroeg ik. „Weet je iets van Noobol? Bestaat de mogelijk niet, dat wij ergens in dit land een vriendelijk volk kunnen vinden, dat ons wil helpen om weer naar Vepaja te komen?”

Ze schudde haar hoofd. „Ik weet heel weinig van Noobol,” antwoordde ze, „maar het beetje wat ik er van gehoord heb duidt niet op veel goeds. Het is een schaarsch bewoond land, dat zich naar men aanneemt uitstrekt tot ver in Strabol, het heete land, waar geen mensch kan leven. Het wordt bewoond door wilde dieren en wilde stammen. Hier en daar langs de kust liggen wat nederzettingen, maar de meeste daarvan zijn bezet of verwoest door de Thoristen. De anderen zijn voor ons even gevaarlijk, want ze zouden daar alle vreemdelingen natuurlijk als vijanden beschouwen.”

„Het vooruitzicht is niet erg prettig,” erkende ik, „maar we zullen den moed niet opgeven; we zullen wel een uitweg vinden.”

„Ik ben er van overtuigd dat als er iemand is, die het kan, jij het bent,” zei Duare.

Het was prettig door Duare geprezen te worden. Gedurende al den tijd, dat ik haar kende, had zij nog maar één keer iets vriendelijks tegen mij gezegd, en dat had zij later weer herroepen.

„Ik zou wonderen kunnen doen, als jij maar van me hield, Duare.”

Ze richtte zich trots op. „Daar moet je niet over praten,” zei ze koel.

„Waarom haat je mij, Duare, die je alleen maar liefde heeft gegeven?” vroeg ik.

„Ik haat je niet,” antwoordde ze, „maar je mag niet spreken over liefde tegen de dochter van een jong. Dat moest je weten. We moeten misschien langen tijd samen zijn, en je moet niet vergeten, dat ik niet mag luisteren naar woorden van liefde, die over de lippen van een man komen. Dat wij tegen elkaar spreken is reeds verkeerd, maar de omstandigheden hebben het onmogelijk gemaakt om in dit opzicht iets anders dan verkeerd

te doen. Voordat ik weggevoerd werd uit het huis van den jong, had geen andere man dan leden van mijn eigen familie nog ooit het woord tegen mij gericht, behalve een paar bevoorrechte en trouwe leden van mijn vaders huishouding. En tot ik twintig jaar ben zou het van mij zeer verkeerd en een misdaad van iederen man zijn indien deze oude wet des koninklijke families van Amtor niet nageleefd werd.”

„Je vergeet,” herinnerde ik haar, „dat één man je in het huis van je vader reeds heeft aangesproken.”

„Dat was een brutale kerel,” viel zij uit, „die voor zijn overmoed gedood had moeten worden.”

„Toch heb je mij niet verraden.”

„Daardoor ben ik even schuldig als jij,” antwoordde zij blozend. „Het is een schandelijk geheim, dat mij zal blijven achtervolgen tot aan mijn dood toe.”

„Een heerlijke herinnering die altijd mijn hoop zal schragen,” vertelde ik haar.

„Een valsche hoop, die je goed zou doen te dooden,” zei ze. En toen vroeg ze: „Waarom herinnerde je mij aan dien dag? Als ik er aan denk, haat ik je; en ik wil je niet haten.”

„Dat is in ieder geval iets,” meende ik.

„Zoowel je hoon als je hoop hebben slechts een schralen voedingsbodem,” beweerde ze.

„Dat doet me er aan denken, dat het wel goed zou zijn, indien ik eens keek of ik ook iets kan vinden in den vorm van voedsel voor onze beide lichamen. Die kunnen niet blijven bestaan op zoo’n licht dieet als hoop.”

„Misschien is er wild in dat bosch,” zei ze, wijzend op het woud in welks richting wij gingen.

„We zullen eens kijken,” zei ik. „En dan zullen we terugkeeren en kijken of wij die bedriegelijke zee kunnen vinden.”

Een Venussiaansch bosch is een prachtig gezicht. De bladeren zelf zijn tamelijk bleek – geel, heliotroop en violet overheerschen – maar de stammen der boomen zijn overweldigend. Die hebben schitterende kleuren en ze zijn vaak zóó glinsterend, dat zij den indruk maken gelakt te zijn.

Het bosch dat wij naderden werd gevormd door boomen van de kleinere soort; ze waren ongeveer zeventig tot honderd meter hoog en hun middellijn bedroeg zoowat zeven tot tien meter. Er waren niet van die kolossen als op het eiland Vepaja, die hun toppen tot in de eeuwige wolken boorden, die de planeet omhullen.

Het bosch zelf werd verlicht door dien geheimzinnigen Venussiaanschen glans van den grond, zoodat het er in tegenstelling met een bosch op aarde van een dergelijke grootte op een bewolkten dag, ver van donker of somber was. Toch was er iets sinisters aan. Ik kan niet precies uitleggen wat, en evenmin waarom het zoo was.

„Ik vind het hier griezelig,” zei Duare, licht huiverend. „Er is geen dier te bekennen en geen geluid van een vogel te hooren.”

„Misschien hebben wij ze op de vlucht gejaagd,” opperde ik.

„Dat geloof ik niet; het is waarschijnlijker dat er iets anders in het bosch is, dat ze heeft weggejaagd.”

Ik haalde mijn schouders op. „Toch moeten we iets te eten hebben,” bracht ik haar in herinnering en ik drong verder door in het afstootende en terzelfdertijd prachtige woud, dat mij onwillekeurig deed denken aan een mooie, slechte vrouw. Verscheidene keeren dacht ik, dat ik tusschen de stammen in de verte iets zag bewegen, maar wanneer ik ze genaderd was, viel er niets te zien. Ik ging dus verder, steeds dieper, en een voortdurend gevoel van dreigend gevaar werd sterker naarmate ik vorderde. Het was alsof er iets verschrikkelijks op de loer lag, gereed om ons te bespringen.

„Daar!” fluisterde Duare plotseling. „Daar is iets, achter dien boom. Ik zag het bewegen.”

Iets, dat ik net uit mijn ooghoek kon zien, dwong mijn belangstelling naar den linkerkant van ons, en toen ik mij snel in die richting wendde, sprong er iets anders te voorschijn van achter den stam van een grooten boom.

Duare draaide zich om. „Er is overal iets om ons heen,” riep zij uit.

„Kun je begrijpen wat het zijn?” vroeg ik.

„Ik dacht, dat ik een harige hand zag, maar ik weet het niet zeker. Ze bewegen zich zeer snel en blijven altijd uit het gezicht. O, laten we teruggaan. Het is hier zoo angstig en ik ben bang.”

„Goed,” gaf ik toe. „In ieder geval lijkt het me hier geen goede jachtgrond, en per slot van rekening zijn we daar toch naar op zoek.”

Toen we omkeerden om terug te gaan klonk er overal om ons heen een koor van schorre kreten – half menselijk, half dierlijk, zooals van dieren, die iets menselijks hebben in het geluid dat zij voortbrengen. En toen, plotseling, sprongen er van achter de boomen een bende harige, op mensen gelijkende creaturen op ons af.

Ik herkende ze direct! Het waren kloonobargan, dezelfde harige menschachtige schepsels, die de ontvoerders van Duare hadden aangevallen, en uit wier klauwen ik haar had gered. Ze waren gewapend met ruwe bogen en pijlen, en met slingers waarmee zij stukken rots wierpen. Maar toen zij dichter op ons toedrongen, scheen het dat zij ons levend gevangen wilden nemen, want zij wierpen geen projectielen naar ons.

Ik had echter geen lust om ons zoo gemakkelijk gevangen te laten nemen, evenmin als om toe te staan, dat Duare in de handen van die woeste beest-menschen viel. Mijn pistool opheffend, richtte ik den doodelijken r-straal op hen, en toen er eenigen van hen vielen, sprongen de anderen achter de stammen der boomen.

„Laat mij niet in hun handen vallen,” zei Duare met een stem, waarin geen enkele emotie klonk. „Als je merkt, dat er geen hoop meer is om te ontkomen, schiet me dan dood.”

De gedachte hieraan deed mij reeds huiveren, maar ik wist, dat ik het zeker doen zou, liever dan toe te staan dat zij in de handen van die ontaarde schepsels zou geraken.

Een nobargan liet zich zien en ik schoot hem neer met mijn pistool; toen begonnen zij van achteren stukken rots naar mij te gooien. Ik draaide mij om en vuurde, en op hetzelfde oogenblik verloor ik het bewustzijn.

Toen ik weer tot bewustzijn kwam werd ik allereerst een onaangename reuk gewaar. Daarna voelde ik dat er iets ruws langs mijn huid schuurde, terwijl mijn lichaam rhythmisch op en neer bewoog. Wat de oorzaak van mijn gewaarwordingen was, vermocht ik echter nog niet vast te stellen; ik kon nog niet helder denken. Naarmate mijn bewustzijn terugkeerde begon ik echter te begrijpen, en op het laatst wist ik: ik lag op den schouder van een krachtigen nobargan, die mij wegdroeg! De reuk van zijn lichaam was bijna ondraaglijk, en het ruwe haar, dat langs mijn huid wreef, was een nog onaangenamer gevoel dan de beweging, die zijn gang aan mijn lichaam mededeelde.

Ik probeerde mij van zijn schouder af te gooien, en toen hij daar aan merkte, dat ik niet meer bewusteloos was, zette hij mij op den grond. Overal om mij heen ontdekte ik de woeste gezichten en harige lichamen van de kloonobargan, terwijl hun afschuwelijke lichaamsgeur de lucht vervulde.

Ik ben er van overtuigd, dat zij de weerzinwekkendste schepsels zijn, die ik ooit heb gezien. Zij staan op de grens tusschen mensch en dier, maar voor het privilege, dat zij op twee beenen loopen, hebben zij blijkbaar alles moeten missen, wat er nobels en edels in het dier kan zijn.

Terwijl ik om mij heen keek, zag ik, hoe Duare bij heur haren door een kolossalen nobargan werd voortgesleurd. Het was toen dat ik ontdekte, dat men mij mijn wapens had afgenomen. Geestelijk staan de kloonobargan echter zoo laag, dat zij niet eens de wapens van beschaafde menschen kunnen gebruiken, en daarom hadden zij ze zonder meer weggeworpen.

Maar hoewel ik ongewapend was, kon ik toch niet aanzien dat Duare op zoo'n afzichtelijke wijze behandeld werd zonder een poging te wagen, haar te redden. Ik deed daarom een sprong naar voren eer de beesten naast mij het verhinderen konden. Ik wierp mij op het creatuur dat de dochter van een jong durfde mishandelen. Ik greep hem bij een arm en trok hem om, zoodat hij mij aan moest zien, en toen gaf ik hem een verschrikkelijken slag tegen zijn kin, waardoor hij achterover viel. Onmiddellijk

begonnen de andere kloonobargan te lachen om zijn nederlaag, maar dat nam niet weg, dat zij met hun allen op mij aanvielen en me overmeesterden, en men kan er van verzekerd zijn, dat hun methoden niet al te vriendelijk waren!

Toen de bruit, dien ik neergeslagen had, overeind gekrabbeld was, wilde hij mij onder het slaken van woedende kreten aanvallen. Het zou er slecht met mij hebben uitgezien, indien er niet een ander van hen tusschenbeide gekomen was. Het was een groote kerel, en toen hij zich tusschen mij en mijn tegenstander stelde, bleef de laatste staan.

„Stop,” commandeerde mijn redder, en als ik een gorilla had hooren spreken, zou ik niet verbaasder zijn geweest. Ik maakte voor den eersten keer kennis met een zonderling ethnologisch feit: al de menschenrassen op Venus (althans degenen waarmee ik in aanraking ben gekomen) spreken dezelfde taal. Misschien kunt u het verklaren; ik kan het niet. Toen ik er Amtoriaansche geleerden over vroeg, wisten zij mij er niets op te antwoorden.

Natuurlijk verschilt de taal in overeenstemming met de cultuur der volken die haar spreken; degenen, die de minste ervaringen en de minste behoeften hebben, hebben de minste woorden. De taal der kloonobargan is wellicht de beperktste; een aantal van honderd woorden is misschien reeds voldoende voor hen. Maar de stamwoorden, waarvan alle andere woorden worden afgeleid, zijn overal dezelfde.

Het bleek weldra dat het creatuur, dat mij beschermd had, de jong of koning van zijn stam was. Naar ik later merkte, was zijn daad echter niet het gevolg van menschlievende overwegingen, maar kwam zij louter en alleen voort uit het verlangen mij te bewaren voor een ander lot.

Mijn optreden was inmiddels niet geheel en al zonder resultaat gebleven, want gedurende het verdere gedeelte van den tocht werd Duare niet meer bij de haren meegetrokken. Ze bedankte mij, omdat ik voor haar in de bres gesprongen was. Dit alleen reeds was de moeite waard er voor mishandeld te worden, maar zij waarschuwde mij, hen niet verder te prikkelen.

Nadat ik had gemerkt, dat ten minste één van deze schepsels

althans een woord van de Amtoriaansche taal kon spreken, waarmee ik vertrouwd was, probeerde ik wat meer uit hem te krijgen, in de hoop te vernemen met welk doel zij ons gevangen genomen hadden.

„Waarom hebben jullie ons overvallen?” vroeg ik den bruit, die dat eene woord: stop! gesproken had.

Hij keek mij verbaasd aan, en degenen, die dichtbij genoeg waren om mijn vraag verstaan te hebben, begonnen te lachen en herhaalden ze. Hun lach is verre van geruststellend of opgewekt. Ze ontblootten hun tanden in een grimas en stieten daarbij een geluid uit, alsof zij onpasselijk werden, en er is geen lachende blik in hun oogen. Ik moest flink wat verbeelding te hulp roepen om dit als lachen te kunnen beschouwen.

„Albargan weet dat niet?” vroeg de jong. Albargan is woordelijk geen-haar-man, of zonder-haar-man, hetgeen dus in onze taal wil zeggen haarlooze man.

„Ik weet het niet,” antwoordde ik. „We deden jullie geen kwaad. Wij zochten naar de zeekust, waar onze menschen zijn.”

„Albargan zal het gauw weten,” antwoordde hij, en toen begonnen ze allemaal weer te lachen.

Ik begon te zinnen op een manier om hem over te halen ons vrij te laten, maar daar zij de eenige voorwerpen van waarde, die wij bij ons hadden gedragen, als waardeloos hadden weggeworpen, scheen dit tamelijk hopeloos. Ik had niets anders om hun aan te bieden.

„Vertel me, wat je het liefst wilt hebben,” stelde ik hem voor, „en misschien kan ik dat voor je krijgen, als je ons naar de kust wilt brengen.”

„We hebben wat we noodig hebben,” antwoordde hij, en bij dat antwoord begonnen ze weer allemaal te lachen.

Ik liep nu dicht bij Duare, en ze keek me met een hopelooze uitdrukking in de oogen aan. „Ik ben bang, dat er niet veel aan te veranderen is,” zei ze.

„Het is allemaal mijn schuld. Indien ik verstand genoeg had bezeten om den oceaen te vinden, zou dit nooit gebeurd zijn.”

„Het is je schuld niet! Niemand zou meer hebben kunnen

doen om mij te beschermen en te redden dan jij. Denk alsjeblieft niet, dat ik het niet waardeer.”

Dat was heel veel voor Duare om te zeggen, en het was als een zonnestraal in de duisternis van mijn moedeloosheid. Dat is een geheel aardsche beeldspraak, want op Venus is geen zonneschijn. De betrekkelijke nabijheid van de zon doet het binnenste wolkomhulsel schitterend lichten, maar het is een soort diffuus licht, dat geen schaduwen voortbrengt, evenmin als hoge lichten. Er is een allesoverheerschende glans van boven af, die zich vermengt met de onafgebroken lichtuitstralingen van den grond, en het resultaat hiervan is een zacht en mooi lichteffect.

Onze begeleiders brachten ons een heel eind in het bosch. Wij marcheerden practisch bijna den ganschen dag. Ze spraken slechts zelden, en dan gewoonlijk nog slechts éénlettergrepig. Ze lachten niet meer, en daar was ik dankbaar voor. Men kan zich moeilijk een onaangenamer geluid indenken!

Wij hadden gelegenheid hen gedurende den langen tocht waar te nemen en het is de vraag of Duare en ik er wel voor onszelf zeker van waren, of het menschen waren, die op dieren leken, of dieren, die op menschen leken. Hun lichamen waren geheel met haar bedekt; hun voeten waren groot en plat, en hun teenen, evenals hun vingers, gewapend met dikke, zware, scherpe nagels, die op de klauwen van roofvogels leken. Hun oogen stonden dicht naast elkaar in een baviaanachtig gezicht; in sommige opzichten leken hun hoofden dan ook meer op die van een aap dan van een mensch. De vrouwen zagen er hetzelfde uit als de mannen; zij gedroegen zich ook hetzelfde, en waren eveneens gewapend met pijl en boog en slingers, om er steenen mee te gooien. Een kleine voorraad van die steenen droegen zij in huden zakken, die over hun schouders geslingerd waren, bij zich.

Eindelijk bereikten wij een open plek bij een kleine rivier, waar een verzameling van uiterst ruwe en primitieve hutten stond. Ze waren gemaakt van takken van iederen vorm en groote, die hot en haar door elkaar waren gewerkt en bedekt met een laag

bladeren en gras. Onderaan in elke hut was een opening, waardoor men op handen en voeten naar binnen kon kruipen. In deze nederzetting bevonden zich nog andere leden van den stam, waaronder verscheidene jongeren. Zoodra zij ons zagen, renden zij opgewonden naar ons toe. Het was niet dan met de grootste moeite dat de jong en de anderen, die ons gevangen hadden genomen, hen er van konden weerhouden, ons aan stukken te scheuren. We werden in een van hun kwalijk riekende hutten geduwd en een bewaker posteerde zich voor den ingang, meer om ons tegen hun soortgenooten te beschermen, vermoed ik, dan om te beletten dat wij zouden ontkomen. De hut, waarin wij ons bevonden, was te vies voor woorden, maar in het vage licht van het interieur vond ik een korten stok, waarmee ik het vuil, dat den grond bedekte, wegschoffelde, tot ik een plek had, die groot genoeg was voor ons om op betrekkelijk schoone aarde te kunnen liggen. Wij lagen met onze hoofden dicht bij den ingang, opdat wij ten minste nog iets profiteeren konden van het kleine beetje versche lucht, dat naar binnen kwam. Door den ingang konden wij een aantal wilden zien, die bezig waren evenwijdige greppels in de zachte aarde te maken. Elke greppel was ongeveer twee meter lang en ruim een halven meter breed. „Waarom doen ze dat, denk je?” vroeg Duare. „Ik weet het niet antwoordde ik, ofschoon ik mijn vermoedens had: de greppels leken bijzonder veel op graven! „Misschien kunnen we vluchten wanneer zij vannacht zijn gaan slapen,” opperde Duare. „We zullen zeker gebruik maken van de eerste de beste gelegenheid,” antwoordde ik, maar hoop had ik niet. Ik had een voorgevoel, dat we niet meer in leven zouden zijn, wanneer de kloonobargan den eerstvolgenden keer gingen slapen. „Kijk eens wat ze nu doen,” zei Duare even later. „Ze vullen de loopgraven met hout en droge bladeren. Je denkt toch niet....” riep ze even later uit, en hield toen hijgend den adem in.

Ik legde een hand op de hare en drukte die. „We moeten niets denken,” zei ik. „We moeten geen onnoodige afschuwelijke gedachten oproepen.” Maar ik vreesde, dat zij had vermoed wat ik reeds had begrepen: dat mijn graven kuilen geworden waren voor vuren, om er op te koken!

Zwijgend keken wij toe hoe de creaturen aan de beide kuilen werkten. Ze bouwden muren van steenen en aarde, ter hoogte van ongeveer dertig centimeter, langs iedere zijde van den kuil; daarna legden zij stokken over de muurtjes, tusschen iederen stok een ruimte latend van ongeveer zes centimeter. Langzaam zagen wij voor onze oogen twee braadroosters vorm aannemen!

„Het is afschuwelijk,” fluisterde Duare.

De avond daalde voordat de voorbereidingen gereed waren; toen verscheen de jong bij onze gevangenis en beval ons er uit te komen. Toen wij hieraan gevolg gaven, werden wij aangegrepen door verscheidene mannen en vrouwen, die lange ranken droegen van taaie, wilde wingerds.

Ze wierpen ons op den grond en wonden de taaie ranken om ons heen. Ze deden het zeer onhandig, en hadden niet eens voldoende intelligentie om knopen te leggen, maar zij volbrachten hun taak om ons te binden door de taaie ranken zoo vaak om ons heen te winden, dat het op het laatst onmogelijk scheen dat wij ons uit het omwindsel zouden kunnen bevrijden, zelfs al hadden wij er de gelegenheid toe gekregen.

Ze bonden mij secuurder dan Duare, maar toch deden ze het nog onhandig genoeg. Ik merkte evenwel, dat het voldoende voor hun bedoelingen moest zijn, toen zij ons optilden en ons op de twee evenwijdig loopende braadroosters legden.

Toen ze dit gedaan hadden, begonnen ze langzaam om ons heen te huppelen in een ruwen cirkel, terwijl dicht bij ons, en ook in den cirkel, een der mannen gehurkt zat, bezig op de meest primitieve wijze vuur te maken door het eind van een scherppuntigen stok in een gat van een houten blok rond te draaien.

Uit de kelen der leden van den stam, die in een cirkel om

ons heen dansten, kwamen geluiden, die noch op spreken noch op zingen leken; toch vermoedde ik, dat zij iets probeerden te zingen, precies zooals hun dansen ook een primitieve manier moest zijn om op rhythmische wijze uitdrukking te geven aan hun gevoelens.

Het duistere woud, zwak verlicht door den geheimzinnigen grondglans die zoo karakteristiek is voor de Amtoriaansche nachten, stond somber rond het woeste tooneel. In de verte klonk dreigend het gebrul van een of ander beest. Terwijl de harige menschen om ons heen cirkelden, slaagde de man naast het blok er eindelijk in vuur te maken. Een klein kolommetje rook rees langzaam op uit den tonder, die blijkbaar in het gat lag. Hij deed er een paar droge bladeren op en begon op de vonk te blazen. Er verscheen een kleine vlam, en de dansers slaakten een kreet van vreugde. Hij werd in het bosch beantwoord door het brullen van het dier, dat wij reeds eerder hadden gehoord. Nu was het dichterbij, en het werd gevolgd door het daverende gebrul van anderen van zijn soort.

De kloonobargan hielden even op met dansen en keken angstig het donkere bosch in, aan hun ongenoegen uiting gevend door dof gegrom; hierna begon de man naast het vuur toortsen aan te steken, waarvan er een aantal naast hem klaar lagen, en toen hij ze uitdeelde, begonnen de anderen weer te dansen.

De cirkel werd hoe langer hoe kleiner, en af en toe deed een der dansers een sprong naar voren en maakte een gebaar, alsof hij de takkebossen onder ons wilde aansteken. De flakkerende toortsen verlichtten het angstaanjagende tooneel, groteske schaduwen werpend die als reusachtige demonen om ons heen schenen te springen.

De afschuwelijke waarheid van hetgeen ons boven het hoofd hing was nu al te duidelijk; wat wij beiden reeds lang hadden vermoed, voordat wij op de braadroosters werden gelegd, bleek juist: we zouden levend geroosterd worden om als vleesch te dienen voor een kannibalenfeest.

Duare had haar hoofd naar mij toegewend. „Vaarwel, Carson Napier!” fluisterde zij. „Voordat ik ga, wil ik je zeggen, dat ik je opoffering voor mij op prijs stel. Als ik er niet was geweest, zou je nu veilig bij je betrouwbare vrienden aan boord van de Sofal zijn.”

„Ik ben liever hier met jou, Duare!” antwoordde ik, „dan waar ook in het heelal zònder jou!”

Ze wendde haar hoofd af, en gaf geen antwoord en toen sprong een kolossale kerel met een vlamme toorts naar voren en stak de takkebossen van den kuil waarop Duare lag, bij haar voeten aan.

HOOFDSTUK IV.

Brand.

Uit het bosch klonk het gebrul van hongerige dieren; maar ik hoorde dit haast niet eens, zoo ontdaan was ik door het afschuwelijke lot dat Duare had getroffen.

Ik zag hoe zij worstelde om los te komen, evenals ik dit deed, maar in de onbeholpen windingen van de lianen waren wij volkomen hulpeloos. De kleine vlammetjes bij heur voeten likten reeds aan de grootere takken. Duare was er in geslaagd wat naar den bovenkant van het rooster op te schuiven, zoodat de vlammen nog niet direct onder haar waren. Onderwijl bleef zij alle mogelijke moeite doen om zich van haar knellende banden te bevrijden. Ik had weinig aandacht meer geschonken aan de kloonobargan, maar opeens merkte ik, dat zij niet meer dansten en zongen. Toen ik naar hen keek, zag ik, dat zij het bosch in tuurden, terwijl de toortsen onbeweeglijk in hun handen naar beneden hingen. Zij hadden de takken onder mij nog niet aangestoken. Nu hoorde ik opnieuw het hevige gebrul der dieren; het klonk nu alsof het heel dichtbij was. Ik zag vage gedaanten tusschen de schaduwen der takken door sluipen en gloeiende oogen glinsterden in het schemerige licht.

Plotseling kwam er een kolossaal dier uit het bosch tevoor-

schijn en betrad de open ruimte. Door de beschrijving die Sov aan Moosko had gegeven herkende ik het onmiddellijk. Ik zag de steile haren, die als van een borstel overeind stonden. Ik zag de witte, overlangsche strepen, den blauwachtigen buik en de groote geweldige kaken. Het ondie was een tharban, een kolossale vleescheter die vaag op een leeuw leek!

De kloonobargan sloegen het beest eveneens gade. Plotseling begonnen zij er tegen te schreeuwen en stukken rots naar hem te gooien, met de klaarblijkelijke bedoeling het vrees aan te jagen en op de vlucht te drijven. Maar het trad geen stap achteruit. In plaats daarvan kwam het langzaam dichterbij, afschuwelijk brullend. Achter hem volgden nog anderen – twee, drie, een heel dozijn, een heele troep – allen tevoorschijn sluipend uit de donkere schaduwen van het bosch. Ze brulden allemaal en hun machtig geluid deed den grond trillen.

En nu begonnen de kloonobargan zich terug te trekken. De geweldige beesten, die het dorp binnendrongen, kwamen steeds sneller dichterbij, en opeens draaiden de harige wilden zich om en sloegen op de vlucht. Achter hen, brullend en grommend, volgden de tharbans. (Ik gebruik nu maar niet meer het Venussiaansche meervoudsvoorvoegsel kloo, maar vorm het meervoud op de gewone Nederlandsche wijze met s.)

De snelheid die de zoo logge nobargans aan den dag legden was een openbaring voor mij, en toen zij in het donkere woud verdwenen, was het heelemaal niet te zien, dat de tharbans op hen wonnen, ofschoon de laatsten, toen zij mij voorbij raasden, zeker wel de snelheid hadden van een leeuw, die zich op zijn prooi werpt.

De beesten schonken geen aandacht aan Duare en mij. Ik betwijfel zelfs of zij ons wel zagen, daar heel hun aandacht op de vluchtende wilden was gericht.

Ik keek nu weer naar Duare – net op tijd om te zien hoe zij zich van het rooster afrolde toen de lekkende vlammen op het punt waren haar voeten te bereiken. Voor het oogenblik was zij nu veilig, en ik slaakte een zucht van verlichting. Maar wat moest er nu gebeuren? Moesten we hier blijven

liggen tot de nobargans onvermijdelijk zouden terugkeeren of een of ander op buit belust roofdier uit het bosch ons zou ontdekken?

Duare keek naar mij. Ze worstelde om zich van haar boeien te bevrijden. „Ik geloof, dat ik mij kan losmaken,” zei ze. „Ik ben niet zoo stevig vastgebonden als jij. Als ik maar los kan zijn voordat ze terugkomen.”

Ik sloeg haar zwijgend gade. Na wat mij een eeuwigheid scheen, had zij een arm los. Hierna was de rest betrekkelijk gemakkelijk, en toen zij vrij was, maakte zij ook mij snel los. Als twee fantomen in het onzekere licht van den Venussiaanschen nacht verdwenen wij in de schaduwen van het geheimzinnige woud, en u kunt er verzekerd van zijn, dat wij een andere richting in sloegen dan waarin de wilde dieren en de kannibalen waren verdwenen!

Het gevoel van oogenblikkelijke opluchting dat ik had ondervonden, omdat wij ontkomen waren aan de klauwen van de nobargans, was vlug verdwenen toen ik onzen toestand overdacht. Wij waren slechts alleen, ongewapend, en verdwaald in een vreemd land waarin een korte ervaring ons reeds had geleerd, dat er ons allerlei gevaren wachtten, en dat door onze verbeelding bevolkt werd met honderden andere bedreigingen, die nog verschrikkelijker waren dan die welke we reeds hadden ontmoet.

Daar zij groot gebracht was in de afzondering van het huis van een jong, was Duare even onwetend van de flora, de fauna en de omstandigheden in het land van Noobol, zooals de streek heette waar wij ons bevonden, als ik, die een bewoner was van een ver verwijderde planeet, en niettegenstaande onze cultuur, onze natuurlijke intelligentie en mijn eigen aanzienlijke lichaamskracht, waren wij toch niet veel beter af dan wanneer wij kinderen in deze bosschen waren geweest.

Wij hadden zwijgend voortgelopen, luisterend en spiedend naar een of andere nieuwe bedreiging van ons zoo kortgeleden op den dood veroverd leven, toen Duare op gedempten toon, als iemand, die iets aan zichzelf vraagt, zei:

„En als ik ooit terugkom in het huis van mijn vader, den jong, wie zal dan de geschiedenis gelooven, die ik heb te vertellen? Wie zal gelooven, dat ik, Duare, de dochter van den jong, zulke ongeloofelijke gevaren te boven ben gekomen? Ze keerde zich naar mij en keek mij recht in de oogen. „Geloof je, Carson Napier, dat ik ooit in het land van mijn vader, Vepaja, zal terugkomen?”

„Ik weet het niet, Duare,” antwoordde ik eerlijk. „Om volkomen eerlijk te zijn, lijkt het mij soms hopeloos, daar jij noch ik weet waar we zijn of waar Vepaja is, of welke andere gevaren ons nog in dit barbaarsche land te wachten staan.

En wat indien wij Vepaja nooit vinden, Duare? Wat indien jij en ik verscheidene jaren lang tezamen zullen moeten zijn? Moeten wij dan altijd als vreemden, als vijanden tegenover elkaar staan? Is er geen hoop voor mij, Duare? Geen enkele hoop om je liefde winnen?”

„Heb ik je niet gezegd, dat je tegen mij niet over liefde moet spreken? Het is verkeerd voor een meisje van nog geen twintig jaar om over liefde te spreken of er zelfs maar over te denken! En voor mij, de dochter van een jong, is het nog veel erger. Indien je er mee doorgaat, zal ik heelemaal niet meer tegen je spreken.”

Hierna liepen wij gedurende langen tijd zwijgend door. Wij waren allebei erg moe en hadden een verschrikkelijken honger en dorst, maar voor het oogenblik maakten wij al onze verlangens ondergeschikt aan den wensch uit de klauwen van de nobargans te ontsnappen. Ten slotte merkte ik echter, dat Duare de grens van haar uithoudingsvermogen had bereikt en ik zei haar: halt te houden.

Een boom uitkiezend waarvan de lagere takken gemakkelijk binnen ons bereik waren, klommen wij naar boven tot ik een ruw platform ontdekte, dat even aan een soort nest deed denken en dat gebouwd kon zijn door een of ander creatuur, dat in de boomen woonde, of gevormd kon zijn door takken, die gedurende een storm naar beneden gevallen waren. Het lag op twee zoo goed als horizontale takken, die bijna op de-

zelfde hoogte uit den stam van den boom groeiden. Het was ruim genoeg om het ons beiden gemakkelijk te maken.

Toen wij onze vermoeide ledematen uitstrekten op deze harde, maar daarom toch niet minder welkome rustplaats, klonk er beneden ons op den grond het gebrul van een groot dier, als een teeken dat wij maar net op tijd een wijkplaats hadden gevonden. Welke andere gevaren ons bedreigden van schepsels, die in de boomen leefden, wist ik niet, maar iedere gedachte om waakzaam te blijven werd verdreven door de geweldige uitputting waaraan ik zoowel geestelijk als lichamelijk ten prooi was. Ik betwijfelde zelfs of ik mij wel veel langer wakker had kunnen houden door te blijven lopen.

Terwijl ik indoezelde, hoorde ik Duares stem. Ze klonk slaperig en als van heel ver weg. „Vertel eens, Napier,” zei ze, „wat is het eigenlijk, dat men liefde noemt?”

Toen ik wakker werd, was er een nieuwe dag aangebroken. Ik keek op naar de massa bladeren die zich bewegingloos boven mijn hoofd bevond, en een oogenblik had ik moeite mij in te denken waar ik was of om mij de gebeurtenissen te herinneren, die mij een toevlucht in den boom hadden doen zoeken. Ik keek om mij heen en zag Duare naast mij liggen, en toen herinnerde ik mij opeens alles weer. Ik glimlachte een weinig, toen ik mij de laatste, slaperige vraag herinnerde die Duare mij had gesteld – een vraag waarop ik, zooals ik mij nu pas realiseerde, geen antwoord had gegeven. Ik moest in slaap gevallen zijn terwijl ze werd gesteld!

Gedurende twee dagen liepen wij in de richting waarvan wij dachten dat er de oceaan moest liggen. Wij leefden van eieren en vruchten, die wij in groote hoeveelheid vonden. Er waren heel wat dieren in het bosch – vreemde vogels, die nog nooit door het oog van een aardsch sterveling zijn aanschouwd, aap-achtige schepsels, die kwekkerend door de takken van de boomen schoten, reptielen, planten- en vleescheters – enfin te veel om op te noemen. Verscheidenen, vooral van de laatsten, waren kolossaal groot en roofzuchtig. De ergste dieren die wij zagen waren echter de tharbans; maar hun gewoonte

om zonder eenigen zin maar te brullen en te grommen maakte, dat wij hun nabijheid steeds tijdig gewaar werden.

Een ander dier dat ons heel wat hachelijke momenten bezorgde was de basto. Ik had dit dier al eens eerder ontmoet, toen Kamlot, mijn vriend, die zich nu aan boord van de Sofal bevond, mij meegenomen had om tarel – een spindraad van een geweldige roofspin – te gaan verzamelen, en dus was ik er op voorbereid om direct met Duare in de boomen te vluchten, zoodra wij een van die woeste dieren gewaar werden. Boven de oogen lijkt de kop van een basto op dien van een Amerikaanschen bison, omdat hij dezelfde korte krachtige horens heeft en het dikke, krullige haar op zijn kop en voorhoofd. Zijn oogen zijn klein en met roode randen. De huid is blauw en ziet er ongeveer uit als die van een olifant; hier en daar is deze met haar bedekt, waarvan ook een bosje aan het uiteinde van den staart groeit. De pooten zijn voorzien van drieteenige voeten. De achterpooten zijn langer, en de achtervoeten kleiner. De voorpooten dragen minstens drie kwart van het lichaamsgewicht van het dier.

De basto is een alles-etend verscheurend dier, dat steeds bereid is om aan te vallen. Door hem en den tharban werden Duare en ik reeds gedurende de eerste dagen die wij door het bosch doolden zeer behendige boomklimmers. De twee dingen, die ik bij dit avontuur het meest miste, waren, dat ik geen wapens bezat en geen vuur kon maken. Het laatste was het ergste!

Bij iedere rust die wij hielden probeerde ik vuur te maken. Duare begreep er ook het groote belang van, en dus hielp zij mij bij iedere mogelijke gelegenheid. Wij praatten haast nergens anders over en namen voortdurend proeven met allerlei soorten hout en met stukken steen, die wij langs den weg vonden.

Vaak had ik gelezen van primitieve volken, die op verschillende manieren vuur maakten, en ik probeerde ze allemaal. Mijn handen zaten onder de blaren door het ronddraaien van de stukken hout. Ik sneed stukken vleesch van mijn vingers

bij mijn pogingen om vuur te maken door twee brokken steen tegen elkaar te staan. Eindelijk was ik op het punt het maar voorgoed op te geven.

„Ik geloof nooit, dat iemand anders ooit al eens vuur gemaakt heeft op die manier,” bromde ik.

„Je zag, dat de nobargan het maakte,” bracht Duale mij in herinnering.

„Er moet een of andere truc bij zijn,” hield ik vol.

„Geef je het op?” vroeg zij.

„Natuurlijk niet. Het is net als met golf. De meeste mensen leren het nooit behoorlijk spelen, maar weinigen geven het op om het te probeeren. Ik zal waarschijnlijk doorgaan met te trachten vuur te maken tot de dood mij overvalt.....”

Ik was ijverig bezig met wat tonder en trachtte met behulp van steenen, die wij langs den weg gevonden hadden, een vonk te slaan die den tonder vlam zou doen vatten. En toen, plotseling, terwijl ik juist de steenen moedeloos wilde wegwerpen, schoot er een reeks vonken uit een der steenen en ontstak den tonder. Ik kan mij moeilijk herinneren ooit zoo blij geweest te zijn als op dat oogenblik.

Met behulp van dat vuur was ik in staat een boog te maken en scherpe steenen punten aan een speer en pijlen. Ik spande den boog door een liaan als pees te gebruiken en versierde mijn pijlen met de veeren van vogels.

Duale stelde heel veel belang in dit werk. Ze verzamelde veeren, en bond ze aan mijn pijlen met de lange halmen van een sterke grassoort, die overvloedig in het bosch groeide. Ons werk werd vergemakkelijkt doordat wij stukken steen gebruikten, die wij gevonden hadden en die den vorm bezaten van een schraapmes.

Ik kan niet zeggen welk een verandering er over mij kwam, doordat ik in het bezit van die wapens was. Ik was mij gaan voelen als een opgejaagd dier, dat tot zijn verdediging alleen maar vluchten kan, en dat is een zeer ongelukkige situatie voor den man, die door zijn heroïsche hoedanigheden indruk wil maken op het voorwerp van zijn liefde!

Ik wil niet zeggen, dat ik altijd door deze gedachte koesterde, maar met steeds toenemend besef van mijn onmacht en het voortdurend inférioriteitscomplex, begon ik werkelijk te wenschen, dat ik een beter figuur tegenover Duare kon slaan. Ik zag den toestand nu echter geheel anders onder de oogen. Ik was nu eerder de jager dan het wild. Mijn erbarmelijke, armzalige wapens verdreven ieder gevoel van aarzeling. Ik voelde mij nu tegen alle gebeurlijkheden opgewassen.

„Duare,” riep ik, „ik zal Vepaja vinden! Ik ga je naar je vader brengen.”

Ze keek mij vragend aan. „Den laatsten keer, dat wij er over spraken,” bracht zij mij in herinnering, „zei je, dat je er geen flauw besef van had, waar Vepaja lag, en dat je, al wist je het, er toch wel nooit zou kunnen komen.”

„Dat was verscheidene dagen geleden,” zei ik. „De zaken staan nu echter anders. Nu gaan we jagen, Duare, we zullen vleesch voor ons diner hebben! Jij moet echter achter me gaan loopen, om het wild niet te verschrikken.”

Ik begaf mij op weg met mijn vroegere zelfvertrouwen, maar tegelijk werd ik misschien wel wat onvoorzichtig. Duare volgde me op een paar pas afstand. Er was heel wat laag geboomte in dit deel van het bosch, meer dan ik ooit tevoren had gezien, en ik kon niet ver om mij heen kijken. Wij volgden wat mij een wildbaai leek te zijn, en ik stapte stoutmoedig maar behoedzaam voort.

Eensklaps zag ik beweging in het gebladerte vóór mij en even daarna meende ik een groot dier te ontdekken. Bijna gelijktijdig werd de stilte in het woud verbroken, door het gevaarlijk gebrul van een basto en het kraken van het onderhout.

„Klim in een boom, Duare!” riep ik, en ik rende naar haar toe, om haar te helpen, opdat ze zich in een boom buiten gevaar kon stellen, maar terwijl ze voor mij uitsnelde, kwam zij te vallen.

De basto brulde opnieuw, en omkijkend ontdekte ik het verschrikkelijke dier op slechts eenige passen achter mij. Hij maakte zich niet gereed om aan te vallen, maar wel kwam hij nader en ik

begreep, dat hij zich reeds op ons zou hebben geworpen, voordat wij gelegenheid zouden hebben gevonden ons in een boom te redden.

Er stond mij maar één ding te doen: ik moest het dier ophouden tot Duare een veilige plaats had bereikt. Ik herinnerde mij, hoe mijn vriend Kamlot, toen ik nog in Vepaja was, een basto had verslagen door de aandacht van het dier af te leiden met behulp van een takje met bladeren, dat hij in de hand hield, waarna hij den basto zijn zwaard in het hart gestoken had. Maar ik had geen tak en alleen maar een ruwe houten speer! Het dier bevond zich reeds bijna op mij. Zijn rood-omrande oogen gloeiden, zijn witte slagstanden schitterden. In mijn overspannen verbeelding leek hij wel zoo groot als een olifant. Hij boog zijn zwaren kop, er kwam opnieuw een ontzettend gebrul uit zijn breede borst; en toen viel hij mij aan.....

HOOFDSTUK V.

Toen de basto zich op mij wierp, was mijn eenige gedachte zijn aandacht af te leiden tot Duare zich in veiligheid had kunnen stellen. Het gebeurde allemaal zóó snel, dat ik geloof geen tijd te hebben gehad, om aan mijn eigen lot te denken. Het dier was zóó dicht bij mij, toen hij zijn aanval ondernam, dat het geen groote snelheid kon bereiken. Hij kwam recht op me toe, zijn kop omlaag en zoo machtig en indrukwekkend was hij, dat ik er zelfs niet aan dacht hem tegen te houden met mijn primitieve wapens.

In plaats daarvan gooide ik ze op den grond, al mijn gedachten geconcentreerd op één ding – te voorkomen, dat ik op die korte, machtige horens gespietst zou worden.

Ik greep er met iedere hand één, toen de basto vlak bij mij was en dank zij mijn buitengewone lichaamskracht slaagde ik er in de hevigheid van zijn aanval iets te verminderen en de horens in een andere richting te duwen, zoodat ze niet mijn edele deelen zouden raken.

Toen het dier mijn gewicht voelde, hief het zijn kop op met de bedoeling mij in de lucht te werpen, en in deze poging slaagde het uitmuntend. Ik wist gewoon niet, waar ik bleef. Als met de kracht van een explosie werd ik tussen de takken en bladeren van den boom boven mij geworpen. Den hemel zij dank kwam mijn hoofd niet in aanraking met een erg zwaren tak, zoodat ik dus niet mijn bewustzijn verloor. Gelukkig voor mij ook, behield ik mijn tegenwoordigheid van geest, en uit alle macht om mij heen grijpend, slaagde ik er in den tak, waar ik op terecht gekomen was, te grijpen en vast te houden. Vandaar trok ik mij op naar een hooger tak.

Mijn eerste gedachte gold nu Duare. Was zij buiten gevaar? Was zij er in geslaagd zich in veiligheid te brengen, voordat de basto mij op zijn horens genomen had, of had hij haar bereikt en aangevallen?

Mijn vrees werd bijna onmiddellijk weggenomen door het geluid van haar stem. „O, Carson, Carson! Ben je gewond?” riep ze. De angst die uit haar woorden klonk, zou een ruime belooning zijn geweest voor iedere mogelijke verwonding, die ik kon hebben opgelopen.

„Ik geloof het niet,” antwoordde ik. „Alleen maar een beetje ontdaan. Ben jij ook niet gewond? Waar ben je?”

„Hier, in den boom naast je. O, ik dacht, dat hij je gedood had.”

Ik bewoog mijn armen en beenen en betastte mezelf, om te zien, of ik soms ergens gewond was. Maar ik ontdekte niets ernstigers dan een aantal builen, doch daar had ik er dan ook genoeg van!

Terwijl ik met mijn onderzoek bezig was, kwam Duare via de takken van haar boom, die tot ver in den mijne groeiden, naar mij toe en na eenige oogenblikken bevond zij zich naast mij.

„Jij bloedt! Je bent wèl gewond!” riep ze uit.

„Het zijn maar een paar schrammen,” verzekerde ik haar. „Alleen mijn trots is gewond.”

„Je trots? Waarom zou diè gewond moeten zijn?”

„Ik was kort tevoren nog zoo zeker van mezelf, door mijn nieuwe wapens, en kijk me nu eens! Ontwapend en blij in een boom te zitten op veiligen afstand van het eerste dier, dat we tegenkwamen!”

„Je hoeft je nergens voor te schamen; je zoudt juist trotsch moeten zijn op hetgeen je hebt gedaan. Ik zag het. Ik keek om, toen ik overeind kwam en ik zag, hoe je vlak voor dat verschrikkelijke dier bleef staan, opdat het mij niet zou kunnen aanvallen.”

„Misschien was ik te veel geschrokken om weg te kunnen loopen,” zei ik.

„Misschien was ik verlamd van angst!”

Ze glimlachte en schudde haar hoofd. „Dat weet ik wel beter. Ik ken je daar veel te goed voor.”

„Ik zou ieder gevaar willen tarten, als ik daardoor jouw waardeering zou kunnen winnen,” zei ik.

Ze zweeg een oogenblik en keek naar den basto. Het ondier bewerkte den grond met zijn pooten en brulde verschrikkelijk. Af en toe hield het stil en keek naar ons.

„Hij is woedend, geloof ik,” zei Duare. „Ik wou, dat-ie wegging.”

„Hij wacht, of wij misschien uit den boom vallen,” zei ik. „Ik vraag mij af, hoe lang hij hier nog in de buurt zal blijven.”

„We zouden hem kunnen ontkomen, indien wij onzen weg door de boomen voortzetten,” opperde Duare. „Ze staan hier erg dicht bij elkaar.”

„En mijn nieuwe wapens in den steek laten?” vroeg ik.

„O, daar dacht ik niet aan! Neen, natuurlijk, dat moeten wij niet doen.”

„Over een paar minuten gaat hij misschien weg,” zei ik. „Als hij maar eenmaal begrijpt, dat wij niet naar beneden komen.”

Maar hij ging niet binnen een paar minuten weg. Hij brulde en bewerkte den grond met zijn pooten en horens gedurende meer dan een half uur en ging toen onder den boom liggen.

„Dat dier is een optimist,” zei ik.

„Hoezoo? Waarom denk je dat?”

„Hij denkt, dat indien hij maar lang genoeg wacht, wij wel uit eigen vrijen wil naar beneden zullen komen,” verklaarde ik. Duare lachte. „Misschien denkt hij, dat wij aan verval van krachten zullen sterven en naar beneden zullen vallen.”

„Nu neem je een loopje met hem; hij weet niet, dat wij ingeënt zijn met dat wonderlijk serum van jullie, dat ons leven verlengt.”

„Maar intusschen neemt hij een loopje met ons, en ik begin honger te krijgen.”

„Kijk, Duare,” fluisterde ik, toen ik iets ontwaarde in het onderhout achter den basto.

„Wat is het?” wilde zij weten.

„Ik weet het niet, maar het is iets groots.”

„Het kruipt stil door het kreupelhout, Carson! Zou het een dier zijn, dat ons heeft geroken, een ander verschrikkelijk dier, dat op buit uit is?”

„Ik weet het niet, maar we zitten in ieder geval veilig in een boom,” antwoordde ik.

„Ja, maar verscheidene van die dieren klimmen in boomen! Ik wou, dat je je wapens had.”

„Als die basto een oogenblik den anderen kant opkijkt, ga ik naar beneden om ze te halen.”

„Nee, dat moet je niet doen. Een van die beide dieren zou je te pakken krijgen.”

„Daar komt-ie, Duare! Kijk!”

„Het is een tharban,” fluisterde ze.

Een eindje achter den basto kwam den afschuwelijke kop van een tharban uit het kreupelhout te voorschijn. De basto zag hem niet, en evenmin rook hij hem.

„Hij kijkt niet naar ons,” zei ik. „Hij beloert den basto.”

„Denk je...” begon Duare, maar toen werden haar woorden verstikt door den verschrikkelijksten kreet, dien ik ooit gehoord heb!

Hij was afkomstig van den tharban, die nu op den basto toesprong. Deze, die nu overeind kwam, werd als het ware overvallen. De tharban sprong midden op zijn rug, zijn klauwen en tanden diep in het taaie vleesch borend.

Het gebrul van den basto vermengde zich met het krijschen en grommen van den tharban en de woedende kreten moeten tot ver in den omtrek hoorbaar zijn geweest.

De basto kronkelde zich van pijn en probeerde zijn horens te boren in het dier, dat op zijn rug zat. De tharban klauwde woedend in den kop van den basto; hij scheurde er heele lappen vleesch af en krabde zelfs een oog geheel uit zijn kas.

Terwijl zijn kop nu een massa bloederig vleesch was, wierp de basto zich met een bijna katachtige lenigheid op den rug, probeerend om het leven uit het lichaam van zijn tegenstander te persen; maar de tharban sprong opzij en toen de basto weer overeind kwam, sprong hij opnieuw op hem.

Maar dit keer slaagde de basto er in den tharban op zijn horens te krijgen en hem ver in den boom boven zich te gooien. Krijschend en brullend kwam het ondier op eenige passen afstand van ons terecht, maar gelukkig vond het geen houvast, zoodat het weer naar beneden viel.

Als een kat kwam het eerst op zijn pooten terecht. Met zijn horens omhooggeheven en zijn staart in de lucht, wachtte de basto hem op, teneinde hem opnieuw in de hoogte te gooien. De tharban kwam precies op de sterke horens terecht, maar toen de basto andermaal met alle kracht probeerde den tharban in de hoogte te werpen, gelukte hem dit niet. Met zijn machtige klauwen en tanden hield deze zich aan den kop en den nek van zijn vijand vast. Schouders en keel werden als het ware van elkaar gereten, toen de basto probeerde zich van den tharban te bevrijden. En met machtige rukken van zijn klauwen scheurde deze den basto letterlijk aan reepen. Het gehavende dier deed alles om den verschrikkelijken aanval af te slaan; het was nu totaal blind doordat het ook zijn tweede oog verloren had. De tharban hield echter vast en zijn afschuwelijke kreten vermengden zich met het angstig doodsgebrul van den basto.

Plotseling bleef deze met wijduit gespreide pooten stil staan, het bloed gutste met stroomen uit zijn hals en andere deelen van zijn lichaam; ik begreep, dat het einde nabij moest zijn

en kon mij alleen maar verbazen over de ongelooflijke taaiheid waarmee het dier zijn leven verdedigde en... vasthield! Maar ook de tharban bevond zich in een afzichtelijken toestand! Reeds één keer gespietst en nu als het ware vastgeprikt aan de machtige horens van den basto, vermengde zijn bloed uit zijn talloze wonden zich met dat van den basto. De kans, dat hij er het leven van af zou brengen, leek mij al even gering, als die van den basto zelf. Maar hoe zou ik een idee kunnen hebben van de geweldige vitaliteit van deze dieren!

Zijn horens plotseling heftig bewegend, richtte de basto zich stram op; toen liet hij zijn kop zinken en deed blind-weg een aanval, klaarblijkelijk met al de kracht waarover hij beschikte. Het zou een korte aanval worden. Met een verschrikkelijke botsing kwam hij tegen den stam van den boom terecht waarin Duare en ik zaten. De tak, waarop wij ons bevonden, knapte als een lucifershoutje af, en we vielen beiden naar beneden. Tevergeefs naar steun zoekend, kwamen wij boven op den tharban en den basto terecht. Een oogenblik maakte ik me ernstig bezorgd voor Duare, maar daar bleek gelukkig geen reden toe. Geen der beide kolossale dieren wierp zich op ons; geen van beide bewoog. Behalve dat er eenige lichte rillingen over hun machtige lichamen liepen, lagen zij stil – ze waren dood! En op die manier redde de Dood ons van den dood! De tharban was tusschen den stam van den boom en den massieven schedel van den basto verpletterd; de basto was gestorven toen hij zijn laatste, uiteindelijke wraak op den tharban nam.

Duare en ik vielen op den grond naast de lichamen van deze beide verschrikkelijke Titanen; en nu wij ons ongedeerd voelden, sprongen wij overeind. Duare zag bleek en was eenigszins in de war, maar zij glimlachte dapper toen zij mij aankeek.

„Onze jachtpartij heeft meer succes opgeleverd, dan wij hadden durven verwachten,” zei ze. „Er ligt hier vleesch genoeg voor verscheidene mensen.”

„Mijn vriend Kamlot heeft mij vroeger eens verteld, dat niets zoo lekker smaakte als een basto-bout gebraden boven een houtvuur,” antwoordde ik.

„O ja, dat is verrukkelijk! Het water komt me reeds in den mond, als ik er aan denk.”

„Bij mij ook, Duare. Maar zonder mes kunnen wij ons moeilijk een bout verschaffen. Kijk eens wat een dikke huid!”

Duares gezicht betrok. „Zouden twee menschen ooit zooveel tegenslag hebben gehad!” riep zij uit. „Maar komaan,” voegde zij er aan toe. „Ga je wapen halen, en misschien zullen wij wel een stuk vleesch vinden, dat klein genoeg is om aan stukken getrokken te worden of om zoo heel gebraden te worden.”

„Wacht eens,” riep ik, den zak openmakend, die met een sterk touw over mijn schouder hing. „Ik heb een stuk steen met een scherpen kant er aan, waarmee ik mijn pijl en boog heb afgeschraapt. Misschien kan ik er een stuk vleesch mee afhakken.”

Het bleek een moeilijk karwei, maar ten slotte lukte het mij en terwijl ik er mee bezig was zocht Duare wat zacht en droog hout bij elkaar en verraste ons beiden door een vuur te maken. Ze was erg blij en opgewonden over haar succes, en ook erg trotsch. Gedurende al de jaren dat zij bij haar vader thuis was geweest, had zij zich nooit met dergelijke praktische dingen hoeven bezig te houden, en dat haar nu zooiets als vuurmaken gelukt was, vervulde haar met groote vreugde.

Dien maaltijd zal ik nooit vergeten – het kenmerkte een tijdperk. Het was een teeken dat de oer-mensch uit de lagere sferen van het leven omhooggerezen was. Hij was er in geslaagd vuur aan te leggen; hij had zich wapens gemaakt; hij had zijn prooi veroverd (in dit geval figuurlijk); en nu voor den eersten keer at hij gekookt voedsel! En ik wenschte de vergelijking nog verder door te voeren op dit oogenblik, en aan zijn partner te denken als aan zijn levensgezellin. Ik zuchtte toen ik bedacht hoe gelukkig wij ons zouden kunnen voelen als Duare slechts mijn liefde wilde beantwoorden.

„Wat is er?” vroeg zij. „Waarom zucht je?”

„Ik zucht, omdat ik niet werkelijk een oer-mensch ben in plaats van een arme, zwakke imitatie er van.”

„Waarom zou je een oer-mensch willen wezen?” vroeg zij.

„Omdat oer-menschen niet gebonden waren aan dwaze conventies,” antwoordde ik. „Indien een oer-mensch een vrouw wenschte, en zij wenschte hem nièt, dan greep hij haar bij de haren en trok haar mee naar zijn hol. Het was allemaal heel eenvoudig.”

„Ik ben blij, dat wij niet in die tijden leven,” zei Duare. „Ik zou niet graag bij mijn haren worden meegesleurd. Indien een man mij bij mijn haren zou grijpen, zou ik hem doden.”

Verscheidene dagen doolden wij door het bosch. Ik wist, dat wij hopeloos verdwaald waren, maar toch deed ik al mijn best om uit dat sombere woud te geraken. Het werkte op iemands zenuwen. Ik slaagde er in kleine dieren te doden met mijn speer of mijn pijl en boog; er was een overvloed van vruchten en noten, en ook water vonden wij voldoende. Wat ons voedsel aangaat, leefden wij als prinses, en wij waren voorspoedig bij onze ontmoetingen met de geweldige dieren, die wij tegenkwamen. Gelukkig zagen wij er geen, die in boomen konden klimmen, ofschoon ik er van overtuigd ben, dat dit slechts louter toeval was, want de bosschen van Amtor, zooals de Venussianen hun planeet noemen, herbergen verschrikkelijke creaturen, die in boomen leven.

Ondanks de vele moeilijkheden en ontberingen die wij ondervonden, klaagde Duare toch zelden. Ze bleef merkwaardig opgewekt ondanks het feit, dat wij wel bijna zeker nooit het verre eiland zouden vinden, waar haar vader als koning regeerde. Soms bleef zij langen tijd zwijgen en at zij ook niet veel, en ik vermoedde dat dit was wanneer zij over de toekomst piekerde; maar nimmer maakte zij mij deelgenoot van haar gedachten. Ik wenschte echter, dat zij dit wèl had gedaan; wij deelen vaak onze bekommernissen met degenen waar we van houden!

Maar op zekeren dag ging zij plotseling zitten en begon te

huilen. Ik was er zóó door verrast, dat ik haar verscheidene minuten aanstaarde alvorens ik iets wist te zeggen, en toen kwam mij nog niet veel geschikts in den geest!

„Wel, Duare?” riep ik. „Wat scheelt er aan? Ben je ziek?”

Ze schudde haar hoofd en trachtte haar snikken in te houden.

„Het spijt me,” slaagde zij er ten slotte in te zeggen. „Ik wilde niet huilen; ik heb mijn best gedaan het in te houden, maar o.... dat bosch! O, Carson, het werkt op mijn zenuwen; het achtervolgt mij in mijn slaap. Het is eindeloos; het gaat altijd en altijd maar door – somber, streng, vol verschrikkelijke gevaren. „Maar kom!” riep zij, en opstaand, schudde zij haar hoofd alsof zij een onwelkom visioen weren wilde. „Ik ben nu weer in orde; ik zal het niet weer doen.” Ze glimlachte door haar tranen.

Ik had haar wel in mijn armen willen nemen en haar willen troosten – o, hoe graag had ik dat gedaan! Maar ik legde slechts een hand op haar schouder. „Ik begrijp precies hoe je je voelt,” zei ik haar. „Ik voel mij al dagen lang zoo. Het spijt me alleen, dat ik ook niet kan huilen; het zou een opluchting zijn.

Maar het bosch kan niet eeuwig duren, Duare. Er moet tamelijk spoedig een eind aan komen; en bovendien moet je niet vergeten, dat het ons heeft gevoed en ons bescherming heeft geboden.”

„Zooals een gevangenbewaarder den terdoodveroordeelde voedsel geeft en beschermt,” antwoordde zij somber. „Maar kom, laten wij er niet meer over praten.”

Opnieuw werd het onderhout dik, en we volgden nu een wildspoor dat zoo misleidend en kronkelend was als het maar kon. Ik geloof, dat dit dichte onderhout meer op Duare drukte dan het bosch zelf. Ik weet, dat het op mij ook altijd drukt. Het spoor was tamelijk breed, en wij liepen naast elkaar toen bij een bocht het bosch plotseling voor onze oogen scheen te verdwijnen. Er lag een open vlakte voor ons, en daar achter, ver, heel ver weg, ontdekten wij de omtrekken van verwijderde bergen!

HOOFDSTUK VI.

De steile glooiing af.

Verrast gingen wij verder tot wij op den rand van een steile helling stonden. Ver beneden ons, minstens vijfduizend voet, spreidde zich een groote vallei voor onze oogen uit. Ver, ver weg, aan den anderen kant, zagen wij de omtrekken van de verwijderde bergen, die haar aan den anderen kant begrensden, maar naar links en rechts strekten ze zich in onafzienbare verten uit.

Gedurende den tijd, dat wij in het bosch hadden gedoold, moesten wij voortdurend zijn geklommen, maar de stijging was blijkbaar zóó geleidelijk geweest, dat wij er nauwelijks iets van hadden gemerkt. Nu was de uitwerking van het feit, dat wij plotseling voor die machtige diepte stonden, niets minder dan verbazingwekkend. Het was alsof ik naar beneden keek in een diepen kuil, die ver beneden den zeespiegel lag. Deze indruk werd echter spoedig verdreven, want in de verte zag ik een breede rivier die zich door de vallei kronkelde, en ik wist, dat die naar een of andere zee moest loopen.

„Een nieuwe wereld,” zei Duare diep ademhalend. „Hoe prachtig door het contrast met dat verschrikkelijke bosch!”

„Laten we hopen, dat ze niet minder vriendelijk zal zijn voor ons, dan het bosch geweest is.”

„Hoe zou ze anders dan vriendelijk kunnen zijn?” antwoordde zij. „Er moeten daar menschen wonen, net zoo edelmoedig en zoo vriendelijk als deze vriendelijke vallei! Waar een dergelijke schoonheid is, kan geen kwaad zijn. Misschien willen ze ons helpen terug te keeren naar Vepaja, het land van mijn vader. Ik ben er zeker van, dat ze dat doen willen.”

„Ik hoop het, Duare,” zei ik.

„Kijk eens,” riep ze uit. „Daar loopen kleine rivieren uit in die groote rivier, en er zijn vlakten begroeid met boomen, en er zijn ook bosschen, maar niet zoo’n verschrikkelijk bosch dat zich zonder einde schijnt uit te strekken, zooals dat bosch waar we net uitgekomen zijn.

Zie je eenig spoor van steden of van mensen, Carson?"

Ik schudde mijn hoofd. „Ik kan het niet zeker zeggen. We bevinden ons zeer hoog boven de vallei, en de groote rivier, waaraan de steden misschien liggen, is ver weg. Alleen een groote stad met hooge gebouwen zou hier zichtbaar kunnen zijn, en de nevel, die boven die vallei hangt, zou zelfs een dergelijke groote stad onzichtbaar voor ons kunnen maken. We zullen in de vallei moeten afdalen om te weten wat er is.”

„Ik kan nauwelijks zoo lang wachten!” riep Duare.

Het pad, waarlangs wij den rand van de helling hadden bereikt, boog scherp naar links en liep verder langs den rand, maar een zijweg er van liep over den rand heen.

Dit pad was weinig meer dan een nauwelijks te onderscheiden voetpad, en het ging zigzag naar beneden langs de bijna verticale helling op een manier, die er op berekend scheen iemand koude rillingen langs den rug te bezorgen, indien hij voor zooiets ontvankelijk was.

„Er zullen maar weinig schepsels hier langs naar boven of beneden gaan,” merkte Duare op, toen zij naar omlaag keek, langs de duizelingwekkende helling.

„Misschien kunnen we beter wat verder doorloopen; wellicht dat er dan een gemakkelijker weg naar beneden te vinden is,” stelde ik voor, denkend dat zij bang kon zijn.

„Neen,” zei ze. „Ik wilde uit het bosch komen, en hier is nu mijn kans. Er is hier een mensch of een dier langs naar boven en naar beneden gegaan, en als die het kunnen, kunnen wij het ook.”

„Neem mijn hand, het is erg steil.”

Ze deed wat ik haar voorstelde, en ik gaf haar ook mijn speer om als staf te gebruiken. Zoo begonnen wij de gevaarlijke daling. Zelfs nu nog durf ik er nauwelijks aan terugdenken! Het was niet alleen verschrikkelijk gevaarlijk, maar ook ontzettend vermoeiend. Wel twaalf keer dacht ik, dat ons laatste oogenblik geslagen had; het scheen soms onmogelijk om verder af te dalen, en stellig zou het even onmogelijk geweest zijn om weer naar boven terug te keeren, want er waren plaatsen, waar wij ons

naar beneden hadden laten zakken langs overhellende stukken gesteente, en het zou ondoenlijk zijn geweest daar tegen op te klimmen.

Duare hield zich uitstekend. Ze deed me werkelijk verbaasd staan. Niet alleen was haar moed bewonderenswaardig, maar haar uithoudingsvermogen was bijna ongelooflijk. En ze bleef opgewekt en vol goeden moed. Dikwijls lachte ze wanneer we bijna slipten en uitgleden – zelfs wanneer een val een zekeren dood zou hebben beteekend!

„Ik zei,” merkte zij op een gegeven oogenblik op, toen wij even zaten te rusten, „dat er reeds iets langs dit pad naar boven en naar beneden moest zijn gegaan. Nu vraag ik me af, wat voor soort schepsel het geweest zal zijn.”

„Misschien een berggeit,” opperde ik. „Ik kan me niets anders voorstellen, dat er toe in staat zou zijn.”

Ze wist niet wat een berggeit was, en ik kende geen Venussiaansch dier, dat ik er mee kon vergelijken. Zij dacht, dat een mistal gemakkelijk een dergelijk pad beklimmen kon; ik had echter nooit gehoord van een mistal, maar volgens haar beschrijving stelde ik me voor, dat het een soort ratachtig dier was ter grootte van een huiskat.

Toen we na gerust te hebben weer verder gingen, hoorde ik beneden ons een geluid, en ik keek over den rand van het plateau waarop wij ons bevonden, om te zien wat het was.

„We zullen onze nieuwsgierigheid gauw bevredigd zien,” fluisterde ik tegen Duare. „Hier komt het dier, dat het pad gemaakt heeft.”

„Is het een mistal?” vroeg zij.

„Neen, en evenmin een berggeit. Maar het is juist het soort dier, dat gemakkelijk zoo’n steile helling kan beklimmen. Ik weet niet, hoe jullie Amtoriërs het noemen. Kijk maar eens: misschien herken je het!”

Het was een kolossale, afzichtelijke hagedis van ongeveer zeven meter lengte, die traag in onze richting kwam kruipen.

Op mijn schouder steunend, keek Duare over den uitstekenden kant der helling. Ze slaakte een slechts half onderdrukten kreet van afschuw.

„Ik geloof, dat het een vere is,” zei ze. „En als dat zoo is, dan is het met ons gedaan! Ik heb er nooit een gezien, maar ik heb er vaak in boeken over gelezen, en ook heb ik er wel eens afbeeldingen van gezien. Dit dier lijkt er sprekend op.”

„Zijn ze gevaarlijk?” vroeg ik.

„Ze dooden iedereen,” antwoordde ze. „Wij hebben geen enkele kans om ons tegen een vere te verdedigen.”

„Probeer of je terug kunt klimmen, van het pad àf,” zei ik tegen Duare. „Ik zal trachten hem hier tegen te houden tot je in veiligheid bent.”

Ik wendde mij nu naar het dier, dat langzaam naar boven kwam kruipen. Het was bedekt met roode, zwarte en gele schubben, die een ingewikkeld patroon vormden. Zijn kleur en tekening waren fraai, maar daarmee hield al zijn fraaiheid dan ook op. Het had een kop, die veel weg had van een krokodil, en aan iederen kant van zijn bovenkaak bevond zich een rij glinsterende witte horens. Boven op zijn kop, maar aflopend tot op den linker- en rechterkant, bevond zich één enkel groot oog, met tienduizenden facetten.

Het had ons nog niet ontdekt, maar dat zou niet lang meer duren en dan zou het zich op ons werpen. Ik maakte een stuk steen bij mijn hand los en wierp het naar beneden, hopen dat ik het dier hierdoor zou dwingen terug te keeren. De steen trof hem op den snuit, en met een grom hief het zijn kop op en ontdekte mij. Zijn geweldige kaken gingen van elkaar en de verschrikkelijkste tong, die ik ooit heb gezien, schoot naar voren. Snel als het licht slingerde ze zich om mij heen en trok mij met een vaart naar den gapenden muil, waaruit een schel, sissend geluid kwam.

De eenige reden waarom ik niet onmiddellijk opgeslokt werd, was dat ik een weinig te groot was om geheel in zijn bek te kunnen verdwijnen. Ik kwam dwars voor zijn kaken te zitten en daar spande ik al mijn krachten in om te voorkomen, dat ik in zijn afschuwelijken muil verdween.

Het was een groote, slijmerige, tandenlooze, zuigende opening waaraan ik probeerde mij te ontworstelen. Klaarblijkelijk was het dier gewend zijn prooi geheel te verslinden, en waren zijn horens

een zuiver verdedigingswapen. Uit zijn keel kwam een walgelijke reuk, die mij bijna bedwelmde. Ik denk, dat zijn adem vergiftig was, en dat hij daarmee zijn slachtoffers bewusteloos maakte. Ik voelde hoe ik duizelig werd en mijn weerstandsvermogen afnam, en toen ontdekte ik Duare naast mij.

Ze hield mijn speer in haar beide handen en stootte er zoo hard ze kon mee naar den afzichtelijken kop van de vere. Hoe klein en tenger en nietig leek zij tegenover dit vreeswekkende dier! En hoe schitterend!

Ze riskeerde haar leven om het mijne te redden, en tòch hield ze niet van mij. Dit was evenwel niet onmogelijk – er bestaan edele gevoelens, die veel onzelfzuchtiger zijn dan de liefde. Trouw is er een van. Maar ik kon niet toestaan, dat zij haar leven voor dit gevoel ten offer bracht.

„Loop weg, Duare!” riep ik. „Je kunt me niet redden – het is met me gedaan. Loop weg, terwijl je nog kan, of we worden allebei gedood.”

Ze schonk geen aandacht aan mij, maar wierp den speer opnieuw. Dit keer trof het wapen het van tienduizenden facetten voorziene oog. Met een schrillen kreet van pijn, keerde het reptiel zich tot Duare en probeerde haar met zijn glanzende horens aan te vallen; maar ze week niet terug en wederom werpend, dreef zij het wapen tusschen de vaneen gesperde kaken – dreef het diep en ver in het rose vleesch van dien weerzinwekkenden muil!

De speerpunt moet de tong doorboord hebben, want die werd plotseling geheel slap, en ik rolde uit haar omstrengelenden greep op den grond.

Direct stond ik weer overeind, en Duare's arm grijpend, trok ik haar opzij, juist terwijl het ondier blindelings een aanval op ons deed. Het schoot met een vaart langs ons heen, en keerde zich toen om, maar in de verkeerde richting.

Het was toen, dat ik begreep dat het dier totaal verblind was door de wonde in zijn oog. Een gevaarlijk risico nemend, sloeg ik mijn arm om Duare heen en liet me over den uitstekenden rand van het plateau glijden, waarop het dier ons aangevallen had. Ik moest dit risico echter wel nemen, omdat we, indien

we gebleven waren waar we ons bevonden, door den woedend heen en weer zwiependen staart van het monster te pletter geslagen zouden zijn.

Het geluk was ons dienstig, en we bereikten veilig en wel een iets lager gelegen plateau. Boven ons hoorden wij het woedend gesis van den hagedis en het slaan van zijn staart tegen de steenen.

Vreezend dat het ondiep naar beneden mocht komen, haastten wij ons onzen weg te vervolgen, een nog grooter risico nemend dan wij reeds hadden gedaan. Wij bleven niet eerder staan dan toen wij den betrekkelijk vlakken grond aan den voet der steilte hadden bereikt. Toen zetten wij ons neer om wat te rusten, terwijl we allebei hijgden van de inspanning.

„Ik heb je bewonderd,” zei ik tegen Duare. „Je hebt je leven gewaagd om het mijne te redden. Je moet een weinig van mij houden.”

„Misschien was ik slechts bang alleen te zullen achterblijven,” zei ze. „Misschien was het niets anders dan egoïsme.”

„Dat geloof ik niet,” wierp ik haar tegen. De waarheid was evenwel, dat ik het niet wilde gelooven. Een andere verklaring was mij veel aangenamer!

„In ieder geval hebben wij nu ontdekt, wie het pad langs die steilte gemaakt heeft,” zei Duare.

„En dat onze mooie vallei niet zoo veilig kan zijn als we dachten,” vulde ik aan.

„Maar het dier verliet de vallei en ging het bosch in,” zei ze. „Daar leeft het waarschijnlijk.”

„Het kan zijn, maar we zullen toch goed doen, voortdurend op onze hoede te zijn.”

„En nu heb je geen speer meer, en dat is een groot verlies, want het is door je speer, dat je nog in leven bent!”

„Een eindje verder naar beneden,” wees ik met mijn vinger, „bevindt zich een lang en smal bosch, dat de windingen van een rivier schijnt te volgen. Daar kunnen we materiaal vinden om een andere speer te maken – en ook water! Ik ben totaal uitgedroogd, zoo’n hevigen dorst heb ik.”

„Ik ook,” zei Duare. „En ik heb honger ook. Misschien kun je nog een anderen basto dooden.”

Ik lachte. „Dit keer zal ik voor jou ook een speer en een pijl en boog maken. Te oordeelen naar hetgeen je reeds gedaan hebt, schijn je beter bastos te kunnen dooden dan ik.”

Langzaam wandelden wij over een zacht gras van een bleekviolette kleur naar het bosch, dat ongeveer op een mijl afstand lag. Overal om ons heen groeiden bloemen. Er waren purperen bloemen en blauwe bloemen en bleekgele bloemen; en hun bladeren waren al even zonderling en onaardsch als de bloemen zelf. Er waren bloemen en bladeren van een kleur, die geen naam heeft, kleuren zooals nog nooit een aardsch oog ze vóór mij gezien had.

Dergelijke dingen deden mij de zonderlinge geïsoleerdheid van onze zintuigen begrijpen. Ieder zintuig leeft in zijn eigen wereld, en hoewel het een geheel menschenleven met zijn medezintuigen waarneemt, weet het niets van hun wereld.

Mijn oogen zien een kleur; maar mijn vingers, mijn ooren, mijn neus, mijn smaak zullen die kleur nooit kennen. Ik kan ze zelfs niet eens zóó beschrijven, dat een van uw zintuigen ze zóó zullen zien, als ik ze zie, wanneer het een nieuwe kleur is, die u nog nooit hebt waargenomen. Evenmin kan ik op voldoende duidelijke wijze een geur of het aanvoelen van een of ander vreemd voorwerp beschrijven. Alleen maar door vergelijking zou ik u het landschap kunnen laten zien dat zich voor onze oogen uitstreckte, en er is niets in uw wereld, waarmee ik het zou kunnen vergelijken – de gloeiende mistbank vóór ons, de bleeke, zachte pastelkleuren van het veld en het bosch en de verre, mistige bergen – geen diepe schaduwen en geen schelle lichten – vreemd en mooi en onheilspellend – verleidelijk, uitdagend, aantrekkelijk, steeds verlokkelijk tot verder onderzoek, tot nieuwe avonturen....

Overal om ons heen op de vlakte, die zich tusschen de steilte en de bergen uitstreckte, bevonden zich boomen, en onder hen liggend of grazend op het gras bevonden zich dieren, die geheel nieuw voor mij waren, die ik nòch op Venus, nòch op

aarde ooit had gezien. Dat er echter een groote verscheidenheid van soorten was, viel mij direct op.

Sommigen waren groot en log, anderen klein en lenig. Allemaal bevonden ze zich echter op t e grooten afstand dan dat ik ze in bijzonderheden kon waarnemen; en daar was ik maar blij om, want ik vermoedde dat er onder die talrijke wilde dieren althans een aantal zou zijn, dat gevaarlijk voor den mensch was. Maar evenals alle dieren, behalve hongerige vleescheters en menschen, vertoonden zij geen neiging om ons aan te vallen zoo lang wij het hun niet lastig maakten of wij niet te dicht bij hen kwamen.

„Ik zie, dat we hier geen honger behoeven te lijden,” zei Duare.

„Ik hoop, dat een paar van die kleine dieren goed zullen zijn om te eten,” lachte ik.

„Ik ben er zeker van, dat die groote daar onder dien boom verrukkelijk zal smaken; die een, die naar ons kijkt,” zei Duare, en ze wees naar een kolossaal ruig dier, dat wel zoo groot was als een olifant. Duare had zeker gevoel voor humor!

„Mogelijk denkt hij hetzelfde van ons,” veronderstelde ik. „Daar komt-ie al.”

Het kolossale dier kwam naar ons toe. Het bosch bevond zich nog op een honderd meter afstand.

„Zullen we vluchten?” vroeg Duare.

„Ik ben bang, dat dit fataal zou zijn. Je moet weten, dat bijna ieder dier instinctief alles achtervolgt, wat voor hem wegloopt. Ik geloof, dat wij het beste doen door gewoon verder te loopen in de richting van het bosch, zonder ons buitensporig te haasten. Indien het dier niet harder gaat loopen, zullen wij de boomen vóór hem bereiken; indien wij er hard heen loopen, bestaat de kans, dat het ons inhaalt, want van alle schepselen schijnt de mensch de langzaamste te zijn.”

Terwijl wij doorliepen, wierpen wij onophoudelijk blikken achter ons naar het verschrikkelijke dier dat ons volgde. Het toonde echter geen enkel spoor van opwindning of overdreven haast; de groote passen die het nam verminderden den afstand

tusschen ons evenwel voortdurend. Ik merkte dan ook, dat hij ons zou hebben ingehaald voordat wij het bosch bereikt zouden hebben. Ik voelde mij met mijn speelgoedboog en kleine pijlen volslagen hulpeloos tegenover dezen torenhoogen berg van spieren!

„Loop wat vlugger, als je kunt, Duare,” zei ik.

Ze deed wat ik zei, maar na een paar stappen keek zij om.

„Waarom kom je ook niet?” vroeg zij.

„Vraag niets,” viel ik uit, wat kortaf. „Doe wat ik je zeg.”

Ze bleef staan en wachtte op mij. „Ik zal doen wat ik wil,” zei ze, „en ik wil niet, dat je je weer voor mij opoffert. Indien jij gedood wordt, wil ik met je gedood worden. En wees zoo goed er aan te denken, Carson Napier, dat ik de dochter ben van een jong en dat ik niet gewoon ben, dat iemand mij beveelt.”

„Als ik geen dringender zaken aan de hand had, zou ik je een draai om je ooren geven,” bromde ik.

Ze keek me verschrikt aan; toen stampte zij met haar kleine voetje op den grond en begon te huilen. „Je durft alleen maar zoo tegen mij op te treden, omdat er niemand is, die mij kan beschermen,” pruilde ze. „Ik haat je.... Je.... je....”

„Maar ik probeer je te beschèrmen, Duare; en je maakt het alleen maar moeilijker voor mij.”

„Ik wil niet beschermd worden; ik zou liever dood willen zijn. Het is eervoller dood te zijn, dan zoo te worden aangesproken – ik ben de dochter van een jong.”

„Ik geloof dat je dat al verscheidene keeren hebt gezegd,” antwoordde ik koel.

Ze wierp haar hoofd in den nek en liep boos door, zonder me meer een blik waardig te keuren. Zelfs haar kleine schouders en rug lieten zien, dat zij woedend en in haar waardigheid beleedigd was.

Ik had mijn boog in de eene hand, maar mijn pijlen liet ik in den ruwen koker, dien ik had gemaakt om ze over mijn rechterschouder te kunnen dragen. Ik was verstandig genoeg om te begrijpen, dat zij op dien harigen, pezigen berg geen andere uitwerking zouden hebben dan dat zij het dier woedend zouden maken.

Nadat ik was blijven staan, kwam het beest langzamer, bijna behoedzaam nader. Twee kleine oogen, die ver van elkaar af stonden, keken mij doordringend aan, twee groote ooren staken naar voren; snuivende neusgaten stonden wijd open.

Nader kwam hij, nu zeer langzaam. Een beenige uitwas, die van zijn snuit naar zijn hoofd liep, rees overeind tot hij zich aan mijn verbaasde blikken voordeed als een rechtopstaande horen. Hij stond recht naar voren, in een hoek van vijf en veertig graden – een verschrikkelijk aanvalswapen!

Ik bewoog mij niet. Mijn ervaring met aardsche dieren had mij geleerd, dat slechts weinige aanvallen als zij daartoe niet geprovoceerd worden, en ik zette mijn leven op de kans, dat deze zelfde regel ook op Venus zou gelden. Maar er zijn andere provocaties dan die welke vrees of woede opwekken; een zeer krachtige bijvoorbeeld is honger. Dit dier leek mij echter een planteneter te zijn, en ik hoopte maar, dat ik mij daarin niet vergiste. Maar ik kon den basto niet vergeten; die leek eenigszins op een Amerikaanschen bison, en tòch was hij een vleescheter. Dichter en dichter naderde het zonderlinge dier – langzaam, heel langzaam, alsof hij niet goed durfde en twijfelde. Als een levende berg torende hij voor mij op. Ik voelde zijn heeten adem op mijn zoo goed als naakte lichaam, maar nog beter róók ik zijn adem – den zoetigen, weinig offensieven adem van den graseter. Mijn hoop nam toe.

Het dier stak zijn snuit naar mij toe; een dof gerommel steeg op uit zijn spelonkachtige borst; de verschrikkelijke horen raakte mij aan; toen voelde ik den koelen, natten snuit. Het beest besnuffelde mij. Langzaam ging de horen naar beneden.

Plotseling, een soort gegrom hooren latend, draaide het zich om en galoppeerde weg, zijn staart recht de hoogte in en allerlei bokkesprongen makend, zooals ik het vaak een jongen stier had zien doen. Het was een zonderling schouwspel – als een stoomlocomotief die koorddanste. Ik begon te lachen, mogelijk wel wat zenuwachtig, want mijn knieën waren plotseling heel zwak en beverig geworden. Indien ik niet in werkelijkheid vlak bij den dood was geweest, dan had ik het toch in ieder geval gedacht.

Toen ik mij omkeerde en naar het bosch liep, zag ik dat Duare daar naar mij stond te kijken, en toen ik haar genaderd was, ontdekte ik, dat zij beefde en haar oogen groot waren van angst.

„Je bent erg dapper,” zei ze. Haar boosheid scheen verdwenen. „Ik weet dat je zoo bent blijven staan opdat ik gelegenheid had om te vluchten.”

„Ik kon werkelijk niet veel anders doen,” verzekerde ik haar. „En nu dat achter den rug is, laten we nu zien of wij iets te eten kunnen vinden – iets dat wat kleiner is dan die berg van biefstuk en roastbeef. Ik geloof, dat wij het bosch moeten ingaan tot wij bij de rivier komen, die er door stroomt. Misschien vinden wij een drinkplaats of een doorwaadbare plek, waar de dieren gewoon zijn te komen.”

„Er zijn verscheidene dieren daar op de vlakte, die klein zijn,” zei Duare. „Waarom ga je daar niet jagen?”

„Er zijn wel genoeg dieren, maar niet genoeg boomen,” antwoordde ik lachend. „Misschien hebben we boomen noodig als we gaan jagen. Ik weet niet genoeg van de dieren hier om onnoodige risico's te loopen!”

We gingen het bosch in en liepen onder de teergekleurde bladeren en tusschen de zonderling gevormde stammen met hun lakachtigen glans van witte en roode en gele en blauwe kleuren.

Even later ontdekten wij een kleine rivier, die rustig voortstroomde tusschen haar violette oevers en tegelijkertijd ontdekte ik een klein dier dat stond te drinken. Het was ongeveer zoo groot als een geit, maar het leek niet op een geit. Zijn scherpgepunte ooren waren voortdurend in beweging, alsof het onafgebroken bedacht was op het minste of geringste gevaar; zijn staart met een kwastje onderaan zwiepte nerveus heen en weer. Een ring van korte horens omgaf zijn nek, precies daar, waar de kop eindigde. Ze wezen eenigzins naar voren. Er moeten er minstens een dozijn geweest zijn. Ik begreep eerst niet wat voor doel zij konden hebben, tot ik mij opeens de vere herinnerde, aan welks verschrikkelijken muil ik zoojuist ontsnapt was. Die halsband van korte horens moest

stellig wel ieder dier hebben afgeschrikt dat gewoon was, zijn prooi heel in te slikken!

Voorzichtig duwde ik Duare achter een boom en kroop naar voren, een pijl op mijn boog zettend. Toen ik mij gereed maakte om te schieten, hief het dier zijn kop op en draaide zich zelf om. Waarschijnlijk had het mij gehoord. Ik was achter hem naar hem toegekropen, maar doordat hij van stand veranderd was, had hij nu zijn linkerzij naar mij toegekeerd en ik schoot mijn eersten pijl precies in zijn hart.

Even later kampeerden wij naast de rivier en dineerden smakelijk met sappige coteletten, heerlijke vruchten en het heldere water uit den kleinen stroom. De omgeving, waarin wij ons bevonden, was een idylle gelijk. Vreemde vogels zongen boven onze hoofden, viervoeters, die in boomen leefden, zwaaiden zich tusschen de takken heen en weer en brachten onderwijl zangerige, melodieuze geluiden voort.

„Het is hier prachtig,” zei Duare droomerig. „Ik wou, dat ik niet de dochter van een jong was.”

HOOFDSTUK VII.

Het sombere kasteel.

Wij betreurden het allebei, dat wij die heerlijke plek verlaten moesten, en zoo bleven wij er twee heele dagen treuzelen terwijl ik wapens maakte voor Duare en een nieuwen speer voor mijzelf.

Ik had een klein platform ingericht in een boom, die over de rivier groeide, en daar waren wij des nachts tamelijk veilig voor roofdieren, terwijl de zachte muziek van het kabbelende water ons in slaap zong – een slaap, die soms plotseling onderbroken werd door het woedende gebrul van op roof uitzijnde dieren of door de kreten van hun slachtoffers, terwijl het verwijderde loeien en blaffen van de groote kudden op de vlakte een harmonieuze begeleiding vormde van dit primitieve leven.

Het was onze laatste avond aan de rivier. Wij zaten op ons

platform en keken naar de visschen, die in en uit het water beneden ons sprongen.

„Ik zou hier voor altijd gelukkig kunnen zijn, – met jou, Duare,” zei ik.

„Men mag niet alleen aan geluk denken,” antwoordde zij. „Er bestaat ook een plicht.”

„Maar wàt, indien de omstandigheden het ons onmogelijk maken onzen plicht te doen? Hebben wij niet het recht het beste van ons lot te maken en zooveel mogelijk de kans op geluk te grijpen, waar wij die ook vinden?”

„Wat bedoel je?” vroeg zij.

„Ik bedoel, dat er practisch geen mogelijkheid bestaat dat wij ooit Vepaja, het land waar je vader regeert, zullen bereiken. We weten niet waar het ligt, en al wisten we het, dan geloof ik toch dat er geen schijn van kans bestaat, dat wij de gevaren zullen overleven die zich bevinden zullen op den weg die naar het huis van Mintep, je vader, voert.”

„Ik weet dat je gelijk hebt,” antwoordde ze wat treurig. „Maar het is mijn plicht het in ieder geval te probeeren. En ik mag nooit ophouden te zoeken naar den weg, die mij naar mijn vader leidt, al moest ik tot het einde van mijn leven blijven zoeken, en ongeacht de geringe kans, dat ik ooit zal komen waar ik wezen moet.”

„Is dat niet wat onredelijk, Duare?”

„Je begrijpt het niet, Carson Napier! Indien ik een broer of een zuster had, zou het verschil uitmaken; maar ik heb noch een broer noch een zuster, en mijn vader en ik zijn de laatsten van onzen stam. Het is niet voor mijzelf noch voor mijn vader, dat ik naar mijn land moet terugkeeren – de koninklijke stam van de jongs van Vepaja mag niet afgebroken worden en er is niemand, behalve ik, die hem kan voortzetten.”

„En als wij terugkomen – wat dan?”

„Als ik twintig jaar ben, zal ik een edele trouwen, die mijn vader voor mij heeft uitgekozen, en als mijn vader sterft, zal ik vadjong ¹⁾ zijn tot mijn oudste zoon twintig jaar is; dan zal die jong zijn.”

1) Vadjong, dat koningin beteekent, komt van vadjja, vrouw, en jong, koning.

„Maar met het longevitum-serum, dat jullie geleerden hebben samengesteld, zal je vader nooit sterven; waarom moeten wij dus teruggaan?”

„Ik hoop, dat hij niet zal sterven, maar er kan altijd een ongeval gebeuren, en hij kan ook in een gevecht sterven of er kan een aanslag op hem worden gepleegd! O, waarom moeten wij daarover praten? De koninklijke stam moet in stand gehouden worden.”

„En wat gebeurt er met mij, als wij Vepaja bereiken?” vroeg ik.

„Wat bedoel je?”

„Zal ik een kans hebben?”

„Ik begrijp je niet.”

„Indien je vader het goed vindt, zul je dan met mij trouwen?” flapte ik er uit. Duare bloosde. „Hoe vaak moet ik je nu nog zeggen, dat je niet over dergelijke dingen tegen mij mag spreken?”

„Ik kan er niets aan doen, Duare; ik houd van je! Ik geef niet om zeden en gewoonten of om jongs en dynastieën. Ik zal je vader vertellen, dat ik van je houd, en ik zal hem vertellen, dat jij van mij houdt.”

„Ik houd niet van je; je hebt geen recht om dat te zeggen. Dat is verkeerd en slecht. Omdat ik één keer zwak ben geweest en mijn hoofd kwijt was en toen iets zei, wat ik niet heb gemeend, heb je nog geen recht om mij dat telkens voor de voeten te gooien.”

Dat was echt iets voor een vrouw! Ik had alles gedaan wat ik maar kon om niet over liefde te spreken zoo lang wij bij elkaar waren. Ik kon mij nog slechts één enkelen keer herinneren, dat ik mijn zelfbeheersching had verloren, en tòch verweet zij mij, dat ik haar telkens voor de voeten gooide, dat zij van mij hield.

„Wel,” zei ik norsch, „ik zal toch doen wat ik heb gezegd, als ik ooit je vader terugzie.”

„En weet je wat hij dan zal doen?”

„Indien hij een goede vader is, zal hij zeggen: „Hier heb je mijn zegen, kinderen!”

„Hij is eerst jong en dan pas vader, en hij zal je laten dooden. Zelfs indien je niet zoo'n dwaze bekentenis tegen hem aflegt, zal ik nog al mijn invloed hebben aan te wenden en mijn overredingskracht om je van den dood te redden.”

„Waarom zou hij me dooden?”

„Geen man, die zonder koninklijke toestemming tegen een janjong ¹⁾ heeft gesproken, heeft men nog ooit in het leven gelaten. Dat je gedurende maanden en misschien wel jaren alleen met mij zal zijn voordat wij naar Vepaja terugkeeren, kan de ernst van het geval slechts vergrooten. Ik zal echter zeggen, dat je je nuttig hebt gemaakt voor mij; dat je ontelbare keeren je leven hebt geriskeerd om het mijne te redden; en dat zal misschien, denk ik, voldoende belangrijk zijn om je van den dood te redden; maar natuurlijk zal je uit Vepaja verbannen worden.”

„Dat is een prettig vooruitzicht. Ik zal misschien mijn leven verliezen en in ieder geval zal ik jou verliezen. Denk je echter dat ik op die manier met veel ijver of enthousiasme voort zal gaan naar Vepaja te zoeken?”

„Misschien niet met enthousiasme, maar wèl in ieder geval met ijver. Je zult het doen voor mij – ter wille van hetgeen je liefde noemt. Ik heb ondervonden dat je dààrvoor alles wilt doen.”

„Misschien heb je gelijk,” zei ik, en ik wist, dat dit inderdaad het geval was. Den volgenden dag vertrokken wij; zooals wij ons hadden voorgenomen volgden wij het kleine riviertje tot aan de groote rivier, waarlangs wij zouden verder gaan om de zee te bereiken. Waar wij dàn heen zouden gaan, wisten we nog niet. Wij hadden besloten met het maken van verdere plannen te wachten tot we de zee bereikt zouden hebben. Wat ons te wachten stond, konden wij niet weten; was dit wel het geval geweest, dan zouden we stellig zoo gauw we konden teruggevlucht zijn naar de veiligheid van het sombere woud, dat wij zoo kort geleden met blijdschap hadden verlaten.

Laat in den namiddag staken wij een kleine vlakte over, waar

1) Prinses.

de rivier een groote bocht maakte. Wij vorderden moeilijk, want er waren verscheidene rotsen en steenen, en het land was doorploegd met talrijke ondiepe dalen. De groote steenen en hooge rotsen benamen ons het uitzicht naar alle richtingen wanneer wij ons op een of andere verhevenheid bevonden, terwijl wij, als wij in de dalen waren, slechts een klein eind voor ons uit konden zien.

Toen we tegen de helling van een bijzonder diep dal opklommen, keek ik toevallig achterom en zag toen beneden ons een zonderling dier, dat ons stond gade te slaan. Het had ongeveer de grootte van een Duitschen herdershond, maar daarmee hield de gelijkenis dan ook op. Het had een massieven, gebogen snavel als een papegaai; en zijn lichaam was bedekt met veeren; maar het was geen vogel, want het liep op vier pooten en had geen vleugels. Vóór zijn korte ooren stonden drie horens, één voor ieder oor en het derde midden tusschen de beide anderen. Toen het dier zich gedeeltelijk omkeerde om te kijken naar iets dat wij niet konden zien, merkte ik, dat het geen staart had. Op een afstand leken zijn pooten en klauwen op die van een vogel.

„Zie je wat ik zie, Duare?” vroeg ik, in de richting van het onheilspellend creatuur knikkend, „of is mijn gezichtsvermogen soms beneveld door een aanval van koorts?”

„Natuurlijk zie ik het,” antwoordde zij, „maar ik weet niet, wat het is. Ik weet zeker, dat er op het eiland Vepaja niet zoo'n dergelijk dier bestaat.”

„Er is er nog een, en nog een, en nòg één!” riep ik uit. „Hemel, er moeten er wel een dozijn zijn!”

Ze stonden op een hoopje bij elkaar en sloegen ons gade toen het eene dier, dat wij het eerst hadden gezien, zijn grotesken kop ophief en een schorren, klaaglijken kreet uitstootte; toen kwam het de helling op en rende in een snellen galop op ons toe, en achter hem kwamen de anderen, allen nu dienzelfden afschuwelijken kreet slakend.

„Wat moeten we beginnen?” vroeg Duare. „Denk je, dat ze gevaarlijk zijn?”

„Ik weet het niet,” antwoordde ik, „maar ik wilde dat er een boom in de buurt was.”

„Een bosch heeft zeker zijn voordelen,” erkende Duare. „Wat moeten wij doen?”

„Het zou niet veel geven, als wij het op een loopen zetten; we kunnen dus net zoo goed hier blijven staan en zien wat ze van plan zijn. We hebben een gering voordeel, omdat ze tegen de helling op komen.”

Ik zette een pijl op mijn boog en Duare deed hetzelfde; toen bleven we staan en wachtten tot ze binnen schotsafstand gekomen waren. Met groot gemak renden ze over den bodem van het dal en begonnen de klimpartij. Ze schenen zich nu niet erg te haasten; dat wil zeggen dat ze niet zóó hard schenen te loopen als ze misschien konden, waarschijnlijk niet, omdat wij geen poging deden om aan hen te ontkomen.

Waarschijnlijk verbaasde hun dit, want na eenigen tijd verminderden zij hun vaart en kwamen traag naar ons toe. Ze schreeuwden nu ook niet meer. De veeren op hun rug stonden stijf overeind toen ze naar ons toekwamen.

Zorgvuldig aanleggend op het dier dat het verst vooraan liep, schoot ik een pijl af. Hij trof hem midden in de borst; met een kreet bleef het dier staan en trok de beverde schacht uit zijn lichaam. De anderen bleven eveneens staan en omringden hem, onderwijl een zonderling kakelend geluid makend.

Het gewonde dier waggelde heen en weer en viel toen op den grond. Onmiddellijk wierpen de anderen zich op hem en begonnen hem aan stukken te scheuren. Een oogenblik vocht het dapper om zich te verweren, maar het kon niet tegen hen op. Toen de anderen hun gevallen kameraad begonnen te verscheuren, wenkte ik Duare mij te volgen. We snelden toen zoo hard we konden naar de boomen, die we ongeveer een mijl voor ons uit konden zien staan, dààr waar de rivier zich weer naar onze route boog. Maar we waren nog niet ver gegaan toen we opnieuw dat helsche gekrijsch hoorden, waardoor wij wisten, dat de bende ons opnieuw achterna kwam.

Dit keer haalden zij ons in toen wij op den bodem van een ander dal waren gekomen en opnieuw bleven we staan. In plaats van ons direct aan te vallen, bleven ze buiten schotsafstand om ons heen sluipen, alsof zij wisten, hoever zij ons konden naderen zonder zich aan gevaar bloot te stellen. Langzaam vormden zij een kring om ons heen, tot wij geheel en al ingesloten waren.

„Indien zij ons nu allemaal tegelijk aanvallen, zijn we verloren,” zei Duare.

„Als wij er in slagen een paar van hen te dooden, zullen de anderen ons misschien met rust laten om hen te verslinden, en op die manier zouden we een kans krijgen om dichterbij het bosch te komen,” beweerde ik, een optimisme voorwendend, dat ik in het geheel niet bezat.

Terwijl wij wachtten op hetgeen onze aanvallers zouden doen, hoorden wij een luide kreet uit de richting vanwaar wij gekomen waren. Opkijkend, zag ik een man op den rug van een viervoetig dier, dat boven aan de helling stond, die wij net waren afgedaald.

Op het geluid van de menselijke stem keken de dieren die ons omringden in de richting vanwaar de interruptie kwam en begonnen onmiddellijk te kakelen. De man op het dier reed langzaam naar ons toe en toen hij bij den kring der dieren gekomen was, gingen zij opzij om hem door te laten. „Jullie mogen van geluk spreken, dat ik niet later gekomen ben,” zei de vreemdeling, toen het dier waarop hij zat, vóór ons bleef staan. „Die kazars van mij zijn een woeste bende.”

Hij keek ons opmerkzaam aan, vooral Duare. „Wie zijn jullie en waar komen jullie vandaan?” vroeg hij.

„Wij zijn vreemdelingen en we zijn verdwaald,” antwoordde ik. „Ik kom uit Californië.” Ik wilde hem niet zeggen, dat wij van Vepaja kwamen, voordat ik wat meer van hem wist. Indien hij een Thorist was, een lid van den volksstam, die in oorlog was met de Vepajaners, was hij een vijand; en hoe minder hij dan van ons wist, hoe beter. Vooral dat wij uit het land van Mintep den jong kwamen, moest hij maar niet

weten, want de Thoristen kennen geen groter vijand, en er was niemand, dien zij erger haatten.

„Californië,” herhaalde hij. „Ik heb nooit van dat land gehoord. Waar ligt het?”

„In Noord-Amerika,” antwoordde ik, maar hij schudde slechts zijn hoofd.

„En wie bent u?” vroeg ik, „en in welk land zijn we hier?”

„Dit is Noobol, maar dat moest je eigenlijk weten. Dit gedeelte er van is bekend als Morov. Ik heet Skor en ben de jong van Morov. Maar je hebt mij nog niet jullie namen genoemd.”

„Dit is Duare,” antwoordde ik, „en ik ben Carson.” Ik noemde mijn achternaam niet, omdat die zelden op Venus wordt gebruikt.

„En waar gaan jullie heen?”

„Wij probeerden een weg naar zee te vinden.”

„Waar komen jullie vandaan?”

„Wij waren het laatst in Kapdor,” verklaarde ik hem.

Ik zag dat zijn oogen zich tot spleetjes vernauwden. „Dus jullie zijn Thoristen,” viel hij uit.

„Nee,” verzekerde ik hem, „dat zijn we niét. Wij waren door de Thoristen gevangen genomen.” Ik hoopte dat mijn veronderstelling juist was en dat hij den Thoristen niet vriendelijk gezind was. Mijn eenige vermoeden dat dit zoo zou zijn, was echter bij mij opgekomen doordat ik had gezien, hoe hij zijn voorhoofd lichtelijk had gefronst toen ik had gezegd, dat wij juist van Kapdor kwamen.

Tot mijn verlichting veranderde de uitdrukking van zijn gezicht. „Ik ben blij dat jullie geen Thoristen zijn; anders had ik jullie niet geholpen. Ik kan die schurken hier niet gebruiken.”

„U wilt ons helpen?” vroeg ik.

„Met genoegen,” antwoordde hij. Terwijl hij dit zei, keek hij naar Duare, en ik kan niet zeggen dat de toon van zijn stem en de uitdrukking van zijn gezicht mij bijster aanstonden. De kazars liepen in een kring om ons heen, luid kakelend

en krijschend. Wanneer een van hen te dicht bij ons kwam, sloeg Skor naar hem met een slag van een lange zweep, die hij in de hand hield. Des te luider schreeuwend en kakelend trok het dier zich dan terug.

„Kom,” zei Skor na eenige oogenblikken. „Ik zal u naar mijn huis brengen; dan kunnen wij de plannen voor de toekomst bespreken. De vrouw mag achter mij rijden op mijn zorat; jij kunt wel lopen. Het is niet ver.”

„Ik loop liever,” zei Duare. „Ik ben er nu aan gewend.”

Skors oogen werden spleetjes. Hij wilde wat zeggen, maar bedacht zich. Hij haalde zijn schouders op. Zoals u wilt,” zei hij, en hij wendde den kop van zijn dier in de richting vanwaar hij gekomen was.

Het creatuur waarop hij reed en dat hij een zorat noemde, leek in het geheel niet op een dier dat ik al eens eerder had gezien. Het leek wat afmetingen betreft op een klein paard. Zijn lange, slanke pooten deden onwillekeurig denken dat het snel kon lopen. Zijn voeten waren rond en hadden geen nagels; in de plaats daarvan zaten er onderaan groote klompen eelt. Zijn bijna loodrechte koot deed veronderstellen, dat het moeilijk berijdbaar zou zijn, maar dat was niet zoo. Later merkte ik dat zijn bijna horizontale dijbeenen en schouders de schokken opvingen en den zorat tot een gemakkelijk te berijden zadeldier maakten.

Boven zijn schoften en even over het midden van zijn rug bevonden zich zachte kussens of miniatuur bulten, die een uitstekend zadel vormden met knop en achterboog. De kop van het dier was kort en breed, met twee groote, op schoteltjes lijkende oogen, en hangende ooren. Het had de tanden van een planteneter. Zijn eenige middel ter verdediging scheen te liggen in zijn snelheid, ofschoon ik later ervoer, dat het zijn tanden op zeer effectieve wijze kan gebruiken wanneer zijn woede is opgewekt.

Wij liepen naast Skor toen we naar zijn huis gingen. De kazars volgden slaafsch achter ons, op bevel van hun meester. Onze weg liep naar de groote bocht van de rivier, die wij hadden

probeeren af te snijden door de vlakte over te steken, en naar een bosch, dat op haar oevers groeide. De nabijheid van de kazars maakte mij zenuwachtig, want af en toe kwam er één heel dicht bij ons, en ik vreesde dat Duare door een van die afschuwelijke dieren gewond zou worden eer ik het kon verhinderen. Ik vroeg Skor waar hij die dieren voor gebruikte. „Om mee te jagen,” antwoordde hij, „maar eigenlijk hoofdzakelijk ter bescherming. Ik heb vijanden, en bovendien zwerven er talrijke roofdieren rond in Morov. De kazars kennen geen vrees, en het zijn moedige strijders. Hun grootste zwak is hun voorliefde voor kannibalisme; zij zullen ophouden met vechten om een van hun eigen soortgenooten op te eten, wanneer die gewond is.”

Kort nadat wij het bosch betreden hadden, kwamen wij bij een groot, somber gebouw van steen, dat er uitzag als een vesting. Het was gebouwd op een kleine verhooging van den oever, en de rivier stroomde er aan dien kant vlak langs. Een steenen muur, die aansloot bij den muur van het gebouw, welke zich aan den kant der rivier bevond, omsloot verscheidene aren ontboscht land die aan de voorzijde van het gebouw lagen. Een zware poort sloot de eenige opening af, die in dezen muur zichtbaar was.

Toen wij genaderd waren, riep Skor: „Open, het is de jong!” en langzaam zwaaiden de poortdeuren naar buiten open.

Toen wij binnentraden stonden verscheidene gewapende mannen, die onder de boomen hadden gezeten, welke men had laten staan toen men het stuk grond was gaan ontginnen, op en bleven met gebogen hoofd staan. Zij zagen er wreed en tegelijkertijd treurig uit. Hetgeen mij het meest aan hen trof, was de zonderlinge kleur van hun huid: een weerzinwekkende, ongezonde bleekheid, een bleekheid, die door bloedeloosheid werd veroorzaakt. Ik zag de oogen van een hunner, die toevallig opkeek toen wij voorbijkwamen, en ik rilde. Het waren glazige, kleurloze oogen, zonder licht, zonder schittering. Ik zou hem voor stekeblind hebben gehouden, als hij zijn oogen niet direct had neergeslagen toen ze de mijne ontmoetten. Een ander had

een diepe, open wond dwars over zijn wang van zijn voorhoofd tot zijn kin; ofschoon ze open was, bloedde ze echter niet. Skor gaf een kort bevel, waarop twee der mannen den troep kazars binnen een sterke omheining naast de poort joegen, terwijl wij naar het huis liepen. Misschien zou ik beter van kasteel kunnen spreken, want daar leek het het meeste op.

De omheinende ruimte, die wij overstaken, was geheel kaal met uitzondering van eenige boomen, die men had laten staan. Overal verspreid lag afval van allerlei aard, en er heerschte een onbeschrijfelijke wanorde. Oude sandalen, lompen, scherven van aardewerk en resten uit de kasteelkeuken waren in het wilde weg neergeworpen. De eenige plek, waar men eenigszins had geprobeerd den rommel op te ruimen, werd gevormd door een kleine ruimte voor den hoofdingang, die met tegels was geplaveid.

Hier steeg Skor af toen er drie mannen, die sprekend leken op degenen welke wij bij de ingangspoort hadden gezien, als schimmen uit het gebouw te voorschijn kwamen. Een van hen nam Skor's rijdier en bracht het weg, terwijl de beide anderen ieder aan een kant van den ingang gingen staan toen wij naar binnen gingen.

De ingang was slechts klein; de deur, die haar afsloot, echter dik en zwaar. Het scheen de eenige toegang gelijkvloersch aan dezen kant van het kasteel te zijn. Langs de eerste en tweede verdieping had ik kleine vensters opgemerkt, die van tralies waren voorzien. Aan één kant van het gebouw bevond zich een toren, die tot een hoogte van twee verdiepingen boven het kasteel uitrees. Deze toren had eveneens kleine vensters, die ook van tralies waren voorzien.

Het inwendige van het kasteel was somber en donker. In vereeniging met het voorkomen van de bewoners, die ik reeds had gezien, riep het een gevoel van neerslachtigheid bij mij op, dat ik niet van me af kon zetten.

„Jullie zult wel honger hebben,” zei Skor. „Ga mee naar de binnenplaats – daar is het aangenamer – en ik zal jullie voedsel laten brengen.”

We volgden hem door een korte gang naar een open ruimte,

waar omheen het kasteel gebouwd was. Ik moest direct aan de binnenplaats van een gevangenis denken. Er lagen steenen tegels op den grond. Er groeide zelfs geen grassprietje. De grijze steenen muren rezen, slechts onderbroken door de kleine raampjes, steil omhoog. Er was geen enkele poging gedaan het gebouw architectonisch eenigszins te versieren, noch om de binnenplaats op eenige manier te verfraaien. Ook hier lag allerlei afval; men had het klaarblijkelijk gemakkelijker gevonden het hier neer te werpen dan het naar buiten te brengen.

Ik voelde mij bedrukt door voorgevoelens van een naderend onheil. Ik wilde wel, dat wij het gebouw nooit betreden hadden, maar ik probeerde mijn vrees opzij te zetten. Ik hield mezelf voor, dat Skor door woord noch gebaar had laten bevroeden, dat hij iets anders was dan een vriendelijk en bezorgd gastheer. Hij scheen werkelijk graag vriendschap met ons te hebben gesloten. Ik was er echter aan gaan twijfelen, of hij wel een jong was, want er was geen spoor van koninklijkheid in zijn omgeving of aan zijn manier van wonen te bekennen.

In het midden van de binnenplaats stond een houten tafel met vuile, versleten banken. Op de tafel bevonden zich de resten van een maaltijd. Skor beduidde ons op de banken plaats te nemen en klapte toen, alvorens zelf aan het hoofd van de tafel te gaan zitten, drie keer in zijn handen.

„Ik heb hier zelden gasten,” vertelde hij. „Het is werkelijk een aangename afwisseling voor mij. Ik hoop, dat u zich gedurende uw verblijf hier zult amuseeren. Ik ben er zeker van, dat *ik* het zeker zal doen,” en terwijl hij dit zei, keek hij Duare weer aan op de manier, die mij niet aanstond.

„Ik ben er van overtuigd, dat wij hier gaarne zouden blijven als het mogelijk was,” antwoordde Duare snel, maar dat kan niet, want wij moeten naar het huis van mijn vader.”

„Waar woont uw vader?” vroeg Skor.

„In Vepaja,” verklaarde Duare.

„Ik heb nooit van dat land gehoord,” zei Skor. „Waar ligt het?”

„Heeft u nooit van Vepaja gehoord?” riep Duare ongeloovig uit.

„Heel het tegenwoordige land van Thora werd Vepaja genoemd tot de Thoristen in opstand kwamen en het in bezit namen en de overlevenden van de heerschende klasse naar het eiland verjoegen, dat alles is wat er van het oude Vepaja is overgebleven.”

„O ja, daar had ik wel van gehoord,” erkende Skor, maar het is lang geleden en in het verre Trabol gebeurd.”

„Is het hier dan geen Trabol?” vroeg Duare.

„Neen,” antwoordde Skor, „dit is Strabol.”

„Maar Strabol is een warm land,” beweerde Duare. „Er kan geen mensch in Strabol leven!”

„U is nu in Strabol. Het is hier gedurende een deel van het jaar wel erg warm, maar niet zóó, dat het niet uit te houden is.”

Ik had belangstellend toegehoord. Indien hetgeen Skor zei waar was, dan hadden wij den evenaar overgestoken en bevonden we ons nu op het noordelijk halfrond van Venus.

De Vepajaners hadden mij indertijd verteld, dat Strabol onbewoonbaar was – een gloeiend-heete vochtige woestenij, die slechts bewoond werd door verschrikkelijke roofdieren en reptielen. Het heele noordelijk halfrond was *terra incognita* voor de bewoners van het zuidelijk halfrond, en om die reden had ik het juist graag willen onderzoeken.

Nu ik echter verantwoordelijk was voor Duare, kon er van een onderzoek niet veel komen, maar ik zou misschien een en ander van Skor te weten kunnen komen, en daarom vroeg ik hem naar het land, dat zich verder naar het Noorden uitstreckte.

„Het is er niets gedaan,” viel hij uit. „Er wonen niets dan dwazen. Ze halen hun schouders op voor de ware wetenschap en voor iederen vorm van vooruitgang. Ze hebben mij verdreven; ze hadden me wel willen doden. Toen ben ik hierheen gegaan en heb het koninkrijk Morov gesticht. Dat is nu reeds verscheidene jaren geleden – misschien wel honderd jaar.

Ik ben sinds dien tijd nooit meer naar mijn geboorteland teruggekeerd, maar soms komen hun menschen wel eens hier.”

Bij deze laatste woorden lachte hij op onaangename wijze. Op dat oogenblik kwam er een vrouw uit het gebouw, waarschijnlijk op het handgeklap van Skor. Ze was van middelbaren leeftijd. Haar huid had dezelfde weerzinwekkende kleur als van de mannen, die ik had gezien; bovendien was ze vreeselijk vuil. Haar mond hing open en haar tong, die droog en gezwollen was, stak er uit. Haar oogen waren glazig en staarden niets-ziend voor zich uit. Ze bewoog zich op een zonderlinge wijze langzaam schuifelend vooruit.

Achter haar kwamen twee mannen. Ze zagen er net zoo uit als zij, en aan alle drie was er iets onbeschrijflijks weerzinwekkends.

„Neem dat weg!” beval Skor met een handbeweging in de richting van de vuile schotels. „En breng voedsel.”

De drie mensen verzamelden de schotels en schoven toen weg. Geen van hen sprak een woord. De blik van afschuw in de oogen van Duare kon door Skor niet onopgemerkt zijn gebleven.

„Staat mijn personeel u niet aan?” vroeg hij onderzoekend.

„Maar ik zei niets,” antwoordde Duare.

„Ik zag het aan uw gezicht!” Plotseling begon Skor te lachen. Er klonk geen vroolijkheid in zijn lach, en evenmin was er een glinstering in zijn oogen. Wel echter een verschrikkelijke bedreiging, die net zoo snel verdween als ze was gekomen.

„Het zijn uitstekende bedienden,” vervolgde hij op gewonen toon. „Ze praten niet te veel en *zij doen alles wat ik hun beveel.*”

Nu keerden de drie mensen terug met schalen eten. Er was vleesch, gedeeltelijk rauw en gedeeltelijk gekookt, maar absoluut oneetbaar; er was fruit en groente, maar niets er van scheen mij toe gewasschen te zijn. Er was ook wijn, en dat was het eenige, wat voor menschelijk gebruik geschikt was. De maaltijd was geen succes. Duare kon niet eten. Ik nipte van mijn wijn en sloeg Skor gade terwijl hij als uitgehongerd die smerige kostjes verslond. Uit een gedeeltelijk openstaande deur kwamen verscheidene kleine dieren naar de tafel rennen.

Skor wierp hun een been toe, waaraan hij had zitten kluiven, en ze begonnen er om te vechten terwijl Skor lachend toekeek.

Het waren knaagdieren, ongeveer zoo groot als onze aardsche huiskatten.

Ik zag hoe Duare heimelijk het voedsel van haar bord schoof en het op den grond liet vallen toen Skor niet naar haar keek.

Haar voorbeeld volgend, deed ik hetzelfde. Op die manier vermeden wij het van het voedsel te eten zonder onzen gastheer te kwetsen, en de mistals hadden een goeden maaltijd.

De duisternis viel reeds toen Skor van tafel opstond.

„Ik zal u naar uw kamers brengen,” zei hij. „U zult wel moe zijn.” Zijn toon en manieren waren die van een volmaakten gastheer. „Morgen kunt u dan uw reis voortzetten.”

Opgelucht door deze belofte volgden we hem het huis in. Het was een donker en somber verblijf, waarvan de kilte en de kleurloosheid als een last op iemand vielen. Hij ging ons voor een trap op naar boven en toen volgden wij hem een lange, donkere gang in. Toen bleef hij staan voor een deur en wierp die open.

„Ik hoop dat u goed slaapt,” zei hij tegen Duare, een buiging makend en haar verzoekend binnen te gaan.

Zwijgend schreed Duare over den drempel, en Skor sloot de deur achter haar. Daarop bracht hij mij naar het eind van de gang en twee trappen op, en liet mij toen een ronde kamer binnengaan, waarvan ik dacht, dat ze zich in den toren bevond dien ik had gezien toen wij het plein van het kasteel overgestoken waren.

„Ik hoop dat u uitgerust en verfrist ontwakent zult,” zei Skor beleefd en trok zich terug, de deur achter zich sluitend.

Ik hoorde hem de trap afdalen en luisterde tot zijn voetstappen in de verte weggestorven waren. Ik dacht aan Duare, die zich alleen beneden bevond in dien somberen en mysterieuzen steenklomp.

Ik had geen reden aan te nemen, dat zij niet veilig was, maar toch was ik niet op mijn gemak. In geen geval was ik dan ook van plan, haar alleen te laten. Indien er iets gebeurde, wilde ik er bij zijn om haar te beschermen.

Ik wachtte tot Skor tijd genoeg had gehad om zich naar zijn eigen

vertrekken te begeven, waar die zich ook mochten bevinden. Toen ging ik naar de deur, besloten Duare op te zoeken. Ik legde mijn hand op den klink en probeerde de deur te openen. Ze was van buiten gesloten! Snel ging ik naar de verschillende ramen. Ze waren allemaal van zware tralies voorzien. Vaag, van heel verre in het afschrikwekkende gebouw, meende ik een spottend gelach te hooren.

HOOFDSTUK VIII.

Het meisje in den toren.

Het torenvertrek waarin ik mijzelf opgesloten vond, werd alleen verlicht door den geheimzinnigen gloed die de nachtelijke duisternis van Venus eenigszins verdrijft, die anders ondoordringbaar zou zijn. Schemerachtig ontdekte ik de omtrekken van de meubels, die zich in de kamer bevonden – ze waren maar zeer schaarsch. De kamer had meer het aanzien van een cel, dan van een kamer waar men gasten te slapen legt.

Ik ging naar een kast met laden en onderzocht die. Er bevonden zich niets anders in dan stukken van afgedragen kleeren, eindjes garen en kluwens touw. Teleurgesteld wendde ik mij af en begon het vertrek op en neer te loopen, bezorgd over Duare. Ik was volkomen hulpeloos. Ik kon niets uitrichten. Het zou natuurlijk nutteloos geweest zijn op de deur te bonken of om hulp te roepen. De wil, die mij opgesloten had, was hier oppermachtig. Alleen door een vrijwillige daad van dien wil kon ik vrijgelaten worden! Ik ging zitten op een ruwe bank voor een kleine tafel en trachtte een uitweg te vinden. Was er nergens een middel om te ontkomen? Klaarblijkelijk was dit niet het geval. Ik stond op en onderzocht andermaal de tralies en de zware deur; er was echter geen verwikken of verwegen aan.

Niet wetend wat te doen ging ik naar een wankel bed, dat tegen den muur stond en wierp mij op de vuile, kwalijk riekende huid, die er op lag. Er heerschte een absolute stilte – de stilte van het graf. Gedurende langen tijd werd ze door niets verbroken; toen

hoorde ik een geluid boven mij. Ik luisterde, trachtend het te onderscheiden. Het leek op het langzame lopen van naakte voeten – heen en weer, op en neer boven mijn hoofd.

Ik had gedacht, dat ik mij op de bovenste verdieping van den toren bevond, maar nu begreep ik, dat er nog een andere kamer moest zijn boven die waarin ik gebracht was – indien ten minste het geluid dat ik had gehoord van menschenvoeten afkomstig was.

Het luisteren naar het zachte, eentonige lopen boven mijn hoofd werkte als een slaapmiddel op mijn afgetobde zenuwen, en ik betrapte mijzelf er wel een tiental keeren op, dat ik ingedommeld was. Ik wilde echter niet slapen; iets scheen mij te waarschuwen, dat ik wakker moest blijven, maar eindelijk schijn ik toch ingeslapen te zijn.

Hoe lang ik sliep, kan ik niet zeggen. Ik kwam met een schok wakker, mij vaag bewust dat iets mij had aangeraakt. Een vage gestalte boog zich over mij heen. Ik probeerde overeind te komen. Direct sloten zich sterke vingers om mijn keel – koude, klamme vingers – het leken wel de vingers van den Dood!

Worstelend probeerde ik de keel van mijn tegenstander te vinden. Ik vond ze, sloot mijn vingers er om heen – ook de keel was koud en klam! Ik ben een sterke man, maar het *ding* op mijn borst was sterker! Ik sloeg er naar met gebalde vuisten. Uit de deuopening klonk een gedempt, afschuwelijk gelach. Ik voelde hoe de huid van mijn schedel zich verstrakte, zóó ontzettend was alles.

Ik begreep, dat de dood nabij was en een menigte gedachten schoten door mijn hersens. Maar alle andere beheerschend was de gedachte aan Duare. Ik vond het verschrikkelijk, dat ik haar in de klauwen moest laten van den duivel, die – daar was ik nu zeker van – de aanstichter van den aanval op mij was. Ik vermoedde dat de bedoeling er van was, mij uit den weg te ruimen en op die manier den eenig-mogelijken hinderpaal te verwijderen die tusschen hem en Duare kon staan....

Ik worstelde nog steeds toen ik een slag op mijn hoofd kreeg; toen kwam de vergetelheid....

Het was reeds dag toen ik tot bewustzijn ontwaakte. Ik lag nog steeds op mijn rug op de rustbank. Terwijl ik naar de zoldering staarde en probeerde mij te herinneren wat er gebeurd was, ontdekte ik boven mij een spleet, alsof men een valluik gedeeltelijk had geopend. Door de spleet keken mij twee oogen onderzoekend aan!

Was dat weer een of andere nieuwe verschrikking? Ik waagde het niet mij te bewegen. Misschien zou ik het ook niet gekund hebben. Ik lag daar als gefascineerd, en keek hoe het valluik langzaam verder openging. Even later werd er een gezicht zichtbaar. Het was het gezicht van een meisje, een heel mooi meisje, maar het stond ernstig en strak, en de oogen drukten vrees, heftige vrees uit.

Fluisterend begon zij te spreken. „Leeft u nog?” vroeg zij.

Ik kwam overeind, steunend op mijn elleboog. „Wie bent u?” vroeg ik. „Beteekent dit weer een of andere nieuwe marteling?”

„Neen. Ik ben zelf ook een gevangene. Hij is nu weg. Misschien kunnen wij ontsnappen.”

„Hoe?” vroeg ik. Ik vertrouwde het nog niet, daar ik een bondgenoot van Skor in haar zag.

„Kunt u niet hierheen komen? In mijn ramen zijn geen tralies, omdat ze zóó hoog zijn, dat niemand er uit zou kunnen springen zonder gedood of minstens ernstig gewond te worden. Als wij maar een touw hadden!”

Ik dacht even na voordat ik antwoordde. Wat, indien het ten slotte tóch een valstrik was? Zou ik in de eene kamer van dit verwenschte kasteel erger af kunnen zijn dan in de andere?

„Er is hier een touw,” zei ik. „Ik zal het krijgen en naar boven komen. Misschien is het niet lang genoeg, dan dat wij er iets aan hebben, maar ik zal meebrengen wat er is.”

„Hoe kunt u naar boven komen?” vroeg zij.

„Dat zal zoo moeilijk niet zijn. Wacht maar tot ik het touw heb.”

Ik ging naar de kast met de laden en haalde er al het touw uit, dat ik er den vorigen avond in had gevonden. Daarna schoof ik de kast over den vloer tot ze vlak onder het valluik stond.

Boven op de kast staande, kon ik gemakkelijk bij de zoldering

komen. Het touw aan het meisje gevend, trok ik mij vlug op en stond even later in de kamer naast haar. Ze sloot het valluik achter mij en toen keken we elkaar aan....

Ondanks haar zwak en angstig uiterlijk vond ik haar nog mooier dan ik aanvankelijk had gedacht en toen onze blikken elkaar ontmoetten terwijl we elkander monsterden, verdween mijn vrees voor verraad als sneeuw voor de zon. Ik was overtuigd, dat zij niet kòn huichelen.

„U hoeft niet aan mij te twijfelen,” zei ze, alsof ze mijn gedachten raadde, „ofschoon ik het me zeer goed kan voorstellen dat u aan iedereen twijfelt in dit verschrikkelijke huis.”

„Maar hoe kunt u mij dan vertrouwen?” vroeg ik. „U weet toch niets van mij!”

„Ik weet genoeg,” antwoordde ze. „Door het raam daar zag ik u en uw metgezellin gisteren aankomen met Skor, en ik begreep, dat hij weer twee slachtoffers had. Ik hoorde hoe ze iemand gisteravond naar de kamer hieronder brachten. Ik wist niet, wie van uw beiden het was. Ik wilde u toen waarschuwen, maar ik ben zoo bang voor Skor. Ik liep langen tijd heen en weer, mij afvragend wat ik zou doen.”

„Dus dan heb ik u hooren loopen?”

„Ja. Toen hoorde ik hen weer komen; ik hoorde het geluid van een schermutseling en Skors afschuwelijke lachen. O, hoe haat en vrees ik dien lach! Daarna werd het stil! Ik dacht, dat ze u gedood hadden, als u het ten minste was, of het meisje hadden weggevoerd, indien zij het was, die ze in de kamer hadden opgesloten. O, dat arme kind! En ze is zoo mooi! Ik hoop, dat ze zich uit de voeten heeft kunnen maken, maar ik ben bang, dat ze maar weinig kans heeft gehad.”

„Uit de voeten maken? Wat bedoel je?” vroeg ik.

„Ze is vanmorgen vroeg ontvlucht! Ik weet niet, hoe ze uit haar kamer is gekomen, maar ik zag door mijn raam hoe ze het buitenplein overstak. Ze klom over den muur aan den kant van de rivier, en ze moet in het water zijn gevallen. Ik heb haar ten minste niet meer gezien.”

„Duare is ontvlucht! Weet u zeker, dat zij het was?”

„Het was het knappe meisje, dat gisteren met u hier gekomen is. Zoowat een uur nadat ze gevlucht was, moet Skor hebben ontdekt, dat ze was verdwenen. Woedend kwam hij het kasteel uit. Hij nam al die ellendige schepsels met zich mee, die de poort bewaken, en al zijn woeste kazars, en begon toen de achtervolging. We zullen nooit meer zoo'n gelegenheid hebben om te ontkomen.”

„Laten we dan direct beginnen,” riep ik. „Hebt u een plan?”

„Ja,” antwoordde ze. „Met behulp van het touw kunnen we ons op het dak van het kasteel laten zakken en vandaar kunnen we op de binnenplaats komen. Er is niemand, die de poort bewaakt. De kazars zijn ook weg. Als we worden ontdekt, zullen we op onze beenen moeten vertrouwen. Maar er zijn slechts drie of vier bedienden van Skor in het kasteel achtergebleven, en ze zijn niet erg vlug als hij er niet is.”

„Ik heb mijn wapens nog,” vertelde ik haar. „Skor heeft ze mij niet afgenomen, en als een van zijn menschen zou probeeren ons tegen te houden, dood ik hem.”

Ze schudde haar hoofd. „Je kunt ze niet doden,” fluisterde ze, trillend van afschuw.

„Wat bedoel je?” vroeg ik. „Waarom kan ik ze niet doden?”

„Omdat ze reeds dood zijn!” Vol vrees en fluisterend kwamen de woorden over haar lippen.

Ik keek haar verbaasd aan toen de beteekenis van haar woorden langzaam tot mijn ontdane hersens doordrong en ik iets meer begon te begrijpen van de meelijwekkende schepsels, die mij den vorigen dag met zoo'n afschuw hadden vervuld!

„Maar hoe kunnen zij dóód zijn?” riep ik uit. „Ik zag hen alles doen wat Skor hun beval!”

„Ik weet het niet,” antwoordde ze. „Dat is het verschrikkelijke geheim van Skor. Als we niet maken dat we weggkomen, zult u spoedig net als zij zijn – evengoed als het meisje dat bij u was... en ik – na een poosje! Hij zal mij nog wat langer laten leven ter wille van zijn experimenten. Iederen dag neemt hij een weinig bloed van mij. Hij zoekt het geheim van het leven. Hij zegt, dat hij de cellen kan maken waaruit ons lichaam bestaat en met

behulp daarvan heeft hij synthetisch leven gebracht in de arme schepsels, die hij uit het graf heeft doen opstaan. Maar het is slechts een parodie op het leven; er vloeit geen bloed in die doode aderen en de doode hersens worden alleen maar bezielde door de gedachten die Skor op occulte, telepathische wijze naar hen toe zendt.

Maar het meest verlangt hij naar de macht om oer-cellen te maken en op die manier een nieuw ras van wezens te scheppen die hijzelf zal hebben bedacht. Daarom neemt hij bloed van mij; daarom ook wilde hij dat meisje hebben dat u Duare noemde. Wanneer hij zooveel bloed van ons zal hebben genomen, dat onze dood nabij is, zal hij ons doden en zullen wij net als de anderen zijn. Maar hij zal ons niet hier houden; hij zal ons naar de stad brengen waar hij als een jong regeert. Hier heeft hij slechts een paar armelijke, gedegradeerde typen, maar hij beweert dat hij in Kormor verscheidene prachtige typen heeft.”

„Dus hij is werkelijk een jong? Ik twijfelde er aan.”

„Hij heeft zichzelf tot jong gemaakt en creëerde zijn eigen onderdanen,” vertelde ze.

„En hij houdt je alleen maar om bloed van je af te tappen?”

„Ja. Hij is niet als andere mannen; hij heeft niets menselijks...”

„Hoe lang ben je al hier?”

„Heel lang. Maar ik ben nog in leven, omdat Skor den meesten tijd weg is geweest naar Kormor.”

„Zoo. Laten wij ook probeeren weg te komen voordat hij terugkomt. Ik wil naar Duare zoeken. Ze zal geen raad weten alleen.”

Ik ging naar een der ramen, waarvan er niet één van tralies was voorzien, en keek naar het dak van het kasteel beneden mij. Ik schatte den afstand op ongeveer zes à zeven meter. Ik nam het touw en onderzocht het nauwkeurig. Er waren verscheidene stukken, bij elkaar wel een lengte van twaalf, dertien meter, in ieder geval meer dan genoeg. Bovendien was het sterk touw. Ik knoopte de stukken aan elkaar en keerde toen naar het raam terug. Het meisje kwam naast me staan.

„Kan iemand ons hier zien?” vroeg ik.

„Die schepsels zijn niet bijster kwiek,” antwoordde ze. „Degenen, die Skor hier heeft gelaten, zijn slechts bedienden. Ze houden verblijf in een kamer op de eerste verdieping aan den anderen kant van het kasteel. Wanneer hij weg is, zitten ze maar. Over een poosje zullen er een paar van hen ons eten komen brengen. We moeten echter zorgen, dat we weg zijn voordat ze komen, want soms vergeten ze wel eens weg te gaan en blijven dan uren voor mijn deur zitten. Zooals u ziet, is er een tralievenstertje in de deur, zoodat ze ons kunnen zien als we probeerden te ontsnappen wanneer ze daar zitten.”

„We zullen nu gaan,” zei ik. Ik maakte een lus aan het eene einde van het touw en legde die om haar heen, zoodat ze in de lus kon zitten terwijl ik het touw naar het dak liet zakken.

Zonder een oogenblik te aarzelen ging ze op het kozijn van het venster staan en liet zich over den rand zakken tot ze stevig in de lus zat. Met mijn voeten schrap tegen den muur, liet ik haar snel neer tot ik voelde, dat het touw slap werd in mijn handen.

Hierna sleepte ik haar bed vlak onder het raam, sloeg het vrije end van het touw er onder door, en liet het vervolgens uit het raam op het dak naar beneden zakken. Hierdoor had ik twee einden van het touw die naar het dak gingen, terwijl het middelste gedeelte er van om het bed zat, dat te groot was om door het raam getrokken te worden terwijl ik mij naar beneden liet zakken.

De beide einden stevig in mijn handen vattend, kroop ik door het raam en liet me snel naast het meisje zakken. Toen trok ik aan het eene einde van het touw, zoodat ik het weldra in zijn geheel naast mij had liggen. Snel rolde ik het nu op en nam het mee ten einde er gebruik van te maken om er mee naar den beganen grond af te dalen.

We liepen gauw naar het andere einde van het dak, vanwaar we ons op het buitenplein wilden laten zakken. Er was niemand te bekennen en ik stond juist op het punt het meisje over den rand heen naar beneden te laten zakken, toen een luid geschreeuw achter ons mij deed opschrikken.

Toen we ons hadden omgedraaid, zagen we hoe een drietal van Skorschepsels naar ons keken uit een bovenvenster van het kasteel aan den tegenovergestelden kant van het binnenplein. Ze verlieten het raam direct en we hoorden hen door het kasteel schreeuwen.

„Wat moeten we beginnen?” riep het meisje. „We zijn verloren! Ze zullen naar het dak komen door de deur in den toren, en ons overmeesteren. Het waren niet de bedienden; het waren drie van zijn gewapende mannen. Ik dacht, dat ze allemaal met hem mee gegaan waren, maar ik heb me vergist!” Ik zei niets, maar greep haar hand en liep naar het verste eind van het dak van het kasteel. Ik had plotseling een idee gekregen door hetgeen het meisje mij had verteld over Duares ontvluchting.

We liepen zoo snel we konden, en toen wij den rand bereikten, keken we neer op de rivier, die twee verdiepingen lager langs den muur van het kasteel stroomde. Ik knoopte het touw om het middel van het meisje. Ze vroeg niets, maar begreep direct wat ze doen moest. Snel klom ze over den lagen rand en ik liet haar naar de rivier beneden ons zakken.

Er klonken afschuwelijke kreten achter ons. Ik draaide mij om en zag hoe drie doode mannen over het dak op mij toe kwamen loopen. Ik liet het touw nu zoo snel zakken, dat het mijn vingers verbrandde. Er was echter geen tijd te verliezen. Ik vreesde, dat zij zich op mij zouden werpen, voordat ik het meisje in de twijfelachtige zekerheid van de bruischende golven had kunnen laten zakken!

Dichter, steeds dichter klonken de reppende voetstappen en de onsamenhangende kreten van de dooden. Ik hoorde een plonzend geluid en het touw werd slap tusschen mijn vingers. Ik keek om. Het schepsel, dat het dichtst bij mij was, stak zijn handen reeds uit om mij te grijpen. Het was een van degenen, die ik den dag tevoren aan de poort had gezien; ik herkende het aan de wonde in de wang. Zijn doode oogen waren uitdrukkingloos-glazig en starend, maar zijn mond was tot een afzichtelijken grijns vertrokken.

Ik dreigde weer gevangengenomen te worden en er was slechts één middel om daaraan te ontkomen. Ik stapte op den verhoogden rand van het dak en sprong naar beneden. Ik ben altijd een uitstekend duiker geweest, maar ik twijfel of ik ooit een mooieren zweefduik heb gemaakt dan dien dag van het parapet van het sombere kasteel van Skor, den jong van Morov.

Toen ik weer boven kwam en het water uit mijn oogen had gewreven, keek ik om mij heen naar het meisje. Ze was nergens te bekennen! Ik wist, dat zij niet den oever van de rivier bereikt kon hebben in den korten tijd die verlopen was sinds ik haar in het water had laten zakken. Evenmin kon zij zich langs den muur van het kasteel uit het water hebben gered, want die bood tot een hoogte van een meter of vijftien nergens eenig houvast.

Terwijl ik, meegevoerd door den stroom, in alle richtingen om mij heen keek, zag ik dat haar hoofd op korten afstand van mij boven water verscheen. Snel zwom ik naar haar toe. Even voordat ik haar had bereikt ging ze andermaal onder, maar ik dook naar haar en bracht haar aan de oppervlakte. Ze was gelukkig nog niet buiten bewustzijn, maar wel verschrikkelijk moe en bijna totaal uitgeput.

Toen ik achter mij keek naar het kasteel, zag ik dat onze achtervolgers van het dak waren verdwenen. Ik veronderstelde, dat zij weldra op den oever van de rivier zouden verschijnen, om ons te grijpen, wanneer wij uit het water zouden komen. Maar ik was niet van plan aan hùn kant uit het water te komen!

Het meisje meetrekkend, zwom ik naar den tegenovergestelden oever. De rivier was hier veel breeder en dieper dan waar wij ze voor den eersten keer verder stroomopwaarts hadden ontdekt. Het was nu een heele stroom! Welke vreemde dieren of monsters er in konden huizen, vroeg ik me maar niet af. Ik kon alleen maar hopen, dat wannèèr ze er in waren, geen van hen ons zou ontdekken!

Het meisje hield zich erg rustig; ze sribbelde in het geheel

niet tegen. Ik begon bang te worden dat zij dood was, en daarom spande ik mij nog meer in om zoo snel mogelijk den oever te bereiken. De golven droegen ons stroomafwaarts, en daar was ik blij om, want hierdoor raakten wij verder van het kasteel en zijn verschrikkelijke bewoners verwijderd. Eindelijk bereikte ik den oever en trok het meisje op een met bleek-violet gras begroeide plek. Onmiddellijk wilde ik pogingen in het werk stellen om haar bij te brengen, maar nog voordat ik begonnen was, sloeg ze haar oogen reeds op en keek me aan. Een vluchtige glimlach deed haar lippen even bewegen.

„Ik ben zoo meteen weer heelemaal hersteld,” zei ze zwakjes. „Ik was zoo bang.”

„Kun je niet zwemmen?” vroeg ik.

Ze schudde haar hoofd. „Neen,” zei ze dan.

„En je liet toch toe, dat ik je in de rivier liet zakken zonder het mij te zeggen!” Ik stond verbaasd over haar moed!

„Er zat niets anders op,” zei ze eenvoudig. „Als ik het je gezegd had, zou je mij niet hebben laten zakken, en zouden we allebei weer gevangengenomen zijn! Ik begrijp echter niet, hoe je beneden hebt kunnen komen voordat ze je grepen!”

„Ik heb een duik genomen,” verklaarde ik haar.

„Je bent boven van het kasteel afgesprongen? Dat is ongeloofelijk!”

„Je komt zeker niet uit een land, waar veel water is?” merkte ik lachend op.

„Waarom denk je dat?”

„Als het wèl het geval was, zou je genoeg hebben zien duiken om te weten, dat hetgeen ik deed niets buitengewoons was.”

„Ik woon in een bergachtig land,” erkende ze. „De rivieren zijn er erg snel en er is weinig gelegenheid om te zwemmen.”

„Waar woon je eigenlijk?” vroeg ik.

„O, heel ver weg,” antwoordde ze. „Ik weet zelf niet precies waar.”

„Hoe ben je in het land van Skor gekomen?”

„Gedurende een oorlog in mijn land werd ik met anderen door den vijand gevangengenomen. Ze voerden ons uit de bergen

in een groote vlakke. Op zekeren nacht zijn wij met zijn tweeën ontvlucht. Mijn metgezel was een soldaat, die langen tijd in dienst van mijn vader was geweest. Hij was erg behulpzaam. Hij probeerde mij naar mijn vaderland terug te brengen, maar we verdwaalden. Ik weet niet hoe lang we hebben rondgedoold, maar eindelijk kwamen we aan een groote rivier. Hier woonden menschen, die in booten op die rivier voeren. Ze leefden altijd in die booten en vischten bijna onafgebroken. Ze probeerden ons te vangen, en mijn metgezel werd gedood toen hij mij tegen hen verdedigde. Mij namen zij gevangen. Maar ik wist spoedig te ontkomen. De mannen begonnen over mij te twisten; ze maakten allemaal aanspraak op mij, en terwijl zij ruzie hadden over mij sloop ik weg en wist in een kleine boot de rivier af te zakken.

Ik dreef verscheidene dagen stroomafwaarts en verging bijna van den honger, hoewel ik voldoende vruchten op de oevers van de rivier zag groeien. Maar er waren geen riemen in de boot en ze was zóó zwaar, dat ik ze door den snellen stroom niet naar den oever kon brengen!

Eindelijk raakte ik aan den grond op een zandbank, waar de rivier langzaam stroomde in een bocht. Toevallig was Skor in de buurt aan het jagen en zag mij. Dat is alles. Ik ben hier langen tijd geweest.”

HOOFDSTUK IX.

De Pygmeeën.

Juist toen het meisje met haar verhaal gereed was, zag ik de drie doode mannen op den tegenovergestelden oever staan. Een oogenblik aarzelden zij; toen sprongen ze in de rivier.

Ik nam het meisje bij de hand en trok haar overeind. Het eenige middel voor ons om te ontkomen was op de vlucht te slaan. Ofschoon ik mijn speer had moeten achterlaten, had ik toch mijn boog en pijlen kunnen meenemen; de laatste zaten stevig in mijn pijlkoker gebonden, terwijl ik de eerste over mijn schouder gehangen had alvorens den toren te verlaten. Maar

wat zou ik met mijn pijlen kunnen beginnen tegen dooden? Terwijl ik opnieuw naar onze achtervolgers keek, zag ik hen in het diepe water van de rivier spartelen, en ik merkte direct dat zij geen van drieën konden zwemmen. Ze dreven hulpeloos rond terwijl de golven hen stroomafwaarts droegen. Soms dreven zij op hun rug, soms op hun gezicht, maar meestal waren hun hoofden onder water.

„We hebben niet veel van hen te vreezen,” zei ik. „Ze zullen allemaal verdrinken.”

„Ze kunnen niet verdrinken,” antwoordde het meisje, huiverend van afschuw.

„Daar had ik niet aan gedacht,” erkende ik, „maar in ieder geval lijkt het me tòch, dat zij niet veel kans hebben dezen oever te bereiken, en althans niet voordat zij een heel eind stroomafwaarts gedreven zijn! We zullen tijd genoeg hebben om aan hen te ontkomen.”

„Laten we dan gaan. Ik heb er een hekel aan hier nog langer te blijven! Ik wil liefst maar zoo gauw mogelijk weg van hier.”

„Ik kan niet weggaan voordat ik Duare gevonden heb,” vertelde ik haar. „Ik moet naar haar zoeken.”

„Ja, daar heb je gelijk in. We moeten trachten haar te vinden. Maar waar moeten we zoeken?”

„Ze zal wel probeeren de groote rivier te bereiken en ze tot aan zee te volgen,” verklaarde ik haar, „en ik denk, dat zij wel ongeveer net zoo zal redeneeren als wij zouden doen, als we in haar plaats waren, namelijk dat het veiliger moet zijn dezen stroom te volgen tot aan de groote rivier, daar zij dan gebruik kan maken van de bescherming, die het bosch biedt.”

„We zullen zorgvuldig naar de doode mannen moeten uitkijken,” waarschuwde het meisje. „Indien zij aan dezen kant aanspoelen, zullen wij hen beslist tegenkomen.”

„Ja, en ik wil zeker weten, waar zij aanspoelen, omdat ik van plan ben naar den anderen oever te gaan en daar naar Duare te zoeken.”

Gedurende eenigen tijd liepen wij zwijgend en voorzichtig met den stroom mee, beiden voortdurend bedacht op een of ander

geluid, dat op gevaar kon duiden. Ik moest steeds aan Duare denken en maakte mij bezorgd over haar welzijn; maar toch dwaalden mijn gedachten ook af en toe naar het meisje naast mij, en dan kon ik toch niet anders dan den moed bewonderen dien zij gedurende onze vlucht aan den dag had gelegd, even goed als ik haar edelmoedige bereidheid moest waardeeren, om haar eigen vlucht uit te stellen opdat wij naar Duare konden zoeken. Het was duidelijk, dat haar karakter niet minder mooi was dan haar figuur en haar gezicht! En ik kende niet eens haar naam!

Dit feit trof mij al even opmerkelijk als de omstandigheid, dat ik haar nauwelijks een uur kende. Zoo sterk zijn de banden, die geknoopt worden door gemeenschappelijken tegenslag en gemeenschappelijk gevaar, dat het leek alsof ik haar altijd had gekend, dat dit uur in werkelijkheid een eeuwigheid was!

„Weet je wel,” vroeg ik, mij tot haar wendend, „dat wij niet eens elkaars naam kennen?” En toen zei ik haar, hoe de mijne luidde.

„Carson Napier!” herhaalde zij. „Dat is een zonderlinge naam!”

„En hoe heet jij?”

„Nalte voo jan kum Baltoo,” antwoordde ze, hetgeen beteekent Nalte, de dochter van Baltoo. „De menschen noemen mij Voo Jan (De Dochter), maar mijn vrienden noemen mij Nalte.”

„En hoe moet ik je noemen?” vroeg ik.

Ze keek me verbaasd aan. „Wel, Nalte natuurlijk!”

„Ik vind het een eer, dat je mij tot je vrienden rekent!

„Maar bèn je dan niet mijn beste, mijn eenige vriend in heel Amtor?”

Ik moest erkennen, dat zij volkomen gelijk had, omdat wij, voor zoover het het deel van Amtor betrof, waar wij ons bevonden, de twee eenige menschen op die in wolken gehulde planeet waren, en wij stellig niet als vijanden tegenover elkaar stonden.

We liepen voorzichtig voort, steeds in het gezicht van de rivier blijvend, toen Nalte plotseling mijn arm aanraakte en

naar den tegenovergestelden oever wees. Gelijktijdig trok zij mij achter een struik.

Vlak tegenover ons was een lichaam aan land gespoeld, en een eindje verderop nog twee andere. Het waren onze achtervolgers. Terwijl wij naar hen keken, krabbelden zij langzaam overeind; toen riep de een, dien wij het eerst gezien hadden, de beide anderen, die direct naar hem toegingen. De drie lichamen spraken met elkaar, wijzend en gesticuleerend. Het was afschuwelijk, en ik voelde hoe er een rilling over mijn rug liep.

Wat zouden ze doen? Zouden zij verder zoeken of zouden ze terugkeeren naar het kasteel? Indien zij het eerste deden, zouden ze de rivier moeten oversteken, en zij moesten toch reeds hebben bemerkt, dat er maar weinig kans was dat zij dit zouden kunnen. Maar zooals ik nu dacht, schreef ik eigenlijk de gave van te kunnen redeneeren toe aan doode hersens! Het leek ongeloofelijk! Ik vroeg Nalte, wat zij er van dacht, want zij wist meer van hen dan ik.

„Het is een mysterie voor mij,” antwoordde ze. „Ze spreken samen en schijnen verstandelijk te redeneeren. In het eerst dacht ik, dat zij alleen maar voortgedreven werden door den hypnotischen invloed van Skors wil – dat zij om zoo te zeggen met zijn gedachten dachten; maar zij handelen op zichzelf wanneer Skor weg is, zooals wij hen vandaag hebben zien doen, en dat gooit mijn aanvankelijke theorie totaal ondersteboven. Skor zegt, dat zij niet redeneeren. Hij heeft hun zenuwstelsel aangezet tot een bedrieglijk leven, ofschoon er geen bloed in hun aderen vloeit; maar ervaringen voordat zij stierven oefenen minder sterken invloed uit op hun onderscheidingsvermogen dan het nieuwe stelsel van handelingen en oordeelen, dat Skor langzamerhand in hun doode hersens heeft gefiltreerd. Hij beweerde zelf, dat de typen, die hij op het kasteel heeft, erg dom zijn, maar dat komt, zegt hij, omdat het ook erg domme mensen waren toen zij nog leefden!

De doode mannen spraken eenigen tijd samen en begaven zich toen langzaam langs den oever der rivier loopend in de

richting van het kasteel, en het was met een zucht van verlichting, dat wij hen zagen verdwijnen!

„Nu moeten we een goede plaats zien te vinden om over te steken,” zei ik. „Ik wil aan den anderen kant naar een spoor van Duare zoeken. Ze moet in de zachte aarde stellig voetsporen hebben achtergelaten!”

„Er is ergens verderop stroomafwaarts een doorwaadbare plaats in de rivier,” zei Nalte. „Toen Skor mij gevangen nam, zijn wij die overgestoken op onzen weg naar het kasteel. Ik weet niet precies waar ze is, maar het kan niet ver af zijn.”

Wij hadden ongeveer twee mijl langs de rivier geloopt, gerekend van de plaats af waar wij de doode mannen op den tegenovergestelden oever tevoorschijn hadden zien komen, zonder dat wij nog eenig teken van een doorwaadbare plaats hadden gevonden, toen ik plotseling een bekend gekakel hoorde, dat ergens verderweg van over de rivier scheen te komen.

„Hoor je dat?” vroeg ik Nalte. Ik wist zeker, dat ik me in het geluid niet bedroog.

Ze luisterde een oogenblik aandachtig toen het gekakel luider werd. „Ja,” antwoordde ze toen, „het zijn de kazars! We kunnen ons beter ergens verbergen.”

We verborgen ons in een boschje kreupelhout en wachtten. Het gekakel werd hoe langer hoe luider en we wisten, dat de kazars naderbij kwamen.

„Denk je, dat het die troep van Skor is?” vroeg ik.

„Het moet wel,” antwoordde ze. „Er is geen andere troep in de buurt, volgens Skor.”

„En zijn er ook geen wilde kazars?”

„Neen. Hij zegt, dat er geen wilde kazars zijn aan dien kant van de groote rivier. Ze moeten van Skor zijn.”

We wachtten zwijgend terwijl de geluiden nader kwamen en plotseling zagen wij den nieuwen leider van den troep op den anderen oever in het gezicht komen. Achter hem verschenen nog verscheidene andere van die groteske dieren en toen kwam Skor, gezeten op zijn zorat met de doode mannen, die zijn gevolg vormden, om hem heen.

„Duare is er niet bij, fluisterde Nalte. „Skor heeft haar niet opnieuw gevangengenomen.”

We sloegen Skor en zijn troep gade tot zij tusschen de boomen van het bosch aan den anderen kant van de rivier uit het gezicht verdwenen waren, en het was met een zucht van verlichting dat ik zag, waarvan ik hoopte, dat het het laatste zou zijn van den jong van Morov!

Ofschoon ik me eenigszins opgelucht voelde nu ik wist dat Duare niet weer gevangen was genomen, maakte ik me toch nog ongerust over haar lot. Er konden nog vele gevaren op haar loeren, nu zij zoo alleen en onbeschermd was in dit onherbergzame land, en ik had slechts een vaag vermoeden, waar wij naar haar moesten zoeken.

Nadat Skor verdwenen was, hadden wij onzen tocht langs de rivier weer voortgezet en na eenigen tijd wees Nalte voor zich naar een reeks rimpels, die van den eenen oever naar den anderen liepen op de plaats waar de rivier zich verbreedde.

„Daar is de doorwaadbare plaats,” zei ze, „maar het heeft geen zin om ze over te steken om naar een spoor van Duare te zoeken. Indien ze naar dien kant van de rivier was ontkomen, zouden de kazars haar nu zeker reeds hebben gevonden. Het feit, dat zij haar niet gevonden hebben, is een bewijs, dat zij daar nooit geweest is.”

Daar was ik niet zoo zeker van. Ik wist niet of Duare al of niet zwemmen kon, maar de kansen waren groter, dat zij het niet kon, daar zij geboren en opgegroeid was in de stad Kooad, waar de menschen in boomen woonden, die zich honderd vijftig en meer meter boven den grond verhieven. Toch kon ik aan den anderen kant niet begrijpen, waarom de kazars haar spoor niet ontdekt hadden.

„Misschien hebben ze haar gevonden en gedood,” opperde ik, vol afschuw bij de gedachte aan een dergelijk verschrikkelijk lot.

„Nee,” beweerde Nalte. „Dat zou Skor hebben belet; hij wilde haar voor zijn experimenten hebben.”

„Maar misschien is zij ergens anders door gedood. Misschien hebben zij haar lijk gevonden.”

„Dan zou Skor het met zich mee hebben genomen om er het synthetische leven in te brengen, dat zijn lijfwacht van dooden met leven bezielt,” beweerde Nalte.

Ik was echter nog steeds niet overtuigd. „Hoe zoeken de kazars een spoor?” vroeg ik. „Volgen zij het spoor van hun prooi door middel van hun reukzintuig?”

Nalte schudde haar hoofd. „Ze hebben geen erg sterk ontwikkeld reukzintuig, maar hun gezichtsvermogen is buitengewoon scherp. Bij het spoorzoeken vertrouwen zij geheel en al op hun oogen!”

„Dan is het mogelijk, dat zij Duares spoor heelemaal niet hebben gekruist en haar dus hebben gemist.”

„Dat is mogelijk, maar niet waarschijnlijk,” antwoordde Nalte. „Maar wèl waarschijnlijk is, dat zij door een of ander wild dier is aangevallen en verscheurd, vóórdát Skor in staat was haar weer gevangen te nemen.”

Die mogelijkheid was ook reeds bij mij opgekomen, maar ik had geweigerd er verder zelfs maar aan te denken. „Toch kunnen we even goed naar den anderen kant van de rivier gaan,” zei ik. „Als wij de groote rivier stroomafwaarts willen volgen, zullen wij dezen stroom toch vroeger of later moeten oversteken, en misschien vinden wij geen andere doorwaadbare plaats, wanneer de rivier naar den mond toe breder wordt.”

De doorwaadbare plaats was breed en uitstekend herkenbaar aan de rimpels op het water; hierdoor hadden wij geen enkele moeite om ze tot aan den tegenovergestelden oever te volgen. We waren echter genoodzaakt het grootste deel van den tijd naar het water te kijken, daar de doorwaadbare plaats twee bochten maakte, die een gerekten S vormden, en we zouden gemakkelijk in diep water terecht hebben kunnen komen en stroomafwaarts zijn meegevoerd, indien wij niet hadden opgepast.

Het resultaat van ons voortdurend uitkijken naar het water was, dat wij plotseling een verschrikkelijke ontdekking deden, toen wij den anderen oever van de rivier hadden bereikt. Zuiver toevallig keek ik op. Ik liep iets vóór Nalte, terwijl wij hand

in hand gingen, om vaster te staan. Ik bleef zoo plotseling staan bij wat ik zag, dat het meisje tegen me opbotste. Toen keek ze op, en een zachte kreet van schrik kwam over haar lippen.

„Wat zijn dat?” vroeg ze.

„Ik weet het niet,” antwoordde ik. „Weet jij het ook niet?”

„Neen! Ik heb dergelijke schepsels nog nooit eerder gezien. Hoe verschrikkelijk zien ze er uit!”

Aan den kant van de rivier stonden een half dozijn op menschen gelijkende schepsels op ons te wachten, terwijl anderen, die er precies hetzelfde uitzagen, zich uit boomen lieten glijden en onhandig naar de doorwaadbare plaats kwamen schuifelen. Ze waren ongeveer negentig centimeter à een meter groot en geheel bedekt met lange haren. In het eerst dacht ik, dat het apen waren, ofschoon zij een ontstellende gelijkenis met menschen vertoonden, maar toen zij zagen, dat wij hen ontdekt hadden, begon een van hen te spreken en mijn apen-theorie viel in duigen....

„Ik ben Ul,” zei de spreker. „Ga weg uit het land van Ul. Ik ben Ul. Ik dood.”

„We zullen u geen kwaad doen,” antwoordde ik. „Wij willen alleen maar door uw land trekken!”

„Ga weg!” gromde Ul, zijn scherpe, groote tanden zien latend. Er stonden nu zoowat een vijftig van die woeste kleine menschen op den oever van de rivier, en ze gromden en dreigden om het hardst. Ze hadden geen kleeren of sieraden aan, en droegen ook geen wapens, maar hun scherpe tanden en de gezwollen spieren van hun schouders en armen bewezen hun geschiktheid om Uls bedreigingen tot werkelijkheid te maken!

„Wat moeten we beginnen?” vroeg Nalte. „Ze zullen ons aan stukken scheuren, zoodra we uit het water komen.”

„Misschien kan ik hen overhalen ons te laten passeeren,” zei ik, maar na vijf minuten vruchteloos pogingen in die richting in het werk te hebben gesteld, moest ik toegeven, dat ik gefaald had. Uls eenig antwoord op mijn argumenten was steeds: „Ga weg! Ik dood! Ik dood!”

Ik had er een hekel aan om terug te moeten keeren, want ik wist, dat wij ten slotte tòch de rivier over moesten steken, en wij konden daarvoor misschien niet gemakkelijk meer zoo'n geschikte plaats vinden, maar eindelijk keerde ik toch, zij het ook tegen mijn zin, hand in hand met Nalte naar den anderen oever terug. Toen wij daar gekomen waren, keken wij om; daar stonden de kleine, harige mannen zwijgend naar ons te kijken. Daarop gingen wij het bosch in, en zagen niets meer van hen.

De rest van den dag zocht ik onafgebroken naar sporen van Duare, terwijl wij den loop van de rivier stroomafwaarts volgden, maar al mijn pogingen bleven zonder succes. Ik was werkelijk ontmoedigd. Ik voelde, dat ik haar nooit meer zou terugzien. Nalte trachtte mij te troosten, maar omdat ze zelf geloofde, dat Duare dood was, lukte haar dit niet bijster.

Laat in den namiddag slaagde ik er in, een klein dier te dooden. Daar wij dien ganschen dag niets hadden gegeten, waren we beiden uitgehongerd.

Wij maakten dus spoedig een vuur en zaten even later reeds aan den maaltijd.

Nadat wij gegeten hadden, bouwde ik tusschen de takken van een grooten boom een ruw platform en verzamelde daarop een massa groote bladeren, die als matras en dekking konden dienst doen, en toen de duisternis inviel, maakten Nalte en ik het ons zoo gemakkelijk mogelijk op ons verblijf.

Gedurende eenigen tijd zaten wij zwijgend bij elkaar, ieder verdiept in eigen gedachten. Ik kende de gedachten van Nalte natuurlijk niet, maar de mijne waren in ieder geval somber genoeg. Ik verwenschte den dag, waarop ik het idee had gekregen om de kolossale torpedo te bouwen, die mij van de Aarde naar Venus had gebracht, maar het volgende oogenblik zegende ik dien dag toch weer, omdat hij het mij mogelijk had gemaakt Duare te leeren kennen en van haar te gaan houden.

Het was Nalte, die het stilzwijgen verbrak. Alsof zij mijn gedachten had gelezen, zei ze: „Je hield heel veel van Duare!”

„Ja,” antwoordde ik.

Nalte zuchtte. „Het moet heel treurig zijn, wanneer men zijn levensgezellin verliest.”

„Zij was mijn levensgezellin niet.”

„Neen?” Naltes toon drukte haar verbazing uit. „Maar jullie hielden toch van elkaar?”

„Duare hield niet van mij,” antwoordde ik. „In ieder geval zei ze, dat ze niet van me hield. Ze was de dochter van een jong, weet je, en ze mocht niet van iemand houden voordat ze twintig jaar was.

Nalte lachte. „Liefde komt of gaat niet op voorschrift van wet of gewoonten,” zei ze.

„Maar zelfs al had Duare van mij gehouden, hetgeen niet het geval was, dan nog had zij het niet kunnen zeggen; ze kon niet eens over liefde spreken, omdat ze de dochter van een jong en nog niet oud genoeg was. Ik begrijp het natuurlijk niet, maar dat komt omdat ik van een andere wereld ben en niets van jullie gewoonten weet.”

„Ik ben negentien,” zei Nalte, „en ook de dochter van een jong, maar als ik van een man hield, zou ik het zeggen.” „Misschien zijn de gewoonten in jouw land en in dat van Duare niet dezelfde,” veronderstelde ik.

„Ze moeten heel verschillend zijn,” gaf Nalte toe, „want in mijn land spreekt een man niet tegen een meisje over de liefde, voordat zij hem gezegd heeft, dat zij van hem houdt; en de dochter van een jong kiest haar eigen man, wanneer zij daar zin in heeft.”

„Die gewoonte kan haar voordeelen hebben,” gaf ik toe, „maar als ik van een meisje hield, zou ik het haar direct willen zeggen.”

„O, de mannen vinden altijd wel een middel, om een meisje te laten merken dat zij van haar houden, zonder dat zij daartoe woorden hoeven te gebruiken. Ik zou het direct kunnen zeggen, als een man van mij hield, maar als ik heel veel van hem hield, zou ik daar niet op wachten.”

„En wat, als hij eens niet van jou hield?” vroeg ik.

Nalte wierp haar hoofd in den nek. „Dan zou ik wel maken, dat hij van me ging houden.”

Ik kon gemakkelijk begrijpen dat Nalte een meisje was, waarvan men heel moeilijk niet zou kunnen houden. Ik hoop, dat u begrijpt, wat ik bedoel met deze woorden, die mijn gedachten nogal onhandig uitdrukken. Ze was slank en donker, met een olijfkleurige huid en een massa zwart haar, dat in een aantrekkelijke wanorde om haar hoofd kroesde. Haar oogen schitterden van gezondheid en intelligentie. Haar gelaatstrekken waren regelmatig en bijna jongensachtig, en haar heele wezen werd gekenmerkt door een zekere waardigheid, die haar afkomst verried. Ik kon er dan ook niet aan twijfelen, of ze was de dochter van een jong. Het scheen mijn noodlot te zijn, dochters van jongs te moeten ontmoeten, en ik maakte een opmerking in dien geest tegen Nalte.

„Hoeveel heb je er ontmoet?” vroeg zij.

„Twee,” antwoordde ik, „Jou en Duare.”

„Dat is nog niet zooveel, als je in aanmerking neemt, hoeveel jongs er in Amtor zijn, en hoeveel dochters zij moeten hebben. Mijn vader heeft er zeven!”

„Zijn die allemaal zoo aardig als jij?” vroeg ik.

„Vind je mij aardig?”

„Je weet, dat je het bent.”

„Maar ik hoor graag, dat men het mij zegt. Ik hoor graag, dat jij het zegt,” voegde zij er zachtjes aan toe.

Het gebrul van op roof zijnde dieren drong uit het schemerige woud tot ons door, vermengd met de kreten van andere, opgejaagde dieren; toen werd de stilte van den avond slechts weer onderbroken door het gemurmel van de rivier, die naar een onbekende zee stroomde.

Ik dacht na over een tactvol antwoord op Naltes openhartige opmerking, toen ik indoezelde en in slaap viel.

Ik voelde, hoe iemand mij bij den schouder heen en weer schudde. Ik opende mijn oogen en keek in die van Nalte. „Blijf je den heelen dag slapen?” vroeg zij lachend.

Het was klaarlichte dag. Ik kwam overeind en keek om mij heen. „Wij hebben weer een nacht overleefd,” zei ik.

„En staan tegenover een nieuwen dag vol..... wat?” vroeg zij.

„Wie weet?”

Ik zocht wat fruit, en we roosterden nog wat van het vleesch, dat wij den vorigen dag hadden overgelaten. Wij nuttigden een uitstekend ontbijt, en toen begaven we ons weer op weg, stroomafwaarts langs de rivier zoekend naar.... ja waarnaar?

„Indien wij Duare vandaag niet vinden,” zei ik, „zal ik moeten aannemen, dat zij voorgoed voor mij verloren is.”

„En wat dan?” vroeg Nalte.

„Je zou natuurlijk graag naar je eigen land willen terugkeeren?”

„Natuurlijk.”

„Dan zullen wij de groote rivier volgen tot aan je vaderland.”

„Wij zullen er nooit komen,” zei Nalte, „maar....”

„Maar wat?” vroeg ik.

„Ik dacht er over, dat wij zeer gelukkig zouden kunnen zijn, terwijl wij probeeren Andoo te bereiken,” zei ze.

„Andoo?” vroeg ik.

„Zoo heet mijn vaderland,” verklaarde ze. „De bergen van Andoo zijn zeer mooi.”

Er was een droevige klank in haar stem; haar oogen staarden droomerig naar een tooneel, dat de mijne niet konden zien. Plotseling besepte ik, hoe dapper dat meisje was geweest; hoe opgewekt zij was gebleven ondanks de gevaren en ontberingen van onze vlucht, ondanks de waarschijnlijk hopeloosheid van haar toestand. Ik nam haar hand en drukte die even vriendelijk.

„We zullen ons best doen, je naar de mooie bergen van Andoo terug te brengen,” verzekerde ik haar.

Nalte schudde haar hoofd. „Ik zal ze nooit weer terugzien, Carson. Een groote troep soldaten zou misschien niet eens de gevaren kunnen te boven komen, die tusschen hier en Andoo liggen – een duizendtal kobs van een onherbergzaam en vijandig land – hoe kunnen jij en ik dus hopen er ooit alleen te komen?”

„Duizend kobs is een heel eind,” gaf ik toe. „Het lijkt hopeloos, maar we zullen den moed niet opgeven.”

De Amtoriërs verdeelen den omtrek van een cirkel in duizend deelen om aan hun hita of graad te komen, en de kob is een tiende deel van een lengtegraad aan den evenaar (of wat de Amtoriërs De Kleine Cirkel noemen) en meet ongeveer twee en een halve aardsche mijl. Een duizend kobs beteekende dus vijf en twintig honderd mijl!

Een korte berekening overtuigde mij, dat Nalte geen vijf en twintig honderd mijl de groote rivier afgezakt kon zijn zonder voedsel, en ik vroeg haar daarom, of zij er zeker van was, dat Andoo zoo ver weg was.

„Nee,” erkende zij, „maar het lijkt mij zoo ver. Wij liepen een langen tijd eer wij de rivier bereikten, en toen voeren wij zoo lang, dat ik ieder begrip van tijd verloor.”

Ik vroeg mij af, wat ik zou moeten beginnen als we Duare vonden. Dan zou ik wel voor een probleem geplaatst worden! Het eene meisje moest stroomafwaarts om naar haar land te komen, het andere stroomopwaarts. En slechts één van hen had er maar een flauw vermoeden van, waar haar land lag!

HOOFDSTUK X.

De laatste seconde.

Gedurende den namiddag van den tweeden dag van ons speuren naar Duare kwamen Nalte en ik bij de groote rivier, die Duare en ik hadden gezien toen wij op den rand van het verheven plateau stonden – dezelfde rivier die Nalte, toen de stroom haar meenam, in de armen van Skor had gevoerd.

En het was een groote rivier, alleen te vergelijken met de Mississippi. Ze stroomde tusschen lage rotsen van glinsterend wit kalksteen. Zwijgend kwam zij aan stroomen uit de geheimzinnigheid boven ons – zwijgend stroomde zij naar de geheimzinnigheid beneden ons. Op haar gansche breede oppervlakte, vanwaar zij majestueus in het gezicht kwam bij een lage vooruitstekende rots, tot waar zij een eind verderop in een bocht ver-

dween, was er nergens een spoor van leven te bekennen, zoo min als op haar oevers. Alleen Nalte en ik waren de eenige levende wezens. Hoe nietig voelde ik mij tegenover de grootschheid van dezen geweldigen stroom!

Ik vond geen woorden om mijn gedachten uit te drukken, en ik was blij dat Nalte een stilzwijgen bewaarde, dat bijna een betuiging van eerbied was, toen wij de majesteit en de verlatenheid van het tooneel vóór ons gadesloegen.

Na eenigen tijd slaakte het meisje een zucht. Hierdoor kwam ik tot de werkelijkheid van het oogenblik terug. Ik kon daar niet werkeloos blijven staan, terwijl de noodzakelijkheid tot onmiddellijk handelen drong.

„Nou,” zei ik, „wij hoeven deze rivier niet over te steken.”

„Ik ben blij, dat wij deze groote rivier niet hoeven over te steken,” merkte Nalte op.

„Wij kunnen al genoeg moeite hebben als we die andere willen oversteken,” zei ik, doelend op de zijrivier, die wij hadden gevolgd van af het kasteel van Skor. Deze stroomde aan onze linkerhand, een plotselinge kromming makend, voordat zij zich in de grootere stortte. Onder ons bevond zich een groote draaikolk, die den dichtsbijzijnden oever met drijfhout had bedekt – met bladeren, twijgen en takken van iedere grootte, ja zelfs met de stammen van groote boomen. Deze voorwerpen schenen daar gedeponeerde te zijn gedurende een periode van hoog water.

„Hoe moeten wij de rivier oversteken?” vroeg Nalte. „Er is geen doorwaadbare plaats, en de rivier schijnt te breed om ze over te zwemmen, zelfs al kon ik goed zwemmen.” Ze keek me snel aan toen ze op een nieuwe gedachte scheen te komen.

„Ik ben een last voor je,” zei ze dan. „Als je alleen was, zou je zonder twijfel in staat zijn zonder moeite de rivier over te zwemmen. Let niet op mij; ik zal hier aan dezen kant blijven en langs de rivier loop en Andoo zien te bereiken, terwijl jij de rivier oversteekt en verder zoekt naar Duare.”

Glimlachend keek ik haar aan. „Je gelooft nòch hoopt werkelijk, dat ik zooiets zal doen?”

„Het zou het eenige verstandige zijn, wat je kon doen,” antwoordde ze.

„Het eenige verstandige wat ik kan doen, is een vlot te bouwen van het drijfhout hier op den oever en er de rivier mee over te steken.” Ik wees naar de takken en boomstammen, die op den oever lagen.

„Ja, dat zouden we kunnen doen!” riep ze uit.

Ze was nu opeens één en al belangstelling en ijver, en een oogenblik later hielp zij mij reeds de stukken hout bijeen te brengen, die ik dacht te kunnen gebruiken voor den bouw van het vlot. Het was een moeilijk werk, maar eindelijk hadden wij dan toch voldoende materiaal om er veilig mee naar den anderen oever te kunnen drijven. Het volgende karwei was nu, de onderdeelen van ons toekomstig vlot zoo stevig aan elkaar te bevestigen, dat de rivier ze niet van elkaar zou kunnen rukken voordat we onze bestemming bereikt hadden.

We zochten voor dit doel lianen, en ofschoon we zoo hard werkten als we konden, was het toch bijna donker, toen wij ons ruwe veer hadden voltooid. Terwijl ik de vrucht van onzen arbeid in oogenschouw nam, zag ik hoe Nalte de ziedende golven van de draaikolk met een aarzelenden blik gadesloeg.

„Gaan we nu al over de rivier,” vroeg zij, „of wachten we tot morgen?”

„Het is nu bijna donker,” zei ik. „Ik geloof dat wij beter tot morgen kunnen wachten.”

Haar gezicht klaarde duidelijk zichtbaar op, en ze slaakte een diepen zucht van opluchting. „Dan kunnen we nu beter aan onzen maaltijd gaan denken.” – Ik was tot de conclusie gekomen, dat de meisjes op Venus in dit opzicht niet ongelijk aan hun aardsche zusters waren.

De maaltijd bestond dien avond slechts uit vruchten en knolgewassen, maar hij was voldoende. Ook nu construeerde ik weer een platform tusschen de takken van een boom, en smeekte den hemel, dat geen in de boomen levend roofdier ons zou ontdekken!

Iederen morgen, dat ik op Venus ontwaakte, was het met een soort verbazing dat ik nog leefde, en deze eerste ochtend aan de groote rivier vormde daarop geen uitzondering.

Zoodra wij hadden gegeten, gingen wij naar ons vlot en na eenige moeilijkheden slaagden wij er in, het te water te laten. Ik had het voorzien van verscheidene lange takken, die wij zouden kunnen gebruiken om er mee te duwen, terwijl ik ook wat kortere takken „aan boord” had gebracht, die wij als riemen zouden kunnen bezigen wanneer wij in erg diep water mochten komen, maar ze waren natuurlijk geen bijster fraai handwerk. Ik was bijna geheel en al afhankelijk van den maalstroom om ons tot op korten afstand van den tegenovergestelden oever te brengen, waar ik hoopte dan in staat te zijn, het vlot naar land te duwen.

Ons vlot dreef veel beter dan ik had verwacht. Ik had gedacht dat het bijna gelijk met het water zou liggen en tamelijk ongeriefelijk zou zijn, maar het hout was klaarblijkelijk licht, met het gevolg, dat de oppervlakte van het vlot verscheidene centimeters boven het water uitstak.

Zoodra hadden wij ons afgezet of de draaikolk greep ons en begon ons stroomopwaarts naar het midden te trekken. Onze eenige zorg was nu te voorkomen, dat wij in het centrum van de kolk terecht zouden komen, en door zoo hard we konden te boomen, slaagden wij er in, op de grens van de draaikolk te blijven, tot het water dieper werd en we met onze vaarboomen niet langer den bodem konden bereiken. Toen grepen we de kortere takken en begonnen uit alle macht te roeien. Het was een afmattend werk, maar ook Nalte hield dapper vol en gaf het geen enkelen keer op.

Eindelijk schoten we in de richting van den linkeroever, en andermaal grepen wij nu onze vaarboomen, maar tot mijn verbazing en spijt ontdekte ik, dat het water hier nog veel te diep was. Ook was de stroom hier veel sterker dan aan den anderen oever, en onze kleine riemen waren zoo goed als nutteloos! Onbarmhartig hield de rivier ons in haar greep en trok ons terug naar de draaikolk. We roeiden wat we konden en gaven ons niet gewonnen; we bleven uit de buurt van het centrum

der draaikolk, maar we werden steeds verder van den linkeroever gedreven! Na eenigen tijd bevonden we ons midden in de rivier. We schenen om zoo te zeggen op den uitersten rand van de draaikolk te hangen. Allebei waren we zoo goed als uitgeput, toch mochten wij geen oogenblik rusten. Met een laatste bovenmenschenlijke inspanning rukten wij het vlot uit de klauwen van den stroom, die ons teruggevoerd zou hebben in de omhelzing van den draaienden Titaan; toen greep de hoofdstroom van de middenrivier ons – een geweldige, onweerstaanbare kracht. Ons vlot draaide en slingerde hulpeloos rond, en we werden meegevoerd, de groote rivier af....

Ik legde mijn riem neer. „We hebben ons best gedaan, Nalte,” zei ik, „maar het was niet genoeg! Alles wat we nu kunnen doen is hopen, dat dit vlot het uit zal houden tot we hier of daar naar den eenen of anderen oever zullen drijven.”

„Dat zal dan gauw moeten gebeuren,” zei Nalte.

„Waarom?” vroeg ik.

„Toen Skor me vond, zei hij, dat ik mezelf gelukkig mocht achten, omdat ik aan land gekomen was waar hij me aantrof, daar zich verderop verscheidene watervallen in de rivier bevinden.”

Ik keek naar de lage rotsen, die aan beide kanten der rivier oprezen. „Er is geen enkele kans hier aan land te komen,” zei ik.

„Misschien hebben we een eind verder een betere kans,” meende Nalte.

We dreven verder mee met den stroom, nu eens dicht bij den eenen oever, dan weer dicht bij den anderen. Soms ook dreven wij een heelen tijd midden op het breede water. Soms zagen we kleine openingen tusschen de rotsen, waar we aan land hadden kunnen gaan, maar we zagen ze altijd te laat, en we waren er reeds voorbij voordat wij ons moeilijk bestuurbare vlot er heen hadden kunnen brengen!

Bij iedere bocht, die wij naderden, keken we verlangend uit naar een of andere verandering van de oeverlijn, die ons eenige hoop kon verschaffen om aan land te gaan, maar steeds werden wij teleurgesteld. En toen, eindelijk, toen we om een soort voor-

gebergte heen schoten, zagen we twee steden. De eene lag op den linkeroever van de rivier, de andere op den rechteroever, vlak er tegenover. De eerste leek ons grauw en smerig, zelfs van een afstand, terwijl die op den rechteroever er vroolijk en licht uitzag met haar muren van kalksteen en torens en daken in verscheidene kleuren.

Nalte knikte in de richting van de stad op den linkeroever.

„Dat moet Kormor zijn; dit is ongeveer de plaats waar Skor mij vertelde, dat de stad moest liggen.”

„En de ander? Welke stad is dat?” vroeg ik.

Ze schudde haar hoofd. „Skor heeft nooit over een andere stad gesproken.”

„Misschien is het één stad, gebouwd op beide oevers van de rivier,” opperde ik.

„Nee, dat geloof ik niet. Skor vertelde mij dat de mensen, die op den anderen oever van de rivier woonden dan waar Kormor lag, zijn vijanden waren, maar hij zei nooit iets van een stad. Ik dacht, dat het een soort woeste volksstam was. Maar dit is een prachtige stad – veel groter en mooier dan Kormor!”

We konden natuurlijk niet de gansche uitgestrektheid van de beide steden zien, maar toen we dichterbij gedreven worden, was het duidelijk, dat de stad aan onze rechterhand zich verscheidene mijlen langs den oever uitstreckte. Wij konden dit nagaan, omdat de rivier hier bijna zoo recht als een kanaal voortstroomde over een veel grooteren afstand dan ik kon bekijken. Maar de stad aan onze linkerhand, die Kormor moest zijn, was veel kleiner, en strekte zich slechts een mijl langs het water uit. Voor zoover wij konden zien, waren beide steden door muren omgeven, daar zich bij alle twee een hoge muur langs den rivierkant uitstreckte. Kormor bezat een smalle kade vóór een poort, die zich ongeveer in het midden van dien muur bevond, terwijl de kade van de andere stad een lange avenue leek te zijn, die zich zoo ver uitstreckte als ik kon zien.

We waren gedurende eenigen tijd in de richting van de stad aan onze rechterhand gedreven, toen we dicht naar Kormor gingen. Er bevonden zich op de kade van de eerste stad eenige

visschers, en een aantal andere mannen, mogelijk schildwachten, stonden boven op den muur achter hen. Eenigen van hen zagen ons. Ze wezen naar ons en schenen het zelfs over ons te hebben, maar geen enkelen keer dreven wij dicht genoeg naar hen toe om hen goed te kunnen zien of om hen te kunnen aanroepen.

Toen wij de kade van Kormor naderden, voer er een kleine boot de rivier op. Er zaten drie mannen in; twee van hen roeiden, terwijl de derde vóór in stond. Dat zij gekomen waren om ons op te vangen, was duidelijk.

„Het zijn mannen van Skor,” zei Nalte huiverend.

„Wat denk je, dat zij van ons willen?” vroeg ik.

„Ze willen ons natuurlijk gevangennemen voor Skor; maar ze zullen mij nooit krijgen!” Bij deze woorden deed ze een stap naar het einde van het vlot.

„Wat bedoel je?” vroeg ik. „Wat ga je doen?”

„Ik ga me in de rivier gooien.”

„Maar je kunt niet zwemmen,” protesteerde ik. „Je zult zeker verdrinken.”

„Dat wil ik ook. Ik wil nooit meer in de macht van Skor komen.”

„Wacht, Nalte,” smeekte ik. „Ze hebben ons nog niet gevangengenomen. Misschien kunnen we nog ontkomen.”

„Neen, we kunnen nièt ontkomen,” zei ze hopeloos.

„We moeten nooit de hoop opgeven, Nalte! Beloof me, dat je zult wachten. Je kunt je plan altijd nog in de laatste seconde uitvoeren!”

„Ik zal wachten,” beloofde ze, „maar in de laatste seconde kun je mijn voorbeeld beter volgen en eveneens den dood zoeken. Dat is beter dan in handen van Skor te vallen en een van die hopelooze schepsels te worden zooals je op zijn kasteel hebt gezien, want dan is je zelfs de kans op een uiteindelijke redding door den dood ontnomen.”

De boot naderde ons meer en meer, en ik riep degenen, die er in zaten, aan.

„Wat willen jullie van ons?” riep ik.

„Jullie moeten met ons aan land gaan,” zei de man, die vóór in stond.

Ik was nu dicht genoeg bij om hen goed te kunnen zien. Ik had eerst gedacht, dat het een paar van Skors levende dooden waren, maar nu zag ik, dat het gezicht van dien kerel een kleur van vleesch en bloed had.

„We gaan niet met jullie mee,” riep ik terug. „Laat ons met rust; we doen jullie geen kwaad. Laat ons in vrede onzen weg vervolgen.”

„Jullie moeten met ons mee naar den wal,” zei de man, terwijl zijn boot dichterbij kwam.

„Houd af, of ik schiet je neer,” riep ik, een pijl op mijn boog zettend.

De kerel begon te lachen, een drogen lach, zonder eenige vrolijkheid. Toen zag ik zijn oogen, en een koude rilling liep langs mijn rug. Het waren de doode oogen van een lijk!

Ik schoot mijn pijl af. Ze trof hem midden in de borst, maar hij lachte slechts opnieuw en liet de pijl er kalm in zitten.

„Weet je dan niet,” riep Nalte, „dat je een doode niet kùnt dooden?” Ze ging naar den anderen kant van het vlot. „Vaarwel, Carson!” zei ze rustig, „de laatste seconde is gekomen!”

„Neen! Neen, Nalte!” riep ik. „Wacht, het is nog niet de laatste seconde!”

Ik wendde mij weer tot de naderende boot. De punt er van bevond zich nog slechts eenige decimeters van ons vlot af. Voordat de kerel, die vóórin stond, mijn bedoeling kon bevroeden, was ik reeds boven op hem gesprongen. Hij greep naar mij met zijn doode handen; zijn doode vingers grepen naar mijn keel. Maar mijn aanval was te snel en te onverwachts geweest. Ik had hem zijn evenwicht doen verliezen, en op hetzelfde oogenblik greep ik hem beet en wierp hem overboord. De beide andere mannen hadden met hun rug naar ons toe zitten roeien en ze waren zich niet bewust geweest van het gevaar dat hun bedreigde vóórdát ik mij op hun aanvoerder had geworpen. Toen hij overboord sloeg, stond de dichtstbijzijnde van de twee anderen op en keerde zich tot mij. Zijn huid vertoonde eveneens de kleur van het leven, maar die doode oogen konden niet liegen!

Met een afschuwelijken, ongearticuleerden kreet wierp hij zich op mij. Ik ontving hem met een slag tegen zijn kaak, die een levenden man voor geruimen tijd het bewustzijn zou hebben doen verliezen; maar omdat ik hem niet buiten bewustzijn kon slaan, sloeg ik hem overboord.

Een snelle blik op de beide mannen in het water leerde mij, dat mijn veronderstelling niet mis was geweest – evenmin als de mannen van het kasteel konden ook zij zwemmen, en ze dreven hulpeloos met de golven mee stroomafwaarts. Maar er was er nog een, en die kwam nu op mij af....

Ik sprong hem tegemoet, gereed hem een slag tegen zijn kaak te geven, die hem den beiden anderen achterna gezonden zou hebben waarmee ik reeds had afgerekend, maar het kwam anders uit. Onze bewegingen waren oorzaak dat de boot begon te schommelen en mij mijn balans deden verliezen, en eer ik mij weer hersteld had, had het creatuur mij aangegrepen.

Het was erg sterk, maar het vocht zonder eenig vuur of enthousiasme; het deed niets anders dan koud en levenloos zijn kracht aanwenden. Het greep naar mijn keel; om naar de zijne te grijpen, zou geen zin hebben gehad. Ik kon toch het leven niet persen uit iets, dat geen leven bezat! Het beste wat ik kon doen was te probeeren zijn handen te ontwijken en te wachten op een kans, die misschien nooit komen zou.

Ik ben zelf tamelijk gespierd, en ik slaagde er in het lichaam voor eenigen tijd van mij af te houden, maar telkens kwam het weer terug. Het zei niets; het maakte in het geheel geen geluid. Er was geen uitdrukking in zijn glazige oogen, maar zijn dorre lippen waren in een grauwendens grijs weggetrokken van zijn gele tanden. Het gezicht daarvan en de aanraking van die koude, klamme vingers gaven mij een onpasselijk, wee gevoel... Toen het voor den tweeden keer op mij af kwam, kwam het met het hoofd omlaag en de armen uitgestrekt. Ik sprong op hem toe en sloeg mijn rechterarm boven om zijn hoofd. Zijn nek zat als in een klem in mijn oksel toen ik mijn eigen rechterhand met mijn linker vastgreep en zijn hoofd op deze manier steviger tegen mij aandrukte. Toen draaide ik mij snel rond, mij

onderwijl oprichtend, en terwijl ik dit deed, sloeg de boot bijna om. Het creatuur verloor zijn houvast, toen ik het rond slingerde; het sloeg wild met zijn armen om zich heen toen ik het losliet en het met een laatste, machtige inspanning overboord in het water gooide. Evenals de andere dreef het hulpeloos weg. Een eindje verderop dreef het vlot. Met groote oogen en één en al spanning, sloeg Nalte mijn verrichtingen gade. Een riem grijpend, roeide ik naar haar toen en mijn hand uitstekend, hielp ik haar in de boot.

„Bang?” vroeg ik.

„Ja, voor jou! Ik had niet gedacht, dat je een kans zoudt hebben tegen hun drieën. Zelfs nu kan ik nog niet gelooven wat ik gezien heb! Het is ongeloofelijk, dat een man kon doen wat jij gedaan hebt.”

„Er kwam een boel geluk bij,” antwoordde ik, „en bovendien overviel ik hen bij verrassing. Ze hadden zooiets niet verwacht.”

„Het kan toch zonderling gaan,” mompelde Nalte. „Een moment geleden was ik op het punt mij uit pure wanhoop te verdrinken, en nu is alles veranderd. Het gevaar is voorbij en in plaats van een lomp en onhandig vlot hebben we nu een comfortabele boot.”

„Hetgeen bewijst, dat men nooit de hoop moet opgeven.”

„Ik zal het niet weer doen – zoo lang jij bij me bent,” beloofde ze.

Ik had af en toe naar de kade van Kormor gekeken, omdat ik eerlijk gezegd verwacht had, dat er een andere boot zou komen om ons te achtervolgen, maar dit gebeurde niet. De visschers en de schildwachten van de andere stad lieten hetgeen zij aan het doen waren in den steek en sloegen ons gade.

„Zullen we er heen roeien en zien, of ze ons op willen nemen?” vroeg ik.

„Ik ben bang,” antwoordde Nalte. „Wij in Andoo zeggen, dat hoe verder vreemden weg zijn, hoe beter vrienden ze zijn.”

„Denk je, dat ze ons kwaad zullen doen?” vroeg ik.

Nalte haalde haar schouders op. „Ik weet het niet, maar er is altijd een kans, dat ze jou zullen dooden en mij gevangen zullen houden.”

„Dan zullen we dat risico niet lopen, maar ik zou toch wel graag wat in de buurt willen blijven, om naar Duare te zoeken.”

„Je kunt niet op den linkeroever aan land gaan voordat wij uit het gezicht van Kormor zijn,” zei Nalte, „anders zouden ze in minder dan geen tijd achter ons aan komen.”

„En als we in het gezicht van die andere stad aan wal gaan, dan zouden die andere menschen achter ons aan komen, indien hetgeen je vreest waar zou zijn.”

„Laten we de rivier afvaren tot we uit het gezicht van de beide steden zijn,” stelde het meisje voor, „en dan wachten tot het donker is voordat we naar Kormor teruggaan, want daar zul je toch naar Duare moeten zoeken.”

Naltes voorstel opvolgend, dreven wij langzaam de rivier af. Wij waren spoedig Kormor voorbij, maar de witte stad op den rechteroever strekte zich nog eenige mijlen verder uit. Ik zou zeggen, dat haar volle lengte langs de rivierzijde wel een vijftig mijl bedroeg, en over dien ganschen afstand was de kade begrensd door een glanzend witten muur, waarin zich hier en daar een poort bevond – ik telde er zes of zeven langs den ganschen oever. Even voorbij de stad boog de rivier zich naar rechts af, en bijna onmiddellijk daarna verborgen de rotsen de beide steden voor onze oogen. Tegelijkertijd veranderde de aanblik van het landschap. De rotsen van kalksteen hielden plotseling op, en de rivier vloede verder tusschen lage oevers. Ze was hier zeer breed, maar ik kon zien, dat ze verderop weer nauwer werd en een bergpas binnenstroomde tusschen rotsen, die veel hoger waren dan die, welke wij gepasseerd waren. Het waren met boomen begroeide rotsen, en zelfs van een afstand kon ik zien, dat zij niet van den witten kalksteen waren waarmee we nu vertrouwd geworden waren. Plotseling werd mijn oor flauw getroffen door een ononderbroken geluid, dat aanvankelijk nauwelijks meer dan een gemurmel was, maar terwijl wij de rivier afvoeren, nam het voortdurend in sterkte toe.

„Hoor je ook wat ik hoor?” vroeg ik, „of ben ik het slachtoffer van mijn verbeelding?”

„Je bedoelt dat leven in de verte?”

„Ja, het is nu een waar geloei geworden. Wat denk je, dat het kan zijn?”
„Het moeten de watervallen zijn, waarvan Skor me verteld heeft,” zei Nalte.
„Bij den hemel, dat moet het zijn,” riep ik uit. „En het beste wat wij doen kunnen, is zoo gauw mogelijk aan land te gaan.”

De stroom had ons op dit punt dichterbij de rechteroever gevoerd, en vlak voor ons zag ik hoe een kleine stroom in de rivier vloede. Op den versten oever van den stroom bevond zich een uitgestrekt bosch; op den oever aan onzen kant stonden hier en daar wat boomen. Het leek een ideaal oord om te kampeeren. We bereikten den oever gemakkelijk, want de stroom was hier niet snel. Ik stuurde de boot in den mond van den kleinen stroom, maar weldra was er te weinig water om verder te kunnen varen. Ik slaagde er echter in de boot ver genoeg te trekken om ze aan een overhangenden tak van een boom vast te maken, waar ze net buiten het gezicht was van mogelijke achtervolgers uit Kormor, die de rivier mochten afkomen om ons te zoeken.

„Waar ik nu de meeste belangstelling voor heb,” zei ik, „is voor eten.”
„Dat is iets, waar ik altijd belangstelling voor heb,” gaf Nalte lachend toe.
„Wat ga je jagen? Dat bosch op den anderen oever ziet er uit alsof er niets anders dan wild in zal huizen....”

Terwijl zij dit zei, stond ze met haar gezicht naar het bosch, terwijl ik er met mijn rug heen stond. Plotseling veranderde de uitdrukking op haar gezicht, en met een kreet van schrik greep ze mij bij den arm.

„Kijk eens, Carson!” riep ze. „Wat is dat?”

HOOFDSTUK XI.

Het leven of de dood?

Terwijl ik mij op Naltes waarschuwend kreet omdraaide, dacht ik, dat ik iets zag wegkruipen achter de lage struiken op den anderen oever.

„Wat was dat, Nalte? Heb je gezien wat het was?” vroeg ik.

„O, het kan niet zijn, wat ik dacht dat ik zag,” fluisterde ze opgewonden. „Ik moet me vergist hebben.”

„Wat dacht je dan, dat je zag?”

„Daar is er weer een.... daar.... kijk!” riep ze.

En toen zag ik het. Het kwam achter den stam van een boom vandaan en stond ons aan te kijken, zijn tanden ontbloot in een grijnzenden grauw. Het was een mensch, die op vier pooten liep, net als een dier. Zijn achterbeenen waren kort, en hij liep op de teenen, terwijl de hielen leken op de hakpezen bij paarden. Zijn handen zagen er menschelijker uit, en hij liep er op, terwijl hij ze plat vóór zich op den grond legde. Zijn neus was plat, zijn mond breed, en zijn zware, vooruitstekende onderkaken waren gewapend met sterke tanden. Zijn oogen waren klein, en stonden dicht bij elkaar, terwijl ze er erg woest uitzagen. Zijn huid was blank en bijna haarloos, met uitzondering van zijn hoofd en wangen.

„Weet je niet, wat dat zijn?” vroeg ik Nalte.

„We hebben van hen gehoord in Andoo, maar niemand heeft ooit geloofd, dat zij bestonden. Ze worden zangans genoemd. Indien de verhalen, die ik gehoord heb, waarheid bevatten, zijn ze verschrikkelijk woest! Ze gaan in troepen op roof uit en verslinden zoowel menschen als dieren.”

Zangan beteekent beest-mensch, en men zou geen beter woord hebben kunnen vinden om het schepsel te beschrijven, dat ons op den anderen oever van den kleinen stroom in het verre Noobol stond te beloeren. En er kwamen ook andere nader sluipen, uit de struiken en achter de stammen der boomen vandaan, waar ze zich hadden schuilgehouden.

„Ik geloof, dat wij beter ergens anders kunnen gaan jagen,” zei ik met een slecht gelukte poging om grappig te zijn.

„Laten we weer in de boot gaan,” stelde Nalte voor.

We hadden ons reeds een eind verwijderd van de plaats, waar ik onze boot had vastgemaakt, en toen we op onze schreden terugkeerden, zag ik hoe verscheidene van de zangans op den anderen oever het water inliepen en de boot naderden. Ze waren er veel dichterbij dan wij, en lang voordat ik ze zou hebben kunnen losmaken en in dieper water trekken, konden ze ons reeds hebben aangevallen.

„Het is te laat,” riep Nalte.

„Laten we langzaam terugtrekken naar dien kleinen heuvel achter ons,” zei ik. „Misschien kan ik hen daar van ons afhouden.”

We retireerden langzaam, onderwijl de zangans gadeslaand, toen zij den stroom overstaken en naar ons toekwamen. Toen zij het water verlieten en den oever betraden, schudden zij zich als honden, en toen kwamen zij weer achter ons aan. Ze deden mij denken aan tijgers – menschenlijke tijgers – en hun loop leek dan ook veel op dien van een sluipenden tijger, terwijl zij ons naderden, met hun platte hoofden en opgetrokken lippen.

Ze gromden en beten naar elkaar, en gedroegen zich bloeddorstiger dan roofdieren. Ieder oogenblik verwachtte ik, dat zij ons zouden aanvallen, en ik wist, dat wanneer dit gebeurde, Naltes moeilijkheden en de mijne voorgoed voorbij zouden zijn. We zouden niet eens de kans hebben ons te verdedigen tegen deze woeste horde.

Ze waren ongeveer met hun twintigen, de meeste mannetjes, maar er waren ook een paar vrouwtjes bij, en twee of drie halfvolwassen jongen. Op den rug van een der vrouwtjes zat een heel jong dier, zijn armen stevig om den hals van zijn moeder geslagen.

Hoe woest ze ook waren, ze volgden ons toch omzichtig, alsof ze bang van ons waren, maar hun lange, veerkrachtige passen verminderden toch voortdurend den afstand tusschen ons.

Toen wij den kleinen heuvel hadden bereikt, waarheen wij ons hadden teruggetrokken, waren zij nog ongeveer een meter of veertig achter ons. Zoodra wij de helling begonnen te beklimmen, kwam er een groot mannetje naar voren, en liet een dof gebrul hooren. Het was alsof het nu tot hem was doorgedrongen, dat wij zouden kunnen probeeren te ontkomen, en dat hij dit behoorde te verhinderen. Ik bleef staan en keek hem aan, een pijl op mijn boog zettend.

Na den pijl zooveel mogelijk te hebben teruggetrokken, liet ik hem gaan en trof hem midden in de borst. Hij bleef staan, brulde verschrikkelijk en trok aan het beverde einde, dat uit zijn lichaam stak. Toen kwam hij weer nader; maar hij wankelde, en even later viel hij neer, bewoog zich een oogenblik, en bleef toen stil liggen.

De anderen waren blijven staan en sloegen hem gade. Plotseling rende een jong mannetje naar hem toe en begon hem woest in zijn keel en hoofd te bijten; toen hief hij zijn hoofd op en liet een afschuwelijk gebrul hooren. Ik begreep, dat dit een uitdaging was, want ik zag hem om zich heen kijken naar de andere leden van den troep. Hier was waarschijnlijk een nieuwe leider, die de macht opeischte van hem, die gevallen was.

Klaarblijkelijk voelde geen een er iets voor, om zijn autoriteit te betwisten, en nu richtte hij zijn aandacht weer op ons. Hij kwam niet direct naar ons toe, maar week naar opzij uit. Terwijl hij dit deed, richtte hij zich tot zijn volgelingen en gromde tegen hen. Dat hij hun bevelen mededeelde, was duidelijk, want ze begonnen zich onmiddellijk te verspreiden alsof zij ons wilden omsingelen. Ik schoot toen opnieuw een pijl af, dit keer op den nieuwen leider. Hij trof hem in de zijde, even vóór het kniegewricht, en was oorzaak van zoo'n gebrul van pijn en woede, als ik nooit meer hoop te hooren – althans niet onder dergelijke omstandigheden.

Het beest-mensch greep met zijn eene hand den pijl en trok hem met een ruk uit zijn lichaam, hierdoor een veel grootere wond veroorzakend dan de pijl had gedaan toen hij naar binnen drong, en nu deden zijn gebrul en kreten den grond werkelijk dreunen.

De anderen bleven staan om hem gade te slaan, en ik zag hoe een groot mannetje langzaam naar den gewonden leider sloop. Deze zag hem komen, en viel hem met opgetrokken lippen woest grommend aan. De ander, die waarschijnlijk inzag dat zijn hoop nog prematuur was, draaide zich om en nam de vlucht. De nieuwe aanvoerder liet hem gaan en wendde zich tot ons. Tegen dien tijd waren wij zoowat voor driekwart deel omringd. Er stonden ongeveer twintig van die woeste dieren tegenover ons, en ik had nog niet eens een dozijn pijlen!

Nalte raakte mijn arm aan. „Vaarwel, Carson,” zei ze, „nu is de laatste seconde zeker voor ons gekomen.”

Ik schudde mijn hoofd. „De laatste seconde, waarin ik wil sterven, is nog niet gekomen,” antwoordde ik. „En tot dan toe zal ik nooit erkennen dat er een laatste seconde voor mij is. En als het eenmaal zoover gekomen is, zal het niet veel meer uitmaken.”

„Ik bewonder zooal niet je logica, dan toch in ieder geval je moed,” zei Nalte, terwijl een vluchtige glimlach haar lippen beroerde. „Maar in ieder geval zal het een snelle dood zijn – heb je gezien, hoe die een in de keel van dien ander beet dien je had neergeschoten? Het is beter dan wat Skor met ons gedaan zou hebben!”

„In ieder geval zullen we ten minste dood zijn,” merkte ik op.

„Daar komen ze!” schreeuwde Nalte.

Ze sloten ons nu hoe langer hoe meer van drie zijden in. Pijl na pijl schoot ik op hen af, en ik miste niet één keer mijn doel; maar het maakte alleen dat degenen, die geraakt werden, bleven staan – de anderen kwamen steeds nader.

Ze waren bijna bij ons toen ik mijn laatsten pijl afschoot. Nalte stond dicht naast me. Ik sloeg een arm om haar heen.

„Houd me stevig vast,” zei ze. „Ik ben niet bang om te sterven, maar ik wil niet alleen zijn – zelfs geen seconde!”

„Je bent nog niet dood, Nalte!” Ik wist niets anders te zeggen. Mijn woorden moeten op dat oogenblik echter erg dwaas geklonken hebben, maar Nalte lette er niet op.

„Je bent erg goed voor me geweest, Carson!” zei ze.

„En jij bent dapper geweest, Nalte, als je weet wat dat zeggen wil, hetgeen je niet weet.”

„Vaarwel, Carson! Het is de laatste seconde....!”

„Ik geloof het ook, Nalte.” Ik bukte me en gaf haar een kus.

„Vaarwel!”

.... Boven en achter ons op den heuvel klonk er plotseling een krakend geluid, zooals een X-stralentoestel maakt, maar ik wist, dat het geen X-stralentoestel was. Ik zou geweten hebben wat het was, zelfs al had ik niet de ineenskrappende lichamen van de zangans voor ons op den grond zien vallen. Het was het geluid, dat een r-straalgeweer van Amtor maakt!

Ik draaide mij om en keek naar den top van den heuvel. Daar stonden een twaalfstal mannen, die de stralen van hun vernielende wapens op den troep zangans richtten. Het duurde slechts een paar seconden, maar niet één van de wilde dieren ontkwam aan den dood. Toen kwam er een van onze redders – of waren het onze vijanden – naar ons toe.

Evenals zijn metgezellen was het een man van bijna volmaakte gestalte, met een knap, intelligent gezicht. Mijn eerste indruk was, dat indien dit het soort burgers was, die in de witte stad woonden, waarvan ik dacht dat zij afkomstig waren, wij een Olympus ontdekt hadden, die alleen door goden werd bewoond. Wij zijn er aan gewoon geraakt, in ieder gezelschap mensen aan te treffen, die leelijke of onregelmatige trekken hebben. Maar al deze mannen waren bijzonder knap en goed gevormd. Degeen die naar ons toe kwam droeg de gebruikelijke militaire wapenrusting van de mannen van Amtor. Zijn uniform was keurig, zonder overdreven opgesierd te zijn, terwijl ik uit het teken, dat op den band om zijn hoofd zat, afleidde, dat hij officier was.

„Dat was maar net op tijd,” zei hij vriendelijk.

„Inderdaad,” antwoordde ik. „U hebt ons leven gered.”

„Ik ben blij, daartoe nog tijdig genoeg gekomen te zijn. Ik bevond mij toevallig op den muur aan den kant van de rivier, toen u voorbijdreef, en ik zag u vechten met de mannen van Kormor. Mijn belangstelling was gewekt, en begrijpend, dat u in moeilijkheden zoudt komen door de watervallen verder stroomafwaarts in de rivier, verzamelde ik eenige van mijn mannen en haastte mij u achterop te gaan om te probeeren u te waarschuwen.”

„Een nogal ongewone belangstelling voor vreemdelingen bij een man van Amtor,” zei ik, „maar ik geef u de verzekering, dat ik het waardeer al begrijp ik het niet.”

Hij lachte kort. „Het kwam door de manier, waarop u die drie creaturen van Skor behandelde,” verklaarde hij. „Ik zag mogelijkheden in zoo’n man, en we zijn altijd op zoek naar betere hoedanigheden om de mensen van Havatoo te volmaken. Maar kom, laat ik mij voorstellen. Mijn naam is Ero Shan.”

„En dit is Nalte van Andoo,” antwoordde ik, „en ik ben Carson Napier van Californië.”

„Ik heb wel van Andoo gehoord,” beweerde hij. „Er woont daar een bijzonder mooi geslacht van mensen, maar ik heb nooit van uw land gehoord. Om eerlijk te zijn, moet ik erkennen,

zelfs nooit eerder een man met blauwe oogen en geel haar gezien te hebben. Zien al de menschen van Cali....”

„Californië,” vulde ik aan.

„.... van Californië er zoo uit als u?”

„O neen! Er komen allerlei kleuren van oogen, haar en huid bij ons voor.”

„Maar hoe kunt u dan het juiste type kweeken?” wilde hij weten.

„Dat doen wij niet,” moest ik erkennen.

„Zonderling,” zei hij, half in zichzelf. „Onbegrijpelijk! Maar enfin, hoe dan ook, uw systeem schijnt in ieder geval een fraai slag menschen te hebben voortgebracht. En nu zullen we naar Havatoo terugkeeren als u met ons mee wilt gaan.”

„Mag ik vragen,” zei ik, „of wij als gasten of als gevangenen terugkeeren?”

Hij glimlachte nauwelijks merkbaar. „Maakt dat eenig verschil uit – ik bedoel met betrekking tot de kwestie of u al of niet mee wenscht terug te gaan?”

Ik wierp een blik op de gewapende mannen achter hem en grijnsde.

„Neen,” zei ik.

„Laten we vrienden zijn,” zei hij. „U zult in Havatoo rechtvaardigheid ontmoeten. Indien u verdient er als gast te blijven, zult u als gast behandeld worden, indien niet....” Hij zweeg en haalde zijn schouders op.

Toen wij den top van den kleinen heuvel hadden bereikt, zagen wij, vlak er achter, een langen, lagen wagen staan met dwars geplaatste banken, en zonder kap.

De strengheid der stroomlijnen en het ontbreken van iedere versiering deden veronderstellen, dat het een militaire wagen was. Toen wij met Ero Shan op de achterste bank plaats namen, zetten zijn mannen zich op de banken voor ons. Ero Shan gaf een bevel, en de wagen reed weg. De bestuurder was te ver van mij verwijderd en bovendien door de mannen die tusschen ons zaten, gedeeltelijk voor mijn blikken verborgen, zoodat ik niet kon zien, hoe hij den wagen bestuurde, die zich snel en gemakkelijk over den oneffen grond voortbewoog.

Toen wij na eenigen tijd een nieuwen heuvel hadden bereikt,

zagen wij de stad Havatoo schitterend wit voor ons liggen. Van de verhooging waarop wij ons bevonden, kon ik zien, dat ze gebouwd was in den vorm van een halven cirkel met den rechten kant langs de rivier. De gansche stad was ommuurd.

Beneden de stad maakt de rivier een bocht naar rechts, en de rechte weg, dien wij volgden, bracht ons naar een poort op verscheidene mijlen afstand van de rivier. De poort zelf was van kolossale afmetingen, een waar juweel van bouwkunst, die een hooge beschaving en cultuur verried. De stadsmuur van witte kalksteen was prachtig versierd met voorstellingen, die naar ik veronderstelde, de geschiedenis van de stad in beeld brachten of van de menschen, die haar bewoonden. De scènes waren met zeldzamen smaak ontworpen en uitgevoerd, en bedekten den muur zoover mijn oog kon zien.

Indien men nagaat dat de muur een volle dertien mijl lang is en dat hij over de geheele oppervlakte met uitvoerige voorstellingen is versierd, dan kan men gemakkelijk begrijpen hoeveel arbeid en tijd er noodig was om een dergelijk werk aan beide zijden van den muur uit te voeren!

Toen wij bij de poort door de soldaten van de wacht werden tegengehouden, zag ik, dat er boven den ingang met de algemeen op Amtor gebruikelijke letterteekens de woorden Tag Kum Voo Klambad waren aangebracht, hetgeen zeggen wil: Poort der Psychologen.

Toen wij de poort door waren, kwamen wij op een breeden, rechten weg, die regelrecht naar het centrum van de stad bij de rivier scheen te voeren. Er was een druk verkeer op den weg – wagens van allerlei vormen en afmetingen reden snel en rustig in beide richtingen. Ik zag alleen maar voertuigen op dien weg; de voetgangers bewogen zich op paden ter hoogte van de tweede verdieping der gebouwen, die op alle kruispunten door viaducten waren verbonden.

Er klonk practisch gesproken geen enkel geluid – geen getoeter van hoorns, geen geknars van remmen. Het verkeer regelde zichzelf. Ik vroeg Ero Shan hoe dit mogelijk was.

„Het is zeer eenvoudig,” antwoordde hij. „Alle voertuigen krijgen

hun energie van een centraal krachtstation, dat de kracht uitzendt in drie frequenties. Op het contrôlebord van ieder voertuig bevindt zich een wijzer, die den bestuurder in staat stelt iedere kracht uit te kiezen die hij wenscht. De eene kracht is voor de wegen, die van den buitenmuur naar het centrum van de stad voeren; een andere is voor de zijwegen, en de derde is voor al het verkeer buiten de stad. De beide eerste krachten worden beurtelings in- en uitgeschakeld; wanneer de eene ingeschakeld is, wordt al het verkeer in de tegengestelde richting bij de kruispunten automatisch stopgezet.”

„Maar waarom stopt het verkeer tusschen de kruispunten dan niet tegelijkertijd?” vroeg ik hem.

„Dat komt door de derde frequentie, die altijd doorwerkt,” verklaarde hij.

„Een meter of dertig vóór dat een voertuig een kruispunt nadert stelt een photo-electrische stroom den wijzer op het contrôlebord op de juiste frequentie voor dien weg.”

Nalte was enthousiast over alles wat zij zag. Ze woonde in de bergen van een klein koninkrijk, en dit was de eerste groote stad die zij leerde kennen.

„Het is ongeloofelijk,” zei ze. „En hoe mooi zijn de mensen hier!”

Ik had dit laatste zelf ook gezien. Zoowel de mannen als de vrouwen in de wagens die ons passeerden waren volmaakt van gestalte en gezicht.

Ambad Lat, de Psychologenweg, voerde ons rechtstreeks naar een halfcirkelvormig stadscentrum aan de rivierzijde, vanwaar alle voornaamste wegen naar den buitenmuur liepen als de spaken van een wiel van de as naar de velg.

Hier stonden prachtige gebouwen in een schitterend park, en Ero Shan leidde ons hier van den wagen naar een mooi paleis. Er bevonden zich verscheidene mensen in het park, die naar de gebouwen gingen of er uitkwamen. Er was geen gekker, geen verwarring, maar evenmin slenterde er iemand. Ieder scheen een doel te hebben, en zich daar zonder zich te haasten maar toch welbewust, heen te begeven. De stemmen van de mensen die wij hoorden spreken, waren aangenaam om te hooren.

Evenals alle mensen, die ik reeds had gezien, waren ook dezen knap en goed gebouwd.

We volgden Ero Shan door den ingang in een breede gang. Verscheidene van de mensen, die wij passeerden, groetten Ero Shan op voorkomende wijze, en iedereen keek ons vriendelijk belangstellend, doch zonder onbescheiden te worden, aan.

„Mooie mensen in een mooie stad,” mompelde Nalte.

Ero Shan wendde zich tot haar en glimlachte vluchtig. „Ik ben blij, dat u van ons en van Havatoo houdt,” zei hij. „Ik hoop dat niets uw eersten indruk zal veranderen.”

„Denkt u dat dit zou kunnen?” vroeg Nalte.

Ero Shan haalde de schouders op. „Dat hangt van uzelf af,” antwoordde hij, „of beter gezegd van uw voorouders.”

„Ik begrijp u niet,” zei Nalte.

„Weldra zult u het wel begrijpen!”

Hij bleef staan voor een deur en na ze te hebben geopend, verzocht hij ons naar binnen te gaan. We betraden een vertrek, waarin verscheidene klerken zaten te werken.

„Deel Korgan Kantum Mohar mee, dat ik hem wensch te spreken,” zei Ero Shan tegen een van de klerken.

De man drukte op een der vele knopjes aan zijn lessenaar en zei: „Korgan Sentar Ero Shan wensch u te spreken.”

Alsof ze van het blad van de lessenaar kwam, antwoordde een diepe stem: „Laat hem binnenkomen.”

„Ga maar mee,” zei Ero Shan, en we liepen de wachtkamer door naar een andere deur, die door een klerk, welke opstond, voor ons werd opengedaan. In de kamer, die wij nu betraden, nam een man ons op van achter een lessenaar, waaraan hij was gezeten. Hij keek ons aan met dezelfde vriendelijke belangstelling die de mensen aan den dag hadden gelegd welke wij gepasseerd waren in het park en de gang.

Toen wij aan Korgan Kantum Mohar werden voorgesteld, stond hij op en groette ons met een buiging. Toen verzocht hij ons te gaan zitten.

„U zijt vreemdelingen in Havatoo,” merkte hij op. „Het is niet vaak, dat vreemdelingen door onze poorten binnenkomen.”

Hij wendde zich tot Ero Shan. „Hoe is het gebeurd?”

Ero Shan vertelde, dat hij getuige was geweest van mijn gevecht met de mannen van Kormor. „Ik wilde niet graag, dat een man als hij zou verongelukken bij de watervallen,” besloot hij, „en ik begreep, dat het de moeite waard moest zijn hen naar Havatoo te brengen voor een onderzoek. Daarom heb ik hem direct naar u gebracht in de hoop, dat u het met me eens zult zijn.” „Het kan geen kwaad,” gaf Mohar toe. „De onderzoekingscommissie houdt juist zitting. Breng ze er heen. Ik zal de commissie mededeelen, dat ik het onderzoek goedkeur.”

„Wat behelst het onderzoek en waartoe dient het?” vroeg ik. „Misschien stellen we er geen prijs op.”

Korgan Kantum Mohar glimlachte. „Het is niet aan u, om dat uit te maken,” zei hij.

„U bedoelt, dat wij gevangenen zijn?”

„Laten we liever zeggen, dat u gasten zijt op bevel!”

„Wilt u mij de bedoeling van het onderzoek zeggen?” vroeg ik.

„Zeker. Het wordt ingesteld om te weten, of u al of niet zal worden toegestaan in leven te blijven.”

HOOFDSTUK XII.

Havatoo.

Ze waren allemaal erg beleefd en vriendelijk, erg zakelijk en ijverig. Eerst moesten we een bad nemen; toen werd ons bloed onderzocht, ons hart beluisterd en onzen bloeddruk gemeten. Hierna werden we in een groote kamer gebracht, waar vijf mannen achter een lange tafel zaten.

Ero Shan bleef bij ons gedurende het gansche onderzoek. Evenals de anderen was hij steeds even vriendelijk en voorkomend. Hij deed al het mogelijke onze hoop levendig te houden, dat het onderzoek goed zou afloopen voor ons. Maar zelfs toen begreep ik nog niet, waartoe het diende. Ik vroeg het Ero Shan.

„Uw metgezellin sprak van de schoonheid van Havatoo en de bewoners,” antwoordde hij. „Dit onderzoek is de verklaring

van die schoonheid en van heel veel andere dingen, waar u nu nog niets van afweet.”

De vijf mannen achter de lange tafel, waren even vriendelijk als alle andere mensen, die wij hadden ontmoet. Ze ondervroegen ons een uur lang en lieten ons toen gaan. Te oordeelen naar de vragen, die ons werden gesteld, dacht ik, dat een van hen een bioloog was, de ander een psycholoog, de derde een scheikundige, de vierde een physioloog en de vijfde een militair.

„Korgan Sentar Ero Shan,” zei degeen, die het hoofd van de onderzoekingscommissie was, „u moet den man bewaken tot de uitslag van het onderzoek is bekend gemaakt. Hara Es zal voor het meisje zorgen.” Hij wees naar een vrouw, die met ons de kamer was binnengekomen en die naast Nalte was blijven staan.

Nalte drukte zich tegen mij aan. „O, Carson! Ze gaan ons scheiden!” fluisterde ze.

Ik keerde mij tot Ero Shan om te protesteeren, maar hij beduidde mij te zwijgen. „U hebt te gehoorzamen,” zei hij, „maar ik geloof niet, dat u reden hebt om ongerust te zijn.”

Toen werd Nalte weggevoerd door Hara Es, en Ero Shan nam mij mee. Er stond een wagen op Ero Shan te wachten, en daarmee reden wij naar een wijk waar allemaal mooie huizen stonden. De wagen bleef voor een er van staan.

„Hier woon ik,” zei mijn begeleider. „U zult mijn gast zijn tot het resultaat van het onderzoek bekend is gemaakt. Ik hoop, dat u zich amuseeren zult terwijl u bij mij is. Maak u geen zorgen; het zal u niets baten, en Nalte is veilig. Er zal goed voor haar worden gezorgd.”

„Men heeft mij in ieder geval een mooie gevangenis en een vriendelijken bewaker gegeven,” merkte ik op.

„Beschouw uzelf alstublieft niet als gevangene,” verzocht Ero Shan. „Wij zouden er ons beiden ongelukkig door gevoelen en ongelukkig zijn is niet geoorloofd in Havatoo.”

„Ik voel mij verre van ongelukkig,” verzekerde ik hem. „Ik vindt het experiment integendeel zeer belangwekkend en interessant, maar tòch kan ik niet begrijpen, van welke misdaad

Nalte en ik beschuldigd worden, dat er uitgemaakt moet worden of wij in leven mogen blijven of niet.”

„Het gaat niet om u, maar om hetgeen u geërfd hebt,” verklaarde hij.

„Deze verklaring laat mij net zoo wijs als ik was,” verzekerde ik hem.

Terwijl wij spraken waren wij het huis binnengegaan en ik bevond mij in zoo’n schitterende omgeving als ik nooit had gezien. Goede smaak en een zuiver oordeel hadden klaarblijkelijk niet alleen den bouw van het huis maar ook de inrichting er van gedicteerd. Bij den ingang reeds zag ik prachtige planten, bloemen en boomen in een mooien tuin aan het eind van een breede hal. Het was naar dezen tuin, dat Ero Shan mij bracht en vandaar naar een appartement, dat er aan grensde.

„U zult hier alles vinden, wat u kunt wenschen om het u gemakkelijk te maken,” zei hij. „Ik zal u een man geven om u te bedienen; hij zal beleefd en ijverig zijn. Maar hij zal ook verantwoordelijk voor uw tegenwoordigheid zijn, wanneer deze weer vereischt wordt door de Centrale Laboratoria.”

„En laat ik nu probeeren,” vervolgde hij, terwijl hij plaats nam op een stoel, „uw laatste vraag wat uitvoeriger te beantwoorden. Havatoo en de menschen die het bewonen mogen het resultaat genoemd worden van een wetenschappelijke cultuur, die geslachten lang in practijk is gebracht. Oorspronkelijk waren wij een volk, dat geregeerd werd door jongs, die elkaar bij erfrecht opvolgden, en die soms geheel aan den leiband liepen van slechte raadgevers, die steeds bepaalde groepen van de bevolking bevoordeelden, zonder aan het welzijn van de anderen te denken. Dit had tot gevolg, dat wanneer wij een jong hadden met een goed sterk karakter, wij ook goed geregeerd werden; was de jong echter een zwakkeling, dan liet hij het bestuur zoo goed als geheel aan zijn raadgevers over en dezen trachtten zichzelf dan op alle mogelijke wijzen te bevoordeelen. Het volk kon daar niets tegen doen, want het bezat geen enkele zeggingschap. Voor het grootste deel waren die raadgevers lieden zonder eenige beschaving of intelligentie, want de betere klassen wilden niets

met hen te maken hebben, omdat zij zich niet op één lijn wilden stellen met dergelijke typen, die eigenlijk niets anders deden dan het volk onderdrukken en het misbruiken om zèlf een lui, onbezorgd leventje te kunnen leiden.

Langzamerhand geraakte ons land hierdoor geheel in handen van lieden zonder eenige eruditie en verviel ons volk hoe langer hoe meer tot armoede. De beter ontwikkelde klassen stierven bijna geheel uit, omdat er bij hen bijna geen kinderen meer geboren werden. Het had dan ook weinig aantrekkelijks, een nieuw geslacht groot te brengen onder dergelijke omstandigheden.

Toen kwam er een groot jong op den troon, Mankar geheeten. Hij ontzette de raadsliden uit hun ambt, en riep de hulp van de wetenschap in, om weer normale toestanden te scheppen. Natuurkundigen, biologen, scheikundigen en psychologen namen de plaats in van de onwetende schreeuwers en lieden, die alleen maar hun eigen voordeel hadden gezocht, zonder zich om het welzijn van het geheel te bekommeren. Deze groote jong duldde niet langer, dat de onwetendheid en de middelmaat den boventoon voerden. Hij voerde daartoe rigoureuze wetten in en bedreigde ieder met den dood, die er zich niet aan wilde onderwerpen. Lieden, die een gemakkelijk, weelderig leventje wilden leiden door het volk uit te buiten, werden als staatsgevaarlijk beschouwd en daarnaar behandeld.

Toen, nadat hij langen tijd had geregeerd, schiep hij, voordat hij aftrad, een nieuwen vorm van bestuur voor het land – een bestuur zonder wetten en zonder koning. Hij deed afstand van den troon, en legde het wel en wee van Havatoo in handen van een vijfmanschap, dat echter alleen maar leiding geeft en oordeelt. Van deze vijf mannen is één een sentar (bioloog), één een kalto (scheikundige), één een kantum (natuurkundige), één een ambad (psycholoog) en één een militair. Dit vijfmanschap wordt Sanjong (letterlijk: vijf koningen) genoemd en de geschiktheid er deel van uit te maken wordt onderzocht door middel van een examen, zooals u het juist hebt ondergaan. Deze examens worden iedere twee jaar gehouden. Iedere burger mag ze afnemen, en iedere burger kan een van de Sanjong worden. Het is de hoogste eer,

die een burger van Havatoo te beurt kan vallen, en hij kan ze alleen maar bereiken, door zijn eigen verdienste. Het toeval van de geboorte heeft daarmee niets te maken, en bij ons is het onmogelijk, dat iemand daardoor een slaaf of een koning kan worden.”

„En deze vijf mannen maken nu de wetten en spreken recht,” merkte ik op.

„Er zijn geen wetten in Havatoo,” antwoordde Ero Shan. „Gedurende de talrijke generaties, die er geleefd hebben sinds Mankar over ons regeerde, is er een geslacht van mensen ontstaan, dat door een op de juiste wijze gegeven onderricht zelf het onderscheid weet tusschen goed en slecht, en voor dergelijke mensen zijn er geen wetten, die voorschrijven, hoe iemand zich te gedragen heeft, noodig. De Sanjong geven alleen maar aan, hoe men te leven heeft. Wanneer zich nieuwe problemen voordoen, die boven het begrip van ons volk gaan, verklaren de Sanjong wat volgens hen de juiste weg is om te volgen. Indien een burger weigert de aanwijzing van de Sanjong na te komen, en de gemeenschap daardoor nadeel berokkent, moet hij voor het gerecht komen.

Natuurlijk pretendeeren wij niet, volmaakt te zijn; dat kan geen mensch ooit zijn, maar dat iemand zijn medeburgers opzettelijk nadeel bezorgt, komt in Havatoo toch zelden voor.”

„Is het moeilijk, de juiste mensen te vinden om de Sanjong te vormen?” vroeg ik.

„Absoluut niet. Er zijn duizenden mensen in Havatoo, die er een sieraad van zouden zijn. Gewoonlijk komen de Sanjongs echter uit een der zes klassen voort, waarin de bevolking van Havatoo op natuurlijke wijze is verdeeld.

Wanneer je wat meer vertrouwd zult raken met de stad, zul je ontdekken, dat de halfcirkelvormige wijk tegenover de Centrale Laboratoria verdeeld is in vijf afdeelingen. De afdeeling het dichtst bij de rivier en boven de Centrale Laboratoria, wordt het Kantum genoemd. Hier wonen de natuurkundigen. Er bestaan geen kastevershillen tusschen de natuurkundigen en de andere vijf klassen, maar omdat zij allemaal in hetzelfde dis-

trict wonen, en omdat hun belangen dezelfde zijn, is er een grootere geneigdheid onder hen om onder elkaar te blijven, dan zich te vermengen met de leden der andere klasse. Het gevolg is, dat zij vaak met vrouwen van hun eigen klasse trouwen. De voorschriften omtrent het onderzoek voor het huwelijk doen de rest, met het resultaat, dat de klasse der natuurkundigen steeds betere mensen voortbrengt en wij voortdurend kunnen constateeren, dat iedere natuurkundige, die zitting neemt in de Sanjong, nog beter voor zijn taak geschikt is dan zijn voorganger.

Het volgende district is Kalto; daar leven de scheikundigen. Het middelste district is Korgan, het district waar ik woon. Het is gereserveerd voor de militairen. Dan komt Ambad, de afdeeling waar de psychologen wonen, en ten laatste Sentar, voor de biologen, dat aan de rivier is gelegen.

Havatoo is gebouwd in den vorm van een half wagenwiel, met de Centrale Laboratoria in de as. De voornaamste afdeelingen van de stad zijn begrensd door vier concentrische halfcirkels. Binnen de eerste ligt het stadsdeel waar zich de Centrale Laboratoria bevinden; dat heb ik de as genoemd. Tusschen dezen en den volgenden halfcirkel liggen de vijf sub-districten, die ik zoojuist heb beschreven. Tusschen deze en den derden halfcirkel bevindt zich het grootste district, Yorgan genoemd; daar wonen de gewone menschen. En in de vierde afdeeling, een nauwe strook net binnen den buitenmuur, zijn de winkels, markten en fabrieken.”

„Het is allemaal zeer interessant,” zei ik, „en voor mij is het meest interessant, dat de stad zonder wetten wordt geregeerd.”

„Zonder wetten dan, die door menschen zijn gemaakt,” verbeterde Ero Shan mijn woorden. „Wij worden geregeerd door natuurlijke wetten, waarmee alle ontwikkelde lieden instemmen, en door de dommen en onwilligen uit te roeien, hebben wij een geboortetoename van de verstandigen en intelligenten bevorderd. Natuurlijk begaat een of andere burger wel eens een daad, die schadelijk is voor een ander, of die den vrede van de stad in gevaar brengt, want de sporen van ondeugd en kwaadwilligheid zijn nog niet allemaal uitgeroeid bij de bewoners van Havatoo.

Indien iemand een daad stelt, die tegen de rechten van de anderen ingaat of het welzijn der gemeenschap in gevaar brengt, dan wordt hij geoordeeld door een rechtbank, die niet gebonden is door allerlei technische kwesties of door precedentes, maar die vrijuit alle feiten in aanmerking neemt en naar beste weten een oordeel velt, dat definitief en onherroepelijk is.

Het resultaat van de daad wordt nooit in aanmerking genomen; onze rechtbank zoekt en beoordeelt alleen de oorzaken. Er wordt geen straf opgelegd in den zin van een vergelding, zooals dit vroeger gebeurde. De uitsluitende bedoeling van het gerechtshof is de herhaling van een onsociale daad te voorkomen, zoowel op het huidige oogenblik als in de toekomst.

Indien het eerste vergrijp is gedurende vier generaties van verdachte's familie, dan wordt het alleen maar opgeteekend als zijnde een feit, dat tegen hem pleit. Voor het tweede vergrijp wordt hij onder observatie gesteld. Voor een meer ernstige inbreuk of voor een herhaling van een minder ernstig vergrijp, wordt hij onwaardig geacht zijn geslacht verder te helpen in stand houden en wordt hij gewoonlijk terdoodgebracht."

„Het komt er dus eigenlijk op neer, dat de menschen hier gestraft worden voor daden, die zij hebben bedreven terwijl zij er misschien niet heelemaal aansprakelijk voor zijn, omdat het een kwestie is van erfelijkheid. Je zegt immers zèlf, dat er alleen maar aantekening van wordt gehouden indien het 't eerste vergrijp is gedurende vier generaties van zijn familie. Als dus iemand vóór hem, binnen die vier generaties, al eens hetzelfde feit heeft gepleegd, wordt hij dus blijkbaar direct gestraft? Het lijkt me nogal drastisch om iemand te straffen voor een misdaad van een zijner voorouders!"

„Maar laat ik je mogen opmerken, dat wij niet straffen," verklaarde Ero Shan. „Wij probeeren alleen de misdaad uit te roeien, opdat het toekomstig geslacht zoo gelukkig en zoo tevreden mogelijk zal kunnen zijn. Menschen, die zich niet schikken willen of kunnen waar het betreft het algemeen welzijn, zijn al zeer slecht materiaal om voor de instandhouding van een volk te mogen zorgen. Daarom dooden wij hen liever.

Je moet in onze wijze van straffen geen vergeldingsdaad zien, dat heb ik je al gezegd; het is slechts een voorzorgsmaatregel tegenover hen, die na ons komen.”

„Havatoo zonder slechte mensen moet wel een ideale stad zijn om er te wonen,” zei ik.

„O, er zijn wel slechte mensen,” antwoordde Ero Shan, „want er zijn altijd nog slechte neigingen in ons overgebleven, maar wij zijn een intelligent volk, en hoe intelligenter een volk is, hoe beter het in staat is zijn slechte neigingen te controleeren. Af en toe komen er ook wel vreemdelingen in Havatoo, slechte mensen uit de stad aan den anderen kant van de rivier. Hoe zij dit klaar spelen, is een raadsel, dat nog nooit is opgelost, maar wij weten, dat zij komen en soms een man of een vrouw rooven. Soms weten wij hen te vatten, en dan dooden wij hen. Zelden begaan onze eigen mensen misdaden. Als zij het doen, plegen zij de daad gewoonlijk in een opwelling of een vlaag van drift, en zelden gebeurt het, dat zij de misdaad vooraf beraamd hebben. Zij die dit laatste doen, vormen een gevaar voor ons volk, en zij mogen daarom niet blijven leven om hun slechte eigenschappen op het nageslacht over te dragen of de tegenwoordige generatie door hun slechte voorbeeld te beïnvloeden.”

Toen hij uitgesproken was, trad er een krachtig gebouwde man de kamer binnen. „Je hebt mij laten roepen, Sentar Ero Shan?” vroeg deze.

„Ja, kom binnen, Herlak,” zei Ero Shan. Toen wendde hij zich tot mij. „Herlak zal je bedienen en je bewaken tot het resultaat van het examen bekend wordt gemaakt. Je zult zien, dat hij een geschikte, aangename kerel is.

„Herlak,” vervolgde hij toen, zich tot mijn bewaker richtend, „deze man is een vreemde in Havatoo. Hij is juist voor de onderzoekingscommissie geweest. Je zult verantwoordelijk voor hem zijn tot het besluit van de commissie gevallen is. Hij heet Carson Napier.”

De man boog het hoofd, Ik begrijp het,” zei hij.

„Jullie beiden zullen over een uur met mij dineeren,” zei Ero Shan toen hij vertrok.

„Indien u voor het diner wilt rusten,” zei Herlak, „kunt u dat doen. Er staat een rustbed in de kamer hiernaast.”

Ik maakte graag gebruik van zijn aanbod. Herlok volgde mij en nam op een stoel in dezelfde kamer plaats. Het was duidelijk, dat hij mij niet uit het gezicht verliezen zou. Ik was wel moe, maar slaap had ik niet, en dus begon ik een gesprek met Herlak.

„Ben je een bediende van Ero Shan?” vroeg ik.

„Ik dien in de afdeeling, die hij commandeert,” verklaarde hij.

„Ben je officier?”

„Neen, gewoon soldaat.”

„Maar hij vroeg je toch met hem te dineeren? In mijn wereld gaan officieren niet zoo amicaal met gewone soldaten om.”

Herlak lachte. „Dergelijke toestanden bestonden er tijden geleden in Havatoo ook,” zei hij, „maar nu niet meer. Er bestaat bij ons geen verschil in stand of klasse. Wij zijn allemaal veel te intelligent, te beschaafd en te zelfbewust om kunstmatige conventies noodig te hebben teneinde onze belangrijkheid vast te stellen. Of iemand een straat veegt of lid is van de Sanjong, is niet zóó belangrijk als de wijze waarop hij zijn plicht doet, zich gedraagt en blijk geeft van een innerlijke beschaving.

In een stad, waar alle menschen intelligent en beschaafd zijn, moeten alle menschen ook in elkaars gezelschap kunnen verkeerén, en verliest een officier niets van zijn waardigheid door vriendschappelijk om te gaan met een gewoon soldaat.”

„Maar trachten de soldaten geen voordeel te trekken van een dergelijken omgang door hun officieren te bedriegen?” vroeg ik.

Herlak keek verbaasd op. „Waarom zouden ze dat doen?” vroeg hij.

„Ze kennen hun plichten even goed als de officier, en daar het het levensdoel van iederen burger is, zoo goed mogelijk zijn plicht te doen, tracht hij dien niet te ontwijken.”

Ik schudde mijn hoofd toen ik er aan dacht, hoeveel er nog aan ontbrak, eer de menschen op de wereld, waar ik vandaan gekomen was, ook een dergelijk plichtsbef zouden kennen.

„Gaan de leden der verschillende klassen zoo vriendschappelijk met elkaar om, dat zij ook met elkaar trouwen?” vroeg ik.

„Natuurlijk,” antwoordde Herlak. „Hierdoor zijn wij juist in staat ons moreel en verstandelijk op zoo’n hoog peil te houden. Als dit niet gebeurde, zouden de yorgans in beschaving en intelligentie achteruitgaan, terwijl de talrijke andere klassen zulke groote afwijkingen van elkaar zouden gaan vertoonen, dat zij weldra niets meer gemeen zouden hebben en iedere basis voor onderling begrijpen verdwenen zou zijn. Dan moet er misverstand komen, tweedracht en strijd, met als zeker gevolg de ondergang van het volk!”

Wij spraken nog over heel veel andere dingen terwijl wij het uur tot aan het diner wachtend doorbrachten, en deze eenvoudige soldaat praatte over kunsten en wetenschappen met veel meer verstand en begrip, dan ik zelf bleek te bezitten. Ik vroeg hem, of hij een bijzonder zorgvuldige opvoeding had genoten, en hij antwoordde dat dit niet het geval was. Alle mannen en vrouwen van Havatoo kregen tot op zekere hoogte hetzelfde onderricht. Dan maakte een nauwkeurig onderzoek uit, in welke richting zij zich het best verder konden ontwikkelen en in welken staat zij het gelukkigst zouden zijn. „Maar waar vinden jullie dan je straatvegers?” vroeg ik.

„Je spreekt alsof er iets onedels in dat beroep zou zijn,” berispte hij mij.

„Dat niet, maar het is toch werk, dat verscheidene menschen niet graag zullen willen doen,” antwoordde ik.

„Noodzakelijk en nuttig werk zal nooit den man ontsieren, die er het best voor is uitgerust! Natuurlijk prefereeren hoogontwikkelde lieden scheppend werk, en daarom zullen deze noodzakelijke maar meer of minder automatische werkzaamheden – die tusschen twee haakjes in Havatoo allemaal met mechanische hulpmiddelen geschieden – nooit de blijvende taak van iemand kunnen zijn. Iedereen kan ze doen, en daarom doet iedereen ze op de beurt, dat wil zeggen iedereen van de klasse der yorgans. Het is zijn bijdrage aan het algemeen welzijn – een belasting, betaald met nuttigen arbeid.”

En toen kwam een meisje ons uitnoodigen te komen dineeren. Het was een heel aardig meisje. Haar sarongachtig kleed was

van zeer fijne stof, en de versieringen, die zij droeg, getuigden van een uitstekenden smaak.

„Is dat een familielid van Ero Shan?” vroeg ik Herlak, toen zij verdwenen was.

„Ze is tewerkgesteld in zijn huis,” antwoordde hij. „Korgan Sentar Ero Shan heeft geen familie.”

Ik had reeds vaker gehoord, dat de titel Korgan Sentar vóór Ero Shans naam werd gebruikt, en ik had me afgevraagd, wat hij beteekende. De beide woorden luiden vertaald militair bioloog, maar ik had daar geen titel in kunnen zien. Daarom vroeg ik er Herlak naar, toen wij door den tuin liepen om ons naar het diner te begeven.

„De titel beteekent dat hij zoowel militair als bioloog is; hij heeft een examen afgelegd, dat hem recht geeft deze twee woorden voor zijn naam te voeren. Het feit, dat hij behalve Korgan, ook lid is van een der vier andere klassen, maakt dat hij tot officier is verheven. Wij gewone soldaten zouden niet anders dan onder een zeer ontwikkeld man willen dienen, en geloof me, dat het een zeer ontwikkeld man moet zijn, die het toelatingsexamen tot een van de wetenschappelijke klassen wil afleggen, want hij moet zelfs examen doen voor de drie andere klassen, waartoe hij niet wil worden toegelaten.”

Herlak bracht mij in een groot vertrek, waar ik Ero Shan zag, drie andere mannen en zes vrouwen, die allen met elkaar stonden te lachen en te praten. Ze zwegen even, toen wij binnenkwamen, en nieuwsgierige blikken werden in mijn richting geworpen. Ero Shan kwam naar mij toe en stelde mij voor aan de anderen, die mij hartelijk begroetten.

De drie mannen heetten Ambad Agon, Kalto Bo Gasto en Yorgan Danar; de vrouwen: Luan, Gara Lo, Hambi Kan, Oroso, Kabell en Joran. De mannen waren knap, de vrouwen werkelijk mooi. Allen waren intelligent en beschaafd, ofschoon sommigen van hen tot de klasse der yorgans behoorden.

Aan tafel zat ik tusschen Luan en Gara Lo, die beiden buitengewoon gracieus waren. Nooit in mijn leven had ik in zulk een schitterend gezelschap verkeerd. De conversatie, die zich kenmerkte door een groote mate van geest, ging zoo natuurlijk als

ademhalen. Niemand scheen zich te moeten inspannen om het gesprek gaande te houden, niemand deed zijn best om geestig te zijn – men wàs het, zonder meer. Niemand ook scheen het noodig te oordeelen iets te zeggen als hij niets te zeggen had; men sprak alleen wanneer er iets te zeggen viel, en de oogenblikken van stilzwijgen waren in geen enkel opzicht drukkend te noemen.

Luan vroeg mij over het land waar ik vandaan kwam, en toen ik haar vertelde, dat ik van een andere wereld kwam, vroeg zij mij hoe het mogelijk was, dat er een andere wereld kon bestaan en waar die dan was.

Zoo kort mogelijk verklaarde ik haar wat onze sterrenkundigen hadden ontdekt en gaf ik haar een uiteenzetting van ons zonnestelsel. De afstanden verbijsterden haar.

„Zes en twintig millioen mijl!” riep zij uit, toen ik haar den afstand vertelde, die Amtor van onze aarde scheidde.

Toen vertelde ik haar van de sterren, de andere zonnen ver weg in het heelal, en dat de dichtstbijzijnde twee honderd vijf en twintig millioen mijl ver weg was.

Iedereen aan tafel zat nu te luisteren.

„Onze geleerden hebben reeds sinds lang geweten,” zei Luan, „dat de oude theorie, als zou Amtor een schijf zijn, die in een zee van gesmolten steen drijft, niet juist is; ze hebben heel vaag een vermoeden gehad van toestanden, zooals u die beschrijft. Uw geleerden moeten wel zeer knap zijn, dat ze zoo’n theorie hebben kunnen opstellen en deze, zooals u beweert, buiten iederen twijfel hebben kunnen bewijzen.”

„Zij verkeeren wat dit betreft in veel gunstiger omstandigheden dan uw geleerden,” verklaarde ik. „Zij kunnen de andere planeten en sterren des nachts zien en de zon over dag. Hun wereld is niet voortdurend door wolken omringd, zooals dit met Venus het geval is.”

„Heeft u dit allemaal vandaag aan de onderzoekingscommissie verteld?” vroeg zij.

„Ze hebben mij er niet naar gevraagd,” antwoordde ik.

„Ze mogen u niet dooden,” riep ze uit. „Misschien bezit u den

sleutel voor de vele geheimen, naar welker oplossing zij reeds sinds het begin der tijden zoeken.”

„Denkt u dan, dat zij mij zouden willen doodden?” vroeg ik.

„Hoe kan ik dat weten, terwijl de onderzoekingscommissie het misschien zelf nog niet eens weet?”

HOOFDSTUK XIII.

Een professor in de sterrenkunde.

Ondanks het feit, dat mijn leven om zoo te zeggen aan een zijden draad hing, sliep ik dien nacht uitstekend. Herlak lag op een rustbank naast mij. Ik noemde hem het doodkloppertje, en hij was beleefd genoeg om deze aardigheid te lachen, hoewel hij er zèker niet het rechte van begreep.¹⁾

Ero Shan, Herlak en ik ontbeten samen den volgenden ochtend. Het meisje, dat ons den vorigen avond was komen waarschuwen dat het diner gereed was, wachtte op ons. Ze was zóó stralend mooi, dat het mij bijna in verwarring bracht; ik voelde, dat ik telkens naar haar moest kijken. Ze was jong, maar dat was niets bijzonders, want iedereen, die ik in Havatoo had gezien, scheen jong. Natuurlijk had ik sinds mijn verblijf op Amtor, zooals de bewoners van Venus hun planeet noemen, wel gehoord van het longa vita-serum, dat de geleerden er hadden uitgevonden. Ik zelf was er mee ingeënt, maar toch vroeg ik er Ero Shan nog eens terloops naar, om er nog wat meer van te weten te komen.

„Ja,” zei hij, „wij zouden eeuwig kunnen blijven leven, indien de Sanjong het zoo voorschreef. In ieder geval zouden wij niet aan ouderdomszwakte of een of andere ziekte sterven, maar zij hebben het anders beschikt. Ons serum maakt, dat wij gedurende twee- of driehonderd jaar immuun zijn; de juiste tijd hangt af van de natuurlijke constitutie van het individu. Wanneer het niet meer werkt, volgt de dood zeer snel. Gewoonlijk verhaasten wij hem, als wij zien, dat het eind gaat komen.”

„Maar waarom zouden jullie niet eeuwig leven, als het kàn?” vroeg ik.

1) Het doodkloppertje is een houtkevertje, welks getik eertijds geacht werd een zeker voortekken van een sterfgeval te zijn.

„Het was heel duidelijk, dat het aantal kinderen, hetwelk ieder dan zou mogen voortbrengen, te gering zou zijn om het nageslacht werkelijk te kunnen verbeteren, en daarom hebben wij afstand gedaan van het voorrecht der onsterfelijkheid, in het belang van de toekomstige generaties van Amtor.”

Toen wij ontbeten hadden, kreeg Ero Shan bericht, mij direct naar de onderzoekingscommissie te brengen. Eenige oogenblikken later reden wij, in Ero Shans wagen, terwijl Herlak ons vergezelde, naar de Korgan Lat, of Avenue der Militairen, naar de Centrale Laboratoria. Zoowel Ero Shan als Herlak waren gedurende den rit opmerkelijk stil en ernstig, en ik begreep, dat zij er een voorgevoel van hadden, dat het ergste mij te wachten stond. Ik kan niet zeggen, dat ik zelf ook erg opgewekt was, ofschoon ik mij geen zorgen maakte over hetgeen mij persoonlijk boven het hoofd hing; het was aan Duare, dat ik dacht; aan Duare en Nalte.

De trotsche regeeringsgebouwen, de Sera Tartum, of Centrale Laboratoria, zooals ze genoemd werden, maakten een prachtigen indruk zooals zij daar lagen in het schitterende Mankar Pol, het park dat genoemd is naar den grooten laatsten jong van Havatoo, toen wij het inreden en stopten voor het gebouw, waar ik den vorigen dag geëxamineerd was.

Wij hoefden niet te wachten toen wij het gebouw betreden hadden, maar werden direct voor de onderzoekingscommissie gebracht. Hun ernstige gezichten voerspelden weinig goeds, en ik bereidde mij op het ergste voor.

Allerlei plannen om te ontvluchten kwamen bij mij op, maar ik begreep dat deze menschen alles zoo goed en logisch deden, dat er wel niet veel kans om te ontkomen zou zijn, wat zij ook over mij besloten zouden hebben.

Kantum Shogan, de voorzitter van de commissie, verzocht mij te gaan zitten, en ik nam een stoel tegenover het verheven vijfmanschap. Ero Shan zat rechts van mij, Herlak links.

„Carson Napier,” begon Kantum Shogan, „het onderzoek dat wij naar u hebben ingesteld, heeft aan het licht gebracht, dat ge niet zonder verdiensten zijt. In lichamelijk opzicht benadert ge de volmaaktheid, waarnaar wij voortdurend streven; u bent

vlug van begrip, maar in intellectueel opzicht hebt u te weinig training gehad – u hebt geen cultuur. Hoewel dit laatste natuurlijk verholpen zou kunnen worden, spijt het mij u te moeten mededeelen, dat u aangeboren psychologische gebreken bezit, die gevaarlijk zouden kunnen zijn voor een eventuele nakomelingschap. U bent het ongelukkige slachtoffer van overgeërfde gebreken, complexen en angstgevoelens. Voor een groot deel bent u boven deze verwoestende karaktereigenschappen uitgerezen, maar niet zoozeer, dat ze geen gevaar meer zouden opleveren voor uw nakomelingen.

Het is daarom, dat wij met groot leedwezen hebben moeten besluiten, dat de belangen van de menschheid het best gediend zouden worden door u ter dood te brengen.”

„Mag ik weten,” vroeg ik, „met welk recht u verkiest te zeggen of ik al of niet in leven zal blijven. Ik ben geen burger van Havatoo. Ik ben niet uit eigen vrijen wil naar Havatoo gekomen. Ik....”

Kantum Shogan legde mij met een gebaar van zijn hand het zwijgen op. „Ik herhaal,” zei hij, dat wij de noodzakelijkheid betreuren, maar er is werkelijk niets meer over deze kwestie te zeggen. Uw goede hoedanigheden zijn niet van dien aard, dat zij uw aangeboren gebreken overtreffen. Dat is jammer, maar natuurlijk kan men niet verwachten, dat Havatoo daaronder zal lijden.”

Ik moest dus sterven! Het scheen belachelijk, dat ik, na alles wat ik had doorgemaakt, op een dergelijke eenvoudige wijze moest sterven, alleen omdat één van mijn voorouders zich misschien niet voldoende moeite had gegeven om een of andere slechte eigenschap af te wennen. Van zóó ver had ik moeten komen, om daarvoor te moeten sterven! Het maakte werkelijk, dat ik moet lachen!

„Waarom lacht u?” vroeg een lid van de commissie. „Vindt u den dood zoo grappig, of lacht u, omdat u denkt, door een of andere list aan den dood te kunnen ontkomen?”

„Ik lach,” antwoordde ik, „ofschoon ik misschien moest huilen – huilen om al de kunde en kennis en energie die verspild

zijn om mij zes en twintig miljoen mijl te doen afleggen, alleen omdat vijf menschen van een andere wereld gelooven, dat ik eenige slechte kiemen geërfd heb!”

„Zes en twintig miljoen mijlen!” riepen een tweetal leden der commissie uit. „Een andere wereld! Wat bedoelt u?”

„Ik bedoel, dat ik van een andere wereld kom, die zes en twintig miljoen mijlen van Amtor verwijderd ligt,” antwoordde ik, „van een wereld, die in sommige opzichten veel verder is dan de uwe!”

Ieder lid van de commissie stelde groot belang in mijn verklaring. Ik hoorde een van hen tegen een ander opmerken: „Dit klopt met de theorie, die sommigen van ons reeds lang hebben vermoed.”

„Zeer interessant, en niet onwaarschijnlijk,” zei een ander. „Ik zou er graag wat meer van hooren!”

„U zegt, dat Amtor niet de eenige wereld is?” vroeg Kantum Shogan. „Dat er dus nog een andere is?”

„Het heelal is met ontelbare werelden gevuld,” antwoordde ik. „Uw wereld en de mijne en nog minstens acht andere werelden wentelen om een grooten bal van brandende gassen, dien wij zon noemen, en deze zon met zijn werelden van planeten wordt een zonnestelsel genoemd. In de onbegrensde ruimte van het heelal bevinden zich nog ontelbare andere zonnen, waarvan vele weer op hun beurt het middelpunt van een zonnestelsel zijn, en geen mensch weet, hoeveel werelden er zijn.”

„Wacht eens even,” zei Kantum Shogan. „U hebt genoeg gezegd om de veronderstelling te wettigen, dat ons onderzoek van u niet geheel en al juist behoeft geweest te zijn in zooverre, dat wij van de veronderstelling zijn uitgegaan, dat wij het totaal van alle te verkrijgen menschelijke kennis bezaten. Het blijkt nu, dat u kennis kunt bezitten van zóó’n vèrstrekkende beteekenis, dat zij ruimschoots opweegt tegen uw overgeërfde slechte eigenschappen.

Wij zullen u verder ondervragen over het onderwerp, dat u zoo juist ter sprake hebt gebracht, en in verband hiermee zal de voltrekking van uw doodvonnis zoo lang worden uitgesteld.

Onze uiteindelijke beslissing over uw toekomst zal afhangen van het resultaat van dit verdere onderzoek. De wetenschap mag geen enkele mogelijkheid om kennis te vergaren voorbij laten gaan, en indien uw theorie juist is, en een nieuw terrein van wetenschap opent, zult u vrij zijn en in Havatoo mogen blijven wonen zoo lang u wilt. U zult dan ook de eer ontvangen, die u toekomt.”

Ofschoon ik met lof eindexamen had gedaan aan een wetenschappelijke instelling die in hoog aanzien stond, voelde ik toch, terwijl ik voor die vijf super-menschen op wetenschappelijk gebied stond, dat hetgeen Kantum Shogan van mij had gezegd, juist was. In vergelijking met hen was ik erbarmelijk slecht ontwikkeld en bezat ik ook inderdaad niet wat men cultuur mocht noemen; mijn studies beteekenden niets, mijn diploma was slechts een stuk papier zonder zin. En toch wist ik op één gebied der wetenschap meer dan zij, en toen ik hun het zonnestelsel verklaarde en er diagrammen voor hen van teekende, merkte ik, dat zij alles wat ik zei met groote belangstelling volgden en direct begrepen.

Zij luisterden nu voor den eersten keer naar een verklaring van het verschijnsel der dag- en nachtovergangen, van de seizoenen, van de getijden. Hun gezichtsveld was beperkt gebleven door de wolkenmassa's, die Venus onafgebroken omhullen; zij hadden niets van de verschijnselen aan den hemel kunnen waarnemen waarop zij een theorie hadden kunnen bouwen omtrent de bewegingen der planeten, en zoo was het niet vreemd, dat sterrenkunde een geheel onbekende wetenschap voor hen was, en dat de sterren en zonnen niet bestonden voor zoover het hun betrof.

Vier uur lang ondervroegen zij mij en luisterden naar mij; toen bevalen zij Ero Shan en Herlak met mij naar een nevenvertrek te gaan en daar te wachten, tot wij gewaarschuwd zouden worden.

Wij behoefden niet lang te wachten. Binnen vijftien minuten werden wij geroepen om weer voor de onderzoekingscommissie te verschijnen.

„Het is ons unaniem gevoelen,” verklaarde Kantum Shogan, „dat uw waarde voor de menschheid ver uitgaat boven het gevaar dat ontstaan kan door uw overgeërfde defecten. U mag blijven leven en zult vrij zijn in Havatoo. Uw taak zal zijn anderen te onderrichten in de nieuwe wetenschap, die u astronomie noemt en ze toe te passen voor het welzijn der menschheid. Daar u thans het eenige lid van uw stand bent, moogt u in ieder district van Havatoo wonen dat u wenscht. Al hetgeen u noodig hebt voor uw persoonlijke behoeften en voor de verbetering van uw afdeeling, zal u graag door het Sera Tartum worden toegestaan. Voorloopig beveel ik u aan in de hoede van Korgan Sentar Ero Shan, daar u een vreemdeling is in Havatoo en u natuurlijk bekend zult willen worden met onze zeden en gewoonten.”

Hij zweeg en beduidde ons, dat wij gaan konden.

„Mag ik, voordat ik ga, weten wat er worden zal van Nalte, het meisje dat gisteren met mij hier werd gebracht?” vroeg ik.

„Zij werd geschikt bevonden om in het yorgan-district van Havatoo te mogen blijven,” antwoordde hij. „Wanneer haar taak definitief is vastgesteld en haar een woonplaats zal zijn aangewezen, zal ik u laten weten waar u haar kunt vinden.”

Het was met een gevoel van opluchting, dat ik het Sera Tartum met Ero Shan en Herlak verliet. Nalte was behouden, en ik ook. Als ik nu nog maar Duare kon vinden!

Verscheidene dagen bracht ik door met mij te oriënteren in de stad en mij de dingen aan te schaffen, die ik noodig had. Ero Shan bracht mij op de hoogte van alles wat ik moest hebben. Daar bevond zich ook een wagen onder. Het was heel gemakkelijk – ik had slechts een „bestelbiljet” te onderteekenen!

„Maar hoe controleert men hetgeen ik uitgeef?” vroeg ik mijn vriend. „Ik weet zelfs niet eens, hoeveel ik mag uitgeven.”

„Waarom zouden zij controleren hoeveel je besteedt?” vroeg hij.

„Maar ik zou wel eens oneerlijk kunnen zijn! Ik zou dingen kunnen kopen, die ik niet nodig heb, om ze later weer te verkopen,” beweerde ik.

Ero Shan lachte. „Ze weten, dat je zooiets niet zult doen,” verzekerde hij mij. „Indien de psycholoog, die je heeft ondervraagd,

niet had geweten dat je een eerlijk man was, zou zelfs je kennis van de astronomie je niet eens van den dood hebben gered. Oneerlijkheid is een van de ondeugden, die in Havatoo niet geduld worden. Toen onze groote jong een eind maakte aan alle mogelijke ondeugden, heeft hij de oneerlijke lieden bijna geheel uitgeroeid, en gedurende de vele generaties, die na hem gekomen zijn, zijn wij er in geslaagd het werk dat hij begonnen is, geheel te voltooien. Er zijn geen oneerlijke menschen in Havatoo.”

Ik sprak vaak met Ero Shan over Duare. Ik wilde de rivier oversteken naar Kormor, om haar te zoeken, maar hij wist mij te overtuigen, dat dit gelijk zou staan met zelfmoord. En omdat ik eigenlijk geen reden had om aan te nemen, dat zij daar werkelijk zou zijn, zette ik dit plan uit mijn hoofd.

„Indien ik een vliegtuig had,” zei ik, „zou ik wel een middel weten, om Kormor te doorzoeken.”

„Wat is dat, een vliegtuig?” vroeg Ero Shan, en toen ik het hem vertelde, toonde hij zeer veel belangstelling, daar men op Amtor nooit moeite had gedaan om te leeren vliegen, althans niet in de streken van de planeet, waar ik bekend was.

Het idee boezemde mijn metgezel zóóveel belangstelling in, dat hij nauwelijks meer ergens anders over kon praten. Ik verklaarde hem de verschillende typen van zwaarder- en lichter-dan-de-lucht vliegtuigen, en beschreef de raket, waarmee ik door de wereldruimte van de aarde naar Venus gekomen was. Des avonds liet hij mij teekeningen maken van de verschillende typen waarvan ik hem had verteld. Zijn belangstelling scheen een obsessie te worden.

Op een avond, dat ik terugkeerde in het huis dat ik nu met Ero Shan deelde, vond ik een briefje op mij liggen wachten. Het was van een der klerken van de onderzoekingscommissie, en het bevatte het adres van het huis, waarin Nalte woonde.

Daar ik nu den weg wist in de stad, vertrok ik na mijn avondmaal direct in mijn wagen om Nalte een bezoek te brengen. Ik ging alleen, daar Ero Shan iets anders om handen had. Ik geloof, dat hij bij Gara Lo was, een van de meisjes, die ik aan het diner had ontmoet op den avond van den dag, dat ik naar Havatoo was gebracht.

Ik vond het huis waarin Nalte woonde in het yorgan-district; het lag in een rustige straat niet ver van de Korgan Lat, de Avenue der Militairen. Het huis werd bewoond door vrouwen, die de voorbereidende scholen van het Korgan Lat vlakbij schoonhielden. Een van hen ontving mij en zei, dat zij Nalte voor mij zou roepen; zij bracht mij naar een zitkamer, waarin zich acht vrouwen bevonden. Een van hen speelde op een muziekinstrument, de anderen schilderden, borduurden of lazen.

Toen ik binnentrad, hielden zij allen met hun bezigheden op, en groetten mij minzaam. Er was er niet één onder hen, die niet mooi was, en ze waren allen even beschaafd en intelligent. Dat waren nu de werkvrouwen van Havatoo!

Nalte was blij mij te zien, en daar ik haar graag alleen wilde spreken, vroeg ik haar een eindje met mij te gaan rijden.

„Ik ben blij, dat je het onderzoek goed hebt doorstaan,” zei ik, toen wij naar de Korgan Lat gingen.

Nalte lachte opgewekt. „Ik ben er net doorheen geglipt,” zei ze. „Ik vraag me af, wat ze in Andoo wel zouden zeggen, indien zij wisten, dat de dochter van hun jong maar net goed genoeg geacht werd om den vloer te schrobben in Havatoo!” Ze lachte weer gelukkig. Het was duidelijk, dat haar trots in geen enkel opzicht gewond was door het werk, dat men haar had toegewezen. „Maar ten slotte is het een heele eer, geschikt te worden geacht om te mogen blijven leven onder een dergelijk ras van super-menschen. Maar jij, Carson! Ik ben trotsch op jou, want ik heb gehoord, dat jij uitverkoren bent om een hooge plaats onder hen in te nemen.”

Het was nu mijn beurt om te lachen. „Ik heb het er heelemaal niet goed afgebracht,” erkende ik. „Ik zou ter dood gebracht zijn als ik niet een en ander geweten had, dat hier op Amtor onbekend is. Ik kan je wel zeggen, dat mijn gevoel van eigenwaarde een flinken knak gekregen heeft.”

Wij reden door de Korgan Lat en door het groote openbare park, waarin een prachtig stadion staat, en kwamen zoo bij de Avenue der Poorten, die een enormen boog vormt van bijna ruim twaalf kilometer lengte, precies tegen den binnenkant van den buitenmuur, aan de landzijde van Havatoo.

Hier bevinden zich de magazijnen en de winkels van het district, dat tusschen de Avenue der Poorten en de Yorgan Lat ligt, een breede avenue, die zich bijna een kilometer binnen den muur uitstrekt, terwijl alle voornamelijk winkels langs de Avenue der Poorten zijn gelegen. De Avenue en de winkels waren prachtig verlicht, de straat krioelde van voertuigen en de wandelwegen ter hoogte van de tweede verdiepingen waren overvol van voetgangers.

Wij reden tweemaal de gansche avenue af, genietend van de drukte en de schoonheid van het geheel; toen begaven wij ons naar een der parkeerplaatsen, waartoe al de gelijkvloersche verdiepingen aan de hoofdwegen zijn ingericht, en werden daarop met een lift naar den wandelweg op de verdieping er boven gebracht.

Hier stalden de winkels hun waren uit in etalages, ongeveer volgens de gewoonte in onze aardsche steden, ofschoon vele der uitstallingen meer ten doel hebben het oog te bekoren dan de aandacht te vestigen op de goederen, die er ten verkoop liggen.

De geleerden van Havatoo hebben een licht uitgevonden, dat zoowel glansrijk als zacht is, en zij bereiken er effecten mee, die ten eenenmale onmogelijk zijn met de betrekkelijk slechte verlichtingsmethoden die wij kennen. Nergens is de bron van het licht zichtbaar; het werpt zachte schaduwen en geeft geen hitte. Gewoonlijk lijkt het op zonlicht, maar het brengt ook zachte, pastelachtige schaduwen in verschillende tinten voort.

Nadat wij een uur zoowat van het schouwspel hadden genoten terwijl wij tusschen de gelukkig-gestemde menigte op de wandelwegen liepen, deed ik een paar kleine inkoopen, waaronder een geschenk voor Nalte. Toen keerden wij terug naar mijn wagen en bracht ik mijn metgezellin naar huis.

Den volgenden ochtend begon ik met het inrichten van mijn cursus in de astronomie, en zóó talrijk waren degenen, die er zich voor wilden laten inschrijven, dat ik verscheidene groote klassen moest organiseeren, en daar er gewoonlijk slechts vier uur per dag aan den arbeid gewijd zijn, was het duidelijk, dat ik in het begin al mijn tijd zou moeten besteden aan het opleiden van leeraren indien ik de nieuwe wetenschap ten minste wilde mededeelen aan allen, die er belang in stelden.

Ik voelde mij ten zeerste geleid door het gehalte van degenen, die zich lieten inschrijven. Niet alleen waren er geleerden en militairen bij van de vijf eerste standen van Havatoo, maar ook ieder lid van de Sanjong, het regeerend vijfmanschap van Havatoo, liet zich inschrijven. De dorst van deze lieden naar praktische kennis is niet te verzadigen.

Kort na twaalf uur, toen ik met mijn werk voor dien dag gereed was, ontving ik een verzoek om bij Korgan Kantum Mohar te willen komen, den militair-natuurkundige, die het onderzoek bevolen had van Nalte en mij op den dag, dat Ero Shan ons in de stad had gebracht.

Ik vroeg mij verbaasd af, wat hij van mij zou willen. Zou het kunnen zijn, dat ik opnieuw aan een examen onderworpen moest worden? Zoo lang als ik leef, zal ik geloof ik Mohars naam met onderzoekingen en examens in verband brengen!

Toen ik zijn bureau op het Sera Tartum betrad, begroette hij mij met dezelfde vriendelijkheid als op den dag waarop hij mij mededeelde, dat ik mij aan een onderzoek moest onderwerpen om uit te laten maken, of men mij al of niet zou toestaan, in het leven te blijven. Zijn beminnelijkheid was dus niet geheel en al geruststellend.

„Kom hier naast me zitten,” zei hij. „Ik heb hier iets, dat ik met je zou willen bespreken.”

Terwijl ik mij naast hem neerzette, zag ik dat op zijn bureau de schetsen der vliegtuigen en luchtschepen lagen uitgespreid, die ik voor Ero Shan had gemaakt.

„Deze teekeningen,” zei hij, op de schetsen wijzend, „zijn mij gebracht door Ero Shan, die ze zoo goed als hem mogelijk was, heeft verklaard. Hij was er erg enthousiast over, en ik moet bekennen, dat hij iets van zijn enthousiasme op mij heeft overgedragen. Ik stel er heel veel belang in, en zou graag meer willen weten van deze machines, die door de lucht varen.”

Een uur lang sprak ik met hem, en beantwoordde de vragen, die hij mij stelde. Ik bepaalde mij in hoofdzaak tot de praktische resultaten van de luchtvaart – de lange vluchten, de groote snelheden, het verschillend gebruik dat men van vliegtuigen kon maken.

Korgan Kantum Mohar luisterde met de grootste aandacht. De vragen, die hij mij stelde, verrieden zijn geschoolden, wetenschappelijken geest; en de laatste vraag, die hij mij stelde, verried den man van de daad.

„Kun je een van deze machines voor mij bouwen?” vroeg hij.

Ik vertelde hem, dat ik dit kon, maar dat er misschien langdurige proefnemingen noodig zouden zijn om hun motoren en materialen geschikt te maken om er een goed vliegtuig mee te kunnen maken.

„Je hebt er twee- of driehonderd jaar voor,” zei hij glimlachend, „en alle hulpbronnen van een wetenschappelijk volk staan tot je beschikking. De materialen, die wij nu niet bezitten, kunnen wij maken; niets is onmogelijk voor de wetenschap!”

HOOFDSTUK XIV.

De aanval in den nacht.

Ik kreeg een werkplaats dicht bij de Tag kum voo Klookantum, de Poort der Natuurkundigen, aan het einde van de Kantum Lat. Ik koos dit gebouw, omdat er tegenover deze poort een vlakte lag, die een uitstekend vliegveld zou kunnen zijn, terwijl ik de vliegmachine, als ze eenmaal gereed was, gemakkelijk buiten de stad zou kunnen brengen zonder het verkeer te hinderen. Op advies van den Sanjong, die zoowel veel belang stelde in het nieuwe vraagstuk op aeronautisch gebied als in de voor hen nieuwe wetenschap der astronomie, verdeelde ik mijn tijd tusschen deze twee.

Mijn tijd was geheel bezet, en ik werkte veel langer dan de gebruikelijke vier uur per dag. Maar ik had plezier in mijn werk, vooral in het bouwen van het vliegtuig, en vaak stelde ik mij dan tijd voor, dat ik in de gelegenheid zou zijn Venus te leeren kennen in een vliegtuig van mijzelf.

De inwoners van Havatoo leggen grooten nadruk op de noodzakelijkheid van geestelijke ontspanning, en zoo kwam het, dat Ero Shan mij telkens van mijn teekenbord of van mijn besprekingen met het corps assistenten, dat door Mohar tot mijn

beschikking was gesteld, kwam wegghalen om mij naar een partij of een of andere bijeenkomst mee te nemen.

Nu eens gingen wij naar een schouwburg, dan weer naar een kunsttentoonstelling, een lezing, een concert, terwijl we ook af en toe spelen van allerlei aard bijwoonden in gymnastieklokalen of in het groote stadion. Verscheidene van hun spelen zijn zeer gevaarlijk, en vaak worden de deelnemers dan ook gewond of gedood. In het groote stadion wordt minstens eens per maand een gevecht van mannen tegen wilde dieren georganiseerd, terwijl de mannen ook wel eens op leven en dood tegen elkaar kampen, en één keer per jaar wordt er het groote oorlogsspel vertoond. Ero Shan, Gara Lo, Nalte en ik woonden het oorlogsspel van dat jaar gezamenlijk bij. Voor Nalte en mij was het geheel nieuw; wij wisten niet wat wij verwachten mochten.

„Misschien zullen wij een demonstratie bijwonen van wetenschappelijke wonderen als alleen de inwoners van Havatoo kunnen wrochten,” merkte ik tegen Nalte op.

„Ik heb niet het flauwste idee van hetgeen het worden zal,” antwoordde zij.

„Niemand wil mij er iets van zeggen. Iedereen antwoordt: „Wacht maar af. Je zult nog nooit zooiets hebben meegemaakt.”

„Het spel is zeker gebaseerd op het gebruik van modern, wetenschappelijk oorlogstuig,” zei ik.

„We zullen het spoedig weten,” antwoordde ze. „Het is bijna tijd, dat de spelen moeten beginnen.”

Het groote stadion, dat plaats bood aan tweehonderdduizend menschen, was geheel gevuld. Het was een prachtig schouwspel, al die costuums en juweelen van de dames en de fraaie uitrustingen van de heeren, want in Havatoo schenkt men heel veel aandacht aan de schoonheid en de kunst.

Plotseling klonk er een kreet, een luid welkomstgedaver. „Ze komen! Ze komen! De strijders komen!”

Aan iederen kant van het veld kwamen honderd mannen aanmarcheeren; de eene partij had een witten band over de borst, de andere een rooden band. Ze droegen korte zwaarden en schilden. Gedurende een oogenblik bleven zij afwachtend staan;

toen werden er twee kleine wagens het veld opgereden. In elk zat een bestuurder en een jonge vrouw; dat wil zeggen, dat zij er jong uitzagen. Natuurlijk konden zij van achttien tot driehonderd jaar oud zijn, want de menschen van Havatoo worden niet ouder wanneer zij eenmaal volwassen zijn – ik bedoel, zij worden uiterlijk niet ouder.

Een van de wagens zag wit, de andere rood. De roode wagen plaatste zich achter de afdeeling, die de roode banden droeg, de witte achter de andere.

Toen zij zich hadden opgesteld, reden de beide afdeelingen in de richting der wijzers van de klok het geheele veld af, onder de daverende toejuichingen en luide uitroepen van aanmoediging der aanwezigen. Zoodra de krijgslieden de ronde hadden afgelegd, namen zij hun plaatsen aan de beide kanten van het veld weer in.

Plotseling klonk er een trompetstoot en de rooden en witten naderden elkaar. Hun opstellingen veranderden nu ook. Ze splitsten zich in een voor- en achterhoede, met flankeurs aan beide zijden. De wagens bleven achterop, vlak voor de voorhoede. Op de treeplanken, die er om heen liepen, hadden zich een aantal krijgslieden opgesteld.

Ik wendde mij tot Ero Shan. „Vertel ons eens, wat eigenlijk de bedoeling van het spel is,” verzocht ik hem, „opdat wij het beter kunnen begrijpen en er meer aan hebben.”

„Het is heel eenvoudig,” antwoordde hij. „Zij strijden vijftien vir – dat staat gelijk met een aardschen tijd van zestig minuten – en de partij, die de koningin van de tegenstanders het vaakst heeft gevangengenomen, heeft gewonnen.”

Ik weet niet, wat ik verwachtte te zullen zien, maar stellig niet hetgeen nu volgde. De rooden vormden een driehoek met het toppunt naar de witten, en vielen toen aan. In het handgemeen dat volgde, zag ik drie mannen gedood worden en meer dan een dozijn gewond, maar de witten behielden hun koningin.

Wanneer een koningin te veel ingesloten werd, draaide haar wagen en reed snel weg, waarna de achterhoede in actie kwam om den vijand terug te drijven. Zoo ging de strijd voort, zich telkens over het geheele veld verplaatsend. Soms schenen de

witten op het punt de roode koningin gevangen te nemen, maar dan weer verkeerde hun eigen koningin in groot gevaar. Telkens hadden er individueele duels plaats, en gedurende den ganschen strijd werd er een groote krijgsmanskunst aan den dag gelegd. Maar het heele spel leek mij zoo weinig in overeenstemming met hetgeen ik tot nu toe in Havatoo had gezien, dat ik er geen verklaring voor kon vinden. Hier verkeerde de hoogste vorm van cultuur en beschaving, die men zich kan voorstellen, plotseling in barbarisme. Het was onbegrijpelijk! En het vreemdste aan het geval was voor mij de bijna wilde vreugde, waarmee de menschen dit bloedig schouwspel gadesloegen!

Ik moet toegeven, dat ik het een opwindend schouwspel vond, maar ik was toch blij, toen het voorbij was. Er was slechts één koningin gevangengenomen gedurende het gansche „spel”. Pas geheel op het laatst viel de roode koningin in handen der witten, maar niet dan nadat de laatste van haar verdedigers waren gevallen. Van de tweehonderd man, die aan den strijd deelnamen, verliet er niet één ongedeerd het veld; vijftig waren er tijdens de gevechten gedood, en later vernam ik, dat er nog tien aan hun verwondingen bezweken waren.

Toen wij van het stadion naar huis reden, vroeg ik Ero Shan hoe zulk een woest en bruut schouwspel geduld kon worden – om maar niet te zeggen genòten – door de zoo beschaafde en verfijnde inwoners van Havatoo!

„Wij voeren slechts weinig oorlogen,” antwoordde hij, „maar toch kunnen wij ieder oogenblik gedwongen worden om hetgeen wij op geestelijk gebied veroverd hebben, tegen vijanden te verdedigen. Wij moeten daar altijd op voorbereid zijn. Daarom mogen wij niet verslappen. De spelen die je zoojuist hebt gezien, zijn er op berekend, dat ons volk niet zoo sterk aan het leven gaat hechten, dat het vrees krijgt voor den dood, waardoor het wel eens niet meer bereid zou kunnen zijn, zijn geestelijk bezit te verdedigen, met het gevolg, dat dit bezit gevaar zou loopen. Wij organiseeren dergelijke spelen dus alleen uit noodzaak. Wij zullen nooit een oorlog ontketenen, want in ons diepste wezen verfoeien wij den oorlog, zooals wij ieder geweld verfoeien!”

Dat was het dus; het leek me op het eerste gehoor een tamelijk vreemde filosofie, maar ik legde mij er maar bij neer, zooals ik mij er aan gewend had mij bij alles neer te leggen wat uit „de wijsheid van Havatoo” was voortgekomen.

Ik werkte nu met groot enthousiasme verder aan mijn vliegtuig, want ik merkte nu, hoe het snel den vorm aannam van een vliegtuig zooals ik werkelijk geloof, dat nergens anders in het heelal gebouwd kan worden als in Havatoo! Hier had ik materialen tot mijn beschikking, die alleen de scheikundigen van Havatoo maar konden voortbrengen: synthetisch hout en staal, en linnen, dat ongeloofelijk sterk en duurzaam was. En bij dit alles kwam dan nog, dat het gansche materiaal bijna niets woog!

Bovendien had ik het element vik-ro, dat op aarde nog niet ontdekt is, en de substantie lor om als brandstof voor mijn motor te dienen. De werking van het element vik-ro op het element yor-san, dat zich in de substantie lor bevindt, is van dien aard, dat het lor absoluut ontbonden wordt. Men kan zich eenige voorstelling maken van de energie, die hierdoor vrijkomt indien men bedenkt, dat er achttienduizend millioen maal meer energie vrijkomt door de ontbinding van één ton steenkool dan door de verbranding er van. De brandstof voor den geheelen levensduur van mijn vliegtuig kon ik dan ook in mijn eene hand houden, en door de materialen, die gebruikt waren voor het vliegtuig zou dit, volgens de natuurkundigen die aan den bouw hielpen, zeker wel vijftig jaar mee kunnen! Kunt u begrijpen, dat ik vol verlangen het oogenblik verbeidde, waarop een dergelijke wonderbaarlijk vliegtuig gereed zou zijn?

Eindelijk was het zoo ver! Ik besteedde den namiddag om het met mijn grooten staf van assistenten grondig te onderzoeken en eventueele fouten in den bouw op te sporen. Den volgenden dag zou het door de Tag kum voo Klookantum naar buiten gereden worden, opdat ik er een proefvlucht mee kon maken. Ik wist, dat het een succes zou worden. Mijn assistenten wisten dat eveneens; wetenschappelijk stond het vast dat het moest vliegen.

Dien avond besloot ik mijzelf een kleine ontspanning te gunnen en ik riep Nalte op door middel van het draadlooze, zendlooze en

ontvanglooze communicatiesysteem, dat een van de wonderen van Havatoo is. Ik vroeg haar, of zij met mij wilde gaan dineeren, en zij nam mijn uitnoodiging aan met een gretigheid, die mij werkelijk goed deed.

Wij dineerden in een klein openbaar park op het dak van een huis op den hoek van Yorgan Lat en Havatoo Lat, binnen den riviermuur aan het benedeneinde van Havatoo Lat, de avenue, die zich langs de rivier uitstrekt.

„Ik vind het heerlijk je weer eens te spreken,” zei Nalte. „Het is lang geleden – we hebben elkaar sinds de oorlogsspelen niet gezien. Ik dacht, dat je mij vergeten was.”

„Integendeel,” verklaarde ik haar, „maar ik heb dag en nacht aan mijn vliegtuig gewerkt.”

„Ik heb er over hooren praten,” zei ze, „maar niemand van al degenen, met wie ik er over gesproken heb, scheen er veel van te begrijpen. Vertel me eens, wat is het en wat zal het doen?”

„Het is een soort schip, dat door de lucht vliegt, sneller dan een vogel het kan,” antwoordde ik.

„Maar waartoe is dat goed?” vroeg zij.

„Het zal de menschen snel en veilig van de eene plaats naar de andere brengen,” verklaarde ik haar.

„Je wilt toch niet zeggen, dat de mènschen er mee zullen vliegen?” riep zij uit.

„Wel natuurlijk; waar zou ik het anders voor bouwen? Daar is het toch juist voor!”

„Maar waardoor zal het in de lucht blijven? Zal het met zijn vleugels slaan als een vogel?”

„Neen; het zal zweven als een vogel, op onbeweeglijke vleugels.”

„Maar hoe wil je door de bosschen komen waar de boomen dicht op elkaar groeien?”

„Ik zal boven de bosschen vliegen!”

„Zóó hoog? O, dat moet gevaarlijk zijn,” riep zij uit. „Toe, stijg alsjeblieft niet op, Carson Napier!”

„Het zal heel veilig zijn,” verzekerde ik haar, „veel veiliger dan een voettocht door het bosch. Geen wilde dieren of wilde menschen kunnen den reiziger in een vliegtuig kwaad doen.”

„Maar stel je eens voor, dat je hoog boven die boomen bent!” riep zij rillend uit.

„Ik zal zelfs hoger vliegen,” vertelde ik haar. „Ik zal zelfs over de hoogste bergen vliegen.”

„Maar je zult nooit boven de reusachtige boomen van Amtor uit kunnen komen, dat weet ik zeker,” verklaarde zij met nadruk.

Ze doelde op de geweldige boomen, die hun toppen bijna vijftienhonderd meter boven de oppervlakte van Amtor verheffen om het voor hen noodzakelijke vocht te kunnen opnemen uit het binnenste wolkenomhulsel, dat de planeet omgeeft.

„Toch wel,” antwoordde ik, „en waarschijnlijk zal ik nog hoger vliegen, ofschoon ik eerlijk wil bekennen, dat het mij niet bijster aanlokt om blind te moeten vliegen in die geweldige dikke wolken!”

Ze schudde treurig haar hoofd. „Ik zal geen rustig oogenblik meer hebben, telkens als ik weet, dat je met dat ding opgestegen bent!”

„O ja, dat zul je wèl, als je er maar eenmaal vertrouwd mee geworden bent. Als het wat verder is, zal ik je meenemen om een tochtje met me te maken.”

„O neen,” beweerde ze heftig, „daar zul je mij nooit toe krijgen.”

„We zouden naar Andoo kunnen vliegen,” zei ik. „Daar heb ik steeds aan gedacht, sinds ik begonnen ben dat vliegtuig te bouwen.”

„Naar Andoo!” Haar oogen begonnen te schitteren. „Naar huis! O, Carson, als dat eens mogelijk was.”

„Maar het is mogelijk – dat wil zeggen als we Andoo kunnen vinden! Het vliegtuig zal ons overal heen brengen. Als wij genoeg voedsel en water konden meenemen, zouden wij wel vijftig jaar in de lucht kunnen blijven, en zóó lang zou het zeker niet duren om Andoo te vinden.”

„Ik vind het hier erg prettig in Havatoo,” zei ze peinzend, „maar thuis is het toch altijd nòg prettiger. Ik zou mijn familie en vrienden weer willen zien, maar dan zou ik weer graag terug willen naar Havatoo. Dat wil zeggen, als....”

„Als wat?” vroeg ik.

„Als jij er nog zou zijn.”

Ik leunde over de tafel en drukte haar hand. „Wij zijn altijd goede vrienden geweest, nietwaar Nalte? Ik zou je verschrik-

kelijk missen als ik moest denken, dat ik je nooit meer zou zien.”

„Ik geloof, dat jij de beste vriend bent, dien ik ooit gehad heb,” zei ze, mij lachend een vluchtigen blik toewerpend. „Je moet weten....” begon ze, maar ze zweeg plotseling en sloeg haar oogen neer, terwijl een vluchtige bloes haar wangen kleurde.

„Wàt moet ik weten?” zei ik.

„Wel, ik kan het best bekennen! Ik heb langen tijd gedacht, dat ik van je hield.”

„Dat zou mij werkelijk een groote eer geweest zijn, Nalte!”

„Ik heb geprobeerd het niet te laten merken, omdat ik wist, dat je van Duare hield, maar nu is Ero Shan kort geleden gekomen, en nu weet ik, dat ik vóór dien tijd nooit geweten heb wat liefde was.”

„Houd je van Ero Shan?”

„Ja!”

„Daar ben ik blij om. Het is een aardige kerel. Ik weet, dat jullie allebei erg gelukkig zult zijn.”

„Misschien zou dat waar zijn, maar er is één ding.”

„En wat is dat dan?”

„Ero Shan houdt niet van mij.”

„Hoe weet je, dat hij niet van jou houdt? Ik geloof dat hij het wel zal moeten. Als ik Duare niet had gekend....”

„Als hij van me hield, zou hij het me wel zeggen,” viel zij mij in de rede. „Soms denk ik, dat hij gelooft, dat ik van jou ben. ¹⁾ Wij zijn hier samen gekomen, nietwaar? En wij zijn sindsdien vaak samen geweest. Maar wat heeft het voor zin om ons in die kwestie te verdiepen? Als hij van me hield, zou hij het niet kunnen verborgen houden!”

We waren klaar met ons diner en ik stelde voor, dat wij de stad wat zouden rondrijden om daarna naar een concert te gaan.

„Laten we liever wat gaan wandelen, in plaats van rijden,” zei Nalte, toen wij van onze tafel opstonden. „Wat een prachtig uitzicht heb je hier.”

In den zonderlingen glans van den Amtoriaanschen avond strekte

1) Dat is de Amtoriaansche manier om uit te drukken, dat een vrouw met een man getrouwd is. Een huwelijk in den eigenlijken zin van het woord is op Amtor onbekend. Een vrouw is van een man, als zij hem toebehoort.

de rivier zich langs de stad uit tot waar zij aan beide kanten in de oneindigheid scheen te vervagen. Op den tegenovergestelden oever lag het sombere Kormor, dat slechts een donkere vlek leek in den duisteren avond met hier en daar een paar wazige lichtjes, die erbarmelijk zwak schenen in tegenstelling tot het van een zee van lichten schitterende Havatoo aan onze voeten!

We volgden den wandelweg langs Havatoo Lat tot aan een nieuwe zijstraat, die zich van de rivier verwijderde.

„Laten we hier ingaan,” zei Nalte. „Ik voel vanavond meer voor een rustige en schemerige verlichting dan voor al die schittering en al die menschen van Havatoo Lat.”

De straat, die wij insloegen, bevond zich in de yorgan-wijk van de stad; ze was slechts schemerig verlicht, en de wandelweg was verlaten. Het was een rustige en kalme straat, zelfs in vergelijking met de ver van luidruchtige hoofdverkeerswegen van Havatoo, waar ieder schrill geluid verboden is.

Wij hadden ons slechts een klein eindje van Havatoo Lat verwijderd, toen ik een deur, die wij voorbijgegaan waren, achter ons hoorde openen, waarna er voetstappen klonken op den wandelweg. Ik schonk er geen aandacht aan; ik zou daar trouwens ook geen tijd voor gehad hebben, want plotseling werd ik van achteren door iemand ruw aangegrepen. Toen ik mij omkeerde, zag ik een anderen man Nalte beetgrijpen, een hand voor haar mond slaan en haar in de deuropening trekken, waaruit de beide mannen te voorschijn waren gekomen..

HOOFDSTUK XV.

De stad van den dood.

Ik trachtte mij los te rukken van den man, die mij vasthield, maar hij was erg sterk. Ik slaagde er echter in, mij om te keeren, zoodat ik hem kon aanvallen, en ik deed dit herhaaldelijk, terwijl ik hem in het gezicht sloeg telkens wanneer hij probeerde met zijn vingers naar mijn keel te grijpen!

We moeten heel wat leven hebben gemaakt in die stille straat, ofschoon we geen van beiden een woord spraken, want weldra

werd er een hoofd uit een raam gestoken en even later kwamen mannen en vrouwen toesnellen. Maar voordat er iemand bij ons was, had ik mijn aanvaller reeds beentje gelicht en zat ik boven op hem, zijn keel dichtknijpend. Ik zou hem zeker geworgd hebben, als verscheidene mannen mij niet van hem afgetrokken hadden. Ze waren zeer ontdaan en kwaad over deze vechtpartij in een straat van Havatoo, en zij stelden ons onder arrest, zonder dat iemand wilde luisteren naar hetgeen ik probeerde te vertellen.

„De rechters zullen naar je luisteren,” was alles wat zij zeiden. „Het is niet aan ons om te oordeelen.”

Daar iedere inwoner van Havatoo politioneele bevoegdheid bezit, en er geen eigenlijk politiecorps is, hoefden wij niet te wachten tot de politie op een of ander alarmsignaal verscheen, zooals het geval geweest zou zijn in een stad op aarde.

We werden in een grooten wagen gezet, die aan een der burgers toebehoorde en onder voldoende bewaking werden we in snelle vaart naar de Sera Tartum gereden.

Ze houden van opschieten in Havatoo. Misschien hebben ze een gevangenis; ik veronderstel, dat die er is, maar ze verspilden geen tijd en evenmin joegen zij den staat op kosten door ons in te sluiten opdat wij eenigen tijd onderhouden konden worden door de belastingbetalers.

Snel werden er vijf mannen bij elkaar geroepen, uit ieder der vijf hoogste klassen één: zij waren rechter, jury en hof van cassatie tegelijk. Ze zaten in een groote kamer die op een bibliotheek leek en ze werden bijgestaan door een twaalfstal klerken.

Een der rechters vroeg ons onze namen en toen wij die hadden opgegeven, gingen twee klerken naar de boekenplanken en namen er een paar boeken af, waarin zij begonnen te zoeken.

Toen vroegen de rechters, aan de mannen die ons gearresteerd hadden, de reden te willen zeggen waarom zij dit gedaan hadden. Gedurende het relaas van onze schending van den vrede in Havatoo, scheen een der klerken blijkbaar te hebben gevonden wat hij zocht, en hij legde zijn boek open voor de rechters neer. De ander zocht nog door.

Uit het open boek las een der rechters mijn „staat van dienst”

voor sinds ik in Havatoo gekomen was; de uitslag van het onderzoek was daar niet bij vergeten, evenmin trouwens als het allesbehalve vleiende resultaat waartoe men wat mijn persoon betreft, gekomen was.

Een rechter verzocht mij te willen zeggen wat ik te mijner verdediging had aan te voeren. In eenige woorden vertelde ik van den door niets gerechtvaardigden aanval, dien men op ons had gedaan, en van de ontvoering van Nalte. „In plaats van tijd te verspillen door mij als slachtoffer van dezen onverhoedschen aanval te verhooren,” besloot ik, „en mij te noodzaken mij tegen mijn aanvaller te verdedigen, moest u mij liever helpen zoeken naar het meisje, dat gestolen is.”

„De vrede van Havatoo is van meer belang dan het leven van één enkel individu,” antwoordde de rechter. „Wanneer wij de verantwoordelijkheid voor dezen vredebreuk hebben vastgesteld, zal die andere kwestie worden onderzocht.”

Nu naderde de tweede klerk de rechters. „De naam van den gevangene die zichzelf Mal Un noemt, komt in de registers van Havatoo niet voor,” zei hij. Aller oogen richtten zich nu op mijn aanvaller, Mal Un, en voor den eersten keer zag ik hem nu goed in het heldere licht. Ik zag zijn oogen! Oogenblikkelijk herinnerde ik mij nu – wat daarvoor waarschijnlijk slechts vaag tot mij was doorgedrongen – hoe klam-kil het vleesch van zijn handen en zijn keel was geweest toen ik met hem gevochten had! En nu zag ik die óógen! Dat waren de oogen van een doode!

Ik wendde mij tot mijn rechters. „Ik begrijp nu alles,” riep ik. „Toen ik voor het eerst hier kwam, vertelde men mij, dat er slechts weinig slechte menschen in deze stad waren, maar dat er af en toe, zonder dat iemand wist hoe, slechte menschen uit de stad Kormor aan den overkant van de rivier kwamen om mannen en vrouwen uit Havatoo weg te voeren. Deze man is uit Kormor. Het is geen levend mensch; het is een lijk! Hij en zijn handlanger probeerden Nalte en mij voor Skor te stelen!”

Met vastberaden doelmatigheid namen de rechters eenige korte en eenvoudige, maar daarom niet minder doeltreffende proeven

op Mal Un; toen fluisterden zij eenige seconden met elkaar zonder hun bank te verlaten. Hierna schraapte degeen, die als voorzitter fungeerde, zijn keel.

„Mal Un,” zei hij, „je zult onthoofd en daarna verbrand worden. Carson Napier, jij wordt in je eer hersteld. Je bent vrij. Je mag een onderzoek instellen naar je metgezellin en je hebt toestemming daarbij de hulp in te roepen van iederen burger van Havatoo op de manier die je het meest geschikt lijkt.”

Toen ik de kamer verliet, hoorde ik een vreugdeloozen lach uit den dooden mond van Mal Un losbarsten. Het klonk mij als iets verschrikkelijks in de ooren terwijl ik naar buiten ging, den donkeren avond in. De doode man lachte, omdat hij ter dood veroordeeld was!

Natuurlijk was de eerste, dien ik in mijn angst zoeken ging, Ero Shan. Mijn eigen wagen stond geparkeerd waar ik hem had laten staan op den hoek van Yorgan Lat en Havatoo Lat; ik riep dus een publiek vervoermiddel aan en werd zoo snel mogelijk naar het huis gereden, waar Ero Shan dien avond te gast was.

Ik ging niet naar binnen, maar stuurde hem een boodschap, dat ik hem in een dringende aangelegenheid wenschte te spreken, en een oogenblik later zag ik hem uit het huis naar mij toekomen.

„Wat voert je hierheen, Carson?” vroeg hij. „Ik dacht dat je den avond met Nalte doorbracht?”

Toen ik hem verteld had wat er was gebeurd, werd hij zoo bleek als een doek. „Er mag geen tijd verloren gaan!” riep hij. „Weet je het huis nog te vinden?”

Ik antwoordde hem, dat ik dat wel zou kunnen. „Die deur is onuitwischbaar in mijn herinnering gegrift,” zei ik.

„Laat je wagen maar hier; we zullen in den mijne gaan,” zei Ero Shan. „De vrouw te hebben verloren waar je van houdt en dan zóó’n vrouw, is een ramp, die niet onder woorden is te brengen!”

„Ja,” antwoordde ik, „maar zelfs al had ik van Nalte gehouden, dan zou ik het nauwelijks erger kunnen vinden dan nu.”

„Zelfs al had je van Nalte gehouden!” herhaalde hij ongeloovig. „Maar kerel, je houdt toch van haar? Of niet?”

„Wij waren alleen maar heel goede vrienden,” antwoordde ik. „Nalte hield niet van mij.”

Ero Shan gaf geen antwoord, en nog steeds zwijgend, reed hij snel weg.

Weldra hadden wij onze bestemming bereikt. Daar het deel van de straat, waarin het huis stond dat wij zochten, dicht bij een druk bereden hoofdverkeersweg lag, vond het voetgangersverkeer plaats langs hoger gelegen wandelpaden.

Ero Shan deed zijn wagen stilhouden naast de trap, die toegang gaf tot den wandelweg. Een oogenblik later stonden we voor de bewuste deur. Daar wij op ons herhaald kloppen en roepen geen antwoord ontvingen, probeerde ik de deur open te duwen. Ze bleek niet op slot te zijn.

Samen traden wij het donkere interieur binnen, en ik betreurde het, dat wij geen wapens hadden meegenomen, maar in het vreedzame Havatoo gaan de menschen gewoonlijk ongewapend.

Ero Shan ontstak licht, en toen we om ons heen keken, ontdekten wij, dat de kamer waarin we stonden, geheel ongemeubeld was. Het gebouw verhief zich met twee verdiepingen boven den wandelweg, en natuurlijk was er nog een etage, die gelijkvloers lag met de straat. Wij doorzochten de bovenverdiepingen eerst en toen het dak, want in dit deel van Havatoo worden de daken als tuinen gebruikt. Nergens vonden we echter een spoor, dat er op wees, dat het huis nog pas kort geleden bewoond zou zijn geweest. Daarna begaven we ons naar de eerste etage, maar met geen beter resultaat. We ontdekten daar een ruimte voor het parkeeren van wagens en geheel achterin een aantal donkere bergruimten.

„Er is geen levende ziel in dit huis, behalve wijzelf,” zei Ero Shan. „Ze moeten Nalte naar een ander huis gebracht hebben. We zullen een onderzoek dienen in te stellen, maar alleen met toestemming van de Sanjong zelf mag het huis van een burger doorzocht worden. Kom mee, we zullen die toestemming gaan halen.”

„Ga jij maar,” zei ik. „Ik blijf hier. We moeten dit huis niet uit het oog verliezen, maar het nauwkeurig bewaken.”

„Je hebt gelijk,” zei hij. „Ik ben zoo weer terug.”

Toen Ero Shan vertrokken was, begon ik het huis andermaal nauwkeurig te doorzoeken. Opnieuw doorliep ik ieder vertrek om te speuren naar een of andere geheime plaats, waar zich iemand verborgen zou kunnen houden.

Op deze wijze had ik de bovenste verdieping doorzocht en ik stelde nu een onderzoek in op de eerste etage. Overal lag duimen dik het stof der verwaarloozing, maar ik merkte dat het in een der achterkamers op één plaats, waar Ero Shan en ik nièt geloopt hadden, toch niet meer geheel gelijk lag. Den eersten keer was dit aan mijn aandacht ontgaan. Het leek me, dat dit wel eens van belang kon zijn!

Ik onderzocht den vloer zorgvuldig. Ik herkende duidelijk voetsporen. Ze liepen op een muur toe, en hielden daar op. Het leek wel alsof er door het stof een pad naar den muur liep.

Ik onderzocht den muur. Deze was bedekt met platen van synthetisch hout, zooals men het in Havatoo gebruikt, en toen ik er tegen klopte, klonk het hol.

De muurbedekking bestond uit paneelen van bijna een meter breed, en boven aan het paneel, dat ik onderzocht, bevond zich een rond gat met een diameter van twee à drie centimeter.

Een vinger in het gat stekend, ontdekte ik wat ik verwacht had – of misschien gehòopt had – te zullen ontdekken: een klink! Ik tilde ze op en na een lichten druk zwaaide het paneel naar mij toe, een donkere opening er achter onthullend!

Aan mijn voeten ontdekte ik vaag het begin van een trap. Ik luisterde gespannen; uit de duisternis waarin de treden verdwenen, kwam geen enkel geluid. Natuurlijk was ik overtuigd, dat Naltes ontvoerder haar langs die trap naar beneden had gebracht!

Ik zou vanzelfsprekend wel op de terugkomst van Ero Shan hebben gewacht, maar ik dacht, dat Nalte in gevaar kon verkeeren, en ik wilde geen enkel kostbaar oogenblik verliezen door te dralen.

Ik plaatste een voet op de trap en ging voorzichtig naar beneden en terwijl ik dit deed, sloot het paneel zich zachtjes achter mij, in werking gebracht door een veer. Ik hoorde de klink dichtvallen.

Ik bevond mij nu in de diepste duisternis. Op den tast moest ik mijn weg zoeken. Ieder oogenblik kon ik op Naltes ontvoerder stooten,

die op den loer kon liggen om mij te overvallen. Het was een allerneteligst parket, waarin ik mij bevond.

De trap, die klaarblijkelijk gehouwen was uit de kalksteen, die men onder Havatoo aantreft, liep tot op groote diepte recht door. Beneden gekomen, zocht ik op den tast mijn weg door een nauwe gang. Af en toe bleef ik staan en luisterde. In het eerst hoorde ik geen enkel geluid; de stilte was de stilte van het graf. Na eenigen tijd ontdekte ik, dat de muren vochtig begonnen te voelen; daarna viel er af en toe een droppel water op mijn hoofd. Nog wat verder gekomen ontdekte ik opeens, dat er dof gerommel in de onderaardsche gang klonk, als van een naderend onweer.

Toch vervolgde ik mijn weg. Ik kon niet snel vooruitkomen, want ik was genooddaakt eerst secuur met mijn voeten den grond af te tasten alvorens ik ze durfde neerzetten. Ik kon nooit weten, wat er zich onverhoeds op mijn weg zou voordoen!

Zoo schuifelde ik over een langen afstand verder, tot mijn uitgestoken voet eindelijk een hindernis voelde. Na een onderzoek stelde ik vast, dat het de onderste trede van een trap was!

Behoedzaam ging ik naar boven en op de hoogste trede gekomen, stond ik voor een blinden muur. Maar de ondervinding had mij geleerd waar ik naar een klink moest zoeken, want ik was er vast van overtuigd, dat mijn weg door een deur versperd werd. En deuren hebben klinken in Havatoo!

Na korten tijd vonden mijn vingers wat zij zochten; onder den druk van mijn hand gaf een deur toe. Ik duwde ze langzaam en voorzichtig open, tot een nauwe opening mij veroorloofde een blik achter de deur te werpen.

Ik zag een hoek van een vertrek, dat zwak verlicht werd door het avondlijke schijnsel van Amtor. Voor zoover ik kon zien, was er niemand in dat gedeelte van het vertrek. Ik opende de deur wat verder; er was niemand in de kamer! Ik ging naar binnen, maar verwachtend dat de deur weer, als ik ze losliet, achter mij door een veer in het slot zou vallen, onderzocht ik eerst, alvorens ze los te laten, wàr ik de klink van binnen zou kunnen optillen.

De kamer was vuil, en gevuld met allerlei rommel. Er hing een lucht, die aan dood en verderf deed denken.

In den muur tegenover mij bevonden zich drie openingen, een deuropening en twee ramen; maar er was geen kozijn en geen deur te bekennen! Achter de deur, waar ik nu heen liep, bevond zich een binnenplaats, omsloten door één zijde van het gebouw en een hoogen muur. Deze binnenplaats was nog rommeliger dan de kamer, maar ik schonk geen aandacht aan de binnenplaats! Er bevonden zich drie kamers op de eerste etage van het gebouw, en deze doorzocht ik zoo snel mogelijk. Ik ontdekte slechts kapotte meubels, oude lappen en vuil. Ik ging naar boven. Hier waren nog drie kamers; ik trof er echter niets aan, dat van meer belang was dan in die andere.

Het huis bevatte niets meer dan deze zes kamers, en zodoende was ik dus spoedig overtuigd, dat ik Nalte daar niet zou vinden. Zij noch iemand anders bevond zich in het huis!

Door een raam op de tweede verdieping keek ik naar de binnenplaats. Achter den muur ontdekte ik een straat. De huizen in deze straat zagen er smerig en vervallen uit, maar ik hoefde daar niet naar te kijken om te weten, waar ik mij bevond. Lang tevoren reeds had ik begrepen, dat ik in Kormor was, de stad van den wreeden jong van Morov. De tunnel, waardoor ik Havatoo had verlaten, had mij onder de groote rivier doorgevoerd, die Gerlat kum Rov, Rivier des Doods, genoemd wordt. Nu wist ik zeker, dat Nalte was weggevoerd door de handlangers van Skor! Door het raam zag ik af en toe een voetganger voorbijkomen in de straat waaraan het huis lag. Ze bewogen zich voort met langzame, schuifelende passen. Ik moest huiveren, terwijl ik deze afschuwelijke gestalten nakeek, die reeds lang in hun graf hadden moeten liggen, maar ik gaf mij niet lang over aan deze sombere overwegingen. Er was een andere en nog veel verschrikkelijker gedachte in mij opgekomen – ergens in deze stad van den dood verkeerde Nalte in zoo'n groot gevaar, dat de gedachte alleen mij reeds een koude rilling bezorgde. Ik moest haar vinden! Maar hòe?

Naar beneden, naar de binnenplaats gaand, begaf ik mij door

een poort in den muur de straat op. Alleen het natuurlijke, nachtelijke licht van Amtor verdreef de duisternis. Ik wist niet welken kant ik uit moest, maar ik begreep, dat ik steeds door moest loopen wilde ik niet de aandacht trekken!

Ik moet eerlijk bekennen, dat ik mij absoluut hulpeloos en totaal niet opgewassen voelde tegen de taak, die mij wachtte.

Hetgeen ik van Skor wist, deed mij veronderstellen dat, waar ik hem zou vinden, ik ook Nalte zou kunnen ontdekken, en daarom begreep ik, dat ik allereerst op zoek moest gaan naar het paleis van den jong. Als ik maar een der voetgangers durfde aanhouden en het dien vragen; maar daar vond ik den moed niet toe, want indien ik liet merken, dat ik niet wist waar zich het paleis van den jong bevond, dan zou ik hierdoor direct als een vreemdeling en daardoor als een vijand gebrandmerkt worden!

Ik naderde twee mannen, die in de tegengestelde richting liepen van die, welke ik gekozen had. Toen ik hen passeerde, zag ik hoe smerig zij gekleed waren, en ik merkte, dat zij aarzelend bleven staan en mij aandachtig opnamen. Zij spraken mij evenwel niet aan, en het was met een gevoel van opluchting, dat ik even later merkte, dat zij hun weg vervolgd hadden.

Ik had echter intusschen begrepen, dat ik door mijn fraaie kleeen en mijn veerkrachtigen stap en houding een opvallende verschijning in Kormor was! Het was daarom absoluut noodzakelijk, dat ik mij wat vermomde, maar dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. Toch moest het gebeuren! Ik mocht geen oogenblik langer hopen Nalte te vinden en te redden, indien ik voortdurend het voorwerp was van argwaan en als gevolg daarvan elk moment gearresteerd kon worden!

Mij omkeerend keerde ik terug op mijn weg en begaf mij naar het gebouw dat ik zoojuist had verlaten, want ik herinnerde mij, dat ik daar allerlei lompen en afgedragen kleeen had gezien. Ik hoopte, dat ik daar wel wat bij zou vinden om de kostbare kleeen te vervangen, die ik in Havatoo had gekocht!

Ik werd in mijn verwachtingen niet teleurgesteld en eenige oogenblikken later trad ik weer op straat, gehuld in de schoonste van de vuile lompen, waaruit ik een keuze had kunnen doen. En om

mijn vermomming zoo compleet mogelijk te maken, schuifelde ik nu ook als een kadaver uit een lang vergeten graf.

Natuurlijk zag ik nu ook weer eenige voorbijgangers, maar zij keurden mij geen enkelen keer een tweeden blik waardig, en daaruit mocht ik veilig afleiden, dat mijn vermomming voldoende was. Te oordeelen naar alle uiterlijke verschijnselen was ik in deze onverlichte stad des doods alleen maar een ander lijk....

In sommige huizen brandde een zwak licht; maar ik hoorde nergens eenig geluid – geen gezang, geen gelach. De straten waren vuil, en overal hing een lucht als uit een graf. Ergens in deze stad der verschrikkingen bevond zich Nalte. Dat een zóó lief en sportief meisje een dergelijke bedorven lucht moest inademen, was reeds bedroevend genoeg, maar veel meer zorg baarde mij het feit, dat haar leven in gevaar verkeerde.

Indien Skor in de stad was, zou hij haar wel eens direct kunnen dooden in een opwelling van blinde drift, omdat zij aan hem ontsnapt was. De eenige hoop was daarom, dat Skor op zijn kasteel was en dat zijn slaafsche volgelingen Nalte ongedeerd zouden gevangenhouden tot hij naar Kormor terugkeerde. Maar hoe moest ik te weten komen, of dit werkelijk zoo was!

Ik wist, dat het gevaarlijk zou zijn, indien ik een van de inwoners zou aanspreken, maar ten slotte begreep ik, dat er geen andere weg zou zijn om spoedig te weten te komen, waar zich het huis van Skor bevond, en spoed was noodig indien ik Nalte wilde vinden voordat het te laat was.

Terwijl ik zonder een vast plan verder liep, merkte ik niets, waaruit ik kon afleiden dat ik een beter deel van de stad naderde, waarvan ik met eenig recht mocht veronderstellen, dat zich daar het paleis van den jong zou kunnen bevinden. De huizen waren ook hier allemaal even laag en zagen er even grauw en onaanzienlijk uit.

Ik zag een man staan bij het kruispunt van twee straten, en toen ik hem genaderd was, hield ik mijn schreden in. Met glazige oogen keek hij mij aan. „Ik ben verdwaald,” zei ik.

„Wij zijn allemaal verdwaald,” antwoordde hij, zijn doode tong log bewegend in zijn dooden mond.

„Ik kan het huis niet meer vinden waar ik woon.”

„Ga het maar zoeken! Hoe kan ik weten, waar het is, als jij het niet weet?”

„Het is in de buurt van het huis van den jong,” vertelde ik hem.

„Ga dan naar het huis van den jong,” zei hij gemelijk.

„Waar is dat?” vroeg ik, met dezelfde dikke tong.

Hij wees de straat af, die ik was gekomen, en toen draaide hij zich om en schuifelde in de tegengestelde richting weg, terwijl ik verder liep in de richting, die ik gekomen was. Ik wilde zoo gauw mogelijk mijn bestemming bereiken, maar ik durfde mijn schreden niet te versnellen uit vrees de aandacht te zullen trekken, en zoo schuifelde ik dus verder op de levenlooze manier van de andere voetgangers, die ik had ontmoet.

Ergens voor mij uit lag het paleis van Skor, den jong van Morov. Daar was ik zeker Nalte te kunnen vinden. Maar als ik haar gevonden had, wat dān?

HOOFDSTUK XVI.

Een verrassing.

Het paleis van Skor was een gebouw van drie verdiepingen, opgetrokken van grijze steen, en net zoo leelijk als zijn kasteel bij de rivier in het bosch, maar het was aanzienlijk grooter. Het geheel werd omringd door een hoogen muur, en voor de zware poorten stonden een stuk of twaalf soldaten. Het leek onmogelijk er binnen te geraken.

Ik schuifelde langzaam langs de poorten, door mijn half toegeknepen oogleden zoo scherp mogelijk alles opnemend. Het scheen onbegonnen werk te willen trachten er binnen te dringen. De schildwachten stonden er met een bedoeling, en die bedoeling moest zijn, iedereen te weren die in het paleis niets te maken had! Welke reden kon ik opgeven om naar binnen te willen? Welke reden zouden zij aanvaarden?

Het was duidelijk, dat ik iets anders moest zien te verzinnen

om mij toegang te verschaffen. Als ik daar niet in slaagde, kon ik als een laatste toevlucht weer tot de poorten terugkeeren, maar ik kan u wel vertellen, dat het vooruitzicht te zullen slagen mij hopeloos leek.

Ik liep den hoogen muur langs, die het terrein van het paleis omsloot, maar nergens vond ik een plaats waar ik er tegen op zou kunnen klimmen. De muur was ongeveer vier meter hoog, juist te hoog om den top met mijn handen te kunnen bereiken als ik er een sprong naar deed!

Ik bereikte den achterkant van het paleis zonder een middel of een plaats te hebben gevonden, om naar binnen te kunnen komen, en ik was toen wel overtuigd, dat ik die ook nergens vinden zou.

Er lag wel heel wat afval en rommel in de smerige straat die om den muur liep, maar er was niets bij wat ik als ladder kon gebruiken.

Aan den overkant van de straat stonden lage huisjes, waarvan de meeste mij verlaten schenen. Slechts in een paar wees een zwak licht op een spoor van – leven, had ik haast willen zeggen – bewoning. Recht tegenover mij hing een open deur half naar buiten op één scharnier. Dat gaf me een idee!

Ik stak de straat over. In de huizen in de buurt ontdekte ik nergens enig licht. Het huis, waarvoor ik stond, was blijkbaar niet bewoond. Voorzichtig sloop ik naar de deuropening en luisterde. Ik hoorde niets in het sombere interieur, maar ik moest er mij van overtuigen, dat er niemand was.

Nauwelijks ademhalend betrad ik het huis. Het bestond slechts uit één verdieping en bevatte niet meer dan twee vertrekken. Ik doorzocht ze allebei. Het huis was niet bewoond. Toen ging ik terug naar de deur en bekeek de eenige overgebleven scharnier. Tot mijn blijdschap merkte ik, dat ik de deur gemakkelijk zou kunnen verwijderen, en ik deed het.

Ik keek de straat naar beide kanten af. Er was geen mensch te bekennen. De deur opnemend, begaf ik mij naar den muur en zette de deur er tegen. Weer speurde ik de straat af. Alles was veilig.

Vorzichtig kroop ik tegen de deur op. Met moeite bereikte ik den bovenkant en nu kon ik op den muur komen. Ik trok

mijzelf op, en liet me direct aan den anderen kant weer zakken. Ik kon niet het risico loopen lang boven op den muur te blijven staan, terwijl men mij uit de ramen van het paleis of van uit de straat zou kunnen zien.

Ik herinnerde mij de wilde kazars, die Skor in zijn kasteel had, ik bad den hemel, dat er geen van die dieren hier zou zijn. Maar geen kazar viel mij aan, terwijl er ook niets op wees, dat men mijn binnendringen had ontdekt.

Somber en onheilspellend, hoewel er een paar lichten in brandden, rees het paleis voor mij op. De binnenplaats was met tegels bevloerd, en net zoo kaal als die van het kasteel in het bosch.

Ik begaf mij snel naar het gebouw, en liep er langs om te zien of ik een ingang kon vinden. Het bestond uit drie verdiepingen. Ik merkte twee torens op; of er meer waren, kan ik niet zeggen. Verscheidene van de ramen waren van tralies voorzien, maar niet allemaal. Misschien zat achter een van die getraliede vensters Nalte. Mijn taak was uit te vinden achter welk.

Ik durfde niet naar den voorkant van het paleis te gaan, uit vrees, dat ik dan door de schildwachten ondervraagd zou worden; daarom was ik genoodzaakt ergens anders een toegang te vinden.

Na eenigen tijd ontdekte ik een kleine deur; het was de eenige deur aan dien kant van het gebouw, maar ze was secuur gesloten. Mijn onderzoekingstocht voortzettend, kwam ik aan een open venster. De kamer er achter was niet verlicht. Ik luisterde, maar hoorde geen enkel geluid; toen heesch ik mij zonder eenig gerucht te maken op de vensterbank en liet mij naar binnen glijden. Eindelijk bevond ik mij in het paleis van den jong van Morov!

De kamer doorlopend, ontdekte ik een deur aan den tegenovergestelden kant, en toen ik die opende, keek ik in een slecht verlichte gang. Nu ik de deur had geopend, troffen allerlei geluiden uit het paleis mijn oor.

De gang was verlaten toen ik mij er in begaf en ik liep in de richting vanwaar ik de geluiden had gehoord. Bij een hoek kwam ik aan een breedere en beter verlichte gang, maar daar liepen doode mannen en vrouwen heen en weer. Sommigen brachten

shotels met eten in één richting, anderen droegen leege shotels den anderen kant uit.

Ik wist, dat ik de kans liep ontdekt en gevangengenomen te worden, maar ik wist ook, dat dit een risico was, dat ik toch vroeger of later moest nemen. En ik dacht: het kan nu net zoo goed als later!

Ik zag, dat die doode menschen geverfd waren met de kleuren van leven en gezondheid; alleen hun oogen en schuifelende gang onthulden mij de waarheid. Mijn oogen kon ik niet veranderen, maar ik hield ze neergeslagen toen ik de gang in schuifelde achter een man aan, die een grooten schotel voedsel droeg.

Ik volgde hem naar een ruim vertrek waarin een aantal mannen om een eettafel zaten. Hier waren ten minste, dacht ik, levende menschen – de meesters van Kormor! Ze bleken geen opgewekt gezelschap te vormen, maar dat vond ik begrijpelijk in een dergelijke omgeving. De mannen waren knap, de vrouwen mooi. Ik vroeg mij af, wat hen naar deze verschrikkelijke stad van den dood had gebracht en wat er hen hield!

Een opvallende bijzonderheid aan het gezelschap was, dat er zooveel menschen in de kamer gepakt waren, dat er nauwelijks plaats was overgebleven voor de bedienden om te passeeren. Al deze menschen waren zoo uitstekend geverfd, dat ik eerst dacht, dat zij ook levend waren!

Een gelegenheid ziende, om mij ongemerkt onder de menigte te begeven, baande ik mij een weg naar de achterste rij. Daarna schoof ik hoe langer hoe meer naar voren, naar de eerste rij der toeschouwers, tot ik eindelijk achter een grooten stoel stond, die op een troon leek, welke aan het hoofd van de tafel was geplaatst en waarvan ik veronderstelde, dat ze voor Skor bestemd was.

Toen ik de mannen en vrouwen, die de genoodigden aan tafel gadesloegen, wat beter kon zien, omdat ik dicht bij hen gekomen was, merkte ik al spoedig dat ik zonder eenigen twijfel het eenige levende wezen onder hen was, want geen schmink, hoe vernuftig overigens ook, kon de uitdrukkingloosheid van die doode oogen verhelpen of het licht der ziel er in terug roepen! Arme schepsels! Hoe beklagde ik hen!

Plotseling klonk er van het andere einde der kamer trompetgeschal; en al degenen, die aan de tafel zaten stonden op en keken in de richting vanwaar het geluid kwam. Vier trompetters, die naast elkaar liepen, betraden de feestzaal en na hen kwamen acht krijgslieden in schitterende wapenrusting. Achter dezen volgden een man en een vrouw, die gedeeltelijk voor mijn blikken verborgen bleven door de krijgslieden en trompetters, die vóór hen gingen. De man en de vrouw werden weer gevolgd door acht andere soldaten.

Na eenige oogenblikken gingen de trompetters en de soldaten uit elkaar en vormden twee hagen, waar doorheen de man en de vrouw verder schreden. Toen zag ik hen natuurlijk beter, en het was alsof mijn hart bleef stilstaan. Skor en.... Duare! De man, dien ik verafschuwde – de vrouw, die ik beminde!

Duare droeg haar hoofd nog steeds hoog opgericht het was moeilijk, haar trotschen geest te doen buigen! – maar de blik van afschuw, angst en hopeloosheid dien ik in haar oogen las, boorde zich als een dolk in mijn hart. Tegelijkertijd echter deed die blik een gevoel van hoop in mij ontstaan, want hij was niet uitdrukkingloos, en daarom verried hij mij, dat Skor er nog steeds niet toe was overgegaan, haar tot een zijner levende dooden te maken! Ze gingen zitten, Skor aan het hoofd van de tafel, Duare aan zijn rechterhand, nauwelijks drie passen van mij vandaan, en de gasten namen hun plaatsen weer in.

Ik was gekomen voor Nalte, en ik had Duare gevonden! Hoe kan ik haar redden, nu ik haar gevonden had? Ik begreep, dat ik in geen geval overijld te werk moest gaan. Ik bevond mij in de sterkte van den vijand, terwijl deze over overweldigende krachten beschikte, zoodat ik dus door geweld niets bereiken kon. List en beleid waren de wapens, die mij het best konden dienen.

Ik keek het vertrek rond. Aan den eenen kant bevonden zich ramen, in het midden van den tegenovergestelden muur was een kleine deur; aan den versten kant waren de groote deuren waardoor iedereen scheen binnen te komen en te vertrekken. Ik had geen vastgesteld plan, maar het was toch goed, dat ik al deze bijzonderheden in mij opnam.

Ik zag hoe Skor met zijn vuist op de tafel sloeg. Al de gasten keken op. Skor nam een beker, en de gasten deden hetzelfde.

„Op den jong!” riep hij.

„Op den jong!” herhaalden de gasten.

„Drink,” commandeerde Skor, en de gasten dronken.

Toen begon Skor tegen hen te spreken. Het was geen toespraak, het was een monoloog, waarnaar allen luisterden. Op een gegeven oogenblik wachtte hij even. Er heerschte een doodsche stilte.

Skor gromde. „Lach!” viel hij uit, en de gasten lachten – een hollen, vreugdeloozen lach!”

Toen Skor gereed was met zijn monoloog, heerschte er opnieuw stilte tot hij beval: „Applaudisseer!” Skor lachte en bedankte voor het applaus alsof het spontaan en hartelijk was gebracht....

„Eet!” beval hij, en de gasten aten; toen zei hij: „Praat!” en ze begonnen te praten.

„Laten we vroolijk zijn!” riep Skor. „Dit is een gelukkig oogenblik voor Morov. Ik stel u uw toekomstige koningin voor!” Hij wees naar Duare. Er heerschte slechts stilzwijgen. „Applaudisseer!” gromde Skor opnieuw, en toen zij gedaan hadden wat hij hun had bevolen, zei hij hun andermaal vroolijk te zijn. „Laten we lachen,” commandeerde hij. „Te beginnen links van mij, moeten jullie om beurten lachen, en wanneer het gelach de tafel rond is geweest en tot de koningin gekomen is, moeten jullie weer opnieuw beginnen.”

Het lachen begon. Het steeg en daalde terwijl het de tafel rond ging. Hemel, wat een bespotting van de vroolijkheid was dat! Ik had mij wat naar voren gewerkt tot ik mij vlak achter Skors stoel bevond. Indien Duare haar blik in mijn richting had laten gaan, dan zou ze mij hebben moeten zien, maar ze keek niet op. Ze zat recht voor zich uit te staren, de doode oogen van de afschuwelijke gasten vermijgend!

Skor leunde naar haar over en sprak tegen haar. „Zijn het geen schitterende typen?” vroeg hij. „Je ziet, hoe ik steeds dichterbij de vervulling van mijn doel kom! Zie je niet, hoe verschillend al de menschen van Kormor zijn vergeleken bij de lagere schepsels op mijn kasteel? En kijk eens naar dezen, die de gast zijn aan

mijn tafel! Zelfs hun oogen hebben den schijn van echt leven. Spoedig zal ik het gevonden hebben – zal ik in staat zijn volledig leven in de dooden te blazen. Denk je dan eens in, wat voor een volk ik kan creëren! En ik zal jong over dat volk zijn, en jij vadjong!”

„Ik geen vadjong zijn,” antwoordde Duale somber. „Ik wensch alleen mijn vrijheid.”

Een doode man, die tegenover haar aan tafel zat, zei: „Dat willen we allemaal, maar we zullen onze vrijheid nooit krijgen.” Het was toen zijn beurt om te lachen, en hij lachte. Het was ongerijmd, afschuwelijk! Ik zag, hoe Duare rilde!

Skors gezicht werd bleek. Toornig keek hij den spreker aan. „Ik sta op het punt jullie leven te schenken,” schreeuwde hij boos, „en jullie waardeeren het niet eens!”

„We verlangen geen leven,” antwoordde de doode. „Wij wenschen den dood. Schenk ons den dood en de vergetelheid – laat ons in vree naar onze graven terugkeeren!”

Bij deze woorden scheen Skor een aanval van razernij te krijgen. Hij kwam half overeind, trok zijn zwaard en sloeg er mee naar het gezicht van den spreker. Het scherpe lemmer van het wapen veroorzaakte een verschrikkelijke wonde van de kin tot den slaap. Het was een gapende wonde, maar er kwam geen bloed uit! De doode man lachte. „Je kunt de dooden geen pijn doen,” mompelde hij.

Skor was razend. Hij zocht naar woorden, maar vond er geen in zijn woede. Vlokken wit schuim bedekten zijn lippen. Als ik ooit een krankzinnige heb gezien, dan was het op dat oogenblik!

Plotseling wendde hij zich tot Duare.

„Jij bent de schuld!” riep hij. „Zeg nooit meer zulke dingen tegen mijn onderdanen! Je zult koningin zijn! Ik zal je koningin van Morov maken, een levende koningin, of ik zal je een van dezen maken. Wat kies je?”

„Geef mij den dood,” antwoordde Duare.

„Den dood zul je nooit hebben – geen werkelijken dood, alleen de gelijkenis met den dood, zooals je die voor je ziet – geen leven en geen dood.”

Eindelijk liep het afschuwelijke maal ten einde. Skor stond op en wenkte Duare hem te vergezellen. Hij verliet de kamer niet zooals hij gekomen was; geen trompetters en geen soldaten vergezelden hem. Hij begaf zich naar de kleine deur achter in het vertrek, en de toeschouwers weken voor hem en Duare uiteen toen zij naderden....

Skor was zóó plotseling opgestaan en hij had zich zóó snel omgekeerd, dat ik vreesde dat hij mij gezien moest hebben, maar als hij mij gezien heeft, dan heeft hij mij toch in geen geval herkend, en een oogenblik later was hij mij voorbij en was het gevaar over.

Terwijl hij en Duare zich naar de deuropening begaven, sloot ik mij bij hen aan en volgde hen. Iedere seconde vreesde ik een hand op mijn schouder te zullen voelen om mij tegen te houden, maar niemand scheen eenige aandacht aan mij te schenken. Zonder eenig incident liep ik achter Skor en Duare aan. Zelfs keerde Skor zich niet om toen hij de gordijnen voor de deuropening optilde en ze weer achter zich liet neervallen.

Ik bewoog mij voorzichtig, zonder eenig geluid te maken. De gang, waarin wij ons bevonden, was verlaten. Het was een korte gang, die aan het einde afgesloten werd door een zware deur. Toen Skor die deur openwierp, ontdekte ik er achter een kamer, waarvan ik eerst meende, dat het een soort bergruimte was. Het was een groot vertrek, bijna geheel gevuld met een uiteenlopende verzameling van kapotte meubelen, vazen, kleeren, leuning van stoelen en schilderijen. Er heerschte de grootste wanorde, en alles was bedekt met een laag stof en vuil.

Skor bleef een oogenblik op den drempel staan. Trotsch keek hij de kamer rond.

„Wat zeg je er van?” vroeg hij.

„Waarvan?” vroeg Duare.

„Nou, van die mooie kamer,” zei hij. „In heel Amtor kan er geen mooiere kamer bestaan; nergens anders zul je ooit zoo’n mooie collectie kunstvoorwerpen vinden, en nu ga ik er het mooiste van allemaal bijvoegen – jou! Dit, Duare, zal jouw kamer zijn – het privé vertrek van de koningin van Morov.”

Ik ging naar binnen en sloot de deur achter mij, want ik had gezien dat er buiten ons niemand in de kamer aanwezig was, en het leek mij nu de geschiktste tijd om te handelen.

Ik maakte geen leven toen ik binnentrad. Skor was gewapend en ik niet, en het was mijn bedoeling geweest hem van achteren te overvallen en hem te overmeesteren, voordat hij gelegenheid zou hebben gehad, zijn wapens tegen mij te gebruiken. Maar het slot van de deur klikte, toen ik ze sloot, en Skor draaide zich om en keek mij aan.

HOOFDSTUK XVII.

Verborgen.

Toen de jong van Morov naar mij keek, herkende hij mij en hij lachte als een duivel toen hij zijn zwaard trok en mijn aanval plotseling tot staan bracht – men voltooit een aanval niet met de punt van een zwaard tegen zijn maag!

„Zoo,” riep hij uit. „Ben jij het? Zoo, zoo! Het doet me genoegen je weer te zien! Ik had die eer niet verwacht! Ik dacht, dat de Fortuin reeds zeer vriendelijk tegen mij was geweest, toen zij de beide jonge vrouwen weer tot mij had terug gevoerd. En nu ben jij nog gekomen! Wat een gezellig feest zullen wij hebben!”

Bij de laatste woorden was zijn toon, die sarcastisch-opgewekt had geklonken, totaal veranderd. Hij siste dien laatsten zin bijna uit. En de uitdrukking van zijn gezicht veranderde eveneens. Hij werd plotseling kwaadaardig, en zijn oogen schitterden door denzelfden krankzinnigen gloed, dien ik er even tevoren aan tafel in had gezien.

Achter hem stond Duare. Ze hield haar oogen op mij gericht, en ik zag er een mengeling in van ongeloof en angst.

„O, waarom ben je gekomen, Carson!” riep zij uit. „Nu zal hij jou ook doden!”

„Ik zal je vertellen, waarom hij gekomen is,” zei Skor. „Hij kwam voor het andere meisje, voor Nalte, niet voor jou! Jij bent al lang hier, maar hij kwam jou niet zoeken. Vanavond heeft een van mijn menschen dat andere meisje, Nalte, in Havatoo

geroofd, en hij is direct gekomen om haar te bevrijden, die dwaas. Ik wist reeds lang, dat zij in Havatoo waren. Mijn spionnen hebben hen daar vaak samen gezien. Ik weet niet hoe hij hier gekomen is, maar hij is hier – en hij blijft hier voor eeuwig!”

Hij prikte mij in mijn maag met de punt van zijn zwaard.

„Hoe zou je willen sterven, idioot?” vroeg hij. „Een snelle steek door je hart misschien. Daardoor zou je het minst beschadigd worden! Je zult een schitterend lijk worden! Kom, wat heb je te zeggen? Denk er aan, dat dit de laatste keer is dat je nog met je eigen hersens kunt denken; verder zal ik voor je denken. Je zult in mijn eetzaal zitten en lachen als ik je beveel te lachen. Je zult de beide vrouwen zien, die je beminden, maar ze zullen terugschrikken voor de aanraking van je klamme handen en van je koude, doode lippen. En steeds wanneer je hen ziet, zullen zij met Skor zijn in wiens aderen het snelle bloed van het leven bruischt.”

Mijn toestand scheen volkomen hopeloos. Het zwaard tegen mijn maag was puntig, scherp en tweesnijdend. Ik zou het misschien hebben kunnen grijpen, maar de kanten waren zóó scherp, dat ik er mijn vingers mee zou hebben afgesneden als Skor het in mijn lichaam duwde. Toch was ik van plan het te grijpen. Ik wilde niet lijdelijk wachten als een schaap, dat naar de slachtbank wordt gevoerd!

„Je geeft geen antwoord,” zei Skor. „Goed, we zullen er spoedig een eind aan maken.” Hij trok zijn zwaard iets terug om er den doodelijken steek mee te geven.

Duare stond vlak achter hem, naast een tafel die bedekt was met het soort vodden, waar Skor onafscheidelijk mee verbonden leek – zijn krankzinnige *kunstvoorwerpen*! Ik wachtte, om het zwaard te grijpen wanneer hij er mee toesteken zou. Skor aarzelde een oogenblik, waarschijnlijk, naar ik dacht, om beter van mijn doodsangst te kunnen genieten, maar daarin zou hij teleurgesteld worden! Ik zou hem die voldoening niet schenken, en daarom, ten einde hem zijn grootste plezier te onthouden, lachte ik hem in zijn gezicht uit.

Op dat oogenblik greep Duare een zware vaas van de tafel,

hield ze boven haar hoofd en liet ze dan op Skors schedel neerkomen. Zonder een kik te geven viel hij op den grond.

Ik sprong over hem heen om Duare in mijn armen te sluiten, maar met haar hand tegen mijn borst duwde zij mij terug.

„Raak mij niet aan!” viel zij uit. „Indien je Kormor wilt verlaten, is er geen tijd te verliezen! Kom mee! Ik weet waar het meisje, dat je wilde bevrijden, gevangen gehouden wordt.”

Haar heele houding tegen mij scheen veranderd en ik voelde mij in mijn trots gekrenkt. Zwijgend volgde ik haar uit de kamer. Ze bracht mij in de gang, die wij doorgestaan waren toen ik haar en Skor achterna geloopt was. Na een deur geopend te hebben, liep zij snel een andere gang door en bleef toen voor een stevig gegrendelde deur staan.

„Hier is ze,” zei ze.

Ik schoof de grendels weg en deed de deur open. Midden in de kamer staand, recht naar mij kijkend, was Nalte! Toen zij mij herkende, slaakte zij een kreet van vreugde en op mij toesnellend, sloeg zij haar armen om mij heen.

„O, Carson, Carson!” riep ze. „Ik wist wel, dat je zoudt komen; iets zei me, dat je komen zou.”

„We moeten ons haasten,” zei ik. „We moeten hier vandaan.”

Ik wendde mij tot de deur. Daar stond Duare, haar kin in de lucht, haar oogen vuur schietend, maar ze zei niets. Nalte zag haar en herkende haar toen. „O, ben jij het,” riep zij. „Leef je nog! Wat ben ik blij! We dachten, dat je dood was.”

Duare scheen verbaasd door de openhartigheid van Naltes toon, alsof zij niet verwacht had, dat Nalte blij zou zijn, dat zij nog in leven was. Er kwam een wat mildere uitdrukking in haar oogen.

„Als wij er prijs op stellen uit Kormor weg te komen, ofschoon ik er aan twijfel of we daarin zullen slagen, moeten we niet hier blijven,” zei ze. „Ik geloof, dat ik een middel weet om uit het kasteel te komen – een geheime deur, die Skor gebruikte. Hij heeft mij die deur eens gedurende een van zijn zonderlinge buien van krankzinnigheid laten zien, maar hij draagt den sleutel er van bij zich, en we moeten dien hebben alvorens we iets kunnen beginnen.”

We gingen terug naar de kamer waar wij Skors lichaam hadden laten liggen, en toen ik binnentrad, zag ik, dat de jong van Morov zich bewoog en moeite deed op te staan. Hij was niet dood, ofschoon ik niet begrijp, hoe hij den hevigen slag overleefd heeft. Wij waren juist op tijd gekomen!

Ik snelde naar hem toe en wierp hem weer terug op den grond. Hij was nog steeds half bewusteloos en bood niet veel tegenstand. Ik geloof, dat ik hem gedood zou hebben, maar ik schrok er voor terug om een weerlooze te dooden – zelfs een duivel als Skor! In plaats daarvan bond ik hem en duwde hem een prop in den mond; toen fouilleerde ik hem en vond zijn sleutels. Hierna bracht Duare ons naar een groot vertrek op de tweede verdieping van het paleis, dat gemeubeld was volgens den bizarren smaak van Skor. Ze liep de kamer door en trok een grotesk gordijn weg, waardoor een deur zichtbaar werd, die zich er achter bevond.

„Hier is de deur,” zei ze. „Kijk of je een sleutel kunt vinden, die op het slot past.”

Ik probeerde verscheidene sleutels en vond eindelijk den goede. Toen de deur open was, zagen wij een nauwe gang, die wij in gingen, na eerst het gordijn weer goed gehangen te hebben. Toen sloten wij de deur achter ons. Een paar stappen voerden ons naar het bovineinde van een spiraalvormige trap. Ik ging voorop, Skors zwaard dragend, dat ik mij toegeëigend had toen ik zijn sleutels had weggenomen. De beide meisjes volgden vlak achter mij. De trap was verlicht, waar ik blij om was, daar we nu vlugger en veiliger voort konden komen. Onder aan de trap bevond zich weer een gang. Ik wachtte daar tot de beide meisjes bij mij waren.

„Weet je waar die gang heen voert?” vroeg ik Duare. „Neen,” antwoordde ze. „Alles wat Skor zei, was dat hij langs dezen weg het kasteel verlaten kon zonder door iemand gezien te worden – hij kwam en ging altijd langs dien weg. Practisch alles wat hij deed, zelfs de meest gewone dingen, omringde hij met een sfeer van geheimzinnigheid.

„Naar de hoogte van de trap te oordeelen,” zei ik, „geloof ik, dat wij ons onder de eerste verdieping van het paleis bevinden. Ik wou, dat we wisten waar die gang op uitkomt, maar er is slechts één manier om het te weten te komen. Kom mee!”

Deze gang werd slechts flauw verlicht door het licht van de trap, en hoe verder we in de gang kwamen, hoe donkerder het werd. Ze liep over een aanzienlijke lengte rechtuit en eindigde ten slotte aan den voet van een houten trap. Nauwelijks had ik, gebukt loopend, de trap eenige treden beklommen, of ik kwam met mijn hoofd in aanraking met iets hards. Ik bracht mijn handen naar boven en probeerde te ontdekken, wat het was, dat zich op mijn weg had voorgedaan. Het bleken planken te zijn. Klaarblijkelijk was het een valluik. Ik probeerde het omhoog te duwen, maar slaagde er niet in. Toen voelde ik met mijn vingers om den rand van het luik, en eindelijk vond ik, waarnaar ik had gezocht – een grendel. Na dien te hebben weggeschoven, duwde ik opnieuw, en toen gaf het luik mee! Ik opende het slechts een paar centimeter, om mij eerst te oriënteren, want ik kon natuurlijk niet weten wat zich er achter zou bevinden, maar ik staarde slechts in de duisternis! Er drong geen enkel straaltje licht door de spleet! Ik waagde het nu er op, het luik verder te openen en stak mijn hoofd door de opening.

Nu kon ik wat meer zien, maar niet veel meer – alleen het duistere interieur van een kamer met een enkel klein raam, waar het nachtelijk licht van Amtor zwak door naar binnen viel. Het zwaard van den jong van Morov steviger omklemmend, beklom ik de trap verder en betrad de kamer. Ik hoorde geen enkel geluid. Alles was doodstil....

De beide meisjes waren mij gevolgd en stonden nu vlak achter mij. Ik kon hen hooren ademen. We bleven onbeweeglijk staan, wachtend.... luisterend.... Langzaam geraakten mijn oogen gewend aan de duisternis, en ik onderscheidde nu naast het raam de vage omtrekken van iets, wat ik voor een deur hield. Ik liep er heen en betastte het. Het bleek inderdaad een deur te wezen, maar wat zou er zich achter bevinden?

Voorzichtig duwde ik ze open en keek in een der smerige straten

van Kormor. Ik probeerde mij te oriënteren en ontdekte na eenige oogenblikken dat het een der straten was, die regelrecht van het paleis de stad in liepen. Het paleis werd ik nu ook gewaar. Het verhief zich donker en dreigend achter een muur aan mijn rechterhand.

„Kom mee,” fluisterde ik, en met de beide meisjes achter mij aan, betrad ik de straat en sloeg links af.

„Als wij iemand tegenkomen,” hielp ik hen herinneren, „denk er dan aan, dat jullie lopen alsof je ook dood bent! Je moet schuifelen, net als ik zal doen, als er onraad dreigt. Houd je oogen op den grond gericht, want het zijn onze oogen, waardoor we het snelst verraden kunnen worden.”

„Waar gaan we heen?” vroeg Duare fluisterend.

„Ik zal probeeren het huis te vinden, waardoor ik in de stad gekomen ben,” antwoordde ik. „Ik weet echter niet, of ik daarin zal slagen. We zullen echter maar goeden moed houden.”

„Maar als we er niet in slagen? Als we het niet vinden?”

„Dan zullen we een poging moeten doen om over den stadsmuur te klimmen! We zullen in ieder geval wel een middel vinden om de stad te verlaten, Duare!”

Maar wat zal het ons baten?” mompelde zij, half in zichzelf. „Als we er in slagen uit de stad te komen, zal er wel weer wat anders komen! Wat heeft het allemaal voor zin? Ik zou liever dood zijn, dan zoo verder te moeten leven.”

Er was zoo'n hopelooze klank in haar stem, dat het wel leek alsof het Duare niet was, die sprak, en ik schrok er werkelijk van.

„Je moet niet zoo moedeloos zijn, Duare,” zei ik. „Als we terug kunnen keeren naar Havatoo, dan zul je veilig en gelukkig zijn, en ik heb daar een verrassing voor je, die je nieuwe hoop zal geven.”

Ik dacht aan de vliegmaschine, waarmee we mochten hopen Vepaja te vinden, het land waarvan ik nu merkte, dat zij er aan wanhoopte het ooit te zullen terugzien!”

Ze schudde haar hoofd.

„Er is geen hoop.... er is geen enkele hoop op geluk meer voor Duare,” zei ze mat.

Eenige gedaanten, die in de sombere straat in onze richting kwa-

men, stelden een eind aan ons gesprek. Met neergeslagen oogen en schuifelende voeten liepen wij hun tegemoet. Ze gingen voorbij, en ik haalde weer verlicht adem.

Het heeft geen zin te verhalen van mijn hopelooze pogingen het huis te ontdekken, dat ik niet vinden kon. Gedurende de gansche rest van den nacht zochten wij, en tegen dat het dag begon te worden begreep ik, dat wij een plaats moesten zien te vinden waar wij ons konden verbergen tot het weer avond geworden zou zijn. Ik zag een huis met een kapotte deur, hetgeen – gelukkig voor ons! – geen ongewoon gezicht in Kormor is. Een onderzoek, met de noodige behoedzaamheid ingesteld, bracht aan het licht, dat er geen bewoners waren. We gingen naar binnen en begaven ons naar de tweede verdieping. Hier, in een achterkamer, bereidden wij ons voor om te wachten op het einde van den langen dag, die voor ons lag.

We waren alle drie zeer vermoeid, bijna uitgeput, en daarom legden wij ons neer op de ruwe planken en probeerden te slapen. We spraken geen woord; ieder van ons scheen geheel vervuld van de eigen sombere, treurige gedachten. Na eenigen tijd hoorde ik aan hun regelmatige ademhaling, dat de beide meisjes in slaap gevallen waren, en korten tijd daarna moet ik zelf ook ingeslapen zijn. Hoe lang ik heb geslapen, weet ik niet. Ik werd wakker door voetstappen in een aangrenzend vertrek. Daar liep iemand, en ik hoorde mompelen alsof een mensch in zichzelf sprak.

Langzaam en voorzichtig, zonder geluid te maken, stond ik op, het zwaard van Skor gereed houdend. Dat het wapen mij van geen enkel nut tegen een doode kon zijn, drong niet tot me door, maar al was dit laatste wel het geval geweest, dan zou ik me toch nog veiliger hebben gevoeld met het zwaard in mijn hand. De voetstappen naderden de deur van de kamer waarin wij een toevlucht hadden gezocht en een oogenblik later bleef een oude vrouw op den drempel staan en keek mij met van verbazing wijd geopende oogen aan. „Wat doe je hier?” vroeg zij.

Was zij verbaasd, ik was het niet minder, want ik had nooit eerder sporen van den ouderdom op Amtor gezien!

Haar stem deed de meisjes wakker worden, en ik hoorde hen achter mij opstaan.

„Wat doe je hier?” herhaalde de oude vrouw twistziek. „Ga weg uit mijn huis, verwenschte lijken! Ik wil dat gebroed van Skors duivelsche brein niet in mijn huis hebben!”

Verbouwereerd keek ik haar aan.

„Bent u niet dood?” vroeg ik.

„Natuurlijk ben ik niet dood,” viel zij uit.

„Wij ook niet,” vertelde ik haar.

„Wat? Niet dood?”

Ze trad dichterbij.

„Laat mij je oogen zien,” beval ze. „Neen,” vervolgde ze toen, „ze zien er niet als doode oogen uit, maar ze zeggen dat Skor een manier heeft gevonden om valsch licht in doode oogen te brengen.”

„Wij zijn niet dood,” hield ik vol.

„Maar wat doe je dan in Kormor?” vroeg zij. „Ik dacht, dat ik alle levende mannen en vrouwen hier kende, en ik ken jullie niet. Zijn die vrouwen ook levend?”

„Ja, wij leven allemaal!”

Ik dacht snel na. Ik vroeg mij af, of wij haar ons geheim zouden kunnen toevertrouwen en haar hulp inroepen. Klaarblijkelijk haatte zij Skor, en wij bevonden ons reeds in haar macht, indien zij ons wilde verraden. Ik begreep dan ook, dat wij er niet slechter op konden worden.

„Wij werden door Skor gevangen gehouden,” vertelde ik haar. „Maar we zijn ontvlucht en willen nu zoo gauw mogelijk de stad verlaten. Wij zijn aan uw genade overgeleverd. Wilt u ons helpen, of wilt u ons aan Skor overleveren, zoodat hij ons vermoorden kan?”

„Ik zal jullie niet aan Skor overleveren,” zei ze snel. „Ik zou zelfs een dooden mistal niet aan den duivel willen overleveren, maar ik weet niet, hoe ik jullie kan helpen. Je kunt Kormor niet verlaten. De doode schildwachten bij de muren slapen nooit.”

„Ik ben in Kormor gekomen zonder door een schildwacht gezien te worden,” vertelde ik haar. „Indien ik het huis kon vinden, waar ik door naar binnen gekomen ben, zou ik er ook weer uit kunnen komen.”

„Welk huis?” vroeg zij.

„Het huis aan het einde van den tunnel, die onder den Gerlat kum Rov naar Havatoo loopt.”

„Een tunnel naar Havatoo? Daar heb ik nooit van gehoord. Weet je dat zeker?”

„Ik ben er gisterennacht door gekomen,” verzekerde ik haar. Ze schudde haar hoofd.

„Nou, ik weet niet, waar hij is,” zei ze, „maar ik zal jullie helpen. Ik kan jullie tenminste verborgen houden en van voedsel voorzien. Wij helpen elkaar altijd in Kormor – dat wil zeggen degenen, die nog leven.”

„Zijn er dan nog meer levenden in Kormor?” vroeg ik.

„Een paar,” antwoordde ze. „Skor is er niet in geslaagd ons allemaal te vangen. We leiden een ellendig leven, en we moeten ons steeds verborgen houden, maar we leven ten minste nog. Indien hij ons vond, zou hij ons net als de anderen maken.”

Ze kwam dichterbij.

„Ik kan maar niet gelooven, dat jullie leven,” zei ze. „Misschien bedriegen jullie mij.”

Ze raakte mijn gezicht aan en liet haar handpalmen toen langs het bovendeele van mijn lichaam glijden.

„Je bent warm,” zei ze, en voelde toen mijn pols. „Ja,” besloot ze dan, „je leeft.”

Ze onderzocht op dezelfde wijze of ook Duare en Nalte nog levend waren, en eindelijk was zij overtuigd dat wij de waarheid spraken.

„Kom mee,” zei ze toen, „dan zal ik jullie naar een geschiktere plaats brengen. Daar zullen jullie wat beter gehuisvest zijn. Ik gebruik dit huis niet vaak.”

Ze bracht ons naar beneden en op een binnenplaats, waaraan een ander huis grensde. Het was een armelijk huis, spaarzaam gemeubileerd. Ze bracht ons naar een achterkamer en zei ons, daar te blijven.

„Jullie zullen zeker wel wat willen eten?” zei ze.

„Als we alstublieft ook wat water kunnen krijgen,” vroeg Nalte. „Ik heb niets gedronken sinds gisterenavond.”

„Arm kind,” zei de oude vrouw. „Ik zal het voor je halen. Hoe jong en mooi ben je! Vroeger was ik ook jong en mooi.”

„Waarom bent u ouder geworden?” vroeg ik. „Ik dacht dat alle mensen op Amtor het geheim van het levenselixer kenden.”

„Ja, maar hoevelen krijgen het serum in Kormor? Wij hebben het wel gehad, voordat Skor kwam, maar hij heeft het ons afgenomen. Hij zei, dat hij een nieuw ras zou scheppen dat het niet nodig zou hebben, omdat het nooit oud zou worden. De resultaten van mijn laatste inenting zijn verdwenen, en nu word ik oud en zal ik moeten sterven. Het is niet zoo erg te moeten sterven – als Skor je lijkt maar niet vindt. Wij die nog leven, begraven onze dooden in het geheim onder den vloer van onze huizen. Mijn man en onze twee kinderen liggen onder dezen vloer. Maar ik moet nu gaan en water voor jullie halen. Ik ben zoo weer terug,” zei ze, en met deze woorden verliet ze ons.

„Arm schepsel,” zei Nalte. „Ze heeft niets om op te hopen dan het graf – en zelfs diè kans kan Skor haar nog ontnemen!”

„Wat zag zij er zonderling uit!”

Het was Duare die dit zei, en terwijl zij deze woorden sprak, was er een ontdane uitdrukking in haar oogen.

„Dus dat is nu de ouderdom!” vervolgde zij. „Ik heb nooit eerder iemand gezien, die oud geworden was. Zoo zou ik er dus ook den een of anderen dag uitzien, als wij dat serum niet hadden! Hoe afschuwelijk! O, ik zou liever sterven dan zoo te worden! Ouderdom! O, hoe verschrikkelijk!”

Dat was een unieke ondervinding voor mij. Ik was er nu getuige van hoe een meisje van negentien jaar, dat nooit eerder de verwoestingen van den ouderdom had gezien, reageerde nu zij een oude vrouw zag, en ik kon mij alleen maar afvragen, of de onbewuste reacties bij de jeugd, die er aan gewoon is oude mensen om zich heen waar te nemen, onbewust eigenlijk niet dezelfde zouden zijn. Maar deze beschouwingen werden afgebroken doordat de oude vrouw terugkeerde, en toen ontdekte ik ook tegelijkertijd een nieuwen kant aan Duare's karakter.

Toen de oude vrouw de kamer binnentrad, haar armen volgeladen, snelde Duare naar haar toe en nam haar last van haar over.

„U hadt mij met u mee moeten laten gaan, om u te helpen,” zei ze. „Ik ben jonger en sterker.”

Toen zette zij het voedsel en het water op een tafel, en met een lieven glimlach sloeg zij haar armen om de verdorde schouders van de oude vrouw en voerde haar naar een bank.

„Nalte en ik zullen het eten klaarmaken,” zei ze. „Gaat u hier maar zitten tot het gereed is, dan kunnen we met zijn allen gaan eten.”

De oude vrouw keek haar een oogenblik een en al verbazing aan en barstte toen in snikken uit. Duare ging op de bank naast haar zitten, en sloeg de armen om haar heen.

„Waarom huilt u?” vroeg zij dan.

„Ik weet niet waarom ik huil,” snikte het oude mensch „Ik heb het gevoel alsof ik moet zingen, maar in plaats daarvan huil ik... Het komt waarschijnlijk, omdat het al zoo lang geleden is dat iemand iets vriendelijks tegen mij zei, of dat iemand zich afgevraagd heeft, of ik gelukkig of treurig, vermoeid of uitgerust was.”

Ik zag hoe Duare en Nalte tranen in de oogen kregen en ze moesten net doen of ze druk bezig waren met de voorbereidingen van den maaltijd, om hun emoties te verbergen.

Dien avond kwamen er een twaalftal van de levenden uit Kormor naar het huis van Kroona, zooals de oude vrouw heette, die ons zoo vriendelijk opgenomen had. Ze waren allemaal erg oud, sommigen zelfs nog ouder dan Kroona. Ze lachten om Kroona's vrees, dat Skor hen wilde hebben. Ze wezen er op, zooals zij klaarblijkelijk reeds vaker hadden gedaan, dat als Skor oude lichamen wenschte, hij ze al lang gehad zou kunnen hebben, want hun hoge ouderdom was bewijs voldoende, dat zij tot de levenden behoorden. Maar Kroona hield vol, dat zij allemaal in gevaar verkeerden, en spoedig ontdekte ik, dat dit om zoo te zeggen haar geliefkoosde obsessie was, en dat zij zich ongelukkiger zou voelen, indien zij die moest missen, dan nu, nu zij haar had. Ze vond

het boeiend en avontuurlijk een leven vol gevaar te leiden en zich nu eens in het eene dan weer in het andere huis te verbergen. Maar allemaal waren zij intusschen de meening toegedaan, dat wij in groot gevaar verkeerden, en de goede oude menschen sloofden zich uit om alles te doen wat zij konden om ons te helpen – om ons eten en drinken te brengen en ons voor onze vijanden te verbergen. Dat was echter alles wat zij konden doen, want geen van allen geloofden zij dat het mogelijk was, uit Kormor te ontluchten – zoo is nu eenmaal het gevoel van hopeloosheid dat den ouderdom bezielt!

Den volgenden ochtend vroeg kwam er een zeer oude man, een van de bezoekers van den vorigen avond, het huis binnenstropelen. Hij was erg in de war en verschrikkelijk opgewonden. Zijn stramme handen beefden.

„Ze vertellen vreeselijke dingen van wat u met Skor hebt gedaan en van hetgeen Skor u zal doen als hij u vindt,” vertelde hij haperend. „Den ganschen nacht en den ganschen dag, en ook gisterennacht heeft hij gebonden en hulpeloos gelegen waar u hem hebt laten liggen. Toen pas heeft een van zijn afschuwelijke creaturen hem gevonden en hem losgemaakt. Nu wordt de heele stad naar u afgezocht. Ze kunnen ieder oogenblik hier zijn.”

„Wat kunnen we doen?” vroeg Duare. „Waar kunnen wij ons verbergen?”

„U kunt niets doen,” zei de oude man; „het eenige wat u kunt doen is wachten tot zij komen. Er is geen plek in Kormor die zij niet zullen doorzoeken.”

„We kunnen wèl iets doen,” zei Nalte. Toen wendde zij zich tot den ouden man, die ons was komen waarschuwen. „Kunt u ons kleurstoffen brengen zooals de lijken gebruiken om zich op levende menschen te doen gelijken?”

„Ja,” antwoordde de oude man.

„Wel, zorg dan zoo gauw mogelijk, dat wij ze krijgen,” verzocht Nalte hem dringend.

De oude man waggelde de kamer uit, zachtjes in zichzelf mompelend.

„Het is de eenige mogelijkheid, Nalte,” riep ik. „Ik geloof dat

wij hen om den tuin kunnen leiden, als hij op tijd terugkomt. Doode menschen zijn niet bijster schrander.”

Het leek wel een eeuw te duren eer de oude man terugkeerde, maar eindelijk verscheen hij dan toch en hij bracht een groote doos met allerlei verfstoffen mee. Het was een heel gevaarte dat hij, naar hij verklaarde, van een vriend geleend had – een levend mensch, wiens beroep het was den schmink te vervaardigen waarmee de lijken zich het uiterlijk van levende menschen gaven.

Nalte begon direct Duare onder handen te nemen en spoedig had zij haar in een oude vrouw veranderd met rimpels, lijnen en kringen om de oogen. Het haar was het lastigste probleem om op te lossen maar ten slotte slaagden wij er in ongeveer het resultaat te verkrijgen, dat wij verlangden door al de witte kleurstof te gebruiken die er in de doos zat en die in Duare's haren te wrijven. Duare en ik pasten nu samen dezelfde bewerking op Nalte toe, want wij wisten, dat wij geen tijd te verliezen hadden, daar de oude man ons, toen hij met de doos kleurstoffen was teruggekeerd, had verteld, dat men reeds in het dichtstbijzijnde blok huizen aan het zoeken was en men dus spoedig ook het huis zou binnendringen, waar wij ons bevonden. Toen Nalte gereed was, veranderden zij en Duare mij in een heel ouden, afgeleefden man. Kroona zei, dat zij ons ieder een taak zou geven, waarmee wij bezig konden zijn als de lijken naar ons zouden komen zoeken. Als wij wat deden, aldus Kroona, zouden wij natuurlijker lijken. Ze gaf Duare en Nalte wat oude vodden, waarmee zij konden doen alsof zij er kleeren van probeerden te maken, en mij stuurde zij naar den binnentuin om er een gat te graven. Het was gelukkig, dat zij dit had gedaan, omdat het mij er opeens aan herinnerde, dat ik Skors zwaard wel mocht verbergen. Als men dat zou vinden, zouden wij verloren zijn geweest!

Ik wikkelde het wapen in een stuk doek en nam het mee naar het tuintje, en u kunt mij op mijn woord gelooven, dat ik daar in een recordtijd een gat gegraven heb! Toen ik het gat met aarde en afval had dichtgegooid, begon ik er een ander gat naast te graven en ik gooide wat daar uitkwam eveneens op de plaats, waar ik het wapen in den grond had verstopt.

Ik was er juist mee klaar, toen de deur naar den tuin werd opengegooid en een troep doode mannen binnen kwam schuifelen.

„Wij zoeken naar de vreemdelingen, die uit het paleis zijn ontvlucht,” zei er een. „Zijn zij hier?”

Ik legde mijn hand tegen mijn oor, alsof ik wat doof was, en vroeg: „Hè?”

De ander herhaalde zijn vraag, hard schreeuwend nu, en weer deed ik als tevoren – legde mijn hand tegen mijn oor en vroeg: „Hè?”

Toen gaf hij het op en ging het huis binnen, gevolgd door de anderen.

Ik hoorde hoe zij daar overal zochten, en ieder oogenblik verwachtte ik kreten van schrik te zullen hooren, wanneer een van hen mocht ontdekken, dat Duare en Nalte slechts waren opgemaakt....

HOOFDSTUK XVIII.

Onder verdenking.

Skors creaturen doorzochten Kroona's huis veel zorgvuldiger dan zij het een woning van een van hun eigen soort gedaan zouden hebben, want Skor moest stellig hebben vermoed, dat van alle lieden in Kormor de levenden het meest geneigd zouden zijn, de levenden te helpen. Maar eindelijk kwamen zij toch weer naar buiten en vertrokken ze, en toen ik mij neerzette op den hoop aarde en vuil, dien ik uitgegraven had en ik mij het zweet van het voorhoofd wischte, was het werkelijk niet uitsluitend van inspanning! Ik geloof, dat ik vijftien minuten lang wat men noemt bloed gezweet heb!

Toen ik het huis binnentrad vond ik Duare, Nalte en Kroona in een stomme verbazing bijeen zitten. Ze schenen zich niet te kunnen voorstellen, dat wij zonder ongelukken de vuurproef doorstaan hadden.

„Ziezoo,” zei ik, „dat is voorbij.”

Mijn stem scheen de betoovering te verbreken, en alle drie richtten zij zich met een zucht op.

„Weet je, wat ons gered heeft?” vroeg Nalte.

„Wel onze vermomming natuurlijk,” antwoordde ik.

„Ja,” gaf zij toe, die heeft ons wel geholpen, maar onze werkelijke redding is de domheid van die mannen geweest. Ze keken nauwelijks naar ons. Ze zochten naar iemand, die zich verborgen hield, en omdat wij ons niet verborgen, schonken zij geen seconde aandacht aan ons.”

„Denk je, dat wij de verf nu verwijderen kunnen?” vroeg Duare. „Het is zoo’n naar gevoel.”

„Ik geloof, dat wij het heelemaal niet moeten verwijderen,” antwoordde ik.

„Zooals wij nu weten, zullen zij ons bij dit onderzoek niet vinden. Het is dus zeer waarschijnlijk, dat Skor een nieuw onderzoek zal gelasten, en dan kunnen wij misschien niet voldoende tijd hebben om ons weer te vermommen, of misschien niet zoo gelukkig zijn, er weer materiaal voor te bemachtigen.”

„Ik geloof, dat je gelijk hebt,” zei Duare, „en ten slotte is dat beetje ongemak toch eigenlijk niets in vergelijking met hetgeen wij nu reeds meegemaakt zouden hebben, indien men ons ontdekt had.”

„Onze vermomming heeft een voordeel,” zei Nalte. „We kunnen ons nu veel vrijer zonder gevaar ontdekt te worden bewegen. Wij zullen niet al dien tijd in deze stoffige, duffe achterkamer hoeven te blijven zitten. Ik voor mij, ik ga ten minste direct even naar den voorkant van het huis om wat frissche lucht te happen.”

Dat was niet zoo’n slecht idee, en Duare en ik gingen met Nalte mee, terwijl Kroona eenige huishoudelijke bezigheden ging verrichten. De voorkamer op de tweede verdieping, waar wij heen gingen, keek uit op de straat. Wij hoorden, hoe de mannen, die uitgezonden waren om ons te zoeken, het huis naastaan doorzochten en we zagen, hoe de voetgangers de stoffige straat door schuifelden.

Plotseling greep Nalte mij bij den arm en wees naar buiten.

„Zie je dien man?” vroeg zij, opgewonden fluisterend.

Schuifelend door de straat bewoog zich een groot lijk voort, dat opgemaakt was alsof het leefde. Zijn opschik was mooier dan men gewoonlijk in Kormor zag. Alleen zijn eigenaardige gang onthulde aan iemand, die ingewijd was, dat hij niet levend was zooals wij, doch dat de Dood hier optrad als het Leven.

„Ja, ik zie hem, antwoordde ik. „Wat is met hem?”

„Dat is de man, die mij uit Havatoo heeft ontvoerd.”

„Weet je dat zeker?” vroeg ik.

„Absoluut,” antwoordde Nalte. „Zoo lang ik leef, zal ik dat gezicht nooit vergeten.”

Een plan – misschien kan ik het beter een inspiratie noemen – schoot door mijn brein.

„Ik zal hem nagaan,” zei ik. Ik kom weer gauw terug. Help me het beste hopen!” – Met deze woorden haastte ik mij de kamer uit.

Een oogenblik later bevond ik mij op straat. De man liep, toen ik buiten kwam, slechts op een kleinen afstand voor mij uit. Indien mijn veronderstelling juist was, zou hij mij den een of anderen tijd wel naar den ingang leiden van de tunnel, die naar Havatoo voerde. Misschien wel niet vandaag, maar als ik vandaag te weten kon komen, waar hij woonde, zou hij het misschien op een anderen dag doen.

Zijn pas was sneller dan die van den gemiddelden inwoner van Kormor, en hij liep alsof hij een bepaald plan in den geest had. Ik veronderstelde, dat het een van Skors best-geslaagde experimenten was, en dat hij om deze reden gekozen was om als een van de agenten van den jong in Havatoo op te treden, waar de gewone Kormoraansche lijken zich niet lang voor levende menschen zouden hebben kunnen uitgeven.

Toen ik hem naging, noteerde ik in mijn geest nauwkeurig iedere bijzonderheid van de straat waarin wij ons bevonden, zoodat ik weer in staat zou zijn mijn uitgangspunt terug te vinden. Toen hij even later een straat insloeg, die naar de rivier leidde, rees mijn hoop, en ik bekeek de gebouwen aandachtig, die wij langs gingen. Bij de rivier gekomen ging hij een smalle steeg in, volgde die tot aan de eerstvolgende straat, en richtte zijn schreden toen weer naar de rivier. Recht voor ons, zelfs voordat hij de straat insloeg, die naar de rivier voerde, zag ik het gebouw waaronder de uitgang van de tunnel in Kormor lag!

Bij het hek gekomen, dat toegang gaf tot het tuintje vóór het huis, draaide de man zich voor den eersten keer om en keek achter

zich – waarschijnlijk om te zien of hij niet gevolgd werd. Toen kreeg hij mij in het oog.

Er zat niets anders voor mij op dan verder in zijn richting te loopen. Ik hield mijn oogen op den grond gericht en schonk geen aandacht aan hem toen ik hem naderde, ofschoon ik zijn blik bijna in letterlijken zin op mij voelde rusten. Het leek een eeuwigheid te duren, alvorens ik bij hem was, en ik was reeds op het punt een zucht van verlichting te slaken toen ik voorbij liep, toen hij mij aansprak.

„Wie ben je, en wat doe je hier?” vroeg hij.

„Ik kijk of ik een ander huis kan vinden om in te wonen,” antwoordde ik.

„De deuren en ramen in mijn huis zijn allemaal kapot.”

„Er zijn hier geen huizen voor jou,” viel hij uit. „Jouw soort mag niet in dit district komen. Maak dat je wegkomt, en laat mij je nooit meer hier zien.

„Ja,” antwoordde ik timide, en keerde terug.

Tot mijn groote blijdschap liet hij mij gaan, en een oogenblik later bevond ik mij weer in het steegje en was ik verborgen voor zijn blikken. Maar ik wist nu, wat ik weten wilde, en mijn bloed prikkelde van vreugde. Nu zou nog slechts de grootste tegenslag kunnen voorkomen, dat ik met Duare en Nalte veilig en wel naar Havatoo terugkeerde.

Toen ik mijn weg door de straten van Kormor naar het huis van Kroona zocht, waren mijn gedachten vervuld van allerlei plannen om te ontvluchten. Ik was besloten zoodra het duister geworden zou zijn te vertrekken, en reeds hielden mijn gedachten zich bezig met hetgeen ik zou gaan doen, als ik in Havatoo was teruggekomen.

Toen ik Kroona's huis binnentrad zag ik direct, zelfs voordat iemand gelegenheid had gehad een woord te zeggen, dat er iets niet in orde was. Duare en Nalte snelden tegelijk op mij toe, en het was duidelijk, dat zij allebei erg opgewonden waren. Kroona en de oude man, die de kleurstoffen had gebracht, waarmee wij ons vermomd hadden, spraken druk en heftig met elkaar.

„Eindelijk.... eindelijk ben je terug!” riep Nalte. We dachten dat je nooit meer komen zoudt.”

„Misschien is het nu nog niet te laat,” zei Duare.

„Ik wilde dat ze met me mee zouden gaan, opdat ik hen ergens anders kon verbergen,” vertelde Kroona, „maar ze wilden geen van beiden zonder jou meegaan. Ze zeiden, dat als jij gevangen genomen zou worden, zij met je gevangen genomen wilden worden.”

„Waar ter wereld hebben jullie het allemaal over?” vroeg ik. „Wat is er gebeurd? Ik begrijp er niets van.... Vertel me eens....”

„Het is gauw genoeg verteld,” zei de oude man, die ons den schmink had gebracht. „De man, van wien ik de kleurstoffen heb geleend, heeft ons verraden om bij Skor in de gunst te komen. Iemand heeft hem aan zijn bediende hooren zeggen, naar het paleis te gaan en Skor te zeggen, dat hij bereid was Skors mannen naar de woning te brengen, waar jullie je verborgen hielden. De man was een vriend van mij, en kwam het me vertellen. Skors mannen kunnen nu ieder oogenblik hier zijn.”

Ik dacht snel na; toen wendde ik mij tot Duare en Nalte.

„Verwijder zoo gauw je kunt de verf van je gezicht,” beval ik hun, „en ik zal hetzelfde doen.”

„Maar dan zijn we stellig verloren,” riep Duare uit.

„Integendeel,” zei ik, terwijl ik de verf van mijn gezicht begon te verwijderen.

„Ze zullen ons direct herkennen zonder onze vermomming,” hield Duare vol, maar ik was blij te zien, dat zij zoowel als Nalte mijn voorbeeld volgde en de verf van hun gezicht en hun haar begonnen te wrijven.

„Onze eigen jeugd zal de beste vermomming zijn, die wij in deze hachelijke omstandigheden kunnen hebben,” verklaarde ik hun. „Die creaturen van Skor zijn niet al te intelligent, en daar zij uitgezonden zijn om drie schepsels te zoeken, die zich als heel oude menschen hebben vermomd, zullen zij alleen kijken naar hen, die erg oud lijken. Indien wij dit huis kunnen verlaten voordat zij komen, geloof ik dat wij een behoorlijke kans maken om ontdekking te voorkomen.”

We maakten zoo snel mogelijk voort en spoedig waren de laatste

restjes van onze vermomming verdwenen. Toen bedankten wij Kroona en den ouden man, zeiden hun vaarwel en verlieten het huis.

Toen wij op straat kwamen, zagen wij een troep soldaten uit de richting van het paleis komen.

„Wij zijn niet al te vroeg,” zei Nalte. „Zullen wij omkeeren en hard weg loopen?”

„Neen,” antwoordde ik. „Dat zou alleen maar hun achterdocht gaande maken. Ze zouden ons achtervolgen en zoo goed als zeker inhalen. Wij zullen hun tegemoet gaan.”

„Wat!” riep Duare verbaasd uit. „Gaan wij onszelf aangeven?”

„In geen geval,” antwoordde ik. „Wij gaan een groot risico nemen, maar er is geen andere uitweg! Indien zij zien, dat drie menschen zich van hen verwijderen, zullen zij een onderzoek instellen, en als zij dat doen, zullen wij herkend worden. Maar als wij in hun richting loopen, zullen zij denken dat wij hen niet vreezen en zullen zij overtuigd worden, dat wij niet degenen zijn, die zij zoeken. Loop met den schuifelenden gang van de dooden en houdt je oogen op den grond gericht. Duare, jij moet vóórloopen, Nalte een paar passen achter je; ik zal naar den anderen kant van de straat gaan. Als wij gescheiden loopen, zullen wij minder de aandacht trekken; zij zoeken naar drie menschen, die zij verwachten bij elkaar te zullen aantreden.”

„Ik hoop, dat je redeneering opgaat,” zei Duare, maar het was duidelijk, dat zij er niet veel vertrouwen in had. Ik zelf was ook niet bijster enthousiast over mijn plan, maar ik wist niets beters te bedenken.

Ik stak de straat over en kwam daardoor aan den kant te loopen waar de soldaten naderden. Ik had dit opzettelijk zoo uitgerekend, omdat ik wist, dat er minder kans zou zijn dat een van hen mij herkende, dan Duare, die eenigen tijd in het paleis van Skor had vertoefd.

Ik moet eerlijk bekennen, dat ik mij hoe langer hoe minder op mijn gemak begon te voelen naarmate de afstand tusschen mij en de soldaten kleiner werd, maar ik hield mijn oogen op den grond gericht en schuifelde langzaam verder.

Toen ik hen genaderd was, bleef hun leider staan en sprak mij aan. Mijn hart stond stil.

„Waar is het huis van Kroona?” vroeg hij.

„Dat weet ik niet,” antwoordde ik, en schuifelde verder. Ieder oogenblik verwachtte ik gegrepen te zullen worden, maar de soldaten vervolgden hun weg en lieten mij gaan. Mijn list was gelukt!

Zoodra ik voelde, veilig te zijn, stak ik naar de andere zijde van de straat over en toen ik bij de twee meisjes gekomen was, zei ik hun, mij te volgen maar niet al te dicht achter mij te loopen! Het zou nog ongeveer een uur duren eer de zon onderging, en ik durfde niet in de buurt van den ingang der tunnel te komen voordat het geheel donker was. In dien tusschentijd moesten wij een plaats zien te vinden waar wij ons konden verbergen en waar wij van de straat af waren, waar wij ieder oogenblik gevaar liepen verdenking op te wekken?

Een zijstraat inslaand, vond ik spoedig een verlaten huis, zooals er zooveel in Kormor zijn, en even later hadden wij ons wederom verborgen.

Allebei de meisjes voelden zich ontmoedigd. Ik merkte dit aan hun stilzwijgen en aan hun lusteloosheid. De toekomst moet hun hopeloos geleken hebben, maar toch uitten zij geen enkele klacht.

„Ik heb goed nieuws voor jullie,” zei ik.

Duare keek mij aan, zonder een spoor van belangstelling te toonen – alsof er voor háár nooit meer goed nieuws zou kunnen bestaan. Sinds wij uit het paleis ontvlucht waren, was zij ongewoon stil geweest. Ze sprak zelden als haar niets gevraagd werd, en zij vermeed het zooveel mogelijk om iets tegen Nalte te zeggen, ofschoon haar houding jegens haar niet bepaald onvriendelijk was.

„Wat is het goede nieuws?” vroeg Nalte. „Ik was juist begonnen alle hoop op te geven.”

„Ik heb den ingang tot de tunnel naar Havatoo gevonden,” antwoordde ik.

De uitwerking van deze verklaring op Nalte geleek op die van een electrischen schok, maar bij Duare scheen ze slechts passieve belangstelling op te wekken.

„In Havatoo zal ik even ver als ooit van Vepaja zijn,” verklaarde zij slechts.
„Maar daar zal je leven niet in gevaar verkeerem,” hielp ik haar herinneren.
Ze haalde haar schouders op.
„Ik geloof niet, dat ik er veel om geef om verder te leven,” zei ze toen.
„Je moet niet zoo moedeloos zijn, Duare,” vroeg ik haar. „Ik ben overtuigd dat als we eenmaal in Havatoo zijn, ik een weg zal weten te vinden om naar Vepaja en je familie terug te keeren.”
Ik dacht aan de vliegmaschine, die in haar hangar te Kantum Lat klaar stond en op mij wachtte, maar ik sprak er met geen enkel woord over. Ik wilde het als een verrassing voor haar bewaren, en in ieder geval waren wij nog niet in Havatoo.
De twee uur dat wij wachten moesten tot er een algeheele duisternis over de stad gevallen was, waren de langste twee die ik ooit heb doorgebracht, maar eindelijk was het dan toch zoo ver, dat het wel veilig geacht kon worden om naar het stille, verlaten huis op den oever van de rivier te gaan, waarop al onze hoop geconcentreerd was!
Er was geen mensch te bekennen op straat, toen wij de woning verlieten waar wij ons verborgen hadden gehouden. Ik was zeker van den weg, dien wij moesten volgen om onze bestemming te bereiken, en zonder oponthoud of avontuur kwamen wij eindelijk bij het vervallen huis, dat den ingang verborg tot onzen weg naar de bevrijding.
Ik bracht de beide meisjes in het donkere huis en daar bleven wij in de duisternis bij elkaar gehurkt zitten, voortdurend luisterend en op onze hoede. Ik betreurde het toen, dat ik niet in de gelegenheid was geweest het zwaard op te graven, dat ik Skor had afgenomen en in het tuintje van Kroona’s huis in den grond had verborgen. Het zou mij een veel grooter gevoel van veiligheid hebben gegeven dan ik nu bezat.
Eindelijk overtuigd, dat wij geheel alleen in het huis waren, en dat niemand ons had gevolgd, begaf ik mij naar de deur, die toegang gaf tot den ingang van de tunnel. Duare en Nalte volgden vlak achter mij.

Ik had geen moeite om den grendel te vinden, en een oogenblik later daalden wij af in de donkere gang, de vrijheid en de veiligheid als het ware binnen ons bereik.

Er bestond natuurlijk een kans, dat wij een van Skors creaturen konden ontmoeten, die van Havatoo terugkeerde, maar ik was overtuigd, dat wij een goede kans maakten dat dit niet gebeuren zou, omdat er juist een van hen in de tegengestelde richting gegaan was en er geen enkele aanwijzing bestond, dat er een groot aantal van hen in Havatoo vertoefde.

Het was mijn overtuiging, dat de beide lijken, die Nalte en mij hadden aangevallen, zonder de hulp van anderen hadden gehandeld, en als dat waar was, dan zou het ook wel waar zijn, dacht ik, dat Skor nooit meer dan twee van zijn onderdanen tegelijkertijd in Havatoo had. Ik hoopte maar, dat ik mij daarin niet bedroog!

Zwijgend, door de diepste duisternis, zochten wij onzen weg door de koude, vochtige gang onder de Rivier des Doods. Ik liep vlugger dan toen ik er door gegaan was op weg naar Kormor, want ik wist nu, dat er zich geen hindernissen op mijn weg bevonden. Eindelijk voelde ik, hoe de treden aan het einde van de gang naar boven liepen, en een oogenblik later bleef ik staan achter de deur, die ons in Havatoo binnen zou laten. Ik wachtte niet; ik luisterde ook niet. Niets zou mij toen hebben kunnen doen aarzelen. Ik zou een dozijn van die afschuwelijke lijken uit Kormor hebben aangevallen als zij zich op mijn weg bevonden hadden, en ik geloof, dat ik hen overwonnen zou hebben ook, zóó wanhopig was ik.

Maar ik ontmoette geen doode en geen levende toen wij uit de tunnel het onzalige huis aan de Havatoo Lat betraden. Snel begaven wij ons naar den voorkant van het huis en traden door de deur op straat en.... bevonden ons toen in Havatoo Lat met zijn schitterende lichten en zijn twee verkeersstromingen! We zagen er allesbehalve vertrouwenwekkend uit met onze lompen aan, waarmee wij ons in Kormor hadden getracht te vermommen, en er werden dan ook heel wat verdachte blikken in onze richting geworpen.

Zoodra ik kon, riep ik een publiek vervoermiddel aan en gaf den chauffeur opdracht ons naar het huis van Ero Shan te rijden, en toen wij ons in de kussens lieten zinken, haalden wij voor den eersten keer sinds vele dagen gerust adem.

We spraken heel wat gedurende den rit, vooral Nalte en ik. Duare was heel stil. Ze sprak over de schoonheid van Havatoo en de wonderen, die ons omringden, en die allemaal nieuw en vreemd voor haar waren, maar het duurde niet lang of zij verviel weer in haar oude stilzwijgen.

Onze chauffeur had ons argwanend aangekeken toen wij in zijn wagen waren gestapt, en toen hij ons voor het huis van Ero Shan afzette, gedroeg hij zich allerzonderlingst.

Maar Ero Shan was verheugd ons te zien. Hij gaf bevel spijs en drank voor ons te brengen, en hij bleef ons net zoo lang vragen stellen, tot hij alles wat er gebeurd was, verscheidene keeren van ons had gehoord! Hij wenschte mij geluk, omdat ik Duare had teruggevonden, maar ik kon duidelijk zien, dat hij vooral blij was, omdat Nalte teruggekeerd was. Zijn oogen namen haar bewonderend op.

De beide meisjes waren vermoeid en hadden dringend rust noodig, en we hadden het er juist over, dat wij hen naar Naltes huis zouden brengen, toen de eerste slag viel waardoor de levens van twee onzer in het grootste gevaar gebracht en van de hoogste hoogten van het geluk in de diepste diepten der wanhoop geslingerd werden.

Er werd op de deur van den hoofdingang geklopt, en even later trad er een bediende binnen. Achter hem verscheen er een patrouille soldaten, gecommandeerd door een officier.

Ero Shan keek verbaasd op. Hij kende den officier en noemde hem bij den naam, terwijl hij hem vroeg wat hem naar zijn huis gevoerd en waarom hij gewapende mannen meegebracht had.

„Het spijt me, Ero Shan,” antwoordde de officier, „maar ik heb van den Sanjong zelf bevel gekregen, om drie verdacht er uitzierende lieden te arresteren, die men even vroeger op den avond je huis heeft zien binnengaan.”

„Maar niemand is mijn huis binnengekomen dan Carson Napier,

dien je kent, en dan deze twee meisjes,” riep Ero Shan verbaasd uit. „Ze zijn alle drie vrienden van mij.”

De officier nam onze armelijke kleeding eens op, en klaarblijkelijk niet zonder wantrouwen.

„Dan moeten zij het zijn, die ik moet arresteeren, als er niemand anders je huis is binnengekomen,” zei hij.

Er zat niets anders op, dan met den officier en de soldaten mee te gaan, want alles wat Ero Shan en wijzelf in het midden brachten, stuitte af op de onverzettelijkheid van den commandant der patrouille, die zich voortdurend op het bevel van den Sanjong beriep. Teleurgesteld stonden wij op en gingen mee.... Ero Shan vergezelde ons en eenigen tijd later stonden wij voor een commissie van drie strenge mannen.

De aanklager was de chauffeur, die ons van het huis bij den ingang van de tunnel naar de woning van Ero Shan gereden had. Hij zei, dat hij in de buurt woonde, en dat hij, omdat hij gehoord had van de ontvoering van Nalte, direct verdenking had opgevat toen hij drie menschen, die er zoo haveloos als wij uitzagen, in de buurt van de bewuste plaats had gezien. Hij beschuldigde ons er van, spionnen van Kormor te zijn en beweerde dat wij slechts opgeschilderde lijken waren, zooals de man, waarmee ik had geworsteld toen Nalte ontvoerd werd.

De onderzoekscommissie luisterde naar hetgeen ik mede te deelen had: toen ondervroegen zij ook Nalte en Duare even. Ze informeerden bij Ero Shan naar ons, en zonder de kamer te verlaten spraken zij Nalte en mij vrij en bevalen, dat Duare terug moest komen voor een nader onderzoek, dat de officiële onderzoekscommissie den volgenden dag zou instellen.

Ik dacht, dat zij zich omtrent Duare niet erg zeker voelden, en Ero Shan deelde mijn gevoelens, ofschoon hij dit slechts toegaf toen wij de beide meisjes naar Naltes huis hadden gebracht en we alleen waren.

„De justitie vergist zich soms wel eens in Havatoo,” zei hij ernstig. „De verachting die wij gevoelen voor Kormor en alles wat er mee in verband staat, beïnvloedt tot op zekere hoogte alle beslissingen, die wij in zaken met betrekking tot haar nemen.

Duare geeft toe, dat zij eenigen tijd in Kormor is geweest. Ze geeft toe, dat zij in het paleis van Skor, den jong, heeft gewoond. De onderzoekingscommissie weet niet anders van haar dan wat jij hebt verteld en wat zij beweert, maar men weet niet, of zij jullie kan gelooven. Je zult je herinneren, dat de uitslag van jouw onderzoek nu niet bepaald zóó schitterend was, dat het een groot vertrouwen in je rechtvaardigt!”

„Denk je dus, dat Duare in gevaar verkeert?” vroeg ik.

„Dat kan ik je niet zeggen,” antwoordde hij. „Alles kan misschien nog goed uitvallen, maar aan den anderen kant zal de commissie, als zij ook maar de geringste verdenking tegen Duare koestert, bevel geven dat zij wordt vernietigd, want onze theorie omtrent rechtvaardigheid is, dat het beter moet worden geacht tegenover één enkel individu een onrechtvaardigheid te begaan dan het geluk en de veiligheid van verscheidene anderen te riskeeren. Soms is deze handelwijze wreed, maar de resultaten hebben aangetoond, dat het beter is tegenover het nageslacht, dan wanneer men al te sentimenteel is.”

Ik sliep dien nacht niet veel.

Een groote angst voor de uitspraak van den volgenden dag drukte als een looden last op mij.

HOOFDSTUK XIX.

De vlucht.

Ik kreeg geen toestemming Duare den volgenden dag naar het onderzoek te vergezellen. Ze werd onder bewaking gesteld van dezelfde vrouw, die ook Nalte had bewaakt op den dag van haar verhoor, Hara Es.

Om de uren door te komen tot het resultaat bekend zou zijn, ging ik naar mijn hangar om mijn vliegtuig eens te inspecteeren. Het verkeerde in een uitstekenden staat. De motor zoemde absoluut geruischloos. Onder andere omstandigheden zou ik zeker de verleiding niet hebben kunnen weerstaan, om de machine naar buiten op de vlakte voor de stad te rijden en er een proefvlucht mee te maken, maar mijn gedachten waren thans zóó

vervuld van zorgen over het lot van Duare, dat ik nergens den lust of den moed toe vond.

Ik bracht een uur alleen in den hangar door. Er was geen van mijn assistenten aanwezig, want zij waren allemaal weer aan hun gewone werkzaamheden gegaan toen de vliegmachine gereed was.

Nadat ik mijn vliegtuig van onder tot boven had onderzocht, keerde ik terug naar de woning, die ik met Ero Shan deelde. Hij was niet thuis. Ik probeerde wat te lezen, maar ik kon mijn gedachten niet lang genoeg concentreren om te begrijpen wat ik las. Mijn oogen volgden de vreemde Amtoriaansche letterteekens, maar mijn gedachten waren bij Duare.

Eindelijk gaf ik het op en liep den tuin in. Een onberedeneerde angst omhulde mij als een sombere wolk, die het mij onmogelijk maakte, iets behoorlijks te doen.

Hoe lang ik zoo heb geloopt, weet ik niet, maar eindelijk werden mijn droeve gepeinen onderbroken door het geluid van voetstappen in het huis. Ik wist, dat Ero Shan naar den tuin moest komen. Ik bleef staan, terwijl ik naar de deur keek waardoor hij moest komen, en op hetzelfde oogenblik, dat ik hem zag, was het alsof mijn hart zou blijven stilstaan....

Ik las op zijn gezicht de bevestiging van mijn somberste voorgevoelens....

Hij kwam naar mij toe en legde een hand op mijn schouder.

„Ik heb slecht nieuws voor je, kerel,” zei hij.

„Ik weet het,” antwoordde ik. „Ik heb het in je oogen gelezen. Hebben ze bevel gegeven haar te vernietigen?”

„Het is een justitieele vergissing,” zei hij, „maar er is geen beroep op. Wij moeten de beslissing aanvaarden als de eerlijke overtuiging van de commissie dat zij op deze wijze het best de belangen van de stad behartigt.”

„Kan ik er niets tegen doen?” vroeg ik.

„Niets,” antwoordde hij.

„Zouden zij het niet goed vinden als ik met haar uit Havatoo wegging?”

„Neen. Ze zijn zóó bang voor den verderfelijken invloed van

Skor en zijn creaturen, dat zij het nooit goed zullen vinden dat er een blijft leven, die in hun handen valt!”

„Maar zij is toch niet een van Skors creaturen!” beweerde ik vurig.

„Ik ben er van overtuigd, dat zij in twijfel hebben verkeerd, maar hun twijfel moet altijd overslaan in het voordeel van de stad, en niet in het voordeel van de beschuldigten. Er is niets aan te doen.”

„Denk je, dat zij het goed zullen vinden, dat ik haar even spreek?” vroeg ik.

„Het is mogelijk,” antwoordde hij. „Ik weet niet waarom, maar om een of andere onverklaarbare reden zal zij niet vóór morgen vernietigd worden.”

„Zou je zoo vriendelijk willen zijn, een onderhoud met haar voor mij te willen aanvragen, Ero Shan?”

„Zeker,” antwoordde hij. „Wacht hier, dan zal ik zien wat ik kan doen.”

Ik heb nooit zulke lange en bange uren doorgebracht als die waarin ik wachtte op den terugkeer van Ero Shan! Nooit tevoren had ik mij zoo hulpeloos en hopeloos gevoeld, wanneer ik door een naderend onheil werd bedreigd. Als het gewone menschen waren geweest, waarmee ik te doen had, dan had ik misschien nog hier of daar een straaltje hoop kunnen ontdekken, maar nu kon ik dit met geen mogelijkheid. Hun oprechtheid sloot reeds bij voorbaat de mogelijkheid uit, dat ik door omkooperij ook maar een van hun geringste bewakers zou kunnen beïnvloeden; zij konden door een beroep op hun gevoel niet worden bewogen; de harde, koude logica van hun redeneering maakte van hun overtuiging een onneembare vesting, waarop het onzin zou zijn storm te loopen.

Ik heb gezegd, dat ik hopeloos was, doch dat is niet geheel waar. Waarop mijn hoop zich baseerde, weet ik werkelijk niet, maar het scheen mij toch zóó onmogelijk te gelooven, dat Duare vernietigd zou worden dat mijn hersens in lichte mate verdoofd geweest moeten zijn.

Het was donker voordat Ero Shan terugkeerde. Ik kon in zijn oogen noch hoop noch wanhoop lezen toen hij de kamer

binnenkwam waar ik ten slotte heengegaan was om op hem te wachten. Hij leek mij zeer ernstig en zeer vermoeid.

„En?” vroeg ik. „Wat is het antwoord? Heb je succes gehad?”

„Het is zeer moeilijk geweest,” zei hij. „Ik had allerlei instanties te bezoeken, en ik ben tot zelfs bij den Sanjong geweest. Maar eindelijk heb ik dan toch toestemming voor je gekregen, om haar een bezoek te brengen.”

„Waar is zij? Wanneer mag ik haar zien?”

„Ik zal je direct bij haar brengen,” antwoordde hij.

Toen wij in zijn wagen zaten, vroeg ik hem hoe hij het voor elkaar gebracht had.

„Ik heb op het laatst Nalte met mij meegenomen,” antwoordde hij. „Zij weet meer van je en alles wat jij en Duare hebben doorgemaakt, dan iemand anders hier in Havatoo. Een oogenblik dacht ik zelfs, dat zij er in zou slagen den Sanjong tot andere gedachten te brengen en een herziening van het vonnis te bewerkstelligen, maar dat lukte niet. Toch was het ten slotte door haar aandringen en smeeken, dat zij hun toestemming voor een onderhoud gaven.

Ik heb van Nalte heel wat gehoord over jou en Duare, veel meer dan je mij ooit verteld hebt, en ik ben ook nog iets anders te weten gekomen!”

„Wat dan?” vroeg ik, toen hij zweeg.

„Ik heb gemerkt, dat ik van Nalte houd,” antwoordde hij.

„En heb je ook gemerkt, dat zij van jou houdt?” vroeg ik.

„Ja. Als het niet was omdat jij je zoo ongelukkig voelt, dan zou ik nu de gelukkigste man in heel Havatoo zijn vanavond. Maar waarom dacht je, dat Nalte van mij hield?”

„Zij heeft het me verteld!”

„En dat hebt jij me nooit gezegd?” vroeg hij verwijtend.

„Dat kon ik niet,” antwoordde ik. „Dat kon ik niet doen voordat ik wist, dat jij van haar hield.”

„Misschien niet! Ze vertelde mij, dat je plannen had haar naar Andoo terug te brengen; maar nu is dat niet meer nodig – ze schijnt het uitstekend te vinden, als ze in Havatoo blijft.”

Wij hadden langs de Korgan Lat gereden en nu sloeg Ero Shan een zijstraat in, waar hij voor een klein huis stilhield.

„Hier zijn we er,” zei hij. „Dit is het huis van Hara Es, onder wier bewaking Duare is gesteld. Hara Es verwacht je. Ik zal hier buiten wachten. Je mag vijf vir bij Duare blijven.”

Vijf vir is iets langer dan twintig minuten aardsche tijd. Het leek mij veel te kort, maar het was beter dan niets. Ik trad op de deur van het huis toe, en in antwoord op mijn kloppen liet Hara Es mij binnen.

„Ik heb je verwacht,” zei ze. „Kom maar mee.”

Ze bracht mij naar de tweede verdieping, opende een deur en duwde ze open.

„Ga maar naar binnen,” zei ze. „Over vijf vir kom ik je halen.”

Toen ik de kamer binnentrad stond Duare op van een rustbank en keek mij aan. Hara Es deed de deur dicht en op slot. Ik hoorde haar voetstappen, toen zij de trap afding. Wij waren alleen, Duare en ik, voor den eersten keer in wat een eeuwigheid scheen!

„Waarom ben je hier gekomen?” vroeg Duare met vermoeide stem.

„Vraag jij mij nog?” riep ik uit. „Je weet, waarom ik gekomen ben.”

Ze schudde haar hoofd.

„Je kunt niets voor me doen; niemand kan iets voor me doen,” sprak ze moedeloos. „Ik weet, dat je zou komen als je me helpen kon, maar daar je mij nu niet helpen kunt, begrijp ik niet, waarom je gekomen bent.”

„Om geen andere reden dan dat ik van je houd. Is dat geen reden genoeg?”

„Spreek me niet van liefde! Ik ben op het punt te sterven, en ik ben nog steeds de dochter van een jong van Vepaja.”

Zelfs in deze uiterste oogenblikken bleef Duare nog het slachtoffer van de dwaze restricties, die op haar waren gelegd door haar koninklijke afkomst, en ik besloot haar laatste oogenblikken niet nog ongelukkiger te maken door onwelkome attenties aan haar op te dringen, ofschoon het slechts met de grootste moeite was, dat ik mij er van kon weerhouden haar in mijn armen te nemen en haar mooie lippen met mijn kussen te bedekken.

Ik probeerde haar wat opgewekter te stemmen, maar ze zei, dat ze zich niet ongelukkig voelde.

„Ik ben niet bang om te sterven, Carson Napier,” zei ze. „Daar het onmogelijk lijkt, dat ik ooit levend in Vepaja terugkom, geef ik er zelfs de voorkeur aan te sterven. Ik ben niet gelukkig. Ik kan nooit gelukkig zijn. Het is maar beter dat ik doodga!”

„Waarom kun je nooit gelukkig zijn?” vroeg ik.

„Dat is mijn geheim; ik zal het met mij meenemen in het graf. Laten wij er niet meer over spreken.”

„Ik wil niet, dat je sterft, Duare! Je moogt niet sterven!” riep ik uit.

„Ik weet, dat je het zoo voelt, Carson, maar wat kunnen we er aan doen?”

„Er moet iets zijn, dat wij kunnen doen! Hoeveel menschen zijn er in dit huis behalve Hara Es en jij?”

„Niemand.”

Plotseling rees er een wilde, fantastische hoop in mij op. Ik doorzocht de kamer met mijn blikken. Er bevond zich niets anders in dan de noodzakelijkste meubelen. Ik zag niets, waarmee ik mijn plan ten uitvoer zou kunnen leggen. De tijd vloog om. Hara Es zou spoedig terugkomen. Mijn oog viel op een sarong-achtige sjaal die Duare droeg, het gebruikelijke opperkleed der Amtoriaansche vrouwen.

„Geef mij dat ding,” zei ik, op haar toetredend.

„Waarom?” wilde zij weten.

„Dat komt er niet op aan! Doe wat ik je zeg. We hebben geen tijd om te redetwisten.”

Duare had sinds lang geleerd, haar trots te onderdrukken wanneer mijn toon haar vertelde, dat een onheil ons bedreigde en dat ik onverbiddelijk gehoorzaamd wilde worden. Ze gehoorzaamde mij ook nu. Snel deed zij de sjaal af en gaf ze aan mij.

„Alsjeblieft,” zei ze. „Wat ga je er mee doen?”

„Wacht maar af! Ga daar aan den rechterkant van de kamer staan. Daar komt Hara Es reeds; ik hoor haar op de trap.”

Ik ging vlug naast de deur staan, zoodat ik er achter verborgen zou zijn en Hara Es mij niet zou zien als zij binnenkwam.

Toen wachtte ik.... Het was niet alleen mijn eigen leven, dat ik in de waagschaal legde, en toch was ik niet zenuwachtig. Mijn hart sloeg net zoo regelmatig alsof ik slechts naar de deur was gegaan om de kamer voor een wandeling te verlaten!

Ik hoorde dat Hara Es voor de deur bleef staan. Ik hoorde hoe de sleutel in het slot werd omgedraaid. Toen ging de deur open en trad Hara Es de kamer binnen. Op hetzelfde oogenblik greep ik haar van achteren bij de keel en duwde de deur met mijn voet dicht.

„Maak geen geluid,” beval ik haar, „anders zal ik je moeten dooden.”

Ze verloor geen oogenblik haar tegenwoordigheid van geest.

„Je stelt je aan als een dwaas,” zei ze. „Je zult er Duare niet door redden en je teekent je eigen doodvonnis. Je kunt niet uit Havatoo ontsnappen.”

Ik gaf geen antwoord, maar handelde snel en zwijgend. Ik bond haar stevig met de sjaal vast en duwde toen een prop in haar mond. Toen ik klaar was, tilde ik haar op van den grond en legde haar op de bank.

„Het spijt me, Hara Es, dat ik dit heb moeten doen,” zei ik. „Ik moet nu probeeren Ero Shan kwijt te raken. Hij weet niets van hetgeen ik heb gedaan. Wees zoo vriendelijk den Sanjong te vertellen, dat Ero Shan in geen geval verantwoordelijk is voor wat er gebeurt – of wat er gebeuren gaat. Ik zal je hier laten tot ik Ero Shan kwijt kan zonder zijn argwaan op te wekken! Jij houdt intusschen tot ik terugkom Hara Es in het oog, Duare,” zei ik vervolgens. „Let er op, dat zij zich niet losmaakt!”

Ik bukte en raapte den sleutel op van den grond, waar Hara Es hem had laten vallen. Toen verliet ik de kamer, de deur achter mij sluitend. Een oogenblik later zat ik naast Ero Shan in zijn wagen.

„Laten we zoo spoedig mogelijk naar huis gaan,” zei ik. Toen verviel ik in een stilzwijgen – een stilzwijgen, dat Ero Shan niet durfde verbreken, omdat hij dacht dat mijn verdriet er de oorzaak van was.

Hij reed snel, maar het scheen een eeuwigheid te duren voor-

dat zijn wagen de garage van zijn huis bereikt had. Daar er geen dieven in Havatoo zijn, is het totaal overbodig een garage af te sluiten; de deuren stonden dan ook nu zoo goed als altijd, open. Mijn wagen stond naast dien van Ero Shan, met den voorkant naar de straat gekeerd.

„Je hebt den heelen dag haast nog niet gegeten,” zei Ero Shan, toen wij het huis binnengingen. „We zullen nu maar eerst iets gebruiken, hè?”

„Nee, dank je wel,” antwoordde ik. „Ik ga naar mijn kamer. Ik kan nu niet eten!”

Hij legde een hand op mijn arm en drukte dien vriendelijk, maar sprak geen woord. Toen draaide hij zich om en verliet mij.

Ero Shan was een uitstekend vriend, en ik had er een verschrikkelijken hekel aan hem te moeten bedriegen, maar ik zou ik weet niet wien bedrogen hebben om Duare te redden!

Ik ging naar mijn kamer maar slechts lang genoeg om mij te wapenen. Daarop keerde ik terug naar de garage.

Toen ik in mijn wagen stapte, dankte ik den hemel dat de motoren in Havatoo geruischloos zijn. Als een schim slipte de wagen uit de garage den nacht in, en toen ik het huis voorbijreed, fluisterde ik een afscheidsgroet voor Ero Shan.

Toen ik het huis van Hara Es naderde, voelde ik voor den eersten keer sinds het avontuur begonnen was, een spoor van zenuwachtigheid, maar het huis scheen geheel verlaten toen ik naar binnen ging en de trap oprende naar de tweede verdieping.

De deur van de kamer opensluitend, waarin ik Duare en Hara Es had achtergelaten, loosde ik een zucht van verlichting toen ik zag, dat zij er allebei nog waren. Ik trad snel op de bank toe en onderzocht de sjaal waarmee Hara Es gebonden was. Ze leek me heel stevig.

„Kom mee,” zei ik tegen Duare. „We hebben geen tijd te verliezen.”

Ze volgde mij de kamer uit, ik sloot de deur af, zoodat Hara Es er niet uit kon, vond voor Duare een andere sarong in een kamer van de eerste verdieping en een oogenblik later zaten Duare en ik in mijn wagen.

„Waar gaan we heen?” vroeg zij. We kunnen ons in Havatoo niet schuilhouden. Ze zullen ons vinden!”

„Wij gaan Havatoo voor altijd verlaten,” antwoordde ik, en op datzelfde oogenblik zag ik hoe een wagen ons voorbijreed en stilhield voor het huis dat wij zoojuist verlaten hadden. Er zaten twee mannen in; een van hen sprong er uit en snelde naar de deur.... Ik verhoogde de snelheid van mijn wagen. Hetgeen ik had gezien was voldoende om mij koude rillingen langs mijn rug te bezorgen! Duare had het ook gezien.

„Nu zullen zij alles ontdekken,” zei ze, „en zul je gedood worden. Ik wist wel, dat het op een ramp zou uitloopen. O, waarom heb je me niet alleen laten sterven? Ik wil sterven....

„Maar ik wil het niet!”

Ze zei niets meer en we snelden voort door de nu bijna geheel verlaten straten van Havatoo naar de Kantum Lat en de Poort van de Natuurkundigen.

Wij hadden ongeveer twee mijl van de drie, die wij moesten afleggen alvorens wij onze bestemming zouden bereikt hebben, gereden, toen ik zóó’n onheilspellend geluid hoorde als ik nog nooit in Havatoo had gehoord. Het klonk als het geloei van sirenen zooals ze gebruikt worden op de politieauto’s in de groote steden van Amerika. Direct wist ik, dat er alarm gemaakt was, en ik veronderstelde dat de man die het huis van Hara Es was binnengegaan, haar gevonden had en onze vlucht had ontdekt.

Dichter en dichter naderden de loeiende sirenen toen ik stilhield voor de hangar waar mijn vliegmaschine stond; ze schenen van uit alle richtingen op ons toe te komen.

Ik verbaasde mij er niets over, dat zij begrepen hadden waar zij ons zouden kunnen vinden, want zelfs minder schrandere koppen dan die welke ik in Havatoo had leeren kennen, zouden wel op de gedachte gekomen zijn, dat hier mijn eenige kans was om te ontkomen. Duare half met mij mee sleurend, sprong ik uit den wagen en rende de hangar in. De groote deuren, die mechanisch bewogen, rolden open toen ik op een knopje had gedrukt. Ik tilde Duare op en zette haar in den cockpit. Ze vroeg niets; het was geen tijd om vragen te stellen.

Toen nam ik mijn plaats naast haar in. Ik had de machine ontworpen om er proefvluchten mee te doen, en ze had twee banken, ieder ruimte biedend aan twee personen. Ik startte den motor; en wat een motor! Geruischloos, absoluut niet schokkend en onnoodig hem vóór te verwarmen!

Ik taxi'de de Kantum Lat in. De sirenen klonken nu heel dichtbij. Ik zag de lichten van wagens, die op ons toereden. Toen ik startte naar de Poort der Natuurkundigen, hoorde ik het staccato geluid van Amtoriaansche geweren achter mij. Ze vuurden op ons! Ik richtte den neus van mijn machine omhoog; de wielen maakten zich los van den grond; de groote poort rees vlak voor ons op. Omhoog..... sneller sneller! Ik hield mijn adem in. Zou het ons gelukken? Uitstekend aan het stuur gehoorzaamend, klom de machine de laatste seconden bijna loodrecht omhoog; ze vloog over de kolossale poort met slechts eenige centimeters tusschenruimte! We waren gered!!

BESLUIT.

Diep beneden ons lagen de lichten van Havatoo toen ik den neus van mijn vliegmachine naar het glinsterende lint richtte, dat de Rivier des Doods was – de Rivier des Levens echter voor òns, omdat zij ons den weg moest wijzen naar de onbekende zee, waar wij, misschien, Vepaja zouden kunnen vinden. Duare had geen woord gezegd. Ik voelde hoe haar arm, die dicht tegen den mijne lag, beefde. Ik boog mij voorover en legde er een hand op.

„Waarom beef je?” vroeg ik. „Je bent nu volkomen veilig.”

„Wat is het voor een ding, waar wij in zitten?” vroeg zij. „Waarom valt het niet naar beneden, op den grond, en vallen wij niet dood? Waardoor blijft het boven?”

Ik legde het haar zoo goed als ik kon uit, haar vertellend, dat er absoluut geen gevaar was dat de machine zou vallen. Toen ik uitgesproken was, slaakte zij een langen, diepen zucht.

„Als jij zegt, dat wij veilig zijn, ben ik niet langer bang,” zei ze. „Maar vertel me eens, waarom doe je dat allemaal voor mij?”

„Wat bedoel je?” vroeg ik.

„Wel, je kunt nu nooit meer naar Havatoo terugkeeren; ze zouden je dooden als je er kwam.”

„Ik wil niet terug naar Havatoo, als jij daar niet veilig kunt leven,” antwoordde ik.

„Maar wat moet er van Nalte worden?” vroeg zij. „Jullie houden van elkaar, en nu kun je haar nooit meer terugzien.”

„Ik houd niet van Nalte, en evenmin houdt zij van mij. Ik houd alleen van jou, Duare; en Nalte en Ero Shan houden van elkaar.”

Langen tijd zat zij zwijgend naast mij; toen keerde zij zich opeens naar mij toe en keek mij recht in mijn gezicht.

„Carson,” zei ze zachtjes.

„Ja, Duare, wat is er?”

„Ik houd van jou....”

Ik kon niet geloven, dat ik het goed had verstaan.

„Maar Duare, je bent de dochter van een jong van Vepaja,” riep ik uit.

„Dat heb ik altijd geweten,” zei ze, „maar ik heb juist gemerkt, dat ik allereerst een vrouw ben....”

Ik nam haar in mijn armen. Ik had haar wel altijd zoo willen vasthouden, maar ik moest haar even later loslaten, om mijn vliegtuig in den vereischten koers te brengen toen het met den staart een rare draaiing begon te maken....